

ون

شنبه ۵ میزان ۱۳۵۹
۲۷ سپتامبر ۱۹۸۰

A-P

77-938031

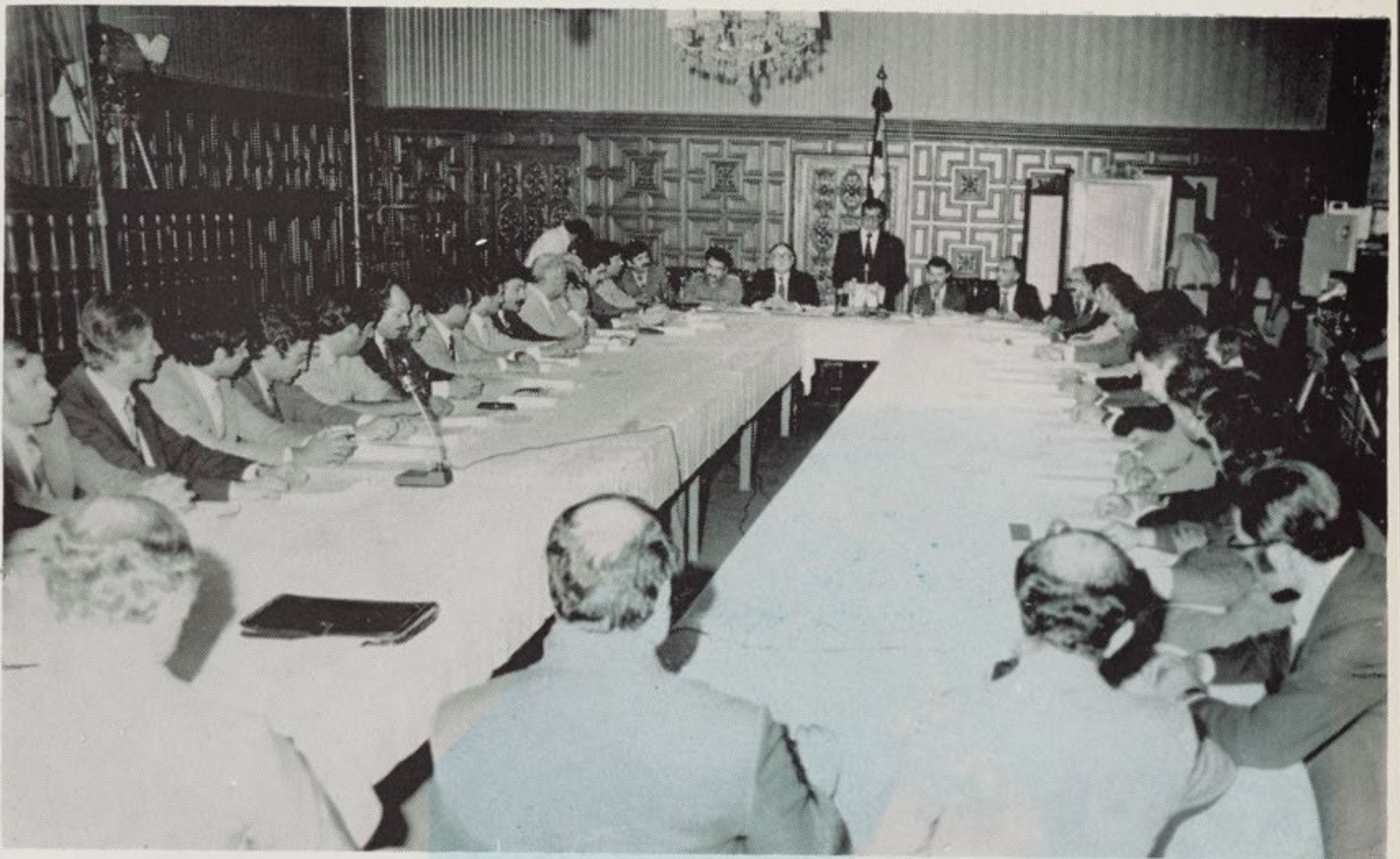

۱۵۵۲۱/۵۲۹۱۷۶

اعمال بروز
خسوها...

Ketabton.com

بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان موقعه سومين جلسه شوراي انقلابي جمهوري دموكراتيك افغانستان را افتتاح مي نمايند .

اقتصاد و قبايله

سومين جلسه شوراي انقلابي جمهوري دموكراتيك افغانستان مطابق ماده سي و هشتم اصول اساسي جمهوري دموكراتيك افغانستان ساعت چارونيم عصر سي و يكم سنبله ۱۳۵۵ در مقر شوراي انقلابي تحت رياست بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان داير گرديد .

د هند دخپلواكي دورخي له امله د افغانستان د خلك دموكراتيك گوند د مركزي كميته د عمومي منشي د افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي شوراد رئيس او صدراعظم بيرك كارمل د مباركي د تلگرام په خواب كې دهغه عيواد د جمهور رئيس نيلام سنجيواريدې له خوا د منني پيغام كابل ته رارسيدلي دي .

بجواب تلگرام تبريكيه بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان به مناسبت

روزملي جمهوري سوسيالستي رومانيا تلگرام امتنايه از طرف نيكولاي چايسكو منشي عمومي حزب كمونسټ و رئيس جمهورانگشور عنواني بيرك كارمل موصلت كرده است .

تحت رياست بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان ،

رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان شوراي وزيران روز ۲۵ سنبله در ارگ مقر شوراي انقلابي جلسه نمود .

د رين جلسه شوراي وزيران روي ياك سلسله مسايل عمده شامل پيشنهادات وزارت خانه ها بحث بعمل آمده فيصله هاي لازم صادر گرديد .

از طرف بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان به جواب تيلگرامهاي تبريكيه تودو رژيفكوف منشي اول كميته مركزي حزب كمونسټ بلغاريا رئيس شوراي جمهوري مردم بلغاريا و سټا نكو تودوروف رئيس شوراي وزيران جمهوري مردم بلغاريا به مناسبت شصت و يكمين سالگرد استرداد

استقلال افغانستان تيلگر ام امتنايه عنواني ايشان به صوفيه مخابره گرديده است .

از طرف بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان تيلگرام تبريكيه بسه مناسبت روز ملي مكسيكو عنواني جلالتهاب حوزه لوبزير تيلو رئيس جمهور آن كشور به شمير مكسيكو مخابره گرديده است .

د افغانستان د خلك د دموكراتيك گوند د مركزي كميته عمومي منشي د افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي شورا رئيس او صدراعظم بيرك كارمل د سنبله ۲۲ نېټه د شوروي سوسيالستي جمهوريتونو د اتحاد د كمونسټ گوند د مركزي كميته غړي، دعالي شورا د بين المللي اړيكود خاكي مرستيال د ژورنالستانو د اتحاد يي مرستيال او دايزويستيا ورخپا يي مسوول مدير الكسييف پيترو فيدرو و يچ د انقلابي شورايه مفركي دكتي لپاره ومانه اوله هغه سره وغريد .

د افغانستان د دموكراتيك جمهوريت او شوروي سوسيالستي جمهوريتونو د اتحاد

تر منځ د فرهنگي او علمي همكاري لس كلن موافقه ليك اودغه راز ۱۹۸۰-۱۹۸۱ كلونو لپاره د دواړو ديوادو تر منځ د فرهنگي او علمي همكاري چلار پروگرام د سنبله ۲۵ نېټه د شوروي او روزني په وزارت كې لاس ليك شو .

شاه محمد دوست وزير امور خارجه جمهوري دموكراتيك افغانستان و رئيس عيت افغاني درسي و پنجمين اجلاس عمومي سازمان ملل متحد قبل از ظير ۲۵ سنبله بانهايندگان يکنه دد کشور عای دوست ملاقات چمنی بعهل آورد .

جوايز آثار آنده ازادبا وهنرمندان کشور که در سال های ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ برنده گرديده است بعد از ظير ۲۶ سنبله توسط دستگير پنجشيري عضو بوروي سياسي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان و عضو شوراي انقلابي ضمن مراسم در تالار محمود طرزي كلوب وزارت اطلاعات و كلتور توزيع گرديد .

شهادتنامه های ضابطان مستعجل حر بي پوهنتون ۲۶ سنبله توسط برید جنرال محمد رفيع وزير دفاع ملي جمهوري دموكراتيك افغانستان ضمن محفلي در صحن حربي پوهنتون توزيع گرديد .

... باید تأیید شی چس دافرادو په تشکل او پوهه کی دگوند دوفاداره مرستیال اوکومک کوونکی غوره رول او همدارنگه دعوومی مبلغ او متشکل کولو رول دجمعی ارتباط ، دوسیلو په غاړه او دملی او مترقی ژورنالستانو پراوړواچول کیری.

د ا.خ.د.ک. د مرکزی کمیٹی او د ا.خ.د.ن.د. انقلابی شورا له پیغام څخه .

درین شماره

درستگر قلم و تبلیغ هم باید ضد انقلاب و اشکست قطعی داد

...

سلسله کلمت و شنود های اختصاصی ...

...

زن در درازنای تاریخ

...

ویتنام دپولنیزی او اقتصادی ودی په درشل کی

...

مشی مستقل سیاسی ح ۱۰۰۰ درعر صه بین المللی

...

نقش رقص بالت در تحکیم صلح و هوهریزی میان کشور ها .

...

نقش روشنفکران در تحول انقلابی جامعه ما

...

درمثلت برمودا چه اتفاقی رخ میدهمحققین چهراکتف کردهاند ؟!

...

یک هنر اصیل کهن

...

تیاره او کوچی خونه

...

یک داستان کوتاه «دستکش»

...

نکاتی چند پیرامون سیستم فیودا لیسم و ویژه گی های آن .

...

روی جلد :

نمایش لباس ملی در کشور ما ، عکاسی توسط مسعود شمس .

تصحیح ضروری :

در شماره (۲۵) مجله ژوندون، صفحه (۴۷)، ستون چهارم، سطر (۱۹)، سال وفات ابن سینا از (۳۷) به (۵۷) تصحیح گردد .

د افغانستان ژورنالستانو د اتحادیې موسسه کنگره

شنبه ۵ میزان ۱۳۵۹ ، ۲۷ سپتامبر ۱۹۸۰

ایستونکو بزگرانو او کارگرانو له غوښوونځه وېستل شویدی زمونږ په وگړنی نظام پسر ډول ډول تورونه لگوي او رېبارې وهی چی په افغانستان کی دین له خطر سره مخامخ دی اودینی معتقدانو ته په ښه سترگه ته کتل کیری . دا هغه په زهرولړنی تبلیغات دی چی د انقلاب ضد عنا صر غواړی چی زمونږ دمسلمانو زیار ایستونکو ذهنیتونه مغشوس کاندی .

په دغه شان حساسه مرحله کی دافغانی ژورنالستانو داتحادیې جوړیدل یوازښتانه ضرورت و چی دیوه خبرله مخه دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دژورنالستانو داتحادیې موسسه کنگره دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیٹی او د انقلابی شورا په پیغام دسنبلې میاشتې په (۲۵) نیټه پراستله شوه .

په دغه پیغام کی دژورنالستانو داتحادیې دجوړیدلو ضرورت ته داسی اشاره شویده : «ستاسی کنگره دتور انقلاب دنوی تکاملی پراو په داسی یوه حساسه مرحله اود انقلابی قواوو د ستری ودی په داسی محیط کی تشکیلیری چی دمرکزی کمیٹی دریم پلیشوم ددغه انقلابی تروریستی بانوونو دامریالیزه اود جین دهمونستانو دمزدورانو او دسیمی دنورو مرتجعینو مرستیالانو دبشپړ له منځه وړلو مساله دپولوخلکو په وړاندی ایښی ده .

هغه قاطع اوغوځ اقدامات چی دگوند، دولت اودافغانستان دویارلی وسله وال پوځ لهخوا زمونږ دستر شمالی گاونډی شوروی اتحادیه یی غرضه اووورور گلوپوزه مرسته سرته رسیدلی دی دنوی نظام ددښمنانو ټول پلانونه یی څنډی کړیدی کوم چی غوښتل یی یغوانی فیودالی ا واستیدای رژیم بیرته راژوندی اوژمونږ سییغلی څاوره دشوروی اتحاد او دختیخ دمترقی او مستقلو هیوادونو پر ضد د افغانستان دخلک دموکراتیک گوند .

دامریالیستی ماجراجویانو په اډه تبدیله کیری . پر شاو خوا زمونږ دټولنی دټولو وطنپالو قشرونو دایدیالوژیک او سیاسی پدېستون جریان ژورتیا مومی ..

حقیقت دادی چی زمونږ د هیواد وطنپال ژورنالستان به دغو حساسو تاریخی شیبوکی په خپل قوی او انجیزناک قلم سره دخلکو

په دغه شان حساسه مرحله کی دافغانی ژورنالستانو داتحادیې جوړیدل یوازښتانه ضرورت و چی دیوه خبرله مخه دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دژورنالستانو داتحادیې موسسه کنگره دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیٹی او د انقلابی شورا په پیغام دسنبلې میاشتې په (۲۵) نیټه پراستله شوه .

په دغه پیغام کی دژورنالستانو داتحادیې دجوړیدلو ضرورت ته داسی اشاره شویده : «ستاسی کنگره دتور انقلاب دنوی تکاملی پراو په داسی یوه حساسه مرحله اود انقلابی قواوو د ستری ودی په داسی محیط کی تشکیلیری چی دمرکزی کمیٹی دریم پلیشوم ددغه انقلابی تروریستی بانوونو دامریالیزه اود جین دهمونستانو دمزدورانو او دسیمی دنورو مرتجعینو مرستیالانو دبشپړ له منځه وړلو مساله دپولوخلکو په وړاندی ایښی ده .

هغه قاطع اوغوځ اقدامات چی دگوند، دولت اودافغانستان دویارلی وسله وال پوځ لهخوا زمونږ دستر شمالی گاونډی شوروی اتحادیه یی غرضه اووورور گلوپوزه مرسته سرته رسیدلی دی دنوی نظام ددښمنانو ټول پلانونه یی څنډی کړیدی کوم چی غوښتل یی یغوانی فیودالی ا واستیدای رژیم بیرته راژوندی اوژمونږ سییغلی څاوره دشوروی اتحاد او دختیخ دمترقی او مستقلو هیوادونو پر ضد د افغانستان دخلک دموکراتیک گوند .

دامریالیستی ماجراجویانو په اډه تبدیله کیری . پر شاو خوا زمونږ دټولنی دټولو وطنپالو قشرونو دایدیالوژیک او سیاسی پدېستون جریان ژورتیا مومی ..

په شهرمان ، لرغونی او تاریخی افغانستان، دادازادو او خپلواکو عقابانو په خپلواک پانوی کی دتور دملی اودموکراتیک انقلاب دبریا لیتوب ستری اوتاریخ چوړونکی پیښی چی دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند د هیواد دکارگری طبقی او ټولو زیار ایستونکو مخکښی په خلاصه او مخکښه لارښوونه منځ ته راغسی زمونږ دوستان او دښمنان سره بیل کړل .

ژمونږ ددوستانو په ډله کی هغه څوک ودریدل چی د انقلاب دوستان او پلویان وو اوله کلونو کلونو څخه رایه دیخوا دفیودالی رژیمونو دژرو مناسباتو د طبقاتی څوړونکو پیروونکو لاسه یی په ډیر بدحالت د ژوند شیی سیا کړی او دلاس دتیاکو او د نندی دخولو په محصول یی خو تنو مفت خوړو او دظیفلی ژوندانه ځاوندانو دعیش او نسوس محفلونه جوړول او ددربارو په خاصو ټولنو کی به یی په بردیو حیماگانو او نسوامیسو راز راز معاملی او سوداگانی کیدلی .

د انقلاب ددښمنانو په حیث ددغه انقلابیونو په ډله کی هغه څوک ودریدل جا چی په افغانستان کی دکارگری نظام په ټینکیدلو سره ناروا او غیر مجاز گتی له لاسه ورکړی دی . د انقلاب ضد عناصر زیاتره فیودالان، فاجقیران لوړرتبه رشوتخواره عامورین، سود خواره او نور په خپلو شخصی گومین اشخاص دی چی دخپلو ذاتی گټو په مقابل کی نه ددیسن پروا ساتی اونه دغوی ایمانونه ایمان او عقیده کوم ارزښت لری .

دغه اصل له مخه یی هیواده په داسی حالت کی پرېښود چی زیات کار او فعالیت ته یی زیاته او محسوسه اړتیا در لودله . دوی له افغانستان نه وتښتیدل او دهغه جا غیرونه یی ځانونه ورسول، څوک چی دافغانستان دډیرو زړو اویغوانیو دښمنانو په حیث زمونږ دخلکو دبدبختی او بیرته پاتی کیدلو سبب شوی او دری ځلی یی ورباندی جنگونه په زور تیلی خلک یی وژلی او زمونږ دخلکو مسادی او معنوی شتمنی یی له څاورو سره برابری کړیدی خودافغانستان شهرمانو بچیانو له خپلی څاوری څخه داسی ځغلولی دی چی بیابه دغی غیرت اومیرانه زبروونکی څاوری ته په سپکه سترگه ونه گوری .

د انقلاب ضد عناصر چی غاښونه یی دزیار

آنگره

بمناسبت گشایش نخستین آنگره ژورنالستان :

در سنگر قلم و تبلیغ هم باید ضد انقلاب را شکست قطعی داد

در عصر ما یعنی عصر زوال امپریالیزم و شکوفایی انقلابات پرولتری و اوج جنبشهای رهایی بخش ملی که بشریت پیشتر فتنه در مرحله بلندی از شکفتگی و پختگی رسیده است و نمی تواند در مورد پیرامون خود سخنان بی بنیاد و انتزاعی را قبول نماید یعنی بشر به موازات پیشرفت علم و تخنیک ، هنر و ادبیات و اطلاعات پیشرفته و راستین و بگر می خواهد . هم چنان بشریت هنگام بر خورد با پدیده های مختلف و موضوعات گوناگون بسر خورد انتزاعی و سر سری و خوش با ورنه ندارد بلکه می خواهد به ژرف موضوع و محتوی پدیده داخل شده و از واقعیت آن با خبر شود ، درین عرصه بشریت مترقی و پیشرفته دیگر فریب سفسطه هایی را که برای حفظ و بر آورده شدن منافع صاحبان زور و ور و ویشکل فر- ما یشی جای حقیقت را گرفته و یا می گیرند نخورده و حقیقتی می خواهد که اثبات شده ، تجربه شده و مستدل باشد .

در کشور ما با پیروزی انقلاب ظفر مند نور که برج و باره استمگران و مستکبران فرو ریخت و زنجیرهای محدودیت ها و اسارت ها از هم گسست قلم درین دیار نیز از قید و بند استرافیت و سود رها گردید و تنوام با این رهایی اهل قلم یعنی قشراکاه و دانشمندان کشور نیز بال و پر کشود و در فضای حقیقت و بررسی و اظهار حقیقت و آموزش و پرورش مردم پرواز نمود . گر چه چند صباحی نسبت تسلط امین و باند تبیکارش این پروبال ها بسته شد و این مرغسان الهام بخش به نفس انداخته شدند و تعداد بیشمار شان مورد صید صیاد بیگانه پرست یعنی امین و شرکاء قرار گرفت ، امین این جاسوس شناخته شده و بی فرهنگ و دشمن سوگند خورده ای علم و دانش چون خودش بی دانش بود با هر چه دانشمند و عالم بود از تله دل کینه می ورزید از همین سبب زمانیکه قدرت دولتی و حزبی را غاصبانه در دست داشت او و عمالش بدنیال هر

کسی که برای رشد و تکامل انکشاف و فرهنگ و هنر خدمت می کرد ، می گشتند و چون شکار چنان بی مروت آنان را راهی زندان های مخوف و یا گشتار گاهای طراز فاشیستی می نمودند ولی این ابر سیاه و نامیمون از افق کشور مادیرسی ناپایید و مردم افغانستان با پا یمردی و شپامت اردوی دلیر افغانستان طومار منحوس سیدت امین و امینی ها را با به پیروزی رسانیدن خیزش ظفر مند شش جدی ۱۳۵۸ در هم پیچیدند و پوز های این دار و دسته بسی فرهنگ و دشمن دانش و علم را به خاک نا بودی ما لیدند ، آری با نا بودی این-

باند غار تگر هستی مادی و معنوی وطن و مردم ما را رشد و تکامل فرهنگ و هنر و دانش نه تنها باز گردید بلکه هموار هم شد .

توام با آزادی کارگران ، دهقانان و سایر زحمت کشان افشار رو شنفکر جامعه منجمه زورنا لیستان میهن پرست و انسا ندوست نیز آزاد شدند و در خدمت مردم قرار گرفتند و این امکان را وسیعاً بدست آوردند تا بشکل صا دقانه و خلاق در خدمت مردم ، انقلاب و وطن قرار گیرند .

کمیته مرکزی با در نظر داشت خواست های کارکنان مطبوعات ، رادیو و تلویزیون و بغاطر دفاع از آرمان های انقلاب نور و به پیشواز اتحاد همه جا ئیه مردم ما به خواست های مفروضه مبنی بر تشکیل این اتحاد یسه جواب مثبت داده و از آن استقبال میکند و آنرا تا بیید می نماید .

اولین کنگره موسس اتحادیه زورنالستان جمهوری دموکراتیک افغانستان در حالی برگزار می شود که از خیزش ظفر مند شش جدی کمتر از نهمه می گذرد ولی در یسن مدت کار های سترگی انجام یافته است . اولاً سرنگونی امین و باند وی و خنثی ساختن تو طیه های خطرناک امیر یا لیزم و ارتجاع منطقه و بین المللی مبنی بر خفسه ساختن انقلاب نور و بخاک و خون کشا نیدن وطن محبوب و پر افتخار و مردم غیور و با شپامت و زحمتکش و مسلمان افغانستان لذا زور نا لیستان و خیر نگاران افغانستان و ملی جنبه و ملی جانبا و وظیفه دارند تا حقایق موضوع را بشکل همه جا ئیه و مبسوط به اطلاع مردم شرافتمند افغانستان و جهان برسانند یعنی به جها نیان روشن سازند که اگر خیزش ظفر مند شش جدی نمی بود امیر یا لیزم و ارتجاع در لباس و قیافه امین و باند تبیکارش علاوه از آنکه تعداد بیشمار دیگر از هموطنان به خصوص روشنفکران و اهل علم هنردانش را به کام نیستی می سپرد نقشه تجزیه و تصرف وطن محبوب و حماسه آفرین ما را نیز روی دست داشت ، او باشان وطن فروشیکه در عاوارای سرحد افغانستان کچکول گذاری بگردن و تحت فرمان ارتجاع سیاه و امیر یا لیزم و صیبه نیزم و ارتجاع «پترو دالر» ایستاده بودند و هستند درین سازش خائنه دست با امین یکی کرده بودند ، پس بادر نظر داشت این حقایق هر گس می تواند اهمیت و ارزش شگرف قیام شش جدی ۱۳۵۸ را بخوبی بداند .

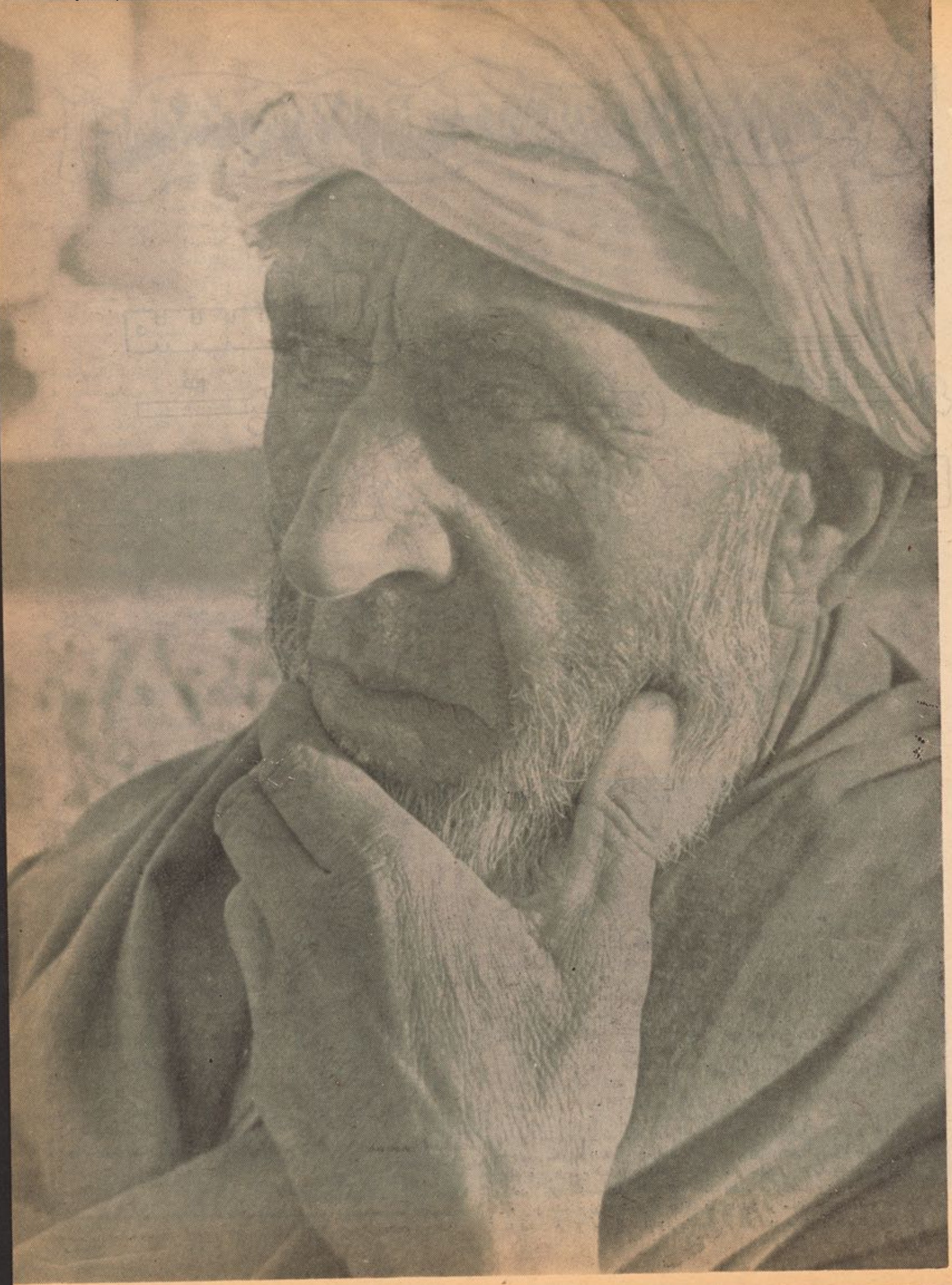
کنگره موسس اتحادیه زورنالستان کشور در حالی برگزار می شود که ارتجاع و امیر یا لیزم در پهلوی آنکه آمال و آرزو های سیاه خویش را بر باد می بینند ، مشاهده می نمایند که زعامت حزب و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان منطبق به خواست های اساسی مردم ما در قدم اول بدون در نظر داشت عقیده ، مذهب ، جنس ، طرز تفکر سیاسی و تمسیر و بدون اندکترین تبعیض همه آن زندانیان سیاسی ایرا که از دم ساطور خونین حقیقه الهامین این امین منافع واحکام (لتگلی) جان سالم بدر برده بودند ، رها نمود و زمین و کار و بیگار در راه وطن و مردم را برایشان بشکل همه جا ئیه مساعد ساخت ، ژورنالستان و خیر نگاران ایماناً وظیفه دارند تا این اقدام مترقی ، ملی و بشر خواهانه را بصورت همه جانبه ارزیابی و به مردم افغانستان و مردمان سراسر جهان تقدیم دارند .

کنگره موسس اتحادیه زورنالستان کشور در حالی برگزار می شود که زعامت انقلابی حزب و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان را تدوین و نافذ ساخته است این سند مهم که حیثیت قانون اساسی مو قت جمهوری دموکراتیک افغانستان را

دارد بخش های حیات مردم ما را اعم از مادی و معنوی مطابق به آرزوی آنها و خواست زمان و مطابق به ارزش های بزرگ انقلاب شکوهمند نور تنظیم نموده است . در اصول اساسی مذکور حاکمیت به مردم تعلق دارد و حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جمهوری دموکراتیک افغانستان برای ایجاد پایه مادی و معنوی مبنی بر وحدت همه جانبه ملیت ها و اقوام مختلف کشور طرح جنبه ملی پدر وطن را که در راس آن همانا گردان سر سپرده و پیش آهنگ کشور یعنی حزب دموکراتیک خلق افغانستان قرار دارد .

ارائه و در راه تشکیل آن مجدانه سعی و تلاش می ورزد که اینک نتایج شکوفایی این طرح را عملاً می بینیم ، لذا زورنا لیستان و خیر نگاران ما وظیفه دارند تا در راه استحکام و تکامل جنبه ملی وسیع پدر وطن از جان و دل عمل نمایند و وظیفه اوشان در قبال این امر خطیر ملی و مترقی همانا توضیح همه جا ئیه تثویک و عملی این موضوع می باشد تا مردم ما با گوشت و پوست و عقل خود نه تنها ضرورت آنرا حتمی بدانند بلکه در راه بسط و تکامل آن عملاً اقدام و مبارزه نمایند کنگره موسس اتحادیه زورنالستان جمهوری دموکراتیک افغانستان درحالی که بر گزار می گردد که مردم ، دولت و حزب دموکراتیک خلق افغانستان به تاسی از فیصله های پلیتوم سوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان علیه ضد انقلاب مردانه می رزمند و تصمیم قاطع اخذ شده است تا آخرین بقایای ضد انقلاب این سر سپردگان او امر امیر یا لیزم و ارتجاع را از دامان وطن پر افتخار خویش جاروب نمایند بر زورنا لیستان و سایر فعالین این رشته است تا قدم بقدم فجاج و خرابی ها و تلفات ناشی از اقدامات ضد انقلاب را به مردم افغانستان و مردم جهان بر ملا سازند و در راه استحکام ، بسط و تقویه این سنگر عظیم یعنی سنگر بیگار علیه ضد انقلاب و اجران صادر شده از خارج مجدانه تلاش ورزند و به مردم مسلمان ، شریف و زحمت کش افغانستان از عاان بپاوند که این ضد انقلاب است که مانع پیشرفت وطن و آزادی آنان می شوند و در زیر نقاب دین مقدس اسلام اعمال و جناحی را می تکی می شوند که همه خلاف دین و خلاف انسانیت است .

کنگره موسس اتحادیه زورنا لیستان جمهوری دموکراتیک افغانستان در حالی برگزار می شود که مردم ما و مردم صلح دوست و شرافتمند جهان نتایج پر ثمر و قاطع کمک های بی شائبه ، بی غرضانه و دوستانه همسایه بزرگ شمالی ما یعنی اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی را به چشم سر مشاهده می کنند ژورنالستان و واپورتر های وطن پرست ما باید علما و عملاً به مردم ما و مردم جهان توضیح بدارند که اگر کمک های بموقع و نجات بخش کشور شوراها به افغانستان نمی بود ، تحول امیر یا لیزم و ارتجاع ، کشور و مردم ما را می بلعید ، امیر یا لیزم و ارتجاع در همان ماه جدی ۱۳۵۸ (که قبل از پیاده شدن این نقشه - بقیه در صفحه ۵۹

سلسله گفت و شنودها و نشست های انجمن صای ژوندون در زیر ذره بین

مسائلی

سیاسی و اجتماعی ، فرهنگ و

هنر ، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در زیر ذره بین نقد و انتقاد
زیر نظر گروه مشورتی ژوندون

یک بررسی همه جانبه از علل بروز اختلا فمیان :

عروس ها و خشوها ، زنان و شوهران جوانان و سالمندان

میز گرد ژوندون به اشتراك :

- ۱- داود پنجشیری معاون پوهنځي حقوق و علوم سياسي پوهنتون كابل
- ۲- دكتور محمد آصف زهين استاد پوهنځي حقوق و علوم سياسي پوهنتون كابل
- ۳- پوهاند محمد امين استاد پوهنځي تعليم و تربيه پوهنتون كابل
- ۴- پوهندوی رضيه سلطانه استاد پوهنځي تعليم و تربيه پوهنتون كابل
- ۵- مير ناصر الدين كليپ قاضي در محكمه فاميلي
- ۶- نجمه منشي زاده قاضي در محكمه فاميلي
- ۷- ليئا تولنهل معاون تدریسی لیسه عالی سوریا
- ۸- عبدالحق واله امر شعبه ترجمه ملل متحد
- ۹- حلیم تنویر دایر کتر پروگرام تلویزیونی زن و جامعه
- ۱۰- انیسه اربیب معلم در مباحثه بابی سوادى
- ۱۱- سیما راین انوری پرودیو سر پروگرام تلویزیونی زن و جامعه
- ۱۲- میلحه صادقی معلم مکتب لایمه شهید

و تعدادی از اعضای گروه مشورتی ژوندون در هتل انتر کانتیننتال کابل دایر شده بود .

شهرت را برای مجله خود نداریم ، چرا که اگر هدف فروش مجله در پیمانه وسیع تر باشد ، تقلید از رنگین نامه ها و چاپ عکس ها و هنر پیشه های فاقد هنر و اختصاص دادن چندین صفحه را به مسایل کاملاً شخصی و خصوصی زندگی شان ما را در بن کار پیروز می سازد ، ما می خواهیم ژوندون واقعاً ژوندون مردم باشد ، یعنی مردم باشند که آنرا بیانگر درد ها و مشکلات زندگی خود بیابند و به همین دلیل است که در سال روان نشراتی بعد از آنکه دشواری های همگانی مردم در زمینه های کمبود مسکن ، کمبود بس های شهری و نا بسا مانی های ترافیکی و کمبود ادویه و مشکلات بیماران و بیمارداران از این ناحیه در گرد هم آیی های این مجله به طرح و بر رسی کشیده شد در اثر تقاضای تعداد فراوان خوانندگان و تصویب گروه مشورتی ژوندون موضوع جدل نا بسا مانی های خانوادگی تا بید شد و ریشه یابی و انگیزه جویی مشا جرات و اختلا فاتی که گا لئون پر صلی خانواده را به یک مرکز روابط عناد جویانه و دشمنانه بدل میکند .

ژوندون

در نخست و آغاز جدل ، زمان نیکرای معاون هفتگی نامه ژوندون ، گفتاری دارد فشرده پیرامون رسالت ها و مسایل ارتباط جمعی و رسانه های گروهی در راه پیام دهی به مردم و در این شمار مجله ژوندون که یگانه مجله اجتماعی و خانوادگی کشور است و نا گزیر از اینکه نقش پیش آهنگی خود را به عنوان یک نشریه ی با ارزش و مفید در سطح خانواده و اجتماع به ایفاء گیرد .

نیکرای بعد از آن که بخش های گوناگون مجله را به معرفی می آورد سخن را به میز های گرد ژوندون میکشاند که اینک جزء شخصیت ثابت ژوندون است و در واقع آینه یی که در شفافیت آن میتوان مشکلات و معضلات عمومی و در سطح جامعه را به روشنی دید و به شناخت آورد .

او درین زمینه که چرا ژوندون موضوع اختلاف ها و مشاجرات خانوادگی را در این دور سخن به انتخاب آورده است ، می گوید : ما از طرح مسایل در سطح خانواده و عنوان کردن زمینه های اختلافات میان عروس و خشو ، زن و شوهر و جوانان و سالمندان هر گز هدف غوغا انگیزی و کسب

يك نامه سر گشاده عنوانی این صفحات :

شما عروس ها همیشه تنها به قاضی رفته اید ، که خشوهارا محکوم می سازید!

بلی بگذارید به شما عروس ها بگویم که متاسفانه با همه ادعاهایی که دارید همیشه چشم بسته خود را به زوی واقعیت های زندگی دارید، شما که در خود خوا می ها و خود نگری های خود غرق شده اید و همه چیز را برای خود و به خاطر رفاه خود می خواهید و شما که فراموش کرده اید خشو این مادر شوهر که شما در تصور خود و دیگران از او دیو و دد ساخته اید - جز آرا می و سعاد - دت شمارا نمی خواهد و آرزو ندارد چرا که او فرزندش را جگر گوشه اش را به امید سعادت مند شدن و به امید شاد بودن در زندگی به شما شوهر داده است و هرگاه در زندگی خانوادگی شما انگیزه های ناآرام کننده وجود داشته باشد ، این بدبختی هاتنها برای شما نیست و فرزند دلبنده این خشو، یعنی شوهر شما خانم عزیز هم در این رنج و مصیبت شریک است و شما - شما عروس ها که شاید تاکنون مادر شده باشید و شاید هم همین اکنون کودک تان را در آغوش داشته باشید و یا

طفل شما در مقابل تان به بازیگوشی مصروف است به من ، به این مادر شوهر خود، به این به قول خود شما دیو افسانوی بگویند ، کدام ما در است که جز آرامی فرزند شس را بخواهد، کدام مادر است که از ناآرامی فرزندش رنج نبرد و از همه مهم تر کدام مادر است که خود با اعمال خود موجب بدبختی فرزند خود گردد ؟ آری بدبختی این است که شما عروس ها همه جا تنها به قاضی میروید و از همه مسایل به نفع خود بهره بر میدارید .

شما همین که پیراهن سپید عروسی را پوشیدید و به خانه شوهر آمدید چنین تصور می کنید که این مرد - این شوهر شما که تنها نه در گوش شما نجوا های عاشقانه می خواند و کلمات (دوستت دارم) را تکرار میکند، برای اثبات این ادعا خود باید از مادر و خواهر و برادر و پدر چشم ببوشد باید همه حقوق آنان را نادیده انگارد و باید همه را به خاطر شما که همسر وی میباشید به باد انتقاد و توهین بگیرد و در عوض روزانه بار بار وابسته گان خانوادگی شمارا کرنش کند و احترام گذارد تا شما از وی راضی باشید . شما خیال میکنید از نخستین روزی که شما به خانه شوهر تشریف آورید با دید همه چیز را و همه کس را در زیر اراده و سلطه خود در آورید و باید آن همه بخوابند که شما میخواهید

دوم - شما فرا موش کرده اید که تا شما به خانه پدر خود تشریف داشتید این فرزند خشو، این شوهر شما که اکنون این همه دوستش دارید و ادعا می کنید که بهترین بهترین است در آغو شس همین خانواده و با دستور های تربیوی همین خشوی شما بزرگت شده است و اگر اینها بقول شما قدیمی اند و رموز زندگی امروزی را نمی دانند چگونه به حاصل تر بیت آنها دل باختید و عاشق شدید و دوستش میدارید ؟

شما که تمام دانستنی های شما در چند کتابی که خوانده اید خلاصه میگردد و همیشه به تحصیل خود فخر می فرو شید - چرا فراموش می کنید که تجربه بیش از دانش بی عمل ارزش دارد و چرا از یاد می برید که اگر واقعا فهم و درك و دانش دارید باید از این سلاح در جلب محبت دیگران و در بدست آوردن صفای خانوادگی استفاده کنید و گرنه اگر تحصیل دانش وسیله کسب و دشمنی و ترس دوستی گردد چه بهتر که نباشد و چه بهتر که تحصیل نداشته باشید شما عروس ها همین که پایه هر حمله نامزدی گذاشتید ، بی آنکه بشرايط اقتصادی شوهر آینده تان توجه داشته باشید و بی آنکه فکر کنید که ارزش آدمی در چگونگی شخصیت بقیه در صفحه ۵۰

ما امید داریم این نشست و کرد هم این نتایج در خشا نی داشته باشد و تا نیری نیکو از خود در میان همه خانواده ها بی که به نحوی با کشمکش های فامیلی رو برو اند بجای گذارد .

اینک رشته کلام را به رووف راصع طرح کننده و مسوول این گردهم آیی های ژوندون می سپاریم تا پیرامون آنچه باید به گفتار آید روشنی اندازد .

رووف راصع:

باتوجه به اینکه خانواده نخستین هسته زندگی اجتماعی در جامعه است و در واقع چگونگی شرایط و ضوابط آن تأثیری عمده در رشد شخصیت افراد از خود به جای می گذارد به سادگی میتوان ادعا کرد برای به وجود آوری یک جامعه با رفاه و سعادت مند که همه افراد آن تأمین مادی و معنوی داشته باشند باید شرایط خانواده را انسانی ساخت در کشور ما عواملی چند ما تند تا بسامانی های فرهنگی ، فقر اقتصادی و نا هنجاری های اجتماعی به سان هر کشور عقب مانده دیگر همه تگوه که در همه ابعاد وسیع زندگی اثرات نا مطلوب خود را به جای گذاشته است روابط و شرایط را در خانواده نیز زیر تأثیر گرفته و گام نون های گرم و عشق آفرین فامیلی های ما را با شرایط همراه ساخته است که جز پرورش شخصیت

های بیمارگون از نظر روانی در محدوده آن میسر نمیگردد و میدانیم که صحت در تازه ترین تعریفی که به وسیله سازمان صحتی جهان برای آن ارائه شده است به مفهوم حالت بهبود تام جسمی نه بلکه معنی حالات بهبود تام جسمی روانی و اجتماعی را دارد اکنون با عطف توجه بیشتر به مفاهیم وسیع این تعریف جا مع به درستی میتوان تصور کرد که وقتی محیط خانواده ، در چگونگی شرایط خود زمینه های رشد افراد بیمارگون روانی را مساعد گرداند جا مع چگونه به یک سیر قهرایی کشیده میشود و حالت به جوی در آن در مجموع از میان میرود . مادر کشور خود کمتر خانواده بی را می توانیم سراغ گیریم که اختلافات و کشیدگی میان اعضای آن به نحوی از انحاء مطرح نباشد و روابط خصمانه و دشمنانه گاه و

بیگاه جای روابط سالم و سازنده را بگیرد . ژوندون برای اینکه حالات غیر دوستانه را در محیط خانواده ریشه یابی و انگیزه جویی کند و با نشان دادن عوامل به وجود آورنده اختلاف ها زمینه ازمیان بر داشتن آن را مهیا دارد در این دور سخن جمعی از استادان و دانشمندان حقوق و روانشناسی وهم چنین قضات محکمه فامیلی و چند خانم را از مراکز تربیتی و آموزشی دعوت کرده و امید وار است تا تبادل تجارب و بررسی همه جا نبه موضوع از دید گاه های حقوق ، روانشناسی و فقهی این مجال فراهم آید که خانواده های ما با شناخت و آگاهی بیشتر از زمینه های بروز اختلاف کشیدگی ها را ازمیان بردارند به اجازت اعضای شرکت کننده من پیشنهاد میکنم که چهل امروز در سه بخش دوام آورد .

بقیه در صفحه ۵۰

گوشه ازمیز گرد ژوندون پیرامون مسایل خانوادگی

قیمت سیایان
 دار است لای لای مالک و لای مالک و لای مالک
 (۵) و (۶) و (۷) و (۸) و (۹) و (۱۰) و (۱۱) و (۱۲) و (۱۳) و (۱۴) و (۱۵) و (۱۶) و (۱۷) و (۱۸) و (۱۹) و (۲۰) و (۲۱) و (۲۲) و (۲۳) و (۲۴) و (۲۵) و (۲۶) و (۲۷) و (۲۸) و (۲۹) و (۳۰) و (۳۱) و (۳۲) و (۳۳) و (۳۴) و (۳۵) و (۳۶) و (۳۷) و (۳۸) و (۳۹) و (۴۰) و (۴۱) و (۴۲) و (۴۳) و (۴۴) و (۴۵) و (۴۶) و (۴۷) و (۴۸) و (۴۹) و (۵۰) و (۵۱) و (۵۲) و (۵۳) و (۵۴) و (۵۵) و (۵۶) و (۵۷) و (۵۸) و (۵۹) و (۶۰) و (۶۱) و (۶۲) و (۶۳) و (۶۴) و (۶۵) و (۶۶) و (۶۷) و (۶۸) و (۶۹) و (۷۰) و (۷۱) و (۷۲) و (۷۳) و (۷۴) و (۷۵) و (۷۶) و (۷۷) و (۷۸) و (۷۹) و (۸۰) و (۸۱) و (۸۲) و (۸۳) و (۸۴) و (۸۵) و (۸۶) و (۸۷) و (۸۸) و (۸۹) و (۹۰) و (۹۱) و (۹۲) و (۹۳) و (۹۴) و (۹۵) و (۹۶) و (۹۷) و (۹۸) و (۹۹) و (۱۰۰)

یوهاند داکتر جاوید

تاریخ کشور خویش را ورق می‌زنیم:

زن در درازند

اولاد الصلحہ التتجیم و ابزبان دری برای
 ریحانه دختر یکی از سرهنگان غزنی تالیف
 کرد. زنان عهد غزنوی چون حره ختلی خواهر
 سلطان محمود در نهضت سیاسی و فرهنگی آن
 دوره بی نقش و اثر نبوده اند. ماه ملک دختر
 غیاث الدین غوری که حافظ قرآن مجید بود
 و خطش بقول تاریخ نویسان چون در شاهوار،
 بنیان گذار مدرسه شاه مشهد غرستان است
 که اکنون خرابه های آن با چرخ پهلوی می‌زند
 و هر پاره خشت آن، مظهر توانایی معنوی
 آن زمان و گزارشگر عظمت و جلال فرهنگ عالی
 و وزین و هنر گلشده ماست، نقش نام این
 بانوی خیر اندیش و نکو گارد رسیته سنگ‌های

آریانی کهن، خراسان دوره اسلامی،
 افغانستان امروز از دیر باز زادگاه فضل
 و تقصیلست، مهد دانش و بینش بوده است زنان
 افغان در طول تاریخ پر افتخار این مرز و بوم
 هم‌دوش جوانان آزاده و سر باز این سر زمین
 در راه حفظ خاک و نوامیس ملی تامین رفاه
 و آسایش استواری فرهنگ و ادب جانفشانی
 راز خود گذری نشان داده اند و درین پیکار
 مقدس از هیچ‌کس و نه فداکاری و جانبازی دریغ
 ننموده اند سهم و نقش زنان افغان در تکوین و توسعه
 معارف و تعالیم اسلامی و تشنید پیوند های علمی
 و فرهنگی روشن و بارز بوده است. فرزند
 نامور بلخ این سینا دانشنامه علایی بنام علاء
 الدونیمیه ظاهراً بنابر خواهش دخترش بزبان
 دری نگاشت ابوریحان بیرونی کتاب التفسیر

آن جاهنوز چون لولوی لایمی درخشد. منارجام
 شاهکار هنر معماری و تزیینی غوریان و بقیه صالحه
 مسجد مدرسه آن ولا که روی بدنه آن نقش سوره
 مبارکه مریم است. نمایانگر این نکته است
 که در بنای این پدیده جاودانی گویا زنی هم
 نقش داشته است، مدرسه چهار مناره که به توجه
 سلطان بیگم مادر بدیع الزمان آباد شده بود،
 بزرگترین یادگار هنری آن دوره است، گوهر
 شاد آغا مادر بایسنقر بانیان گذاری مساجد
 و مدارس که هنوز آثار زنده و گویای آن بر تارک
 تاریخ و فرهنگ ما میدرخشد نام خود را جاویدان
 ساخت. سلطانه رضیه ملکه تاجدار افغان که
 چند سالی بر اریکه جهانی تکیه زده بود.
 با درایت و شجاعت، سر زمین پنهانور هند را
 اداره میکرد به تعمیم معارف و تاسیس مدارس
 عنایت خاصی داشت. گلبدن بیگم دختر بابر از
 مادر گابلی الاصل که پرورده دامان این سرزمین
 بود کتاب همایون نامه را در شرح سر گذشت
 خود و برادر خود همایون نگاشته است. گوهر -
 نساییم زن تیمور شاه درانی که خود نیز اهل
 فضل بود نخستین زنی است که تصویر او را
 هاشم نقاش کشیده و بها رسیده است.
 در باره هنر نقاشی آنصهد عبدالهادی موسوی
 منشی باشی تیمور شاه قطعه شعری دارد که
 اینک نقل میشود:

اولین دسته از دختران افغان که جهت تحصیل به خارج اعزام شدند.

سای تاریخی

شرح شکرک
 در کتب
 ۹۵
 ۱۱
 ۱۵
 ۲۰

تاریخ افغانستان
 ۱۳۰۲

تاریخ افغانستان
 ۱۳۰۲

تاریخ افغانستان
 ۱۳۰۲

افغانستان از دیدگاه تاریخی و جغرافیایی
 اجمال قلیح دیباچه کافا خا...
 در دست بفرست

و لطف عالی شهریار غازی
 مرتضی خدیو عارفان...
 در امتداد سلسله خود کوانف در بار مجازات و لطف خیرای ابرار و ذوات قدس
 مولا کاز را مرقوم داشته این فرود را گوش قاریان با کلمه خود رسانیده بودیم که
 اجساد ساخت نیاید طایفه نکات...
 بمسرت و مینگ خواره...
 ناک نم بر فرق امید و تمنای چندین برآ

بانکی طلا و نقره در صندوق های آهنی و یخدانها گذاشته میشد و معاملات بانکی مانند سودای سرد و کانهای بازار انجام میگرفت . در چنین احوالی زنان هم به بانک ها مراجعه می کردند در عهد عبدالرحمن خان بانکه باب مراد به باجهان باز شده بود چنانکه باید اهتمامی به امر تعلیم و تربیت زنان میندول نشد وزن در چار دیواری خانه محصور ماند و حتی حق اشتراک در هیچگونه فعالیت اجتماعی را نداشت زن مجبور بود در خانه بنشیند و اگر ضرورتی ایجاب میکرد که از خانه بیرون نهد می بایست پس از اجازه باچادری و دلاق از خانه خارج شود

اما از کارهای ارزنده آن عصر در زمینه تربیت و تشویق نسوان چاپدیوان عایشه درانی گویند توانا و شیرین کلام آن روزگار بوده است که اینک یک نمونه شعر آن تقدیم میگردد .

چه نقاشی که نقاشان کامل نمودند اندران ایوان منزل عجب نبود ز کلک چهره برداز که گیرد طائر تصویر پرواز اگر تمثال باغ گل کشیده هزاران ناله از بلبل شنیده اگر تصویر لیلی را نموده به مجنون راه صحرائی گشوده اگر بر نقش شیرین کلک رانده هزاران کوهکن در خون نشانده

باین ترتیب در طول تاریخ پرافتخار وطن ما زنان افغان چه در عمران مدارس ، مساجد و مکاتب و چه در سهمگیری در فعالیت های خیریه اجتماعی و تربیت فرزندان دلیر، مبارز و وطن پرست یادگار های جاودانی از خود به جای گذاشته اند و حتی در بسا موارد در راه تنویر ذهنیت مردم و بیداری قوم پیش قدم بوده اند . در عهد امیر شیر علیخان خانمش مادر و کیعهد حاضر شد عکس و تصویری از او تهیه شود که این تمثال بجای خود از نظر لباس و آرایش جالب است . در عهد امیر شیر علیخان که بیشتر مدارس محلی و غیر رسمی جای خود را به مکاتب اساسی و عصری داد در آموزش و پرورش زنان نیز توجه بعمل آمد زن در آن عهد حتی با برقع و چادری به پسته خانه که تازه تاسیس شده بود میرفت . شمس التهارا میتوان نخستین جریده رسمی کشور خواند که در زمان امیر شیر علیخان چاپ و نشر میشد این جریده هر پانزده روز در ۱۶ صفحه منتشر میشد . درین جریده کم و بیش بمسائل معارف و احوال نسوان بر میخوریم از نکات جالب این عهد یکی اینست که ذخیره

لطفاً ورق بزنید

اولین باریکه زن با برقع در امور داد و ستد اشتراک می ورزد .

صاحب کرمابه نظر کن
این تیره نبی مرا سحر کن
تو هادی جمله کمر هانی
در معرفتم تو را عبرت کن
یارب به جمال پاک احمد
از لطف تو دعوتم اگر کن
عایشه عنایت از تو جوید
از وحدت خود مرا خبر کن

خلاصه در افغانستان تعلیم نسوان يك امر استثنایی و مربوط به خاندان و خانواده های هر عصر بود باین معنا که اگرخواهد مداران وقت به علوم و معارف و ادبیات علاقمند می بودند عده ای از زنان با فضل و دانش در خود خانواده یادر بین دیگر مردم پیدا می شد و اما اگر فرمانروایان تاریک و متعصب می بودند برای يك مدت طولانی چراغ علم و هنر نسوان بی نور حتی خاموش میگردید . البته باناسیس مکتب حبیبیه در سال ۱۲۸۲ معارف عصری و اساسی رونق تازه یافت . اولین عمارت این مکتب در شهر آرا بود که اکنون لفظ برجی و تپه ای از آن بیش نمانده است شهر آرا در واقع یکی از باغ های بانام کابل بود که بابر آنرا به نام عمه خود شهربانو آباد کرده بود . جهانگیر با گذشتادن دریای کابل از وسط آن باغ بزرگ قسمت دیگری به آن ضم کرد و جهان آرانام نهاد . جهان آرانام یکی از دختران شاه جهان هم بود که این شعر او را بر لوح مزارش نقل کرده اند :

بغیر سبزه نبوشد کسی مزار مرا
که غیر پوش نریبان همین گیاه پس است
عصر امان الله خان از درخشانترین ادوار معارف نوین در افغانستان بود درین عهده به آموزش و پرورش توجه خاصی بعمل آمد و در همه شئون زندگی اجتماعی و سیاسی ما تحولات چشمگیری صورت گرفت . به عمران و آبادی وطن توجه جدی میندول شد .

درست است که در عهد سراجیه در سراج - الاخبار که از جراید معتبر کشور بود چسبه چسبه مطالبی درباره زن منتشر میشد . اما در دوره امانیه این نوع انتشارات به پیمانده وسیع آغاز شد . محمود طرزی نویسنده ، مترجم و شاعر توانای آن عصر که خود از هواخواهان نهضت زن بود با انتشار مقالات متعدد سبب عمده در تنویر و بیداری زنان گرفت . درین عصر تعداد زیاد جراید در مرکز هاندانسی و ولایات کشور به نشر می رسید که در بیشتر این جراید مطالبی راجع به زن نشر میشده است نگارنده فاضل جریده نسیم سحر (مرحوم راتب) بانشر مطالبی درباره ژاندارک دختر قهرمان فرانسه ، زنان افغان را تلویحاً به مبارزه علیه دشمن و دفاع از خاک وطن تحریک و تشویق میکرد و همین تشویق هاسبب شد که صد ها ژاندارک در دامان وطن عزیز ما پرورده شوند و باخون پاک و معصوم خود نبال آزادی و سرافرازی را آبیاری کنند و جان شیرین را در دانه دلبر شیرین فدا نمایند .

بهر جاتوده گردی است مردی است
بهر جا پشته خاکی است پاکی است
شگاف هر زمینی را گسه بینی
گوربان پاره ای یا سینه چاکی است
چهار کتاب امان النسوان درباره زنان دانشور و مجاهد شرق ، اسلام و افغانستان به نشر رسیده .
جراید ولایات از جمله جریده فریاد منتشره

هرات در زمینه تنویر زنان مطالبی به نشر می سپردند . نخستین شماره جریده مکاتب به نگارندگی شاکردان لیسه امانی بنام مکتب منتشر گردید .

اولین نشریه ارشاد النسوان است که بر - پیشانی آن این شعر نقش بوده :
نامه ارشاد نسوان میکند
لیکن قدرها وصف عرفان میکند
این جریده به نگارندگی دوزن فاضل (الف) یعنی اسماعیلیه خانم محمود طرزی بعنوان مدیره ارشاد النسوان و (رالف) روح افزا برادر زاده محمود طرزی منشیه مکتب مستورات

نمیکرفت . در عهد امانیه باوضع این قانون شیربها ، ولور ، قلین ، طویانه ، مهر و فابین و حتی جبهیز موقوف گردید . مراسم شربنی خوری قانونا از رواج افتاد و مهرزن برای تمام طوایف افغانی سی رویه گردید . و همه کسانی که در آن زمان و بعد از آن نکاح کردند مهرشان سی رویه بوده است و این نخستین قدم اساسی و قانونی در راه تامین حقوق زن و اصلاح رسوم و عادات ناپسند یده بوده است . هاجره ضیایی از نخستین زنان منور و علم پرور همان عصر بود که جایداد شخصی خود را به مکتب اهدا کرد و بعد خودش مدیره همان مکتب شد .

از شاگردان آنروز عده محدودی زنده مانده اند . تریاخانم امان الله خان نظربه علاقه ای که به تحصیل و تنویر زنان افغان داشتند مفتش مکتب نسوان بود و بعلاوه آمر و ارسی از مکتب عهده دار جمع آوری امداد و تعاون برای مکتب نیز بود . بهملکه تریا بهنا سبب مساعدت های مالی و معنوی که در امر معارف و دفاع از خاک نشان داد المر اعلی اعطا شد . گویا او نخستین زنی است که چنین نشانی دریافت کرده است رفع حجاب و تاسیس مکتب دخترانه و عصری ، طلیمه و سر آغاز تحول عظیم در زندگی و سر نوشت زن افغانستان بود . زن از چار چوب و معنوده خانه قدم فراتر گذاشت کم کم وارد اجتماع گردید در محافل و مجالس شرکت جست . ملکه تریا در سال ۱۳۰۷ در سفر تاریخی اعلیحضرت امان الله خان در ماسکو با ایشان همراه و همسفر بود که حتی این امر مایه تعجب و حسرت همسایگان قرار گرفت . زنان کم کم در مکاتب به تدریس پرداختند و حتی عده ای عهده دار کارهای اداری نیز گردیدند .

باید گفت : متاسفانه عمر این نهضت بسیار کوتاه بود . در ماه جدی ۱۳۰۷ حبیب الله کلکانی دولت مترقی را که برای پیشرفت و تعالی افغانستان آرزو های بسیار بزرگ داشت . سقوط داد و خودش برهمنند سلطنت نشست . در عهد او همه نهضت های فرهنگی و عرفانی به سقوط و رکود مواجه شد . مکاتب دخترانه و پسرانه بسته شد .

باوجود یکه حبیب الله در امر رفع حجاب تعصب نشان میداد ولی در اواخر طوریکه دیدیم خودش حاضر به پوشیدن لباس و کلاه شاهی شد حتی در طرز لباس پوشیدن زنان حرمت نیز تغییر رونما گردید . این رکود سبب شد که زن در پرده چادری از انظار و اجتماع نهان شود و از تحصیل بدور ماند . اما دیرری نگذشت که بر اثر شرایط و ایجابات عصر و زمان توجه به تعلیم و تربیت نسوان - از نو آغاز شد و برای نخستین بار مکتب فابلگی در لیسه اندرابی تاسیس شد و بعد این مکتب به شفاخانه مستورات نقل مکان کرد . شفاخانه مستورات از همان آغاز شاهد نهضت های فرهنگی و تعلیمی کشور بوده است چنانچه نخست ازین شفاخانه به حیث مکتب زنانه استفاده می شد بعد مکتب فابلگی در آن تاسیس گردید . سپس به عنوان اولین شفاخانه زنانه و بنام شفاخانه مستورات مسمی گردید . همچنان اولین دوره شاگردان فاکولته طب نسوان در همین شفاخانه درس خواندند

در سال ۱۳۲۰ لیسه ملالی بنام دختریکه مظفر قهرمانی وفدا کاری خوانده شده و این شعر حماسی را بدو منسوب دانسته اند .
کدیبه میوند گنبدی شیبید نشوی
خدا یز و لایله بی ننگی ته ساتینه

و همچنین لیسه زرغونه باسم مادرا احمد شاه بابا بنیان گذار افغانستان بزرگ تاسیس شد باین ترتیب شاگردان - دستف های سوم تاهفتم از لیسه اندرابی به لیسه های ملالی و زرغونه انتقال داده شدند که از آنروز تاکنون صد ها لالی و زرغونه جانپاز و وطنپرست را به جامعه ارمغان داده است .
باش تا صبح دولتش بدمسد
این هنوز اول دم سحر است

شماره (۲)

مهر و رنگارنگه

احمد راتب

عل آرا

ده اندابان کابل

۱۳۰۶

۱۱ دلو ۱۳۰۶

۲ فروردی ۱۳۰۸

هفته یکبار نشر می شود
قیمت اشک
داخله
کابل - لاله - ۳ ندی
ساز - لاله - پلاز اج - ۳
خارج
۱۰ شنگ

حسن استقبال

این شماره دوم نسیم سحر است که خوانندگان محترم تقدیم می شود و چنانکه در اول تصور میکردیم امروزه در شناسی و معارف خوامی افراد وطن خود محو ما صفت ادب و ادب نام را که نسیم سحر باریق و سابقه شان می سازد و لا ترا از تصور خود می بایم . چه تقریظها و تبریکه های که حاوی مطالب خوب و موافق با مذهب جریده از طرف او شان به ما میرسد . منوشت بگویم حسن ظن و روح پرورش آفرین آفرین را بنیاد میکند البته این استند را به آینه خوب جریده کوچک - ما آورد و ساخته و به پشت کار و جدت ما میفراید و ما هم از این پیش آمد خود از آفرین نویسنده همتا شکر نمود . بگویم این جریده برای امر مطالب ادبی و ادبیات برای اوشان است .

این تقریظ ها و تبریکه ها که بعضی از آن با مطالب ما آشنا میباشد آفرینش ما را بسیار واقع شده است که ما را واداشت در این شماره اول از هم مطالب دیگر تا اینکه ممکن است حق بر حسب را خوانندگان محترم تقدیم نمایم :

شعرای افغان

آقای سرور

آقای مدبر ارلا ، بهرام که درون تعارف و مجاهد تبریکات صمیمانه و عاصانه خود را بوفیقت تان در انتشار جریده نسیم سحر عرض نمایم خصوصاً وقتی می بینم که جریده سراج مرحوم تان ناما ادبی و مقصد اصلی آن خدمت نسوان ادبیات این وطن است حالت یک مسکین را پیدا میکنم که یک کس معاصف گردید ، تمام روش های اتم آینه خود را در جلو چشم خود مرصع سازد و بیک گوشه در خانه که یک طرف مقدم لذت بریده بچی دهان ارشدت و لغ و حرم می خواهد که لقمه را در چشم و گوش خویش جی

صفحه اول جریده نسیم سحر که بخاطر تنویر زنان افغان نشرات و خدمات ارزنده بی را انجام داده است .

بعنوان سر محرره به نشر می رسید .
این جریده که هفته یکبار انتشار می یافت مختص به امور زنان و تدبیر منزل بود . در یکی از شماره های ارشاد النسوان مطالبی راجع به اصلاحات منالیهات چاپ شده است . با تصویب نظامنامه نکاح ، مهر و عروسی به تاریخ ۸ سنبله ۱۳۰۵ شان و وجاهت زن بالارفت و دیگر زن مانند برده و بنده در معرض بیع و شراعت قرار

اولین مکتب نسوان در افغانستان در سال ۱۳۰۰ تاسیس گردید . در همین عهد اولین کاروان دختران افغانی به منظور تحصیل به ترکیه اعزام گردید ولی نسبت اغتشاش دا خلسی نتوانستند که تحصیل خویش را دوام بدهند به وطن باز گشتند .
بعد از اغتشاش سمت و عنوان معلم در مکاتب زنانه به تربیت دختران جوان پرداختند و فعلا

تبارو او جگړه مارو دوران کا ریو
نبسی او نښانی په سیکون کی با تی
وی. مگر او س دسیگون نښار د
ویتنام دترقی دسمبول ډیره نښه
ده. او س دی ښار دو یتنام دسو-
سیا لیستی جمهوریت داقصا دی
جوړښت په عملیه کی ستر رول
لو بو لی دی .

ددی سیمی دزیارایستو نکو دزیار -
په نتیجه کی نوی تو لیدی محصو-
لات دویتنام دخلکو په برخه شول.
ویتنا میا نو زیار او زحمت له تیر
شووخه په میراث وپی دی .

۱۹۷۵ کال په پای کی دسیگون
په ښار کی یواځی شل څا نگری مو-
سسی موجودی وی په کو مو کی چی
په ټو لنیز او اشترا کی ډول سره
کار کیده . په دغو مو سسو کی
یو زرو شپږ سوو تنو کار کاوه .

لازمه او ضروری وه چی دصنعت پر-
مختیاته پاملر نه وشی، دکار گرا نو
شمیرلا پسی زیا تیده اود فا بر یکو
اوکار څا نو درا منځ ته کیدومسله

یو پرېل پسی ځلیده. دسیگون دښار
یو ښاروال څرگنده کړه چی: « مونږ
ځینو ستونزو را چا پیر کړی یو چی
باید ژر تر ژره سره حل شی ، مو ټر
نه یوا ځی دا چی باید دنن ور ځی
ستو نزی حل کړو بلکی را تلونکی
هم باید جبران کړو. دا دی او س
دویتنام له انقلاب څخه پنځه کاله

تیر پری . اوس دهو چیمن په ښار،
جادو او واټو نو کی دفا بر یکو او
کار څا نو شمیر ډیر زیات شوی دی. د
دولتی موسسو او لو یو کار څا نو او
فا بر یکو شمیر نر دی دوه سوو ته
رسیزری په کو مو کی چی دری څلو-

ښت زره تنه زیار ایستو نکسی
کار کوی . له یو سلو پنځو س زرو
تنو څخه زیات کار گرا ن دلاسی او
سپکو صنا یعو په فا بر یکو کی په
کار او زیار بو خت دی، دلاسی صنا-
یعو فا بریکی پنځه سوه ډو له څا-
نگری محصو لات تو لید وی او دغه
تو لیدی شیان دکور نیو اړ تیا و د
لیری گو لو اوځینی وخته و نه بهر ته
دصادرو لو په غرض تو لید یزی .

ځینی نوری ستری کار څانی دوه سوه
ډوله څا نگری محصو لات تو لیدی .
پاتی په ۵۷ مخ کی

دسیگون او جنوبی ویتنام دټولو
برخو دښپری آزا دی او خپلواکی
نه ورو سته دویتنام دکمو نست
گو ندمر کزی کمیټی غړی اودښا-
ری کمیټی رئیس مای تی تخو دا-

سی څرگندی : « لازمه ده چی د
انقلابی اهدا فو دعملی کیدو اودخپل
انقلاب دساتنی په خاطر ولږه او
قحطی له منځه یوسو . دیو کال نه
وروسته یعنی په ۱۹۷۶ کال کی دهو-
چیمن په ښار، جادو اووا ټو نو کی
داسی سترید لو نو نه را منځته

شول چی هیچا گمان هم نه کاوه د
ویتنام په برخه شول. دیو کال
په مو ده کی چی دیوه انقلاب له پاره
ډیر لنډوخت دی دښار او واټو نو
سمون، دکارو نو دچټکی پر مسخ

ډیر ښه مثال کیدی شی . دامر یکی
دټا لی څټی رژیم په دوران کی د
سیگون دښار دنغو سو شمیر نر دی
څلور ملیو نو تنو ته رسیدو، دا هغه
خلک وه چی دامر یکا یی الو تکو او
هلیکو پترو نو دښاری له لاسه
یی پناه راوړی وه. دا هغه وختو نه
وه چی ولږی او قحطی هره شیبه د
سیگون او سیدو نکی تهدیدول او
دهغو خلکو شمیر زیات شوکوم چی
دولږی سره لاس په گر یوان و.

په هغه وخت کی دښان څان وړ-
ځپانی داسی یو خبر نشر ته
وسپاره : « امپر یالیستی حلقو دخپلو
یرغلو نو اولاس وهنو په نتیجه
کی دجنو بی ویتنام دخاوری په سلو
کی پنځو س تر لاسه کړی او هلته یی
په کار او بار شروع کړ یده، جنوبی
ویتنام به هیڅکله دخوا په شان د
ژوند تیرو لو څای نشی. دارتزا قی
موادو وار ډول او را وړل هم بند
شوی دی. دیو نیم ملیون ټنو صادر

۱۹۷۵ کال داپر یل دمیا شتی
په ډیر شمه نیټه دسپاره په یوولسو
بجو او ډیر شو دقیقو پو ځی سر -
ښندو نکو پخوا نی سیکون دټا نکونو
اوماشینگو په ذریعه آزاد اوخپلواک
کړ اودټا نکو نو له پاسه دسیگون د
جمهوری ریا ست دمیا فی ومخی ته د
آزا دی او خپلوا کی بیر غ ور پیده
او ویتنام له هغه وخته را پدی خوا
په بشپړه توگه سره آزاد شو . په
دغه وخت کی دویتنام دکمو نست
گوندمر کزی کمیټی عمو می منشی
لی زوان په یوه لو یه اوشانداره غو-
نده کی داسی وویل : « مونږ ویارو چی
نن خپله بشپړه آزا دی او خپلواکی
تر لاسه کړه او هغه سترو صیتو نه چی
مونږ ته فقید هوچیمن له خوا شوی و
ترسره او عملی مو کړل . دویتنام
دسر ښندو نکو او قهرما نو خلکو
ستر بری د هغو په انقلابی مبارزو
کی نغښتی و. او س دویتنام څا وره
دسترو اقتصا دی اوټو لنیزو بدلو-

نو نولاره وهی. نن دو یتنام خلک د
بشپړی دیمو کرا سی څا وندان دی
اودسو سیا لیستی ټو لنی دجوړولو
له پاره نه ستر یکیدو نکی هلی څای
کوی. نن دویتنام خلکو په ملی او
نړی وال معیار ستر بریا لیتو بو نه
گټلی او تر لاسه کړیدی . دویتنام د
قهر مان ولس پیو ستون او یووالی
هغونه دسو سیا لیستی ټو لنی په
جوړولو کی زیا تی اسما نتیا وی برا-
بری کړیدی . دو یتنام خلکو دویتنام
دبشپړی خپلوا کی نه ورو سته د

نا بیلتوب سیا ست تعقیب اودویتنام
دخلکو دپیو ستون او یووالی له پاره
زیار، دستر اثیریکی هد فو نو تامین
اودسو سیالیستی انقلاب دعملی کیدو
پراو نه هغه ستر ټکی وه چی دویتنام
له خلکو سره یی زیا تی مرستی
وکړی . دویتنام دانقلاب نه وروسته
قهرما نو او سر ښندو نکو ویتنامیانو
دجنوبی ویتنام داجتماعی واقتصادی
پرمختگ اودسو سیا لیستی بنسټونو
دایښو دلو له پاره پریکړه وکړه چی
ټول زیار ایستو نکی دی یو شی څکه
جنو بی ویتنام اودهغه ایا لتو نود
۱۹۷۵ کال داپر یل په میاشت کی
کله چی یی داستعمار چیا نو اود
هغو دگو دا گیا نو څخه خپله آزا دی
تر لاسه کړه. زیات زیا نو نه ولیدل او
سیگون په هغه وخت کی دامر یکا یی
امپریا لیستا نو دظلمو نو او نارواو

دژغو رند وی ژباړه

له پراودا څخه

ویتنام د ټولنیزې اواقتصادی ودی په درشل کی

بیول او نور ستر کارو نه چی دویتنام
دخلکو په ژوندانه کی یی ستر رول
ولو بوه را منځ ته شول. ددی سترو
بدلو نو په ډا گه نبسی او نښانی
له ټولو نه مخکی په سیکون اود جنو بی
ویتنام په ټولو ایا لتو نو کی ولیدل
شوی. هغه څمکی چی د جگړو په
کلو نو کی شاپی پاتی شوی وی
ډیر ژر آباده او څرو به شوی اودکو-
پرا تیفو نو او تعاونی صندوقونو
جوړیدل یو پر بل پسی عملی شول. د
څمکو دزیاتو حاصلاتو دلاسی ته را-

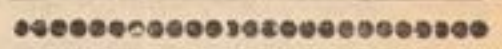
وړو په خاطر داو بو دخړ و بو لو
نوی پرو ژی په کار ولو یدی. دسا-
حلی سیمو دکرو ند گرو دژوندانه د
ښه کیدو پروسس پاملرنه و شوه .
دسیگون دخلوا کی او آزا دی نه یو
کال ورو سته نور هم دامر یکا یی لو-

شو وریجو په عوض هلته دوار-
داتی ارتزاقی موادو انداز ه سر
کال دری سوهو پنځو س زرو تنو ته
رسیزری . دجنو بی ویتنام ټول
اقتصاد په بشپړی تو گسی سره د
او مو موادو، محرو قا تو، دماشینونو
دپرزو دواردو لو اود متخصصینو د
استخدا مو لو سره اړ یکی در لودی.
بهرنی متخصصین ددی له پاره استخدا-
میدل چی ترڅو دما شینو نو دپرزو
په ترمیم کی مر سته وکړی .

مشی مستقل سیاسی

نویسنده: غفار عرفان

ا.ج.د.ا در عرصه بین المللی

تاریخ درخشان حزب دمو کراتیک خلق افغانستان، از همان بدو تاسیس مشحون از تلاش ها و مبارزات قهر مانانه و اصولی میباشد که در راه تحقق اهداف توده های عذابکشیده مردم مان، خو شبختی و سعادت همه زحمتکشان چا معه و بمنظور رهایی کشور از قید اسارت مناسبات فرسوت فیودالی بعمل آمده است.

تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان با اشتراک و پشتیبانی سایر عناصر ملی و دمو کراتیک، تحو لپسند و وطنپرست و قاطبه مردم افغانستان، انقلاب پر جلال نور با ما هیت عمیقاً ضد فیودالی و ضد امپریالیستی، در شرایط مسا عد تاریخی و اوضاع مشخص ملی و بین المللی با کمترین تلفات به پیروزی رسید.

پیروزی انقلاب ملی و دمو کراتیک بسور و دفاع دلورانه ج. د. خ. ا. از استقلال و حاکمیت ملی کشور، از منافع و مصالح مردم مان عملاً نشان داد که این گردان پیشتاز طبقه کارگر و همه زحمتکشان کشور، این یگانه ستاد جنگی پرو لتاریا و نیروی متشکل ستمدیدگان میهن ما، نه تنها به طور صادقانه وفادار به اصول گرانمایه هم بستگی بین المللی کارگران است، بلکه در عین حال حزبی است که ملامت و میهن پرست که برای حراست تمامیت ارضی و استقلال و نوامیس ملی کشور از هیچ نوع قربانی و فداکاری دریغ نودزیده، حزبی است با عمیق ترین انگیزه های انسانی و میهنی، حزبی است مدافع پیگیر و خدشه ناپذیر آزادی انسان زحمتکش و حق تعیین سرنوشت ملت ها ...

با پیروزی مرحله نوین و تکاملی انقلاب پر جلال نور و تشکیل جبهه وسیع همه نیرو های ملی و وطنپرست ج. د. خ. ا. بهمنابه پیشا هنگ مترقی و دمو کراتیک تمام نیرو های پیشتاز کشور و دستگناه رهبری کننده ج. د. خ. ا. در گوره راه های پراتیک حقانیت اهداف و وظایف خویش را با ثبات رسانید ..

اکنون مردم آزاده، سر بلند و باشهامت افغانستان انقلابی با کار صلح آمیز و خلاق خود در قلب آسیا با تعیین سیاست مستقل ملی و تعقیب مشی اصولی و پیگیر دفاع از صلح بین المللی، آزادی ملل، نهضت

عدم انسلاک نزدیکی و دوستی با دول و خلق های مترقی جهان، پیروی از سیاست همزیستی مسا لمت آمیز، مصروف ساختن چا معه شگوفان، خو شبخت، پیشرفته و سعادت مند میباشد.

ج. د. خ. ا. و جمهوری دمو کراتیک افغانستان در پروسه فعالیت سازنده خویش در زمینه سیاست خارجی مقام پر اهمیتی را قایل است با سرنگونی نظام پوسیده فیودالی اساس یک سیاست جدید صلحجویانه، مستقل و مترقی در عرصه ملی و بین المللی جمهوری دمو کراتیک افغانستان گذاشته شد.

اساس سیاست خارجی انقلابی افغانستان واحد دموکراتیک را پیروی از اصول هم زیستی مسا لمت آمیز، نهضت عدم انسلاک همبستگی، دوستی و برادری با زحمتکشان جهان، دفاع امنیت و صلح جهانی، تقویت و گسترش روابط با دول پیشرو و مترقی حمایت و پشتیبانی از موج نیرو مند جنبش های نجات بخش ملی ملل در حال رشد آسیای افریقایی و امریکای لاتین، ضدیت با سیاست تجاوزکارانه امپریالیسم استعمار کهن و نوین، نفرت نسبت به ترور نژادی آشتی ناپذیر با اپارتاید راسیسم، تقبیح سیاست هژمو نیستی شعله افروزان جنگ در بر میگیرد.

ج. د. خ. ا. مبتنی بر اصول سیاست همزیستی مسا لمت آمیز در جهت برقراری مناسبات دو ستانه با همسایگان با در نظر داشت روابط و پیوندهای تاریخی، بدون مد نظر گرفتن ماهیت نظام اجتماعی و سیاست آنها بر اساس تساوی حقوق، احترام عمیق به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی، مناقش متقابل و حسن همجواری، همکاری بر اساس منافع متقابل و حسن همجواری بر پایه شرایط عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و احترام به حقوق حقه هر ملت ... سلسله ابتکارات و پیشنهادات اصولی، هدفمند و مطابق اوضاع و احوال کنونی جهان را در پیش گرفت.

زحمتکشان افغانستان آزاد و مستقل، سر بلند و پر غرور پیوسته مدافع صادق و وفادار پایان یافتن مسا بقات تسلیحاتی و کاهش تشنجات بین المللی بوده، گسترش پروسه رفع تشنج و خلع سلاح عام و تام را عامل عمده پایداری صلح جهانی و امنیت ملل گیتی میدانند، آزادی، صلح، رفاه و سعادت ملت ها گرامی ترین اندیشه مردم کشور است، بنام جمهوری دموکراتیک افغانستان بر وفق خواست اکثریت توده های ستمدیده چا معه از آزادی، صلح، رفاه و سعادت تمام بشریت زحمتکش جهان پشتیبانی و دفاع بعمل میآورد.

همانطوریکه جمهوری دمو کراتیک افغانستان از استقرار مناسبات بین المللی میان ملل جهان بر اساس اصول صلحجویانه و همزیستی مسا لمت آمیز بطور خلاق و پیگیر صادقانه و انسانی دفاع بیدریغ مینماید، در پهلوی سایر ملل و خلقهای مترقی جهان علیه امپریالیسم، ارتجاع، اپارتاید و کلیه اشکال استعمار، استعماری و ستمگری به خاطر آزادی و شایستگی انسان زحمت کش دمو کراسی، ترقی اجتماعی، برابری و عدالت واقعی بی امان می رزمند.

جمهوری دمو کراتیک افغانستان با پیروزی از سیاست انسانی و انقلابی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و مبتنی بر اصول اساسی کشور مصوبه پلینوم دوم کمیته مرکزی حزب بطور فعال و همیشه از مبارزات آزادی بخش ملی دول کمر شد و رو با تکشاف کلیه مبارزات دمو کراتیک و سیاست ترقی خواهانه ملی که از شرایط مبارز ظلم و ستم استعماری نجات یافته اند، حمایت

پشتیبانی و همکاری میدارد.

دوین مرحله اساس تاریخ کشور که انقلاب ملی و دمو کراتیک نور با پیروزی مرحله نوین و تکاملی خود بزرگترین توطئه ارتجاعی و امپریالیستی را در سطح جهانی فلج و خنثی ساخت، ضدیت قطعی با امپریالیسم، استعمار کهن و نوین، استعمار، فاشیسم، اپارتاید، تبعیض نژادی، ستم ملی ... بطور عمیق و به نحو شایسته نقش جهانی انقلاب شکوهمند و پر جلال نور را تعیین میدارد.

با پیروزی مرحله تکاملی انقلاب مردم جمهوری دمو کراتیک افغانستان تحت رهبری حزب طبقه کارگر و همه زحمتکشان کشور (ج. د. خ. ا.) صلاحیت آنرا کاملاً بی کردند تا با کار خلاق و اندیشمندانه خویش بفرجه ترین و مهمترین مسایل زندگی را موفقانه حل نمایند، اساس عمیق ترین تحولات در عرصه های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و حل مناسبات اجتماعی مردم کشور گذاشته شده است که تطبیق عملی و پلان شده این تحولات ایجاب تا من ارتقا طات وسیع را با بشریت مترقی در سطح جهانی میکند تا با استفاده از تجارب تاریخی آنها در جهت تسریع پیشرفت اجتماعی و طن محبوب مان با در نظر داشت تحلیل مشخص از اوضاع مشخص کشور گام های متین و استوار گذاشته شود.

سیاست خارجی جمهوری دموکراتیک افغانیستان از لحاظ کیفیت و هدف های خود سمت گیری عمیق مترقی و انقلابی دارد که وجه مشخصه آنرا صلح دوستی ، آزادی و امنیت ، رفاه و سعادت ، خوش بختی و زندگی بدون جنگ ، برادری و رفاقت صمیمیت و دوستی میان ملت های جهان تعین میدارد . بدین اساس حزب و دولت دموکراتیک افغانیستان از اهداف عمیق سر سخت استحکام ، توسعه و تقویت صلح و امنیت بهبود فضای بین المللی و انکشاف بیشتر همکاری برادرانه میان کلیه مردم جهان و بشریت مترقی است و خواهد بود .

... جمهوری دموکراتیک افغانیستان به طور پیگیر همبستگی خلق نا پذیر خود را با خلق های لاوس و کمبوچیا ، با زحمتکشانی یمن جنوبی ، ایتوپیای ، انگولا ، موزمبیق ، نیکاراگوا ، زیمبابوی که پیروزی های بزرگی را در مبارزه به خاطر آزادی و ترقی اجتماعی نصیب شده اند ، با مردم ایران که با رژیم خونخوار شاهنشاه مبارزه کردند و دلیرانه علیه فشار نظامی ، اقتصادی و سیاسی امپریالیسم امریکا و عهد ستانی می رزمند ، اعلام میدارد ج.د.ا. از مبارزات خلق عذابکشیده فلسطین ، از مبارزات تمام کشورهای مترقی عربی بر ضد امپریالیسم امریکا ، تجاوزگران اسرائیل و خائنین قاهره از مبارزات آنها به خاطر آزادی یور و سلیم به خاطر اخراج کامل قوای نظامی اسرائیل از مناطق اشغال شده اعراب و اعاده حق تعیین سرنوشت برای خلق فلسطین حتی تا سرحد ایجاد حکومت مستقل پشتیبانی و دفاع مینماید .

ج.د.ا. متکی به اصول انسانی و انقلابی حزب دموکراتیک خلق افغانیستان ، از موفقیت های نهضت آزاد بخش ملی خلق های دول افریقا که در راه اعمار و ساختمان جامعه شکوفان میرزمند بصورت عالی قدردانی میکند و از مبارزات آنها بر ضد نیروهای ارتجاعی و امپریالیستی حمایت مینماید .

دولت جمهوری دموکراتیک افغانیستان از ابتکارات سازمان اتحاد افریقا که ذراه خاتمه بخشیدن و حل صحیح اختلافات میراث نامسلم استعمار بشیوه مسالمت آمیز ، در پیش گرفته است بادی عمیق

انقلابی حمایت و پشتیبانی میکند .

ج.د.ا. در زمینه سیاست خارجی خویش از انکشاف روابط نیک همسایگی و حدت ، دوستی و همکاری کشورهای آزاد افریقایی بطور پیگیر و بیدریغ حمایت بعمل میآورد تقویت و گسترش این پروسه را عامل موثری در امر تأمین صلح دوا مدارجهانی و امنیت بین المللی می پندارد .

در شرایط فعلی که او ضاع و بهبود فضای بین المللی و تحکیم صلح جهانی و ارتباط به پیوند و نزدیکی اهداف حلقه های امپریالیستی و هر دو نیستان جنگ امروز پیچیدگی بخود میگیرد ، حزب و دولت جمهوری دموکراتیک افغانیستان از مبارزات برحق و عادلانه کلیه خلق های جهان برای دینتات صلح سلاح و توسعه همکاری بین المللی بدون خشه و تزلزل همراه با سایر نیروهای مترقی تا بید بعمل میآورد و در این امر بزرگ لغالانه سهم میگیرد .

«مردم افغانیستان احساس عمیق ، احترام دوستی و عنعنوی خویش را به خلق هند ، به خلق های برادر و مسلمان بنگله دیش همه کشورهای اسلامی ، به تمام خلق های آسیا ، افریقا و امریکای لاتین ابراز مینماید .»

امپریالیسم و ارتجاع بین المللی به تا بید و تشویق گسترش تشنجات بین المللی و ایجاد بستر های گرم جنگ ، تاسیس کانون های فشار جهت سرکوب خوئین استقلال و حاکمیت ملی کشورهای عقب مانده ، تحریک ناسیونالیسم محلی ، توطئه و دسائیس نسبت به دوستی و همکاری ملل و مردمان جهان ، سنگین تر ساختن بار تسلیحات ، استعمار نوین و استعمار ، جنگ سرد و نبرد دروغین تبلیغاتی .. علیه بشریت مترقی و زحمتکش جهان رهزنانه غاصبان و غارتگرانه به پا خاسته و رو برو در برابر امر صلح و دینتات میجنگند درین زمینه سیاست خارجی جمهوری دموکراتیک افغانیستان در نقطه مقابل نقشه امپریالیستی قرار دارد . ضرورت ادامه سیاست دینتات احترام به حق انکشاف مستقل هر کشور ، محو بستر های تشنج بین المللی جلو گیری از بروز جنگ ، تاسیس روابط صلح آمیز تقویت روحیه دوستی مساعدت و اعتماد متقابل جهت انکشاف مزید همکاری در تمام

ساحات ، استحکام پروسه صلح و امنیت بین المللی عالیترین و گرامی ترین اندیشه جمهوری دموکراتیک افغانیستان را تشکیل میدهد .

جمهوری دموکراتیک افغانیستان جا بجا شدن مردمی های جدید ذروی را در اروپای غربی ، بلان افزایش عملیات نظامی گرانه ، چین و جاپان پیاده شدن تفنگ داران دریایی و انتقال بحریه های جنگی در بحر هند خلیج فارس و حوزه گارا بین را بشدت نکوهش میکند و عاملین این پلان ها را دشمن شماره یک بشریت می پندارد .

مردم آزاده و سر بلند افغانیستان دربرو مشی مستقل سیاسی جمهوری دموکراتیک خویش تحریکات امپریالیستی را علیه کیوبای انقلابی و قهرمان ، گشتار دسته جمعی و ظنیرستان را بوسیله نظامیگران فاشیستی پنوجت در چلی ، پشتیبانی و حمایت جنگی و مادی رژیم بولیترا بوسیله زعامت هر دو نیست بیکنگ ، تحریک و تشویق رژیم صومالی را علیه ایتویایی سو سیالیستی بشدت تقبیح میدارند و با نفرت و خشم بی پایان براین اعمال مغایر کرامت و حقوق انسانی مینگرند .

«سیاست حکومت جمهوری دموکراتیک افغانیستان که به خاطر منافع ، سعادت و ترقی مردمان سرزمین محبوب ما تنظیم گردیده است به طور کلی با اصول اعلام شده کنفرانس کشورهای اسلامی که افغانیستان نیز عضو آن میباشد مطابقت دارد .»

جمهوری دموکراتیک افغانیستان سیاست فشار اقتصادی انحصارات غول پیکر کارتل ها ، مترو پول ها ، ترولست ها ، کنسر-سیون ها را که هر کدام به نوبه خویش موجب فقر ، گرسنگی ، تنگدستی بیسوادی عقب ماندگی ، امراض ، غارتگری مردمان زحمتکش جهان را فراهم گردانیده است و علیه آزادی ، استقلال و حاکمیت ملی ، سرنوشت و زندگی ملل گیتی توطئه میچینند با قاطعیت تمام و موضع گیری خاص مترقی و انقلابی نکوهش میدارد .

مردم جمهوری دموکراتیک افغانیستان از جلسات و کنفرانس های سران دول که بغا طر تحکیم صلح و امنیت بین المللی ،

تا مین شرایط پیشرفت های سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی ، رفع تشنج و بهبود او ضاع جهانی ، خلع سلاح و گسایش مسابقات تسلیحاتی دایر میگردد ، باغزور و سر بلند ی سیاست حزب و دولت خویش را در قبال این حوادث تمجید میدارند .

جمهوری دموکراتیک افغانیستان متکی به اصل های صلح ، ایجاد پایگاه ها و موسسات ارتجاعی ، عقد پیمان های نظامی و تجاوز کار ، سازمان دادن شبکه های مغرب جاسوس سی و سر و صدا های تبلیغاتی دروغین و غیره را که امپریالیسم و ارتجاع بین المللی بمقصد خفه ساختن آزادی و حاکمیت ملل عقب مانده جهان دامن میزند ، تخطی از اصول قبول شده سازمان ملل و موسسات آن دانسته و عاملین آنرا بشدت میکوبد .

دوستی و همکاری مردم افغانیستان با جامعه کشورهای سوسیالیستی جز لاینجزای سیاست خارجی ج.د.ا. و جمهوری دموکراتیک افغانیستان میباشد ، روابط همسایگی نیک و همکاری های میزمر مردمان اتحاد شوروی و افغانیستان انقلابی سنگ پایه سیاست خارجی افغانیستان و عامل مهم و حیاتی برای تحولات اجتماعی آرمان های انقلاب ثور ، دفاع میهن عزیز ما ، دفاع دست آورد های انقلاب ثور از تجاوزات امپریالیسم امریکا ، ارتجاع بین المللی و عظمت طلبان چین میباشد .

مردم افغانیستان سر بلند و پر غرور امضاء قرار داد یک جانبه کمبود را میان سادات خانن و اسرائیل صبیو نیست که عملا با خواست ملت عرب مغایرت دارد بدیده نفرت مینگرند . جمهوری دموکراتیک افغانیستان در دفاع از داعیه خلق های عرب فلسطین در کنار دول پیشرو صلح و ملل مترقی جهان قرار دارد .

موجز اینکه ! سیاست خارجی حزب دموکراتیک خلق افغانیستان و جمهوری دموکراتیک مان با ماهیت عمیق انقلابی و انسانی خویش اساسا تا مین مناسبات و همکاری مردم ما را با بشریت زحمتکش و مترقی جهان در ساحات و عرصه های مختلف زندگی پیریزی نموده و تا پایان کار ازین اصول عدول نخواهد کرد .

امروز مردم را عقیده بر این است که از زمانه های پار مردم عشق و علاقه وافر به زیبا یی ها داشتند بنا بر همین امر بوده که بنا هم زیبا یی از يك دوره تاریخی تا دوره تاریخی دیگر به السنه ها وز بسان های مختلف رنگ و رونق دیگری گرفته و مراحل ارتقایی و تکاملی را یکی پس دیگری پیموده اند اما با گذشت زمان آنچه که میتوا نست با شرایط بعدی توافق نماید همچنان حفظ گردید. آری گذشت زمان همه چیز ها یی را که عمر ش را می پیمود به یاد فراموشی سپرده است اما آنچه را که زیبا بوده حفظ نموده و آن را قدم به قدم به مراحل تکاملی صعودی اش رهنمون ساخته است که این امر میتواند در مورد رقص باله نیز صدق نماید.

مردم میتوانند در عرجا و در هر محفل مفاهیم رقص باله را درک نمایند .

دانشمندان و خصوصاً هنرمندان را عقیده بر این است که رقص باله ضرورت به تحلیل و تفسیر و یا مترجم ندارد مردم میتوانند در هر جا در هر محفل بدون در نظر داشت اختلاف ایدیولوژیک لسانی و غیره مفاهیم آن را خوب دریابند و تحلیل نمایند .

همچنان تلاش های مطبوعاتی نیز در مورد انجام معرفت تادر مورد تشبیه رقص باله اتحاد شوروی سعی وافر صورت گیرد اما انتقادی که در مورد وجود داشت این بود که رقص باله را چنان تصور میکردند که فقط اقتباس از هنر کلاسیک قدیم است که با اضافه بعضی وجوه رو مانتیک امروزی در آن ذیدخل است . بعد از اینکه رقص باله اتحاد شوروی در لندن به نمایش گذاشته شد مردم انگلستان چنان تصور میکردند که رومان رومیو ژولیت دوباره ترازه شده است

نقش رقص باله در تحکیم

صلح و همزیستی میان کشورها

هایی است که به اوج و عظمت خود رسیده و در کشور های اروپای غربی رواج یافته است . مردم کشور های غربی توانستند با با مهارت خاص رقص های باله اتحاد شوروی را مطابق به عرف مروج کشور های خود شان اقتباس نمایند . یکی از علل دیگر مشهور شدن رقص باله در کشور های اروپای غربی این است که رقص باله اتحاد شوروی در یکی از کمپنی های بزرگ لندن به معرض نمایش گذاشته شد این امر در سال ۱۹۵۶ صورت گرفت و از آن زمان به بعد رقص باله شهرت خاصی پیدا نمود .

نو جوانی بعد از دیدن رقص باله به پدرش گفت که با دیگران صحنه با زبان خاصی که ویژه هنر مندان است باوی مناهمه نموده اند . بعد از اینکه این نظر را با عده زیاد هنر مندان و دانشمندان در میان گذاشت گفتند که این امر برای عده زیادی از نو جوانان يك امر قابل قبول بوده که آنها میتوانند با زبان ساده احساس و عواطف شان را به دیگران انتقال دهند و تماشاگران با زبان خاص خویش میتوانند همه احساسات و عواطف متقابل را تحلیل و تفسیر نمایند . رقص های باله یکی از تازه ترین رقص

با تشبیر این هنر میتوان همه مردم را به شاعران صلح و صمیمیت کشانید .

تنگا هم بر کمپنی های با لت در سراسر جهان این حیثیت را باز گو میکند که رقص با لت یکی از اشکال کلاسیک رقص های پارینه است و این هم یک حقیقت مسلم است که در آینده های دور نیز رقص با لت تکنیک های کلاسیک را در خود حفظ خواهد نمود . هنر مندانش رقص با لت در اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی را عقیده بر این است که رقص با لت اتحاد شوروی نه تنها گذشته های اصل کلاسیک را تمثیل میکند بلکه در آینده و امر و ز نیس چیز های تازه و شگرف را از هنر و هنر مندانش دو تنگ امریکایی ، فرانسوی نیس خواهد گرفت تا در غنا و تکامل آن قدم به پیش بر داشته باشند که با اتخاذ چنین کار رنگ و رونق تازه را به رقص با لت به ارمغان خواهد آورد .

هنر مند مشهور بی چارت در نمایش نامه رومیو ژولیت خویش طرح شکمبیر را مبنی بر نشان دادن این امر که عشق قوی تر از مرگ است قبول نموده . اما در نمایش نامه های هنر مند مشهور و لادیمیر پامسلیف نه طرح بخصوص دیده میشود و نه بهرمان ویرسو نساژان دارای اسم خاص هستند اما در آن مو سیقی خیلی ها دلکش و لطیف و خوش آیند است که دارای مفا هم بر نهایت گسترده و غنی که عشق و علاقه آد میزاد را به زندگی و نمود می سازد عشق و علاقه که مشحون به زندگی کردن

رقص با لت یکی از اشکال کلاسیک رقص های پارینه است

مخاطب برای تربیت نو جوانان در سراسر کشور وجود داشته و تعداد آن روز به روز فزونی می یابد . هنر مندانش رقص با لت را عقیده بر این است که هدف عمده و اساسی در این هنر این است که بتواند عواطف و احساسات مردم را به عشق و محبت افزونی بخشیده و در راهی قدم بردارد که صلح و همزیستی را میان آنها در کشور های مختلف پیافریند در همینجاست که در پرتوصلح و آراش می توان برای تکامل و انکشاف استعداد خلاقه آد میزاد قدم های مثبت و لازم را به پیش برداشت . هنر مندانش اتحاد شوروی سو سیالیستی را عقیده بر این است که رقص با لت بعد از پیروزی انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ با پیدایش دولت کارگری در اتحاد شوروی که شعارش را صلح و همزیستی مسا لت آمیز میان کشور ها تشکیل میدهد رشد و رونق زیادی تری پیدا کرد ، هنر و هنر مندانش در اولین کشور شورا ها تلاش به خرج دادند تا سیاست صلح آمیز کشور شورا ها را در هنر نیز تبارز دهند تا بتوانند در تحکیم

سیاست دولت کارگری خدمات فابسل قدری بعمل آورده و هنر را در خدمت مردم و خلق شان قرار دهند بنا بر همین لحاظ بود که هنر برای هنر همیشه را روز بروز از دست میداد ، هنر از درون گساح های سر بفلک کشیده امپراطوران ، امیران ، ملاکان بیرون بر آمده را هس را در میان توده ها باز میکرد و به زبان ساده توده ها با توده ها مفا هم میکرد به آتپ مسی آموزشید و از آنها می آموخت و روز به روز صیغه هنر برای مردم و در خدمت مردم را ورد زبان ها نموده بود . یکتن از باز یگران رقص با لت میگوید : این بازی از سایر بازی ها فرق فا حش دارد که این تفاوت را میتوان در مفا هم حرکاتی اعضای بدن انسان که مشحون از عواطف ، عشق ، محبت و صلح است سراغ نمود . هنر مندانش اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی عقیده دارند که با گذشت زمان و با تشبیر این هنر میتوان همه مردم را به شاعران صلح و صمیمیت کشانید و در فضای آرام و صلح آمیز به بهبود و ترقی و تکامل زندگی بشریت مو فقیتهای چشمگیری بدست آورد .

باید دانست که نقش موثر روشنفکران در تحول انقلابی جامعه ما و هم چنان در تعمیم علم و فرهنگ و هم در بلند بردن آگاهی سیاسی زحمتکشان چشمگیر و عمده است. معادل مرتجع حاکمه و وابستگان آنها و وضع اسف بار معارف، آموزش و عقب ماندگی اقتصادی و اجتماعی و سیاسی مردم ما و منجمد زحمتکشان و روشنفکران را یک پدیده طبیعی؟! و بیش از آن این پدیده ها را خصوصیت ملی مردم ما بحساب می آورند. روشن است که حقیقت چیز دیگری بود و آن مضمحل بودن مانع و دوام حکمروایی آنها بود که در موجودیت این پدیده ها در جامعه ما بوجه احسن بر آورده می شد یعنی بی سواد بودن مردم ما و یا نین بودن رشد سیاسی آنها عمر چینی فیودالیزم و ارتجاع سلطنتی و بیروگر - اتیک و کمپرا دور ها و وابسته به امپریالیزم را طولانی تر می ساخت. ولی در همان آوان یعنی در تحت سیطره ارتجاع فیودالی و سلطنت ارتجاعی، روشنفکران مترقی و ملی ما در پهلوی آنکه این پلان شوم و ضد ملی را بی مهابا رسوا می ساختند با عزم آهنین در صدد زدودن آن پدیده ها که مولد توپه های ارتجاع بود عمل می نمودند و در راه حفظ سنن اصیل ملی

نستان بمیان آمده بود بنا بر مدا خلسه و دستور امیر یا لیزم و ارتجاع جهانی و در پیشا پیش آنها امیر یا لیزم آزادی کش امریکا به بیراهه کشانیده شد هزاران وطن پرست منجمد روشنفکران اعم از علما، روحانیون وطن پرست، هنرمندان چیره دست داکتران، مهندسان، معصلان، معلمان، استادان و غیره به قتل گاه فرستاده شد و هزاران تن دیگر بداخل زندان های مخوف با بدترین حالت غیر انسانی افکنده شدند، صدای آزادی خواهی و حق طلبی در گلوله ها با سرب های مذاب خفه ساخته شد، نفاق ملی و قبیلوی بشدت دامن زده شد. زمینه رشد اختلافات قومی، لسانی دینی و غیره کاملاً مساعد شد و بیک سخن انقلاب به بیراهه کشانیده شد. امین به دستور با داران امیر یا لیزم خود به این هم بسته شده و با سیاه ترین و راست ترین نیرو های منطقه و جهان طرح یک کودتای خونین ضد حزب دموکراتیک خلق افغان نستان و طرح نقشه خطرناک تجزیه کشور محبوب و باستانی ما را ریخت، در چنین وقت حساس بود که نیرو های اصیل وطن پرست و انقلابی و سر سپرد گمان اصیل راه انقلاب و وطن در تکا پو افتادند تا جلو عملی شدن این نقشه های خطرناک

در نظر داشت و تحلیل وضع خاصی که افغان نستان در آن وقت قرار داشت نتیجه خواهند گرفت که این کمک به موقع کشور شورا ها ارزش و اهمیت حیاتی برای مادانت دارد، لذا بر روشنفکران صادق و واقع بین است تا عملاً جلو آن تبلیغات و دروغ پراگنی های امیر یا لیزم و ارتجاع را که در قبال مر حله نوین و تکاملی انقلاب و کمک های بی شایسته، انسان دو ستانه و صلح جو یا نه اتحاد شوروی براه انداخته اند و براه می اندازند، بگیرند و این نه تنها وظیفه شان است بلکه رسالت تاریخی و ملی شان نیز میباشد، امپریالیزم و ارتجاع همانطور - یکه بشکل پلان شده و سنجش شده می خواستند انقلاب را بخاک و خون بکشند و وطن ما را تجزیه نمایند حالا که با پای مردی مردم دلیر افغان نستان آن نقشه ها و توپه ها نقش بر آب شده است و انقلاب به صراط المستقیم هدایت شده است و وطن از بر بادی نجات یافته است باز هم بشکل پلان شده می خواهند که از یکطرف با تبلیغات دروغین و از جانب دیگر با مداخلات مستقیم و مداخله جو یا نه و مسلحانه و تریه و صدور باند های آدم کش و جانی انقلاب و دست آورد های آنرا بخصوص مرحله نوین و تکاملی آنرا خفه سازند ولی آنها این

تا باز هم هر چه بیشتر جوانب مختلفه ضروری بودن کمک کشور بزرگ شمالی ما را به افغان نستان در این مرحله خطیر و خاص تاریخی تشریح نمایند و پرده از اعمال جناحینک را نه و انسان دشمنانه امپریالیزم در راس امیر یا لیزم امریکا و شر یکان جرم اش بر دارند، ببرک کار مل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغان نستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغان نستان در بیانیه علمی و انقلابی شان خطاب به نمایندگان روشنفکران کابل در مورد کمک های ضروری و حیاتی اتحاد شوروی به افغان نستان چنین فرمودند:

«... شما خود دیدید که در روز های بسیار دشوار هنگامیکه مردم افغان نستان ما لحظات بسیار حساس تاریخی را سپری می نمودند و سوال هستی یا نیستی، بود و نبود وطن محبوب ما افغان نستان انقلابی مطرح بود دوست دیرین و وفادار ما اتحاد شوروی بخواست حکومت فائون افغانستان پاسخ مثبت گفت و قطعات معدود نظامی خود را برای دفع و طرد تجاوز دشمن و دفاع از استقلال ملی و حاکمیت ملی و تمام ارضی کشور ما فرستاد تا دوشا دوش قوای مسلح قهرمان افغان نستان و مردم افغان نستان

نقش روشنفکران در تحول جامعه انقلابی ما

و میراث های گرانمای ادبی، علمی و فرهنگی ما از هیچنوع سعی و تلاش دریغ نمی ورزیدند و در همان شرایط بد، آنها را غنا می بخشیدند و رشد می دادند. روشنفکران انقلابی و وطن پرست بهر امان طبقه کارگر جوان کشور و سایر زحمت کشان شهر و ده پانزده سال قبل بنیاد حزبی را گذاشتند که بر هبری این حزب قهرمان مردم زحمتکش و وطن پرست افغانستان توانستند که در هفت آور ۱۳۵۷ نظام فرتوت فیودالی و دولت ارتجاعی سلطنتی را سقوط دهند و بجای آن جمهوری دموکراتیک افغان نستان را بنا و تاسیس نمایند، هم چنان مردم شرافتمند و دلاور و آزادی دوست افغان نستان به پایمردی اردوی دلیر خویش توپه ضد حزبی، ضد دولتی، ضد آزادی و بالاخره ضد روشنفکران مترقی امین و دارو دسته اش را در حساس ترین مرحله تاریخ با خیزش نظر مند شش جلی خنثی ساختند همه همو طنان ارجمند و شریف ما از چگونگی وضعی که در اثر سلطه چینی امین و با ندش در کشور و منطقه بمیان آمده بود آگاهی دارند. انقلابی که در بدل خون هزاران وطن پرست و رشادت اردوی دلیر بر هبری حزب دموکراتیک خلق افغان

و رذیلانه را بگیرند ولی امین این تو کر ماهر امیر یا لیزم کار را به جانی رسانیده بود که به تنهایی نمی شد جلو توپه و دسیسه و تجاوز نیرو های ارتجاعی و دسیسه و تجاوز نیرو های ارتجاعی و امیر یا لیزم و هکذا خنثی ساختن پلان های تباہ کننده را گرفت همان بود که به اراده بالقوه مردم افغان نستان دولت جمهوری دموکراتیک افغان نستان و شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغان نستان از دست دیرینه و همسایه بزرگ شمالی خود یعنی اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی برای دفع تجاوز و خنثی ساختن نقشه های رذیلانه ارتجاع و امپریالیزم کمک خواست و همان بود که آن دولت دوست به ایمن خواست فائون و بر حق مردم و دولت افغانستان متکی به معاهده دوستی و همکاری و کمک ماه دسمبر ۱۹۷۸ و هکذا متکی به ماده ۵۲ منشور سازمان جهانی ملل متحد لیبیک گفته و با اعزام تعداد محدودی از نیرو های نظامی خویش یعنی و پاسداران صلح و آزادی در جهان در این راه مردم و دولت افغان نستان را بصورت موثر یاری رسانید. روشنفکران ارجمند و وطن پرست ما با

آرمان پلید را با خود یکجا بگور خواهند برد لذا سهم و نقش تنویر کننده جوانان ما درین مورد خیلی ارزشمند و خیلی مهم است اگر دید ما مفر ضانه و زیر تاثیر دشمنان نباشد بصراحت حکم خواهیم نمود که اتحاد شوروی دوست صادق مردم تحت ستم و آزادی طلب جهان، دوست آزموده شده و دیرین مردم افغانستان است رژیم و ما هیت رژیم صلح جو یا نه اتحاد شوروی بر اساس دوستی و حسن همجواری به ملل همسایه و کمک بی آلاشانه و اترانسپونالیستی با زحمتکشان سراسر جهان می باشند و آنها مات بسی بنیاد و دروغین و دور از واقعیت امیر یا لیزم و ارتجاع که در قبال کمک های انسان دو ستانه آن کشور به افغان نستان صورت می گیرد تنها و تنها پوششی است که امیر یا لیزم در راس امیر یا لیزم امریکا می خواهد از آن برای پنهان ساختن اعمال تجاوز کارانه خود استفاده نماید ولی هم مردم افغانستان و هم مردمان واقع بین و صلح دوست تمام دنیا ماهیت و نیت شوم امیر یا لیزم را دانسته اند و فریب ریا کاری ها و دروغ پراگنی های آن را نخواهد خورد و روشن فکران ما درین مورد وظیفه و رسالت دارند

و در همکاری با آن نقشه های شوم امپریالیستی و ارتجاعی را نقش بر آب سازد... ببرک کار مل به ادامه گفتار شان درین مورد چنین فرمودند: «... به یقین در بعضی محافل روشنفکری فضاوت هایی وجود داشته باشد، من در چندین مصاحبه و در تحت سقف این تالار حقایق را افشاء کرده ام و حاضر در بزرگترین تریبون جهانی این حقایق را ثابت نمایم که هر گاه کمک به هنگام قطعات معدود نظامی اتحاد شوروی در افغان نستان نمی بود، امروز افغان نستان مستقل و آزاد وجود نمی داشت... روشنفکران آگاه و وطن پرست مطلع اند که درین اواخر پلینوم سوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغان نستان گشایش یافت و در آن تصامیم موثر و همه جا به ای در همه شئون حیات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی کشور اتخاذ گردید پلینوم عمدتاً وسیع شدن و همه جانبه بودن و موثر بودن و قاطع بودن مبارزه علیه ضد انقلاب را موکداً تو صیه نموده است و سر کوب قطعی باند های صادر شده از خارج و مسلح و تریه شده از جانب امیر یا لیزم امریکا، شوم - رژیم مرتد و عظمت طلب پکنگ، رژیم تجرید شده و منفور شده سادات، دستگاه حاکمه

هله اطفائیه راوغواړه!!!...

هغه دواړه دې اوغلو دواپ پر خټه ولاړو او په داسې حال کې چې د یوې لویې ودانۍ ددرېم پوډ کړه یې یوېل ته ښودله په خبرو بوخت و . یوه وویل .

- ولا بلا پخپله دی . داومنه چې زماستره گي هیڅکله ما ته درواغ نه دی و یلسی .

- رښتیا وایی ؟

- سو گند یا نوم چې پخپلو ستر گو می ولید . نه غواړی چې زه هم د نورو په شان پخپلو ستر گو یې اعتماد شم ؟

دوه تنه لاروی د دوی خټک ته ودریدل . دودانۍ د درېم پوډ کړه که نه خیر شول او خبری یې پیل کړی .

- ونی لید چې هندی دی ؟

- سمه ده خو هلته څه کوی ؟

- ولا که پوهیږم . خو ډاډه یم چې یو کار خو به لری .

یوه ښځه او میړه هم ودریدل . ښځی خپل میړه ته وکتل او وی ویل .

- ونی لید ؟

- ومی لید .. هو ومی لید .

- خو شاله نه یی ؟

سولی گرانې ، خودا خوشالی په بیلا بیلو کسانو کې یو له بل څخه تو پیر لری دخلکو گټه گټه شیبه په شیبه زیا تیده او ټولو دمخامخ ودانۍ ددرېم پوډ کړه کسی ته کتل او سر و نه یې پورته نیولی و .

هغه نفر چې د خپل کو چنی موټر له هینداری څخه خپل سر را ایستلی و له یوه لاروی نه پوښتنه و کړه .

- وروره .. هلته څه خبره ده ؟

- ته یې نه وینی ؟

- نه ولا ...

ښه په خیر ورته وگوره ، وینی یې ...

- آ .. هو .... هو، اوس می ولید .

دترافیکو پو لیس پوه شو چې د خلکو زیاتیدل د تقلیه وسا یطو تگک راتگ ته خنډ پېښوی اوژر به ټولی لاری و تړلی شی . ځکه نو د خلکو په مینځ ورگډ شو او وی ویل .

- ښاغلو هیله کوم چې تیت شی ، ولاړ شی او واټونه د تقلیه وسا یطو پر مخ سه تری .

یو ، دوه ، درې تنه د ترافیک په غوښتنه هه خوا ، دی خوا روان شول خو نورو دی خبرو ته هو مره یا ملرته ونه کړه او دپخوا پشان دمخامخ لویې ودانۍ ددرېم پوډ کړه کړه په ننداره او خبرو بوخت و .

- زه خو نه پو هیږم چې هغه ولی هلته ناست دی .

- تردی و روسته به څه کوی ؟

- په دی هم نه پو هیږم .

داوخت دوه تنه امنیتي پو لیس هم د ترافیکو مرستی ته راوړسیدل او ددرېم پوډ کړه کړه تر کتلو وروسته یې خلکو ته وویل .

- ښاغلو ، هیله کوو چې واټ خو شی کړی او اجازه ور کړی چې تقلیه وسا یطو به آسانی سره تیر او بیر شی .

دلویې ودانۍ په مخامخ پیاده رو کسی د خلکو دکنی گونی نه محشر جوړ شوی و او په سلگونو تنه لاروی بیله دی چسې دپسو لیسو پر له گوا ښونو ته پام وساتی ددرېم پوډ کړه کړه په ننداره بوخت و .

پو لیسو دا ځلی ډیر په خشونت او لوږ آواز وویل .

- تاسو ته وایو . ولی له دی ځایه څخه نه ځی ؟

دا گوا پس هم د پخوانیو په شان یې - تاږره و او خلک ورو ، ورو دمخامخ پیاده رو څخه د لو یې ودانۍ پیاده رو ته راغلل . خو شیبی وروسته هغه مسک چې ددرېم پوډ کړه کړه په کتنه بوخت و ، دواپ مینځ ته را تو یې شول او د تقلیه وسا یطو تگک راتگ یې دستونزو سره مخامخ کړل .

ترافیک له امنیتي پولیس څخه وغوښتل چې د خپل ماموریت څخه څو تنه نور هم دمرستی له پاره راوغواړی .

- په ستر گو ولاړ به شم خو ته پوهیږی چې دا دوه مره خلک ولی پورته گوری او دجا د لیدو په لټه کړی ؟

- نه پوهیږم ولا .

- څی چې داسی ده نو ته ولاړ شه ماموریت ته .

- سمه ده .

خو شیبی وروسته د تقلیه وسا یطو حرکت بند شو . د ترافیکو پو لیس پر له پسې جوړ لکونه و هل او د چلو و تکو څخه یې هیله

کو له چې پر مخ ولاړ شی خو چلوو نکو له یوې خوا حرکت نه شوی کولای او دبلې خوا یې غوښتل پوه شی چې دهغی لو یسی ودانۍ ددرېم پوډ کړه کړه شا ته څوک ناست دی یا څه شی دی ؟

دترافیکو پولیس چې هغه یې کوله د تقلیه وسا یطو لاره خلاصه کړی د یوه ښاری بس چلو ونکی څخه پوښتنه وکړه .

- ولی ولاړ یې ، حرکت وکړه ؟

دبس چلوونکی سر تر هینداره راو پوت اووی ویل .

- کومی خواته حرکت وکړم ؟ تا نه خو خدای ستر گي دترکری دی ، وگوره . دبس مخه بنده ده . که څوک تر آبر لاندی کړم ، سبابه ته چیل ته روان یی ؟

- لیو نوب مه کوه ، هغه وکړه چې حرکت وکړی .

ټولو حاضر یو دمخامخ ودانۍ ددرېم پوډ کړه کړه ته کتل او یل شی ته یې پام نه در لود .

نیمساعت وروسته د پو لیسو د ما موریت مرستیال د څلورو ، پنځو تنو پولیسو په ملتیا راوړسید .

مرستیال څو چور لکونه ووهل او له هغه نفر څخه یې چې ده ته ډیر نژدی ولاړ و پوښتنه وکړه .

- ته چیری گوری ای وروره ؟ هوری څه خبره ده ؟ مخاطب په ډیر تعجب خواب ورکړ .

- ولی به نه گورم ، اوس چې ټول پو رته گوری ، یوی هم زه .

- ښه ده و گوره ، خو څه شی ته گوری ؟

- دهغی لویې ودانۍ ددرېم پوډ کړه کړه ته .

- ښه هلته څه خبره ده ؟

پاتی په ۵۶ مخ کی

نگاهی به بخشی از آثار هنری هده

ب- مجسمه های گلی قرن ششم پانتاوه و تپه خزانه انامه دهنده هنر انتقالی بسا اینکو نو گرافی معین بودائی و ممیزاتی هنری یونانی در آن تو می و قیافه و حتی رنگا میزی .

ج- مجسمه های قرن شش هفت فند قستان تپه سردار غزنی و پامیان که تناسب وزیاتی و مقررات تکامل و صور تبدی مجسمه های هده در آن مراعات نشده و دوره دوم این تپه بکلی از قید قواعد و تسلط کوشانی ها بر آمده و تحت تأثیر مستقیم هنر هندی پوست گو پناه بوده و مذاهب بصورت آزاد پهلوی آئین بودائی قرار میگیرد . بوداستوا ها بودا های نشسته در حالت دیانا مسود را در پهلوی مجسمه های دور گا تمشیل گاونندی و غیره تبارز میکند و به معیار و مشخصه آئین بودائی در ستو به ها تعداد اضلاع زیاد شده و در تعداد پلاتفورم ها افزوده میشود و این ستو به ها شکل سمبولیک را بخود گرفته و عمدها در فونداسیون گل های لوتوس قرار میگیرد بودا ها در سطح خارجی ستو به ها در حالت ایستاده نظیر معا بد گو پتای هندوستان پهلوی هم به صورت فشرده و ضعیف تمشیل میشود و قیود

رسیده حتی در حین پاک کاری ذرات مملع تا لایز به شکل ضلع از اضلاع دایره عقی مجسمه یا (هلوی) به نظر رسیده است . از سوی دیگر در یکی از مجسمه های بودا ستوا میتوان سه هلال و کره را که در واقع ماه و ستاره باشد به حیث تاجی در مو های آن مشا هده کرد و همچنان بعضی آثار دیگری که در این اواخر از توب کلان بدست آمده است سه هلال یفتلی یا شادیم یا نواری مزین که از ماده ستوک تهیه شده به چشم میخورد این مو ضوع کرو نولوجی قرن پنجم ویا قرن چهارم را تفسیر نمید هد زیرا تسلط یفتلی ها بعد از بر گشتن هندوستان به دره های کابل و بخصوص در ساحه شرقی که تسلط کنگیلا در این ساحات است با نوع ضرب مسکه های درین ساحه تقلیدی از آن در مجسمه ها شده ویا اینکه در محافظت و تقویة دین بودائی مبادرت ورزیده است آرتیست و هنر مند بلاوصف این مساله مجسمه های این ها را یا این دودمان را در قالب هنر نقش بسته است .

الف - مجسمه های گلی قرن سوم و پنجم هده با قوانین و تأثیراتی مستقیم گریکو بودیک و نفوذ ارت پوست کوشان و تأثیراتی ارت یفتلی یاد آور شد

دوره اخیر مجسمه سازی گلی هده همانا دوره سوم یا قرن پنجم و اوائل قرن ششم است که کاوش معبد (۲۴) و رواقهای (۲۲) و (۲۱) و مجسمه های مکتوفه معبد (۵۹) را به ملاحظه رساند از یکسو که مجسمه ها از گل تهیه میشوند مجددا روی آنها ستوک شیر چائی نازک میگیرند که متاسب و شیوه کار بکلی معادل ستوبه ها و مجسمه های قرن ششم و اوائل قرن هفتم دوره دوم تپه سردار غزنی و مجسمه های کابل تپه خزانه پانتاوه است .

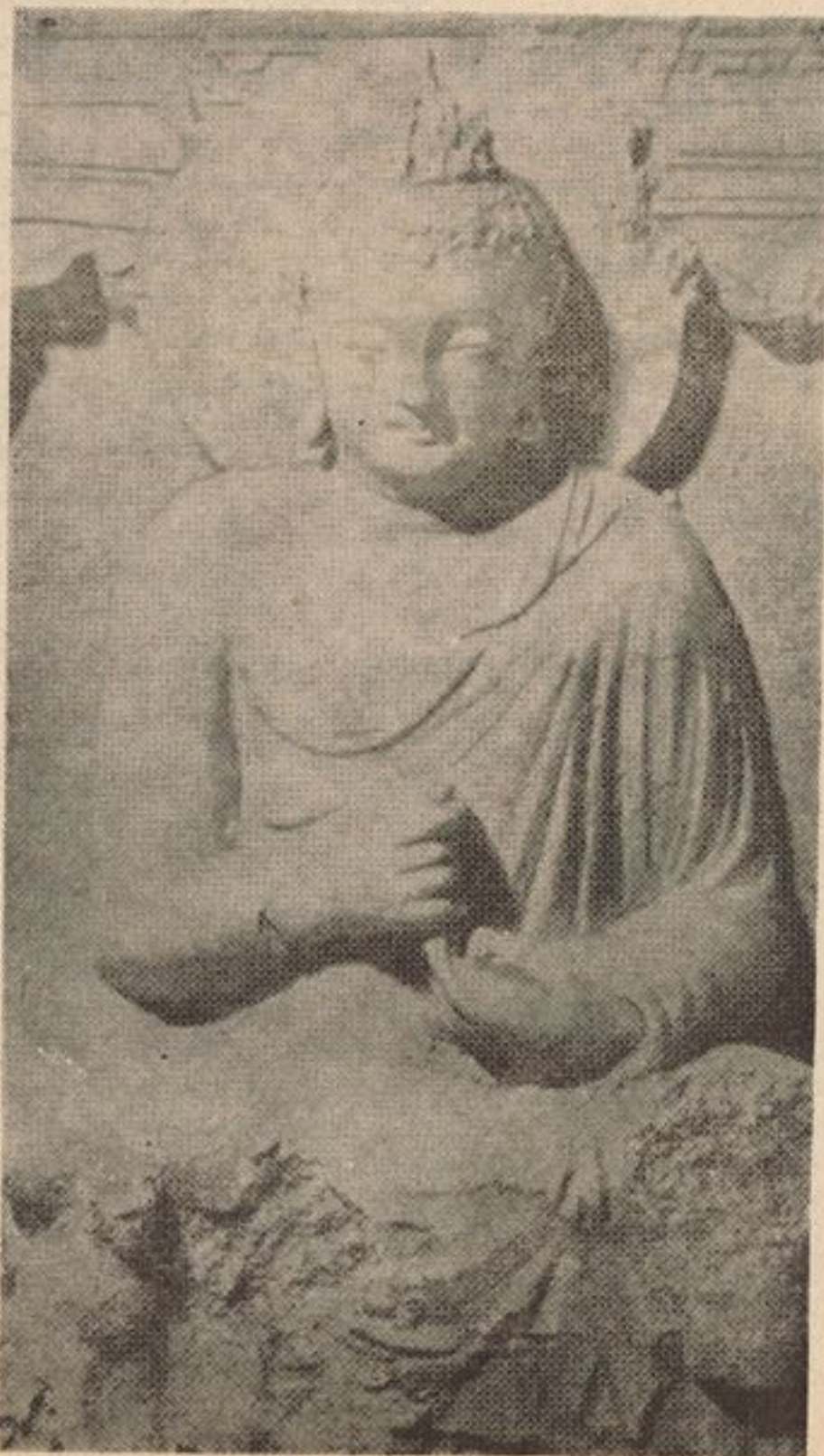
تزییناتی که در مجسمه های قرن پنجم هده وجود دارد در اوائل قرن ششم مکتب هنری کابل (منظور از تپه خزانه و پانتاوه است) نیز بیشتر ملاحظه میشود چنانچه تاج های گل دار و قیته دار را مثال داد . به نظر من مجسمه های گلی را به سه بخش عمده باید تقسیم نمود .

الف - مجسمه های گلی قرن سوم و پنجم

مجسمه يك راهبه از ماده ستوك تيبپ كندهاری و تأثیرات هنر یونانی مکتوفه تپه شتر هده نصب به دیوار ستوبه .

این ساحه را چارل مسون در ۱۸۳۶ نیز مشاهده نمود است . چیتیا نمبر (۵۹) تپه شتر هده که شکل (از طرف داخل مدور و از طرف خارج مربع) را داراست دیوار های داخلی که به شکلی مدور اطراف ستوبه معبد اعمار گردیده در آن آثار نقوش دیواری رنگه به ملاحظه

مجسمه نشسته بودا در حالت تعلیم یا (درماجراوارتنامودرا) مکتوفه تپه شتر هده، قرن ۲-۳ میلادی . از ماده ستوك نصب به دیوار ستوك .

مجسمه يك راهبه مكشوفه تپه شتر هده مربوط به قرن (۲-۴) میلادی .

متر) است و عرض دهلیز طواف که را عیبین و معتقدین بودایی دورا دور ستو په راطواف مینمودند در حدود ۷۹ سانتی بوده که پیروان بودایی صرف یکبار از طرف چپ به راست دور میزدند در حالیکه در متون مذهبی و ممره اتحاف و عبادت بودا ثیان هفت بار این طواف صورت میگرفت عرض دیوار عسای اطراف ستو په بیش از ۱۲۰ سانتی متر نبوده و نیست .

ستوبه داخل این معبد در نهایت تفاوت زیادی با سایر ستو په های داخل معبد عمومی ، از مواد گانگلو میرات ، سنگ و گل در سا ختمان داخلی خود داشته و در سا ختمان خارجی همانا ماد ستوک که مغلوطی از چونه و ریک و براده مرمر است به نظر میرسد . (در قسمت براده مرمر صد فیصد صدق نمی کند زیادت براده سنگ چونه است) اطراف این نوع ستو په ها مجسمه های بودا در حالت تفکر یا (دیانا مودرا) تعلیم و یا (درما چکرا مودرا) و یا بعضاء حالات دیگر نمایش یافته و هر مجسمه در بین رواقها که توسط ستون پایه های گور تکی (تپه) چسبیده به دیوار ستو په ها با داشتن پلاتفورم ، گنبد و هیر میکا و چند چتره (سا نسکریت) با ستو په قرن پنجم و ششم معبد گو چک نمبر (۵۹) و (۲۴) تپه شتر هده تفاوتی کلی دارد .

اطراف آن سا ختمان های مربعی قرار گرفته بود که روی آن ، نقاشی و رنگامیزی شده و در آن ایگو نو گرافی بودایی به وضاحت مشا هده میشود ، هده مخصوصا تپه اشتر دارای چنین تکنیک های ساختمانی بوده که دو نوع سا ختمان مربعی بودا په قرن پنجم و ششم را در آن ملاحظه کرده می توانیم :

- در معبد گو چکی که به نمبر (۵۹) نام گذاری شده ، در قدیم در داخل دیوار های محوطه عمومی معبد اخذ مو قعیت نموده که بعضی از فاند اسیون یا (تهداب) این محوطه ها بصورت پراکنده در فواصل مختلف معبد عمومی ، قرار داشت .

تا جا بیکه از نظر تنا سب و سنجش ارتفاع مجسمه های داخل این معبد که همه چسبیده بد یوار این معبد بودند ، فعلاء بقایای آن (صرف پا ها) به نظر میرسد ، بیش از سه متر بوده و نیز گنبدی داشت که از حوادث جوی در امان قرار میگرفت .

این معبد کوچک بودایی مربوط بدوره پوست گو شان (بقایای شان هان گو شان) که با قبایل یفتلی ضم میشوند و از زیر سلطه ساسانی ها بر آمده اند) بوده و دارای چنین همیژات هندسی و هنری است .

معبد یا درسانسکریت (چیتیا) فعلا در داخل جدید معبد عمومی بودایی تپه شتر هده مو قعیت دارد و در واژه در آمد محوطه معبد مقابل ستو په مدور این معبد بوده و بسمت شمال این مدخل باز شده است . بر عکس سایر سا ختمانهای داخل معبد عمومی در بالای تپه مو قعیت احراز نموده اند .

این معبد گو چک نمبر (۵۹) تپه شتر هده بخصوص ستوبه که در مرکز آن قرار دارد ، توسط دیوار مربعی و دایروی محاط شده قسمیکه بین دیوار اول و سوم را حرو یا دهلیز طواف که در سا نسکریت به اسم (پراد کشینا) آمده تشکیل یافته است و در چهار قسمت سمت یا جناح این دیوار ستوبه دهلیز طواف مجسمه های بودا و یا بوداستوا راهیبین و مو بدان نصب بوده و این دیوار در مجموع از خشت خام به اندازه های (۲۳) در (۲۳) و (۱۸) در (۲۹) از یکنوع گل سبز و مقاوم کار شده است . اطراف ستو په این معبد ، دیواری مدوری که غالباً از گل پخته میباشد اعمار گردیده و اطراف این دیوار مدور دیواری دیگری از خشت های خام (۳۵) در (۲۳) وجود دارد که فعلاء از انداز اصلی پنجاه سانتی متر یکنسخت آن باقی مانده است این دو دیوار دارای تهدابی از سنگ در یابی بوده و به مرور زمان تحت تاثیر حوادث جوی و حریق بعدی معبد عمومی تخریب یافته در آن صورت گرفته است ، دیوار اول عمومی از گل پخته بوده و خیلی مستحکم میباشد دیواری دو می که نسکر میشود بیش از نیم متر ارتفاع نداشت و در واقع پلاتفورم مجسمه ها و هیکل های بودا را تشکیل میداد ، در جریان حفاری بقایای آن با خشت های که از یکنوع گل سبز قالب شده بود ، ملاحظه شد .

عرض دیوار های اولی یا در اصطلاح محوطه اساسی معبد تقریباً ۱۰۸ سانتی متر بوده و عرض عمومی دیوار اول بادیوار دومی نیم متره در حدود (۱۹۸) ساختی

مرات شده چنانچه تیکر های ایندوره نشا ندهنده قرن چهارم و پنجم است یعنی ادامه حکمروایی کوشانی ها از قرن دوم تا قرن پنجم تحت تسلط و اسود یواها

تزیینات مو ها چهره رنگا میزی وجود چین و پرک های لباس و انا تو می از نظر تیپو لو جی با مجسمه های قرن هفتم و نیمه اول قرن ششم فند قستان مقایسه شده

میتواند مجسمه که شاید سر بودا ستو باشد و از مغاره (چی) پامیان قبل از جنگ عمومی دوم بدست آمده میتوان همردیف آثار قرن هفتم تپه سردار و فند قستان دانست .

معرفی دو معبد کوچک بودایی قرن پنجم و اوایل قرن ششم تپه شتر هده

ششم و هفتم زیر نا مهی آثار مربعی بودا په انعطاف هنری هده و آثار فند قستان و تپه سردار یاد آور شدیم در این بخش از یک طرف که انا تو می متنوع رنگا میزی یا پولی (کروم) و همچنان (اوسترا تو پی) مجسمه های بعدی گندهارا را بصورت مختصر مورد بحث قرار میدهم ، از سوی دیگر لازم است تا سا ختمان های مقدس و رواقهای که در آن صحنه های حیات بودا و ایگو نو-گرافی وابسته به طریقه های بودایی نقش بسته است بانظر داشت معطالسا ختمانی این نوع معابد طرز شکل و مواد مورد مذاقه قرار میدهم .

در اوایل قرن پنجم و اواخر قرن چهارم قسمیکه قبلا هم متذکر شدیم یکسوره انعطاف هنری در سبک و شیوه هنر گندهارا بنابر نفوذ سیاسی و اجتماعی یفتلی ها و گوپتا هان تغییراتی رونمایم کرد این تغییرات البته در وضع ایگو نوگرافی نه ، بلکه در شکل اناتومی

مجسمه ها ، مواد ، رنگ و (اوسترا تو پی) هنر مجسمه سازی گند هارا است همچنان به همان پیمان که در وضع ظاهری و انا تو می مجسمه ها توام با مواد آن تغییراتی رو نما میگردد در ساختمان های این دوره نیز قابل تحقیق و بررسی است .

همانطوریکه در معابد قرن ششم و هفتم شمال و جنوب غرب کا بل چون فند قستان تپه سردار ، سکندو تپه گردیز و معابد متروک و غیره ساحات ، ساختمان های مشا هده میشود که ارتباط به ساختمان های قبلی بصورت کلی نگرفته ، حتی شباهت های ساختمانی نیز با هم نمیرساند ولی آنچه مر بوط به یکدوره تاریخی و زمان مشخص اند بصورت کلی در یک قطار هنر معماری و هنر مجسمه سازی آمده میتواند ، منیلا طوریکه در معابد گذشته تذکر دادیم که در معبد بودایی فند قستان قرن ششم الی هفتم میلادی در حین حفاریات معابدی وجود داشت که در مرکز دارای یک ستو په و

و تعصب در بر آوردن و تبارز ایگو نوگرافی بودایی بیشتر میشود چنانچه قشر باستانی اول تپه سردار غزنی بالای قشر دوم اعمار گردیده در حالیکه قشر دوم با موجودیت ستوبه های به تیپ ستوبه های وردک ، کامه ننگرها توپ دره و ستو په های شیو کی بوده و تکنیک هنری دیپسری در آن به مشا هده میرسد . سطح یا قشر اول پلا-

تفورم ستو په ها را پوشانیده و سایر مجسمه های دوره دوم (از پائین به بالادوره اول) مر بوط به عصر کوشانی ها است ... به تاسی از شرح مطالبی گذشته که

شده از مجسمه های قرن پنجم و ششم و بعید تر از آن ، از ساحات مربعی بودا په قرن که در آن مقررات و قواعد هنری یونانی

مجسمه ایستاده بوداستوا مربوط بیکه از ستوبه های تپه شتر هده .
شماره ۲۶

قوماندان فضا نوردان تیلور را از قرار گاه چنین بیان می کند: «اضطراب است! ما فکر می کنیم که از مسیر منحرف شدیم، زمین هیچ دیده نمیشود...» منابع خود را خیر دهید «مرکز رهبری خواهش کرد.

«نمیدانم کدام طرف روانیم، تمام قطب نماها از عیار بودن بر آمدند، تجهیزات ناتوان شدند. و رادیوگرام آخری چنین بود: به تعقیب من پرواز نکنید، خیال میشود آنها از کیهان اند.

با وجود اینکه قایق پرواز کننده با سیزده عمده پرواز کرد، اما بعد از ده دقیقه ارتباط رادیویی با آن قطع شد. ده ها کشتی با سه صد طیاره در جستجو حصه گرفتند. اما آری از مفقود شدن گمان کشف نشد. طیاره های نجات دهنده نیز در خلای اوتو-هو سفیر بی ارتباط مفقود الاثر شدند.

حادثه ای که برای اولین بار توسط نویسنده امریکا بی برینس نشر شد تا کدام اندازه موثق است؟ با این سوال به اشتراک کننده گروپ ارسالی کاندید علوم جغرافیایی پاول گانسون روی آوردم.

هیچ يك از قرار گاه های نظا می بحری رادیو گرام ثبت نکرده اند.

فرمانده و یر شینگ که با گروپ فضا نور دان در ارتباط بود، و بیرینس نیز از آن استفاده می کند، در حضور جمعیتی از رادیو گرام فوق انکار کرد.

طیاره ها در هوای پاک مفقود نشدند و بعد از نوزده ساعت و قتیکه گرد باد بالا شد به پرواز ادامه دادند.

در مقاله رسمی ای خیر داده شد که تیلور سمت پرواز را گم کرده جزیره فلورید را به جزیره مشا به آن «باهاما» اشتباه کرد، ارتباط نا میرده چنین شنیده میشود: «به تعقیب من پرواز نکنید، من فهمیدم که کجا قرار دارم» بعد از آن کمیات و شعبه پرواز معین بود. سمت نا در ست پرواز گروپ فضا نوردان را به اتلانیک باز سوق داد. مواد سوخت خلاصی شد، طیاره ها مجبور به تسمتن در اوقیانوس اطلس شدند، چون «ایو نجیر» در سطح آب بصورت اعظمی زیاده از چهل و پنج تا نیه نمیتواند قرار گیرد لذا طیاره ها غرق شدند. طیاره تجسس کننده «مارنیر» که جهت کمک پرواز کرده بود در فضا منفجر شد. این حقیقت را مجله هوا یی کشتی های این ناحیه منتشر ساخت و در عین وقت طیاره از پرده رادار نا پدید شد.

رادیو گرام اخیر در ارتفاع، از مورد بساد اطلاع داد. خورد ترین اختر کافی بود تا تاکنر پرواز کننده را که ذخیره زیاد مسواد سوخت را دارا است انطلاق دهد. اینست نتایج نشرات تحقیقات رسمی. با وجود آن فسانه مفقود الاثر شدن اسرار آمیز طیارات در زبا نها زنده است.

مساله دیگری نیز وسیعاً شپرت دارد: تاکنر نفت کش «رایفوکو - مارو» جا پانی بعد از راد یو گرام خطر ناک «خطر متوجه» است مثل خنجر، بکمک بشتابید... مفقود الاثر شد.

است. اما به چه شکل عجیبی! در صورت میل ساختمان (اچ، ای، او) به سهولت تصور میشود، وصافه ها چون تیر در افسق فرو می رفت.

افسانه ها نیز به این ترتیب ایجاد می شوند، بولگا کوف صحبت خود را نتیجه گیری کرد. صافه ها همیشه به زمین بر تاب نمی شدند، اکثر آنها بین ابرها پنهان می شدند، مثلیکه می بینید، چیزی بالا تر از واقعیت نیست، بصورت عموم در مدت یکسال کار تحقیقاتی در مثلست همکاران انستیتوت متین شدند که هیچ حادثه اسرار آمیزی آنجا رخ نمیدهد.

پس اسرار «گلنتیک پرواز کننده» بقه های مقناطیسی، خلاهای فضائی ضد مرگ چه قسم است. طیارات به کجا معدوم شدند؟ - اسرار این جعبه معماها کاملاً کشف شده است، میلا از اولی - «گلنتیک پرواز کننده» در «سوان» توسط کشتی مطابقی قوماندان آپ در حرکت بودیم. علمای امریکایی ای که در کشتی بالاشده بودند باخود روزنامه داشتند. خنده کنان اطلاع دادند که: «همکاران یک راز را بحساب نباید آورد». روز نامه را ورق زدیم نوشته بود: «راز گلنتیک پرواز کننده فاش شد».

اداره یو لیس گذارش مکملی را در باره جنا یتیکه دسته رهنان در این ایالت اتلانیک بکار بسته بودند بچاپ رسانیده دزدان بحری به کشتی های نه آتند بزرگ حمله برده ملاحین و مسافرین آنها را نا بود کردند، کشتی ها را بخدمت قا چا قبران

پرو گرام تجربی بوی بین المللی بجا طر تحقیق ساختمان و اتموسفیر ساحه برمودا که توسط علمای اتحاد شوروی و امریکایی ترتیب شده بود پایان یافت.

کشتی های انستیتوت هایدروژیکی بحری اکادمی علوم اوکراین «میخائیل لومونو - سوف» و «اکادمیک ویر نادسکی» پنج پارسفر های تحقیقاتی را انجام دادند.

خبرنگار روزنامه «صنایع سوسیالیستی» نادبودا ایلینسکا یا از اشتراک کنندگان اتحاد شوروی درین پروگرام خواهش کردتا در باره نتایج تحقیقات توضیحات دهند.

در مثلث برمودا چه اتفاقی رخ میدهد؟! محققین چهار کشف کرده اند!؟

گمانه ها شدند. سپس آنها را به بحیره پرتاب نموده و شتاب زده رو به فرار آنها دند، سیگارو بیب نیم سوخته، قهوه نیم خورده و غیره اشیای را که در افسانه ها تذکار یافته بجا گذاشتند.

از جمله بزرگترین مساثلیکه اکثرآ در نوشته های این روزنامه بچشم میخورد حادثه تراژیکی شهادت گروپ فضا نوردان «ایسکا دریلی» در سال ۱۹۴۵ بود.

در قرارداد نظامی بحری پرواز کرمه ای به فلورید صورت گرفت. پنج پیم انداز در یک هوای پاک و صاف مفقود الاثر شدند.

منابع مختلف تغییرات مخابرات رادیویی

مستقیماً بالای سر ما گروه هوا پیمان .. قاب های پرواز کننده چون بدرقه کنان افتخاری در فضا شنا می کردند. بهمشا هده حتی میشد که اجزای علیحده آنها را تمیز کرد. این تجهیزات بی سر و صدا در - حرکت بوده و در فضا خطوط آتشی رسم می کردند.

- بیا بید جدی تر صحبت کنیم.

سمن خواهش کردم.

- چه خوشگویی ای؟! به فوتو گرافی به بینید.

با دقت عکس ها را مشا هده می کردم.

مسلماً است که این یک فضای رعد و برقی

دو کتور علوم جغرافیایی لیکو لای بولگا کوف که رهبری اولین محققین کشتی علمی و تحقیقاتی «اکادمیک ویر نادسکی» رادر ناحیه مثلث برمودا بعهده داشت بیان می کند

از خواب بیدار شدم، حادثه ای رخ میدهد از روز نه جرقة برق دیده میشود. رعد و برق است؟! گوش گر فتم، غرش رعد نبود. اکثرآ درین پهنای، قطار رعد و برق چون آتش تو پخانه فضا را بلرزه در می آورد. در عرشه کشتی بر آمدیم، آنجا دیگر به اندازه کافی مردم سر های خود را بلند گرفته ایستاده بودند.

ترجمه نورمحمد «همتا»
از سهو تنیک

يك تصوير طنزآمیز از حادثات فرودگسستن کشتی ها و طیارات در مثلث برمودا

سواقیت امر چنین بود : مرکز ساحلی بطور عادی اشاره خطر کرد . خطر بزرگ متوجه است باید کمک کرد . کشتی که در ناحیه خطر رسید کمک کرده نتوانست کشتی در او قیا نوس پر تلاطم غرق گردید این حقیقت در اسناد حفاظت ساحلی اضلاع متحده امریکا درج است . قابل تذکر است و قتیکه مابا اسناد ناحیه هتم حفاظت ساحلی امریکا وظیفه دار امور نجاسی در مثلث برمودا آشنا شدیم خیلی متعجب گردیدیم .

کشتی را نی و پرواز طیارات درین ناحیه با درآمد زیاد و عوارض کم مشهور است نادر است که سالانه یکصدو پنجاه هزار مسافرت های بحری نشود . تقریباً پانزده هزار اشارات رادیویی از ایتر نفوذ کرده کمک می طلبد و کمک قاعدتاً مطابق به وقت می رسد . نمایندگی بیمه کشتی را نی لندن «للو لید» با دلچسبی زیاد از امور بر رسی می نماید . زیرا پرداخت به عوارض وارده از حق بیمه تجاوز نمی کند . نمایندگی هوایی اضلاع متحده امریکا اعلان کرد که در ده سال اخیر درین ناحیه حتی يك طیاره هم مفقود نشده .

منابع خبری خارجی اطلاع دادند که طیاره مسافر بردار کمپنی «استیران» آیرلیندز برای بازنده دقیقه از پرده رادار کنترولی مفقود شد و قتیکه به موفقیت در میا می به زمین نشست معلوم نشد که از کدام طرف نمایان شده است . طوریکه معلوم شد تمام ساعات دستی یکصد و بیست و هفت نفر عمه و مسافرین بمقا یسه از وقت میدان هوایی ده دقیقه عقب مانده بود .

سرمنتظم به پیلوت گفت : «رفقا، مثلیکه مادر جریان ده دقیقه وجود نداشتیم!»

چنین واقعه ی در اسناد هوا یی ملکی اضلاع متحده امریکا ، میدان هوا یی میامی و خود کمپنی هوایی ثبت نشده است هیچ يك از منا یعنی که باید این حادثه را ثبت می کردند چنین پرواز و تاریخ آنرا نمی گوانند نشان دهند البته این تصادفی نیست . خبرنگاران امریکا یی کو شیدند که حد اقل شاهد چنین حادثه غیر احتمالی و یا اشتراک کننده ای رادر یابند مگر میسر نشد حتی و قتیکه با اعتماد جمعی از کارکنان کمپنی «استیران» ایر لیندز» در باره موضوع کمک خواسته آنها جواب دادند : «در صورت که واقعاً چنین حادثه رخ میداد . ممکن بود از آن همه با خبر میشد .»
به این اساس نتیجه چنین میشود :

مفقود شدن در ساحه مقناطیسی چون قسه های زیاد دیگری در مورد «مثلث» در اظهارات و تخیلات ایجاد شده است . توجه کنید الفبا نه ها عموماً وجهه مشترك دارند: با آنها معمولاً دارایی مشاهده یسن مجهول و بی نام اند و یا قصداً اثرات را از بین می برند .

منابع خبری خارجی اطلاع دادند که اقمار مصنوعی هوا شناسی در فضای مثلث پرواز می کرد از دادن اشارات و معلومات امتناع ورزیدند کلمات عالم مشهور امریکائی تر جمه شده است . «ما با قوه سرکار داریم که قوه معادل آنرا نمیتوان محاسبه کرد . و آن قوی تر از ماست .»

واقعا ارتباطات قطع میشد اما قطع رابطه مر بوط به قوه - برار آمیز بود . علت آن بود که دو مرکز زمینی با اقمار مصنوعی در ارتباط بودند .

یکی در الاسکا و دیگری در جزیره او لوئیس . اقمار مصنوعی مذکور و قتیکه به جزه نزدیک میشوند «کمیت» رادیو - تیب مشاهداتی هوایی به آخر می رسد . رادیو تیب مذکور جهت دادن معلومات به زمین باید قیته را دوباره دور بد هد این

عملیه در بالای مثلث صورت می گیرد . ارتباطات باید هم قطع شوند . پروفیسور میشمیک به تقلاب واضیح چنین عکس العمل نشان داد : « شرافتمندانه باید گفت ، من از تمام این قسه ها خسته شده ام ، چیزی را که به این ارتباط گفتم تحریف است ، گفتار من تفسیر نادرست و نقل قول نامشهود است .»

بهنر است با این سوال به اکا دهیک واسیلی شو لیکن که در ناحیه آرکتیک (قطب شمال) تحت الصوت را کشف و آنرا «صدای بحر» نامید روی آورد

جسواب اکادیمیک شولیکن قاطعانه و نمیتواند باشد . با ازدیاد سرعت باد دامنه امواج شدت «صدای بحر» نیز زیاد می کند . موج تحت الصوتی با سرعت انتشار تقریباً سیصدوسی متر در ثانیه از حرکت گرد باد ایجاد شده به مراتب فدا متدارد . فکر میشود که موج مذکور زنده جان های او قیا نوس را به خطرات ناشی متوجه می سازد . حتی گرد باد قوی تحت الصوت را بدرجه پائین تر از شدتیکه برای زندگی انسان خطر ناک است ایجاد می کند .

محققین چه کشف کرده اند .

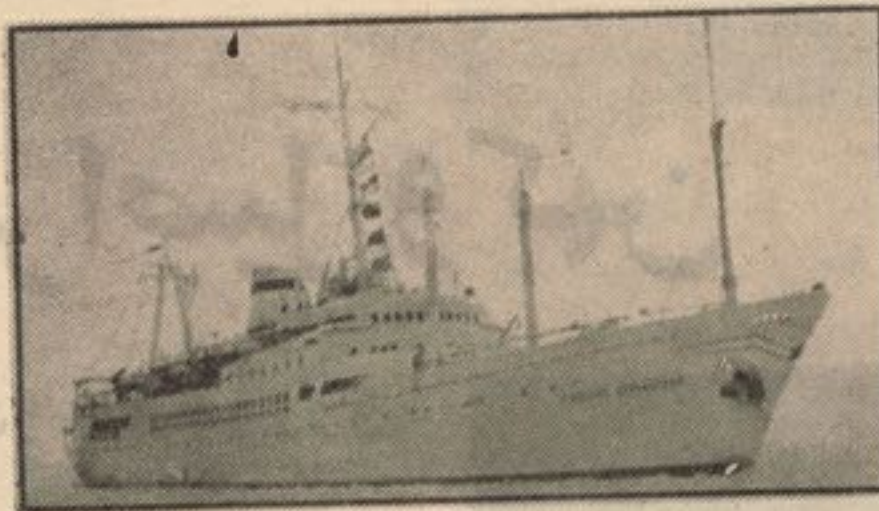
پروژه مشترك اتحاد شوروی و امریکا (پولی موفی)

که هدف سترا تژیکی آن - مطالعه دنیا میک جریان او قیا نوس و توضیح نقش آن در ایجاد دوران او قیا نوس یسه مقیاس بزرگ است تحقیقات خود را در مورد مثلث برمودا چنین انجام داده است:

تحقیقات در قسمت غربی ای بحیره سار - گا سوف در یو لیگون (عرصه) ۳۰۶×۳۰۶ میل بحری صورت گرفت .

همزمان کشتی های تحقیقاتی و علمی اتحاد شوروی و امریکایی درین ناحیه کار می کردند ، پروگرام تحقیقاتی نو آوری های دلچسپی را ایجاد کرد . اداره کننده انستیتوت اکادمی علوم او کراین اکا دهیک بوریس نیلییا بیان می کند :

در این ناحیه در اعماق او قیا نوس گرداب های را کشف کرده اند که عیناً مثل سیکلو پید واتنی سیکلو پید در اقیانوس - سفیر است . اگر ساحه تحقیقات بشکل کندهای سلول ها (سوراخ ها) قیاس شود پس هر سلول عبارت از تشکیل گرداب است که هر کدام دارای خصوصیات مربوط بخود

کشتی تحقیقاتی دوپیرامون واقعات مثلث برمودا

است . یکی مطابق و دیگری مخالف غروب ساعت می چرخد . دهمرکز یکی آب سرد و در دیگری آب گرم است . سرعت حرکات انتقالی و دورانی آنها با هم متمایز اند . اقطار هر کدام از آنها از یکصد و بیست تا پنجمد کیلو متر می رسد .

امریکایی ها به آنها چنین تعریف مستعاری داده اند : باغ و حتی حیوانات زنده . هر يك از گرداب ها به اسم خاص مسما است . مثلاً «بیگ بیبی» که دارای انرژی بالا تر از عظیم ترین امیتهن های برقی جهان است .

منشاء پیدا یس گرداب ها چیست ؟ بعضی از آنها جریان مایع گرم گولستریم) را تسو لید می کنند . جریان فررار مفروض عبارت از دریا در او قیا نوس بوده بلکه سیستم مجزاء سیلاب ها یست که حرکت آنها غیر منظم و مغلق است . جریان سیلاب ها کمیت بزرگ انرژی را که در اقلیم حیات در اوقیانوس و بحر یسما یسی تأثیر می کند با خود دارند . به این ترتیب اگر جریان چون دریای معلولی در خشک بطور عادی صورت می گرفت همه چیز ساده

بود زیرا پارامتر های دریا ثابت اند . اما مشکل در آنست که جریان در سواحل مایع مانند خود بطور کبیکی بیخ و خم می شود .

جهت تجسم این نقشه سیستم مذکور را ، با موازه ها و حلقه های دودیکه از سیگار روشن شده بالا میشود مقایسه می کنیم ، طوریکه قطر حلقه ها به صد میل یا لغ گردیده بعد از جدا شدن از هم دیگر خود سرانه به او قیا نوس سیر می کنند ، حاشیه وبستر آنها از آب گرم ، ورطه یا پرتگاه شان از آب سرد است . حلقه ها را بنام رنگ یاد کردند . انرژی آنها کنایت می کند که چندین سال وجود داشته باشند سا لانه از گو لستریم (جریان مایع گرم) تا پنج حلقه گرداب جدا میشوند ، علاوه از رنگ ها نوع دیگری گرداب های که قطر شان تا پنجمد کیلو متر می رسد وجود دارند که منشاء آنها هنوز معلوم است .

تحقیقات نشان میدهد که در اعماق چنین مخروط ها آب سرد است . این کتله های بزرگ آب به قاعده خاصی حرکت نموده حرارت را از یکجا به جای دیگر توزیع میسند به او مو سفیر انتقال میدهند ، در نتیجه اقلیم کره زمین را تعیین می کند سرعت آنها در یکتبها نه روز چهار کیلو متر و بعضاً تا ده کیلو متر می رسد .

از کا ندید علوم فزیک و متما تیک گت کرا تا یوف پرسان کردم : از دیاد سرعت مر بوط به چیست ؟

احتمال دارد که مر بوط دنیا میک داخلی آن باشد ، و قتیکه انرژی حرکت دورانی به انرژی حرکت انتقالی تبدیل میشود . اما به کدام اساس ؟ این سوال را کارا - تایوف از خود پرسیده لحظه سکوت اختیار کرده و دو باره ادامه میدهد : اما باید آنها را در چوکات ریاضی امتحان کرد . واضح است که گرداب ها نمیتوانند مجزا مطالعه شوند ، واضحا یکی با دیگر عمل متقابل دارند که در نتیجه به انحلال یکی و تقویه دیگری منجر میشود . جهت تغییر مکان آنها ثابت نیست . ممکن است که جهت تغییر مکان بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم مر بوط به عوارض تحتانی ، همچنان دورانی و کروی بودن زمین است .

منبع انرژی گرداب های او قیانوس باز عبارت از چیست ؟ آنها میتوانند از عمل اقیانوس سفیر تسو لید شوند ؟ عوارض تحتانی در تشکیل آنها چه تأثیر دارد ؟ . فعلا سوالات زیاده از جواب ها است . اما باید به آن چیز یکه در جلو ما قرار دارد به حل آن فایق آمد .

همکار علمی ت . زورینه که در گروپ هوا شناسان کار می کرد گفت :

بحیره سار گا سی (سرگاس) نباتات غشائی بحری است که بهم می پیچند اکثر د رابحار کتله عظیمی بنا می کنند با ضخامت بزرگ تشکیل میدهد . چون لایری ای بود که بن یاری کرد ، در مدت سفر سه ماهه درینجا يك گرد باد هم نبود ، بحیره آرام و کبود رنگ است ، بی جهت نیست که آنرا بقیه در صفحه ۵۷

میامده است که (هومر) شاعر نابنیای یونانی در اثر معروف خود (ایلیاد) جای جای در روایت های قصه گویش از آن یاد میکند .

سرکس معاصر که گونه گونه هنر های اکروباتیک آن با استفاده از وسایل مدرن امروزی به انجام میاید نخستین بار در فرانسه و کشور شوراهای پاره عرصه وجود گذاشت و دوران شکوفای خود را بعد از انقلاب اکتوبر در شوروی پیمود .

در این هنر ها که نرمش اندام و حرکات سریع بدنی و توازن و ایجاد هم آهنگی در اعضای بدن و سرعت انتقال ذهنی ارزش فراوان در پیروزی اجرا کننده دارد تا هنوز هم میتوان نمای های زنده از شکل های ابتدایی آن را که صرفا به منظور فایق آمدن به دشمن ابتکار شده است

در این هنر ها که نرمش اندام و حرکات سریع بدنی و توازن و ایجاد هم آهنگی در اعضای بدن و سرعت انتقال ذهنی ارزش فراوان در پیروزی اجرا کننده دارد تا هنوز هم میتوان نمای های زنده از شکل های ابتدایی آن را که صرفا به منظور فایق آمدن به دشمن ابتکار شده است

هیئات بیست و نه نفری سر کس کشور دوست شوروی که اخیرا در اثر موافقت نامه فرهنگی و کلتوری میان دو کشور به کابل مسافرت کرد سلسله نمایشات جالبی را در کابل ننداری به اجرا آوردند که بیننده فراوان داشت و با استقبال گرم و صمیمانه تماشاگران رو برو گردید .

این سلسله نمایشات که شامل پارچه های اکروبات میگردید و در ده بخش جداگانه به اجرا میامداز نظر محتوی و فورم اجرا تازگی هایی داشت که برای تماشاگر ما جالب می نمود .

اکروبات و جمناسٹیک

یک هنر اصیل و کهن

...

دو کمیدین کشور دوست شوروی

در نقش چیچو و فرانکو

...

سر کس پر بیننده ترین نمایش

خارجی سال در کابل

بازی ها و ورزش های اکروباتیک در شکل های گونه گونه خود از دوران های کهن در میان مردم ما رواج داشته است .

آریایی های قدیم شاید نخستین قومی بودند که به ارزش حرکات جمناسٹیک در تقویت نیروی بدنی و استفاده از آن در جنگهای تن به تن و پیروزی به دشمن پی بردند و به همین سبب در جشن های ملی و مراسم خاصی که برگزار میگردید اجرای این گونه نمایشات و شطارت بازی ها و ورزش های اکروباتیک قرار میگرفت .

ایجاد گروه های هنری سر کس و اجرای نمایش در میان جمع و به جهت فراهم آوری سرگرمی نیز تاریخی دور دارد و یادگار هایی که در نقش ها و سنگ نبشته های ازمنه دور بما مانده است موجودیت آن را در دوران فراعنه مصر مویب میگرداند همچنان نمایشاتی از مانند هنرهای اکروبات و جمناسٹیک در استدیوم های ورزشی یونان باستان به اجرا

خود دوام میدهند و آیا آنها در زمینه کار خود دارای تحصیلات اختصاصی هم میباشند یا خیر گفت:

- در جمهوریات های اتحاد شوروی تعداد فراوانی از موسسات تربیوی برای امور جمناستیک، اکروبات و سرکس وجود دارد که سالانه هزاران تن محصل در آن به آموزش مصروف میباشند، هم چنین اکنون تعداد هشت هزار اکروبات باز ما ماهر و ورزیده در سراسر جما هیر اشتراکی شوروی مصروف ایفای خدمت در تماشا خانه ها میباشند که تعداد شان روز افزون است. رئیس هیئات سر کس کشور دوست شوروی در آخر این گفت و شنود فشرده گفت:

- از فرصتی که برای معرفی شدن با هنر مندان کشور شما برایم میسر گردید خوشوقتم و امیدوارم این آخرین سفرم به کشور زیبای شما نباشد و بعد از این زمینه های مساعد دیگری هم برای رفت و آمد گروپ های هنری فرا هم آید که یقیناً چنین میشود و هنر مندان دو کشور دوست و همسایه از تجارب مسلکی و هنری همدیگر استفاده های بیشتر خواهند برد.

هیئات هنری شوروی پیشس از سی نمایش را در کابل به اجرا آورد.

محتوی و تکنیک اجرا هم کوشش می گردید.

دریک گفت و شنود کوتاه و فشرده که با «لیری گلور من» رئیس این هیئات هنری به عمل آمدوی در پاسخ به این پرسش که اعضای این گروپ پیش از این هم به کشور ما سفر کرده اند، یاخیر؟ میگوید:

- از شمار بیست و نه نفر سه نفر هنر پیشه اکروبات باری پس از پیروزی انقلاب شکوهمند ثور نیز به افغانستان یک سفر هنری داشته و از این دیدار دوستانه ی کشور شما خاطرات جالب و فرا موش نشدنی دارند وی در جواب سوال دیگری در همین زمینه میگوید که اعضای سرکس از مدت ها در آرزوی این بودند که دیداری از افغانستان انقلابی داشته باشند و اکنون که خود را در برابر مردم شجاع این سر زمین میباشند و هنر شان مورد پذیرش هنردوستان و هنر شناسان افغان قرار گرفته است احساس شادمانی و مسرت دارند.

ولیری گلوزمن ضمن اینکه از مهمان نوازی مقامات هنری کشور ما ابراز خرسندی و شکران کرد در پاسخ به این سوال که در کشور شوروی در حال حاضر چه تعداد هنر مندان اکروبات به فعالیت هنری

خود معرف عنعنه ها و رواج های محلی کشور دوست شوروی در زمینه لباس های محلی و رقص های بومی میگردید که اجرا کنندگان این قسمت دوتن از هنر پیشه گان بنام سر کس (نینا) و (اولیگت پابووی) بودند در نمایش بخشس های کوتاه کمیدی نیز جای داده

شده بود که به وسیله کمید یسن های سرکس (الکزاندرا اوروتوتسکی) و (فیودور گو لیویچ) به اجرا می آمد. در این بخشس مایم چهره کمیدین ها و محتوی خنده آوری که برای قسمت های مختلف انتخاب شده بود تماشا گر را به خنده و امیداشت و موجب سرگرمی و تفریح فراوان میگردد تا جایی که در هر نوبت نمایش تماشاگران بیتابانه تقاضای تکرار آن را داشتند و هنر پیشه گان را مورد تشویق فراوان قرار می دادند.

- نکته جالب در پارچه های کمیدی نمایش سر کس این بود که دوتن کمیدین با تقلید از آرایش (چیچو) و (فرانکو) مک اپ شده بودند و در

هنر پیشه گان که همه آنها دارای تحصیلات اختصاصی در موسسات هنرسر کس بودند هر یک در بخش های هنری که به اجرا میوردند از چنان کاردانی و مهارتی برخوردار بودند که موجب اعجاز بیننده در هر قسمت می شد و تماشاگران در پایان هر قسمت نمایش بیتابانه تکرار آنرا خواهش داشتند.

(خویندی ایگر یوه) و (وایسلی گزمین) دوتن از هنر مندان این گروه که حرکات و بازی های جالب اکروباتیک خود را دریک تخت روان گردنده به اجرا می آوردند از چنان نرمش بدنی برخوردار بودند که انگار بدن شان از گوشت خالی ساخته شده و فاقه استخوان است همچنین بازی های (جمناستیک هوایی) و بازی های حلقوی جمناستیکی بخشس های دیگر این نمایش رامی ساختند که به وسیله (الکزاندرا) و (ولادیمیر گوروی) و (بالاگینی) به اجرا

می آمد و موجب حیرت و هیجان فراوان برای تماشا گرمی شد در این نمایش بخشس های فولکلوریک نیز جای داده شده بود که در مجموع

چهره های تازه و امیدبخش دیگر در زمینه طراحی و پوستر سازی اینها اند: سمیع سلیم، سید فاروق فریاد، طارق مرزبان، شیر محمد، ترابی، تمیم‌رها، همایون کریمپور، مکمل رویا، روحانی و... که هر کدام آثاری خلق کرده اند و امکانات زیادی در پیشرو دارند.

در مورد اشاعه و ترویج پوستر در مین ما ذکر چند نقطه عظیمی مقدّماتی را لازم میدانیم:

نخست آنکه پوستر در جامعه ما پدیده است، کاملاً تازه و مدرن تاریخ و فرهنگ ما اینها شته از کلمات است و بیشتر از همه شعر است. در فرهنگ ما تصویری کمتر دیده می شود. ما از طریق کلمات و خواندن کتب تاریخی و مجموعه های شعری از تاریخ گذشته خود آگاهی حاصل می کنیم. (ما از چهره قهرمانان پیشمار خود تصویری درست و مستند نداریم. ما چهره خلق خود ما نرا، فضای زندگی او را نمی شناسیم، چرا که تصویری از گذشته نداریم... بایک عکس خیلی چیزها ثبت و ضبط میشود، از معماری محیط گرفته تا طراحی لباس، تا آرایش نامیزان- فقر، تا شیوه زندگی، تا شکل و سبک، تا طرز نگاه، تا آنکه بتوانیم گذشته را خوب ببینیم. بدون زدن و بدون حاشیه رفتن و بدون انحراف آنرا بهتر از زبان می کنیم. عکس (همچنان نقاشی، طراحی عکس پوستر) واقعیت را نشان میدهد. تصویر نگاه را تا زوایای درست و دقیق دیدن، هدایت میکند. تصویر تاریخی روشن است. سندی زنده است. زبان بی بازو بدون اشاره است. و تاریخ ما چنین روشنا بی با چنین اسنادی کم داشته است) نکته دوم، کمبود تعلیم و آموزش نقاشی، طراحی و بخصوص فقدان پرورش ذوق و احساس زیبا بی انسانسی در معا رفت و پیا بین بودن سطح درک و دریافت هنری در جامعه میباشد. نقاشی در معارف بصورت کلیشه ای وجود دارد. سالگرد مکتبی مادر جریان نه سال آموزش نقاشی در صنف، از کابسی کردن آفتاب و گیلاس و جک آب یا فرا تر نمیکند، احیاناً گاهی هم (رسم آزاد) میکشد. تازه همین حد اقل هم از صنف نه بالاتر نمیرود و نه گه آن قدر پس آن قطع میشود. در اینجا باید تصریح نمود که

پوستر شماره (۱)

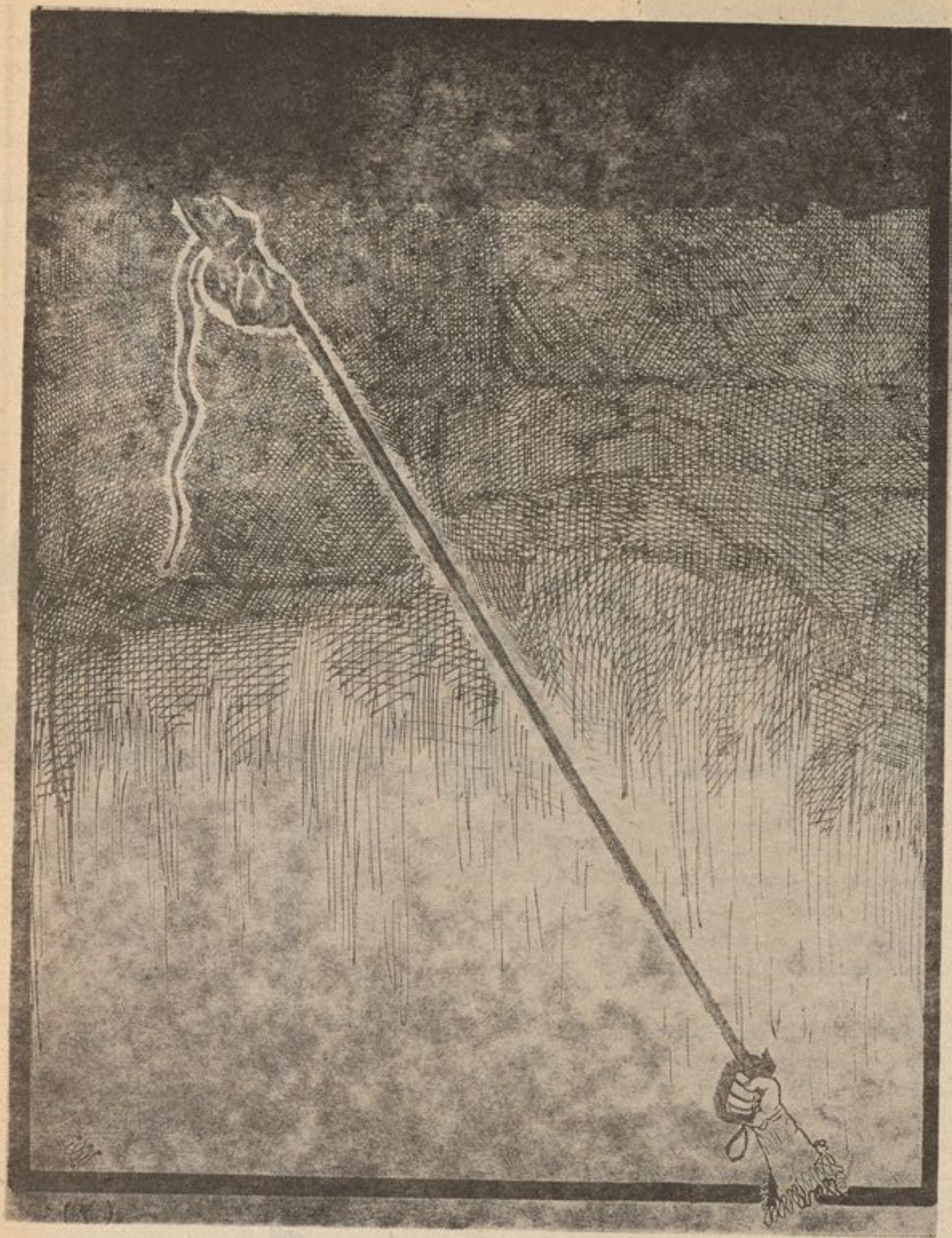
سیاوش

پوستر نیاز جامعه

در کشور ما پوستر پدیده ایست این وسیله جدید از تباط جمعی کا ملاتازه وجدید است. در سالهای اخیر (رسانه گروهی) صورت گرفته. که کوششهایی در زمینه ایجاد و رونق در شمار پیش قدمان آن از اسرائیل

رویا، مقدس نگاه استاد حاد نوید و عبدالله نوید میتوان نام برد. از اسرائیل رویا هنرمند توانا و بی بدیل، پوسترهای خوب هنری دیده ایم. نمونه های درخشان و جا لبی در رابطه با نمایشات تئاتری. از استاد حاد نوید و بخصوص عبدالله نوید پوسترهای کاملی در موارد مختلف (تعلیمی، آموزشی، تجارقی و...) دیده شده است.

فرا تر از کا پی چند شی بیجان لازم است تا مضمون نقاشی، باآموزش رموز، فنون تکنیک و کیفیت هنر نقاشی همراه و همگام باشد. بخصوص باید به شاگردان زیبا پی شناسی آموخت، تا در بزرگی از زیبا پی هنری و تماشای آثار دلپذیر و ارزنده هنری لذت ببرند.

در کنار کار عملی شاگرد باید پرورش و تلطیف ذوق و احساس زیبا پی شناسی و زیبا پرستی نیز دست یابد. باید شاگردان را به «سیر هنری» برد و حین تماشای آثار هنری و آبدات تاریخی و آثار هنری جدید، برای شان معلومات همه جا نهد تقدیم نمود. مثلاً وقتی وارد موزیم کا بسل میشویم و شاگردان معارف را به تماشای آثار (گر یکو بود یک) یا آثار بو دا پی فرا میخوانیم، باید در اطراف آثار تاریخی و هنری مذکور به تفصیل صحبت نماییم.

مثلاً شاگرد باید بداند که آثار مذکور در چه زمانی، با چه وسایلی و چگونه خلق شده اند، زیبایی و لطف هنری این آثار در کجاست آیا این آثار تقلیدی از طبیعت و آدمهای زمان خود است و یا هنر آفرین از خود نیز چیزی بر آن افزوده است. آیا آثار مذکور متعالی و متکا مل اند و یا چطور تعالی و درخشندگی آن در چه چیزی نهفته است؟ و... اینها مسایلی اند که باید نزد شاگردان حل و روشن شود. در این مورد وظیفه معلم نقاشی است تا به پرسشهای فوق و امثال آن به زبان ساده و قابل فهم برای شاگردان (اعم از اطفال، نوجوانان و جوانان) پاسخ دهد.

در اینجا یک ضرورت مهم آشکار میشود و آن اینکه پوستر ساز، طراح و نقاش ما باید کمبود آموزش مکتب را نیز جبران کند. ضمن کارهای ایجاد و آفرینش هنری به آموزش نیز پرداخته و نقش معلم را ایفا کند.

نکته دیگر مباحثه علیه بدآموزی است. تو ضیح آنکه در زمینه پوستر سازی و طراحی تاثیر ذوق و سلیقه پوسترهای تجار تی و سینمایی کشور های دور و نزدیک را نمیتوان نادیده گرفت. بخصوص پوستر ها و فوتو مونتاژ های سینمایی بازاری و مبتذل پاکستان، هندوستان و ایران این نوع پوستر ها در سطح نازل هنری قرار داشته از ذوقها و سلیقه های بدوی و رشد نکرده متاثر است و بیشتر برای ارضاء ذوقهای پایین

ابتدایی و انکشاف نیافته، تهیه و پرداخته میشود. ذوق حقیر تجاری، حتی خالی از زیبا پی ظاهری، یکنوع رنگبازی سطحی و بی فکر که از کج اندیشی و تحیل بیمار گو نه، مایه میگردد.

برای جلوگیری از تاثیر منفی این نوع پوستر ها راههای مختلفی وجود دارد. مثلاً تحریم ورود و اشاعه آنها و یا ارائه نمونه های خوب و ارزنده و... برای پرورش ذوق و سلیقه و توانایی درک زیبا پی، نمایش آثار

متعالی و دقیق گرافیک (پوستر، یک پوستر خوب حتماً نقاشیهای وجود طراحی و نقاشی، نقاشی خطوط...) دارد که برای جا معه ما ما نوس و مفید و موثر است. این کار برای دریافتنی است. نقاشیهای ما نوس مبارزه علیه بدآموزی نیز خالی از گذشته از قبیل نقاشیهای معماری، نقاشی کاشی سازی، نقوش ظروف مفاد نیست.

هر چند پوستر بدیده ایست غربی و وسایل و ابزار، نقاشیهای خط ما ولی برای اشاعه و رونق آن در همین نیز باید از اصالتهای خطی گذشته ماباید دید و طنی و شرقی داشت، ملهم باشد تا بدینگونه ماندگاری میتوان تکنیک را از دیگران آموخت و موثریت پوستر تامین گردد. این اصالت ولی باید مایه را از خود گذاشت. برای لتهانه تنها خودی بودن آنرا تشبیه ایجاد پوستر خوب باید از پیشوانه میکند بلکه میتواند به آن ارزش فرهنگی و هنری بر خوردار بود. در لطفاً ورق بزنید

یکی از باب و دیگری دهقان. شلاق بدست از باب است ولی دهقان در حال گرفتار آن. دست دهقان این حالت را بخوبی نمایان میسازد. بدینگونه که قدرت در حال انتقال است. دهقان با دست خود از باب را خلع قدرت نموده و خود برارینکه حکومت و جادوگری تکیه میزند. طرح شماره (۲) یک شلاق در دو دست، دستی از بالا از یک زمینه تیره و تار بیرون شده و انجام شلاق را محکم پیچیده است. دستی دیگر از پایین در یک زمینه روشن دسته شلاق را گرفته است. بدینگونه که در این طرح شب دهقان نعلق دارد.

و شلاق به از باب. دهقان از تیره گی گذشته و از شب نظام از باب سالاری میاید، از باب به اتکاء نظام و سازمان اجتماعی خود در یک زمینه را حس میزند. اما داشته های هر دو (از باب و دهقان) در حال معاوضه است. دهقان از شب می آید، شلاق را از دست از باب بیرون میکشد و او را به تار یکی میکشاند از باب در حال از دست دادن شلاق «قدرت» و دریا. فت شب است. شبی که او برای دهقان ساخته بود.

طرح شماره (۳) - این طرح سه حیثیت پوستر نما یش قبول و چاپ شد. ولی متاسفانه فقط چند نسخه محدود آن در شهر کابل بخشش شد. در این پوستر دو چهره مسی

بینیم. یکی از باب و دیگری دهقان. در خطوط چهره از باب همه چیز به خوبی خوانده میشود. دوگانگی حالت و موقعیت او آشکار است. در اولین نگاه نوعی خشونت و تحکم به ملاحظه میرسد. ولی وقتی دقیق

میشویم می بینیم که رگ های چندی از خوف و هراس با خطوط خشونت و تحکم بافت خورده است. این دوگانگی حالت و خطوط چهره مو قف دیروزی و موقعیت امروزی از باب را با لطف هنری خاصی ترسیم مینماید. از باب هنوز هم شلاق را از دست نداده و کسی دیگر قادر نیست آنرا بکار بیاورد. زیرا شلاق چون تناب دار بدورگر - دانش حلقه بسته است.

(۳)

شلاق اثری است محیطی و مترقی. در رابطه با نمایش سه طرح جالب از مرز بان، داشتیم، سه طرح در یک زمینه واحد ولی با سه شکل مختلف این سه طرح بخاطر همانگی شان با محتوی نمایشنامه قابل تأمل است.

شب و شلاق بیان نمایشی و تباری مابین رزه میان دو طبقه عمده و متخاصم جامعه ما است. مابین رزه میان از باب و دهقان و در نهایت پیر - وزی دهقان بر از باب، از باب میرود. و دهقان میاید. از باب می افتد و دهقان استوار می ایستد.

حال ببینیم این حقیقت در طرحها با پوسترهای نمایشی چگونه انعکاس یافته است.

طرح شماره (۱) دو دست می بینیم و یک شلاق. دو انسان مقابل هم قرار دارند. یکی شلاق بدست باشکم بیرون زده و لباس فاخر و دست گوشت آلود و فر به. دیگری کمر بسته اندام لاغر، لباس ساده دست خالی و پینه بسته. هر دو در رو و مقابل هم قرار گرفته اند.

تئاتر عقیده دارد که: نمایش تئاتر اساساً با اشاعه پوستر آن آغاز می شود. پوستر تئاتر سیما می و یا یک نما یشگاه نقاشی نسبت به یک پوستر تجاری، تبلیغی، آموزشی و غیره خصوصی تر است اندکی پیچیده تر است و بار هنری آن سنگینتر. در خزان سال ۱۳۵۷ نمایشی داشتیم بنام «شب و شلاق».

جهانی ببخشید. در کلیه موارد هنری همینطور است زیرا همین زینسه های استوار و عمیق خودی است که تناوری و بار آوری آنرا تضمین نموده و جهانی بودن آنرا مسجل میسازد. پوستر لحظات گذرا را ثبت میکند. مثلاً یک شعار را، یک پیغام را، یک درخواست را، یک دعوت را یک نمایش را... پوستر سازی در مورد پوستر

د خلاصون او آزادی

غور ځنگ

سنگر

دهيواد د بنکيلو لو په غرض يې به تير يو لاس پوری کې خو د ډيرو تلفاتو په ورکو لو سره سره يې ونشوای کو- لای چې دا غير تې خاوره تر تيری پوری بنکيل کا ندی

سکندر د خپلو خو نخورواوگن- شمير لښکرو په لاس زموږ وطن ډډی وړی کې خود يې شميره خلکو په وژلو سر بيره دافغانستان په گوټ گوټ کې له زغورنده پا خونونو سره مخامخ شو او دکو نړو نو په مستو درو کې يې خو له ماتوو نکی گوزارو نه او ما تې ورپه برخه شوی همداشان هغه وخت چې ساسانی اموی او عیاسی بنکيلاک گرو دو لئو نو د خپلو مشر ميد لو استعماری هد فو نو دترلاسه کو لو په غرض زموږ پر هیواد با ندی غيرعا دلانه جگړه

وتپله زموږ با ت و و و خلکو د هیواد په لو یشست لویشت کې د آزادی بیرغ جک کې د نيزک بادغیسی، غرون غرجستانی هرا تې سیس او ابو مسلم خراسانی دهيواد پا لنی خلا نده کارنا می زموږ دویاې لی تا ریخ دزر ینو پاڼو بنکلا اوښا یشست دی چې زا تلو نکی نساونه بهیری وویا یی او با ید چی وویا یی .

د عباسی بنکيلاک گرو دلوت اوتا- لان پر ضد ده سپینو جا مو تو لنه او دعيارا نو انقلابی غور ځنگ دآزا دی ډگر کې داستعمار چیا نو خو له وړ- ماته کې له هغوی یې له دغی سپیڅلی خاوری نه وخغلو ل اوان داچی دهغوی په پرزو لو کې یې خپله ستره ونډه سرته ورسو له .

زموږ ویاې لی هیواد داد سترو حما سو او ویا ی نو زا نکو دآسیا په گو گل کې دیوه ژوندی زړه په څیر دی چې تل یې ددی سیمی په لرغو نو تاریخی پینو ، نه هیر ید- ونکو پاڅو نو نو او انقلابی غور - ځنگلو نو کی لویه ونډه در لود لی ده .

ننگ او غیر ت میرا نه او پست سر بنیندنه او له ځانه تیریدنه د- دی ویاې جن هیواد دننگیا لیو پتیا لیو او پر آزا دی مینو بچیا نو په خټه کې اخنبل شوی او د تاریخ په بیلابیلو پړاوو کې یې ډیر غلگرو او تالا نگر و . بنکيلاک گرو او زبیشاک گرو دلوت او تالان پر ضد د زغو رون او خلاصون جنده رپا نده سا تلې اوسا تې یی .

زموږ دلر غو نی هیواد له حما سو ډک پینلیک او تاریخ ددی شا هدی ور کوی چې زموږ هیواد بالو ځنگوتل تر تله د تیری کوو نکو او بنکيلاک گرو د تیر یو په ویا ندی د خپل کورا و هیواد دخپلوا کې په لاری کې ډیری سر بنند نی او قر با نی ورکړی او دهر استعماری قوت د تیر یو منگولی یې ما تې کې یدی . تا ریخ شا هدی چې دنړی لوی بنکيلاک گرو قوتو نو چې زموږ دگران وطن افغانستان د نیولو او بنکيلولو په غرض یې د تیری لاسرا اوږ دکړی دی دلته یې داسی تاریخی ماتې خوړلی دی چې انتظار یې نه درلود . په لرغونو وختو کې چې یونا نی سکندر له خپلو فاتح او نړ یخوړو پوځو نو سره دخپلو پر- له پسې بریا لیتو یو نوله نشی مست دنړی یوه پراخه برخه بنکيل کې او زموږ

زغورونکو په لویشت لویشت کې یې د خپلوا کی سپیڅلی مبارزه توده وساتله .

تر هغه لږ موده ورو سته چی زموږ لږ غو نی او ویاې لی هیواد د شمیا نیا نو، گور گا نیا نو اوصف و- یانو داستعماری امپرا طور یو تر- مینځ وو یشل شو او د زیار ایستو- نکو پر گنو بی کچه زبیشاک او استعمار جاری وسا تل شو زموږ

زیار ایستو نکو خلکو د پیررو بنمان په مشرتابه بز گری لوی غور ځنگ پیل کې او دمنځنیو ، پیر یو د انقلاب یی

غور ځنگونو په څیر یې دملی زغور- نده خلاصون د خو نړی مبارزی ډگر ته ورو دانگل او خپل هوډ جن سرو نه یې د آزادی په ډگر کې وښیند ل داهم باید وو یل شی چې د بنمنانو درو- بنمانی غور ځنگ د نکو لخواو تس تس

کولو په غرض له ټولو ما دی او معنوی

وسا یلو څخه کاروا خیست او په دی لږ کی یې د خپلو تا لی خټو لکه سیدعلی تر مزی او اخوند درو یزه

ته هم گټه وا خیستله درو بنا نی انقلابی او ځلانده غور ځنگ تر خپل

کیدو ورو سته زموږ د پتمنو خلکو زغورندی مبارزی پایښت وموند او له

بنکيلاک گرو غنبتلو دو لئو نوسره یې ډغری ووهلی چې د خو شحال خان ایمل خان او دریا خان سر بنند نو

زموږ له پاره تاریخی ویاې و نه راپه برخه کېل .

همدا شان دگور گین او د هغه د تالا نگر و لښکرو اوصغوی استعماری

امپرا طوری د ار تجا عی چال چلند پر ضد زموږ سر بنندو نکو خلکو

دمیرو یس نیکه تر مشری لاندی د خپلواکی زغور نده جنده ورپوله او د بنمنانو ته یې دخو له ماتوو نکو

گوزارو نو په وړ کو لو سره خپله خاوره وزغور له .

نودیا

په ۱۱۷۶ هـ - ۱۲۲۰ م کې چې د بشري

ځلانده تمدن لوی د بنمن تموجین چنگیز له خپلو سر یخورو او تمدن وراتو- ونکو لښکرو سره زموږ د هیواد د

وړانولو او ټوټی ټوټی کولو په غرض په وحشیا نه تیر یو لاس پوری کې، لوی ښارو نه یې په کنډوا لو

بدل کېل . له سرو نوڅخه یې څلسی ودرول او وینو ویا لی یې وپېر لسی

مگر تیری کوو نکو چنگیز یا نو له خپلو ټو لو حیوانی اعما لو سره

سره ونشوای کو لای چې ددی خاوری دمیر نیو بچیا نو نکو نوډک مغزی

او پولا دین تکل ایل گا دی چی د هیواد د باتورو زامنو سر بنندنه او

دبا با هو تک دملی زغو رون کار نامی زموږ د خبرو ټیو توو نکي دی . د

تیسوری بنکيلاک د لوټ او تالان پر ضد زموږ د خلکو پرا خو پر گنو

دسلطا نعلی شیند ندی ، سپیڅل- غوری پیر علی بلخی او نورو په

مشرتابه دهیواد دآزا دی سور بیرغ جک کې اود خپل هیواد له پیڅکی پیڅکی نه یې به میرا نه او نارینتوب دفاع وکړه .

دلته ددی خبری یا دول یو ضروری کار دی چې وویو چې دلوی بنکيلاک- گرو او لوتمارو ظهیر الد ین با بر تیر یو او بنکيلو لو په وخت کې زموږ

خانواده ها

و مسایل اقتصادی

همان طوریکه این علم در مرا حل طی شده تاریخ ، نقش رو شنی در امور حیاتی انسانها داشته و در امور اجتماعی مقام و ارزش والایی را کمایی نموده در بخش زنده گانی خانواد ه هائیز به گونه یی دا خل شده و خانواده هایی که توانسته اند نظم درست اقتصادی را در فامیل برقرار سازند از حد اقل عاید مادی خویش بهترین استفاده را برده اند .

همین ترتیب روزانه استفاده صورت گیرد تا در جریان هر ماه ضمن سرو صورت بخشیدن و وضع اقتصادی به مسایل دیگر نیز رسیده گی صورت بگیرد .

از آنجایی که نظم اقتصادی خانواد ه زیر بنا و اساس روابط زندگی را شکل می بخشند .

باید در باره از مسایل دیگر توجه بیشتر مبذول گردد چه اگر در روابط اقتصادی خانواد ه بی نظمی و انارشی رایج گردد به یقین امور دیگر نیز بدتر از آن مسیر خواهد داشت و در فرجام محیط فامیلی برای هر کدام دلزدگی بار آورده و باعث گریز اعضای خانواد ه میشود .

گذشته ازین ، خرج های گزاف عروسی ها و مراسم دیگر حتی فاتحه داری در کشور ما چنان بی مورد بوده است که ضرر به سنگین آن در طول سالهای عمر قویا احساس می شود و برای همیشه تاثیرات سوء آن بر روحیه فامیل سایه انداخته و نشانه ناآرامی های آن به چشم سردیده میشود گر چه درین باره سالها تبلیغات صورت گرفته ولی نسبت عدم تلاش و پیکار دوامدار و نداشتن قاطعیت لازم نه تنها اثر مثبت مشهود نیست بلکه روز بروز به اشکال مختلفه دامنه آن گسترده شده و از هر راهی که میشود تشریفات و خرج های نابجای این مراسم از میان برده شود و اگر همین طور دوام داشته باشد ، در بخش های دیگر حیات اجتماعی نیز اثر منفی داشته و پروگرام های اصلاحی نیز چندان موفقیتی نخواهد داشت چنانچه تاکنون هم همین طور بوده است .

درین جا انتقاد بیشتر متوجه کسانی است که سالهاست مبارزه علیه اضافه خرجی را به سینه زده و اینجا و آنجا درباره صحبت می نمایند . ولی در عمل خواهان اضافه خرجی بوده و به خصوص در مراسم عروسی از گزاف خرجی استفاده می کنند .

پس بر تمام خانواد ه ها لازم است تا در امور زنده گانی خویش مسایل اقتصادی را از نظر دور نداشته با محاسبه و ارزیابی درست زندگی خویش را سر و صورت بخشند .

آنچه درین بحث تذکارش ضروری می نماید ، مساله اقتصاد خانواد ه ها به ارتباط عاید خانوادگی و خرج روزمره است . اگر عاید خانه واده گی و مصرف شبانه روزی تناسب منطقی داشته باشد از اکثر برابله هاییکه بروز نماید ، باسانی جلوگیری کرده میتواند ، بناءلازمی و ضروریست تا والدین و عنا صر چیز فهم خانواد ه نظم درست اقتصادی را در فامیل رایج نمایند و ازین راه حساب ، دخل و خرج خویش را درست بسنجند تا اضافه خرجی ها و اصراف بی جا شیرازه نظم اقتصاد خانه واده را بر هم نزنند .

زمانی این ، مفکوره مو فقانه عملی خواهد شد که ، عاید ما هانه خانواد ه هر چه باشد ، به ارتباط خرج ما هانه سنجش شود و به

اقتصاد خانواد ه نیز مختصرا به اندیشیم .

گرچه علمای اقتصاد در مورد تعریف این علم اختلاف نظر ها یی دارند درباره اهمیتش نیز چندان توافقی بهم نرسانند ولی بهترین تعریفی که میتوان از اقتصاد نمود این است !

اقتصاد علم است که قوانین تولید و توزیع نعمات مادی را توضیح میدهد و در مراحل مختلفه تاریخ و در خدمت بشریت قرار داشته است . علم اقتصاد ، مانند تمام پدیده های واقعی مرا حلی را گذشته و در رشته های مختلفه حیات تاریخی دوانیده و اثر گذاشته است ! یعنی

از آنجایی که خانواد ه ها در اجتماع مقام و مرتبه خاصی را حایز است هیچ مطلب و پدیده یی را نمی یابیم که به صورت مستقیم و غیر مستقیم با خانواد ه ها ارتباط نداشته باشد .

اقتصاد نیز از جمله همان پدیده های اجتماعی است که در صدر تمام پدیده ها قرار داشته و در زندگی تمام بشریت حیثیت زیر بنا و اساسی را داشته و بناء در امور خانوادگی نیز تأثیرش روشن میباشد .

بنابراین لازم است تمام خانواد ه ها ضمن درک کلی از اساسات اقتصادی ، از اهمیت و ارزش آن آگاهی داشته باشند . روی این ملحوظ باید قبلا از علم اقتصاد ایده ای داشته باشیم و در باره مسایل

رقص و پایکوبی جالبی از سرزمین کوریای شمالی .

نقش حساس زن

بودن و برپها بودن مساعی مشترک زن در عملیات انکشاف و پیشرفت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی اورا متباز تر و چشمگیر تر جلوه میدهد. در دوران ما که تحولات شگرف در تمام می شتوون و ساحات زندگی با سرعت رونما می گردد زن نقش حساس خود را در جدو جهد و تلاش های همگانی به منظور اعمار تمدن پرشکو هتر و باشان و جلال تر به شایستگی تبارز میدهد و از همین جاست که میخواد تا توانایی و قدرت آنرا حاصل نماید که در این دوران شکستن زنجیرهای بردگی زن درین دوران شکوفانی، استعداد های زنان و درین دوران قدرت نمایی این موجودات همیشه محروم و درین عصر برنا مه هاو کار نامه های خلاق و ابتکاری و درین فرصت نوسازی و بهسازی جامعه انقلابی ما افغانستان و جیبه عمده تر از بدوش گیرد.

او از یکطرف علیه همه رسوم و عنعنات خرافی و ناپسندی که در طول قرون و اعصار دست و پاواندیشه و دماغش رابه زنجیرهای فرسوده قرون وسطایی کشیده بود مجاهده و مبارزه نماید و در محو ناپود ساختن نابسامانی هاییکه از قرن ها قبل مانع اشتراک او در مسایل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می گردیده به بیکار گرم و قهر مانا نه ادامه دهد و ازجا نبی هم بدوش بامردان شراب فتمند و شیفته گان میهن در نبرد علیه دشمنان خاک و مادر وطن در مبارزه اندو سو گند یاد نموده اند که در یک صف واحد تا بودی گامل دشمنان رنگارنگ و وطن پرزمنند و تا وقتی آرام نخواهند گرفت که تا همه خائنان به وطن رانیست و نابود سازند زن امروز سلاح بدوش در یک صف فشرده و بایک ایده و بایک ندای انسانی چون فرشته های صلح خواهان صلح و آرامش و آسایش بشراند.

زن امروز زنیکه، واقعت زمانش را شناخته و بر مبنای آن سعادت خوشی و پیروزی های خانه و خانواده اش را با معیار های زندگی بهتر و با مسوولیت بیشتر پی ریزی می کند و با ارزش های قبول شده بقیه در ص ۵۹

جای شک و تردید نیست. در خانواده همانطوریکه زنان حیثیت شمع و چراغ خانه و خانواده را دارند و نسل های امروز و آینده کشور در آغوش و دامان پر عطف و شفقت ایشان پرورش می یابند آنها می توانند یک رفیق شفیق و مهربان برای اطفال و یک همسر خوب و وفادار برای همسر باشند. زن است که به اطفال خویش رموز دو ستداشتن و زموز زندگی کردن را یاد میدهد. مسوولیت زن تنها و تنها مربوط و منوط به چهار دیوار منزل و یا کلبه اش نیست بلکه اثر و پیل پایی اورا در همه جادیده می توانیم از چرخ های عظیم ماشین ها گرفته تا مزارع و کارگاه های کار خانجات صنعتی همه و همه کار مشترک زنان و مردان زحمتکش ماست. این دو موجود که دوروی یک سکه را ساخته اند دوشا دوش هم در صحنه های کارزار حیات مشغول نو سازی و خدمت به میهن عزیزمان افغانستان انقلابی اند اینها تلاش دارند تا در اثر کار خلاق و انسانی انکشافات و تحولات چشمگیر نصیب این خطه گردد.

قهرمان زنان ما چون مردان این کشور بزرگ در طول تاریخ افتخارات بس عظیمی را کما می نموده اند که نقش و سهم ایشان در همه امور زراعتی و فلاحتی و یا هم دماغی و تربیتی بارز و برجسته است به طور مثال برای اینکه سطح تولید بلند برود و خانواده و فامیل ایشان در رفاه و آسایش بسر بردن بیکارگر ما باید در دشت های داغ و سوزان قدم گذاشت افزار کار در دست به قلبه و ما له به درو و خرمن و دانه چینی و خرمن همت گماشت و کمر خدمت به وطن محبوب بست. از گر ماوسر ما نه هراسید و برای اینکه سطح تولید ملی بلند برود و مردم زحمتکش و رنجبر مادر آسایش بسر برد خوش بختی و سعادت عام گردد و بهروزی نصیب همه مردمان ما گردد از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نه ورزیده و کارش را بیکرانه و قهرمانا نه در دست انجام گرفت. فعالیت زنان که بر مبنای خواستها و نیاز های امروزی جامعه هر آن گسترش بیشتر می یابد ارزشمند

قهرمان اتحاد شوروی ترویان نادیر داویکتوروفنا

ترویان ن.و. در سال ۱۹۲۱ در ویرخنه - دو نيسك (دو نيسك - بالایی) ایالت وی نيسك جمهوری سوسیالیستی بلوروسیه بدنیا آمد. در شروع جنگ ترویان ن.و. در مینسک مرکز جمهوریت سو سیالیستی بلوروسیه بود. موصوف به گروپ پارتیزان ها بنام ((بوریه)) پیوست. ترویان به همکاری دختران هم سنگرش زمینه فرار گروپ سربازانی را که در نزد دشمن اسیر بودند آماده ساخت. نامبرده در عملیات جنگی شجاعانه حصه گرفته و از پارتیزان های مجروح پرستاری نیز می کرد.

ترویان ن.و. به خاطر انجام موفقانه سپارش های بس مهم در عقب جیبه دشمن و تبارز دادن شجاعت و مردانگی درین عمل بتاریخ ۲۹ اکتوبر ۱۹۴۳ به اخذ لقب قهرمان اتحاد شوروی نایل شد. بعد از جنگ ترویان ن.و. انستیتوت طب مسکورا به پایان رساند. فعلا کاندید علوم طبیی ترویان ن.و. ریاست کمیته اجرائیه صلیب سرخ اتحاد شوروی را به عهده دارد. همچنان به معاو نیت فدراسیون جهانی جمعیت صلیب سرخ نیز انتخاب شده است که امورات بزرگ اجتماعی را پیش می برد.

کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله

غزنین خاموش

ای غز نه، ای خرابه خاموش و بی صدا ،
 ای کشتی شکسته دریا ی روزگار
 آیا کجا شدند
 آن جنگا و را ن
 آن های و هو گران
 آنها که از تخار و هری تا به مرز هند
 باخون خلق شهرت خود رانبشته اند

آن خادمان دولت و آیین غز نوی
 مداح دامغانی و استاد عنصری
 آن خواجه بزرگ
 آن جمع افسران
 و آن جمله شاعران
 در خاکهای غمزه در زیر تپه ها
 آیا کجا به خواب ابد آر میهنه اند ؟

نی کاخ مرمرونه در آن سر و لعبتی
 نی کوس دولت و نه شکوه و مصلابتی
 نی صوت بریطی
 نی چنگ و چنگیان
 نی شور مطربان
 نی های و هو ، نه مستی خوبان بارگاه
 نی انعکاس خنده به د هلیز قصر ها

نی پیلان ، نه پیل ، نه خنکان نوبتی
 نی حاجبان ، نه قلعه گشایان ، نه بندگان
 نی تخت طاوسی
 نی قهر با سبان
 نی آیتی ز شوکت و نیروی این و آن
 تنها در آن میان دو منار ایستاده اند

در شه بهار ، نه بهاری نه سبزه یسی
 در روضه ارم ، نه رمی و نه جلوه یی
 لب های بوسه گیر
 از بازوان شیر
 وز زلف تابگیر
 بزدوده شد زهستی و جز و فسانه شد
 تنها برای خاطره ثبت زمانه شد

زان برج و باره های عظیم و زکاخ ها
 نی آجری ، نه باره سنگی ، نه ممشت گل
 چشم به جستجو ،
 در شیب و در فراز
 هر گز نگشته باز

دمین اوسکی

زما دورك آه په تودو خه
 دافق خیره سره کیبری
 زما مات زه کی له پغه
 دبهار پانی رژیری
 زما مینی پر آسمان نن
 دخوبنی خلا بیده سول
 ټول جفادبی وفا ده
 چی تور کانی هم ژه پزی
 دنری حلقه پا یز یب سول
 زما دغم په پنبو کی ناخی
 په کمر نکایی عالم فاره
 دخپو په دود لړزیری
 دسرواو بنکو طوفان غرق کرل
 زما دروح کبستی په تل کی
 دفلک عرض به په نگون سو
 دآسمان زه کی خوږ پزی
 ټول نظام دجهان گهسو
 ټول مدار سو دپی وپی
 دخگر تر چیننی پاخی
 اوسکی زما، چی را به پیری
 نجیب افغان

جزیر هدیره های خموش گذشتگان
 یابر کرانه های المنای تپه ها

محمود آن نبردی یکتا جهانگشای
 سلطان یمین دولت و مسعود پهلوان
 با جمله دودمان
 رفتند و دیگران
 دنبال کاروان
 نی گورده به جای و نه راه دلاوران
 چون سایه، فانی شب تاریخ گشته اند

آن بز م هاو عربد گیسها و عشقها
 آن خنده ها ، غریبگویی ها و نوشه ها
 گویی که خواب بود
 یا چرخ چنبیری
 در مرز خاوری
 بر لوح پاک و ساده نر نین
 نقشی عبث برای تفتن کشیده بود

سلیمان لایق

هزار خورشید

دل گرچه درین بادیه بسیا رشتافت

یک موی ندا نست و لی سوی شگافت

اندر دل من هزار خورشید بتافت

آخر به کمال ذره بی راه نیافت

تا با ده عشق در قدح ریخته اند

و ندر پی عشق عاشق انگ ریخته اند

با جان و روان بو علی مهر علی

چون شیر و شکر بهم آمیخته اند

ابو علی سینا بلخی

کاروان حله ... کاروان حله ... کاروان حله

گلان حد... کاروان حد... کاروان حد

آفتاب

گل خندان که نخندد چه کند
 علم از مشك نبندد چه کند
 نارخندان که دهان بگشادست
 چون که در وست ننگجد چه کند
 مه تا بان به جز از خو بی و ناز
 چه نما ید چه پسندد چه کند
 آفتاب از نهد تا بشو نور
 پس بدین قا دره گنبد چه کند
 تن مرده که برو بر گذری
 نشود زنده نجنبد چه کند
 دلم از چنگ غمت گشت چو چنگ
 نغرو شد نترنگد چه کند
 مولوی

ای وطنه

ای وطنه ! ستاد پاره ستا غلیم به سنگر نیسم
 به خاطر ستاد عزت زده هر گوزارته خیل سر نیسم
 که غلیم له هری خوانه به ماوگری گوزارونه
 د پولاد دفره په شانی ورته زه خیل آبر نیسم
 ستا غلیم نه پریرد چیری چی نور پورته یوقدم گری
 لاس او پیتی به تر نه پری گرم خیل لاس کینی خنجر نیسم
 د غلیم پولو جالوته زه بنه خکا و بنه بیدار یم
 هر عمل بی ستا لمن کینی تر خیل خار او نظر نیسم
 ستا غلیم نه پریردم گوره چی به جل رانه خان خلاص گری
 تار به تار چی غلیمان گرم شاو خوا سمه و غرنیسم
 زه چی دانقلاب یم انقلاب به پر مختیا یم
 دا غلیم مخه هر گوره په تدبیر او هنر نیسم
 تر هغه به زه جنگیرم خو غلیم له منغه یو سم
 ددی مرام لپاره لوی لام برابری نیسم
 هر سنگره بنه مضبوط گرم چی غلیم ورته رانسی
 شه په تیره او میرانه پول هیواد سراسر نیسم
 په هیجانجاوز تکرم تابه هم پریردم چا ته
 بشر سعادت غوازم خیال بت دبشر نیسم
 ستاد خاوری هر یوموئی مانه زیاتدی تر سر و زرو
 ستاد سیمی هر یو کانی زیات تر لال او گوهر نیسم
 (سمور) وایی که زوندی و م تابه هم واره سمور گرم
 به دی لاره کینی وطنه! هر شان آپ او بر هر نیسم
 ۱۳۵۹د کال د زمري د میاشتی (۲۶) نیته
 کابل انصاری وات

طالب قندهاری

ابو المعانی بیدل

دل خانه کیست

سر شکم نسخه دیوانه کیست ؟
 جگر ، آینه دار شانه کیست ؟
 جنون می جوشد از طرز کلام
 زبانم ، لغزش مستانه کیست ؟
 دلم گر نیست فانوس خیال
 نفس بال و پر پروانه کیست ؟
 ز خود رفتم ولی بویی نبردم
 که رنگم گردش پیمانه کیست ؟
 خموشی ناله میگردد مهر سید
 که آن نا آشنا بیگانه کیست ؟
 ندارد مزرع امکان د میده
 تبسم آبیاری دان کیست ؟
 شعورم رنگ گرداند از که ترسم
 ز خود رفتم ره کاشانه کیست
 گدا ز دل که سین خانمان است
 عرق پرورده دیوانه کیست ؟
 نیاوردیم مژگانی فرا هم
 نمک پاش جگر افسانه کیست ؟
 دل عاشق به استغنا نسیر زد
 خموشی وضع گستاخانه کیست
 به بیری هم نه فهمیدیم افسوس
 که دنیا با زی طفلانه کیست ؟
 بدیر و کعبه کارت چیست بیدل
 اگر فهمیده ای دل خانه کیست ؟

کفر و کعبه

هر که در دامن او دست تمنا زده است
 به بساط و به نشاط دو جهان بازده است
 ناله ام کرد اثر در دل جانان آری
 آه عشاق شرر در دل خا رازده است
 به قیام و به خرام قداو نام خدای
 که به هر جلوه خود طعنه به طوبی زده است
 دل به وجد آمده تا از بسی قتل آن شوخ
 آستین از غضب امروز به با لازده است
 چشم جادوش اگر فتنة دوران نبود
 ز چه راه حرم و دیر و کلیسازده است
 منت خضر پی عمر ابد از چه کشم
 که لبش خنده بر اعجاز میحازده است
 حال اسلام ، ندانم چه شود آخر کار
 کفر زلفش به رخ کعبه چلیپا زده است
 اگر از باده مفتیش سیه مستی نیست
 محتسب از چه سبب سنگ به مینازده است
 غیر پیمانه کسی قابل پیمان نبود
 خاصه آنکه که گل خیمه به صحرا زده است
 نتواند که به هوش آورد شرفخه صور
 طالب از میکده لعل که صهبازده است

روان حله... کاروان حد... کاروان حله

جوانان بزودی از حوادث و برخورد های اجتماعی و فامیلی انتباه می گیرند .

اطفال امروز

رسول یو سفزی

ترجمه و نگارش

مسوولیت والدین در مورد اطفال و نوجوانان در عصر کنونی

کا ملاً دیگری از نظر عواطف و احساسات پای میگذارد. درین دوره پسر و دختر که در دوره طفولیت کا ملاً متکی بر والدین است بیک دوره نوجوانی عبور میکنند که در آن اتکای آنها بر والدین به نصف کا هس میا بد .

یکی از روش های درست تر بیه اطفال و نوجوانان آگاهی عمیق از خواسته ها و تمایلات اطفال و نوجوانان است. درین میان باید تمایلات خوب و مفید اجتماعی را در آنها تشویق و تقویه نمود و تمایلات نادرست را طور علمی از آنها دور کرد .

هر گاه والدین اصرار ورزند که باید اطفال شان به سخنان و توصیه های آنان صرفاً از این جهت گوش دهند که نان شان از طرف والدین تهیه میگردد این کار درستی نخواهد بود و خواهی نخواهی اعتراض شدید از طرف اطفال بار خواهد آورد .

مرجع آنست که برای انجام کاری اطفال را طور درست بر فواید آنکار در حیات فردی و اجتماعی فهمانند تا آنکه قهراً و جبراً آنها را به کاری که در مورد بیعلاقه اند و از آن اطلاع خوب ندارد تدوید داشت .

وضع زمانی خرابتر میشود که در یک خانوادها نوجوانی که از لحاظ سنی و عقلی بالغ محسوب میگردد در عمل با او برخورد خیلی طفلانها صورت گیرد . این کار گذشته از آنکه عملیه رشد عادی فرد را متاثر میسازد عقده حقارت نیز تولید میکند .

دوره نوجوانی که یک مرحله حساس و پر هیجان زندگی برای افراد محسوب میشود میتواند بوجه خوب و ساءم سپری شود در صورتیکه در حیات فامیلی او بط خوب دور

چه نقشی در جامعه خواهد داشت و موثریت آنها در اجتماع چه خواهد بود و تر بیه درست شان به چه ترتیب میسر خواهد شد سوالا تیبست که بیوسته فکرو ذهن هر پدر و مادر را بخود معطوف میسازد . زیرا اولادین پیوسته در مورد آینده اطفال شان می اندیشند و مخصوصاً این نگرانی مادر پر تو خواسته های روز افزون اطفال و نوجوانان و واضع

متشنج بین المللی شدت یافته است. درین شکلی نیست که نمیتوان طور قاطع بسولات مربوط باینده و سر نوشت اطفال در یک خانوادها جواب گفت ولی با موجودیت یک

سطح عمومی کلتور و فرهنگ، حس مسوولیت اجتماعی توأم با دانش علمی و سرانجام محبت پدری و مادر می توان تا حدی در مورد روشنی انداخت که آینده اطفال و نوجوانان بیش از هر چیز دیگر بر بوطیکار و فعالیت آنها در زمان حال برای کسب علم و دانش و واضع مساعده اجتماعی است که آنها در آن بسر میبرند .

ماهه میدانیم که سن نوجوانی در حله ایست که انسان بیک دنیای

یکی از وظایف مبرم والدین در تر بیه اطفال و نوجوانان ایجاد محیط سالم رشد برای اطفال و درك از افکار و تمایلات آنها با در نظر داشت ایجابات عصر و زمان میباشد. بدون شك والدین بیش از هر وقت دیگر در رهبری این نسل پر تحرک و وظیفه خیز و حساس بعهده دارند که با یست آنها بوجه احسن ایفا نمایند .

اینکه اطفال یک خانوادها در آینده

دوره بلوغ دشوارترین و حساس ترین مرحله زندگی اطفال و نوجوانان است که باید والدین در زمینه محتاط باشند .

آگاهی پدران و مادران از جهان ذهنی اطفال و نوجوانان در روابط دوستانه فامیلی و والدین و اطفال نقش عمده دارد .

محیط آرام فامیلی در ایجاد نشاط و نوجوانان موثر است .

ستا نه بين وا لدين واطفال از زمان طفوليت انكشاف یافته باشد اين امر بيشتر در خا نواده ها يي صدق ميکند که در آن اطفال پدران و مادران شانرا بحيث دوستان با فکر، غمخوار و با احساس تشخيص نموده و نظريات و ذوق های يکسان و مشا به بين اعضاي خا ميل بر قرار باشد .

نو جوانی يکدوره دشوار و حساس زندگی :

مرحله بلوغ يکدوره نهايت پيچيده و حساس برای اطفال است که با يد در اين مرحله اهتمام همه جا نبسه از طرف را لدين در مورد نو پا لغان شان صورت گيرد .

والدين بايست اطفال شانرا بطور عملي برای داخل شدن به سن بلوغ و پختگی آماده کنند و اين پرو سسه طبيعي را تسهيل بخشند . تهيه سرگرمی های آمو زنده و مفيد ، اشتغال در کلب های سپورتی و مطالعه کتب ارزنده در عبور آرام از مرحله طفوليت بدوران بلوغ کمک ميکند .

اوضاع بين والدين و اطفال بحيث يك پرا بلم دایمی :

در قبال بيشتر فت های مختلف در حيات اجتماعي ، اقتصادي و سياسي سي افراد و انقلاب در تو قعات نسل کنونی ، وضع پدران و مادران بسا اطفال شان بحيث يك مساله مهم عرض اندام کرده است .

انسان امروزي هر گز نمی تواند از اين حقيقت چشم پوشی کند که روابط والدين با اطفال بالغ بشکل خیلی جدی را بخود ميکيرد . چگو نگی اين روابط تا حد زيادى به پروسه دوستتانه يي که يك خا نواده در آن بسر ميبرد مربوط است .

علم و تجربه نشان داده است که تفا هم و اعتماد ذات البيني در خا نواده در جلب همکاري اطفال و نو جوانان

والدين بايد جهان درونی اطفال شانرا درک کنند و بانها در گذار از دوره طفوليت به دوره دشوار و حساس بلوغ کمک نمایند

والدين در ايجاد نشاط و اطمینان در اطفال مسووليت بزرگ دارند .

برای پيشبرد امور امر لازمی است . در پير تو اين امر بر همکاري و والدين با اطفال و قابليت متقاعد گردیدن آن هادر مورد اطفال تاکيد ميشود تا تفا هم جا گزين روابط مبتنی بر اطاعت کور کورا نه اطفال از والدين گردد . اين بخوبي آشکار است که هيچ پدر و مادری را نخواهيم يافت که طرفدار استغاده از زور و تهديد در اجرای کاری از طرف طفلش گردد . چه متقاعد گردانیدن يك دختر و يا يك پسر برای انجام يك کار و تفهيم ضرورت اجرای آن در انجام موثر کار مذکور نقش بسزا دارد . درين شکی نيست که والدين نمی توانند در انجام جميع امور از طرف اطفال شان دليل بياورند و اکثرا نه تنها والدين با اين امر قسا در نيستند بلکه نمی دانند که چطور اطفال و نوجوانان شانرا در ايقاي کاری متقاعد گردانند .

بعقیده يک سته از مطالعه کنندگان امور فاميلي ، در جمله علل متعدد کشيدگی های فاميلي با اطفال ، يک علت مشترک موجود است که عبارت از سوال رشد اطفال ميباشد که يك

پروسه نسبتا طولانی است . بعضی از والدين بابر خورد به عوارض و مظاهرات مبنی بر استقلال خواهی اطفال شان ميگویند تا جبراً اين تمايلات شانرا سرکوب و آن هار مطيع اراده خود سازند . البته اين کار گذشته از آنکه عملي نيست ، اثرات ناگواری بر ذهن اطفال و نوجوانان ميگذارد بطور يکه آنها والدين شان را بعضا دشمن شان تصور ميکنند . يك روش ديگر در مورد اطفال که مستقيما ضد گفتار بالا است عبارت از قاپل شدن آزادى بي حد و حصر بقيه در صفحه ۵۱

اطفال خوش دارند تابا همسالان شان مصروف بازی باشند.

ترجمه عبدالغیاث نوبهار

اطفال در سالهای قبل از مکتب چگونه

پرورش یابند

یوسته بگفت

تاریکی بازیچه را پیدا مینمود .
طبق معمول هر تا بستان جهت تفریح به دهات قدم زدن میرفتیم . هنگامیکه نزدیک پل میرسیدیم به پسر میگویم «اولیگ برو بگذر» او بر فتن ادامه میداد و من از غضب او را هوشداری میکردم . پل خرابه ، ضعیف و لرزان بود اما اولیگ به آهستگی و گامهای استوار و بدون روی گشتاندن بطرف من از پل میگذشت .

« در سن هفت سالگی اولیگ تحت یک عملیات جراحی خطرناک قرار گرفت . معالج منحصص برای اینکه او را رو حیه داده باشد برایش گفت «بین او لیگ درین این همه زنها فقط تو مرد وجود داری ، تو و من . پس هشیار باش که صدایت بلند نشود و زنه بهردوی مانیشخند خواهند زد»

اولیگ بچواب گفت « مطمئن باشید من هم هرگز صدای خود را بلند نمیکنم » آیا فکر میکنید که من بی غیرت استم ؟ نه خیر حتی وقتیکه خیلی کوچک بودم بالای ستل افتادم و پشانی ام زخم برداشتی اما من هیچ صدای خود را نکشیدم » البته گفته های اولیگ مبالغه نبود . حین عملیات حتی یک لحظه هم سبب اذیت دکوران نگردید و کو چکترین صدای نا له و فغانی بلند نشد»

اولیگ هنوز خرد بود که پدرش را از دست داد با آنهم فامیل نگذاشت که او احساس کمبودی کند بلکه کمک میشد که همیشه خوشی احساس کند چه در خانواده و چه در بین همبازیها پیش خود را بحیث یک عضو از جمعی احساس میکرد . به مادر ، مادر کلان و پدر کلانش محبت زیاد داشت و همیشه حاضر بود که به آنها کمک برساند چنانچه مادرش در کتابش نقل میکند .

« وقتیکه در باغ کار میکردم به اولیگ نیز کاریا میسپردم و او بغوشی زیاد تخم و یا نهالی برایم میآورد و گویا چنان احساس میکرد که بحیث یک تن کارگر مهم و فعال در امر کار کردن حصه گرفته است و یا با غرور و افتخار سر ریسارنا میگرفت که روی قطار طور منظم دانه گل یا فشانم »

همچنان مادرش به اولیگ توصیه میکرد که با دیگر بچه ها روابط نیک رفیقانه برقرار کند و در رفتارش باید سنجیده و متین باشد . در اینباره مادرش نقل میکند « به مناسبت روز می تو دست لباس به اولیگ میدادم که یکی آن را خیلی دوست داشت . ناگهان بمن نزدیک شده از آستینم گرفت و به آهستگی گفت . مادر ! اجازه بده همین لباس خوبم را به گریشا بد هم زیرا من تو دست لباس دارم و او هیچ ندارد ، اجازه میدهید ؟ گریشا همبازی او بود و همه روزه در باغ با هم بازی میکردند ، گریشا پدر نداشت و مادرش مریض بود . بدون آنکه حرفی بزبان آدم لباس را بیجا نهد بدستش دادم و با خوشی زیاد آنرا به رفیقش پرد . همچنان در کتاب مارش چنین نقل شده است همه اولیگ را دوست دارن اما نازدانه هیچکس نیست . البته او یک پسر مودب و با گفت است اما مانند سایر اطفال عاری از شوخیها نیست . بعضی او قات میکوشد بقیه در صفحه ۵۶

خانواده اش بیشتر به مسایل رشد شخصیت او توجه داشت . چنانچه مادرش در کتابش بنام « قصه یک پسر » چنین مینویسد « از همه اولتر و بیشتر سعی کردم اولیگ را استکار و صادق باشد از آرزو در مورد حقیقت و غیر حقیقت درک آن به او ذهنیت آسانانه ایجاد نمودم و از همان آوان طفلی در همه موارد استکار بود . ما را به چیزهای خرد و یا بزرگ فریب نمیداد و در موا قعیکه تصمیم میگرفت علیه دشمنان بجنگد در غم خود ثابت استوار و صادق میماند »

« من آرزو داشتم پسر روح زنده داشته باشد و از آنچه که بتنع مردم شوروی باشد دفاع کند و در برابر هر آنچه که حق و خوب باشد بی تفاوت نماند »

« وقتیکه اولیگ اولین بار راه رفتن را آموخت مانند سایر اطفال بهم میبجید و بزمین میافتاد اما من هرگز عجله نمی کردم او را از زمین بردارم بلکه میگو ایتم خودش بلند شود و دوباره راه برود . مادرش ادامه داد میگو بد . هیچگاه بازگر نام گرسم درنده و یاد دیگر جانوران اورا نترسانده ایم او بدون دلیل از هیچ چیزی نمیترسید و هیچ باکی نداشت که تمام روز در خانه تنها بماند من عادت داشتم قصداً او را بخانه تلریک بفرستم که بازیچه اش را بیاورد . بدون ترس و لرز و هراس بخانه میرفت و در

در حق این مرد نامور تاریخی معطوف شده است .

در اوایل طفولیت از مادر و پدرش آموخت که وطن مادری اش را دوست بدارد و از دشمنان وطن نفرت کند و در برابر همه مسایل راستی و راستکاری را از دست ندهد . او با نفس آرام به قصه های پدرش گوش میکرد و داستان مردان قهرمان را از او میشنید که چگونگی آن ها در راه بدست آوردن آزادی و استقلال کشورشان جنگیدند . همچنان از مادرش قصه دهقانان را میشنید که چگونه آنها قبل از انقلاب زجر میکشیدند و قصه هایرا میشنید که مادر کلانش بچشم سر دیده بود .

خانواده اش او را طوری پرورش و تربیت داده بود که از هیچ ناحیه ای کمبودی نداشت . طفل سالم ، استوار ، با نشاط و نیرو مند بود و از طفولیت به هوای گرم و سرد چنان عادت گرفته بود که هر گونه تغییرات هوا بر او تأثیر سو نمیا فگند . در سن پنجسالگی با بوتهای مخصوص روی جاده های آسفالت سر به حرکت می کرد و مادرش دقیقه بی از مواظبت او فرسود گذاشت نمیگردد و او را رهنمائی میکرد که از خودش مواظبت کند و به سر و پرش منظم رسیدگی کند .

اطفال خردسال فوق العاده حساس اند . حواس شان بر عقل شان غلبه میکند و دیده ها را بیشتر از راه حواس بر داشت میکنند یک تصویر هنری که بشم و درک آنها نزدیک باشد و یا ساز و آوازیکه بمیل آنها برابر باشد و یا کارهای دستی و زوقی خودشان که در آن مشا هتات و بر نداشتنهای خود را منعکس داده بتوانند در انکشاف دماغی آنها فوق العاده مو ثر است . پرورش ذهنی و معنوی با درک اهداف تربیت فکری و اخلاقی ارتباط جدا ناپذیر دارد و در تشکل و تکامل شخصیت طفل نقش بس مهمی را بازی میکند و به اینتر تیب احساسات و عواطف طفل را به جهت مطلوب رهبری میکند و به او یاری میدهد که کارهای شایسته را از کارهای نا شایسته تشکیک و تمیز دهد .

مطالعات علمی نشان داده است هستند بسا فامیلیهای که اکثر توجه شانرا به اطفال خویش مبذول میدارند دقت تام بخرج میدهند تا از همان وحله نخست طفولیت همه جوانب تربیتی اورا مد نظر گیرند .

در هر کشور چنین مثالها وجود دارد که پسران و عنا صر نخبه آنکشور در آوان طفولیت تربیت نیک پدر و مادر را گرفته اند . در اینجا بطور مثال اولیگ کاشیفوی را از اتحاد شوروی مطا لعه میکنیم که چگونگی در طفولیت او چه زیاد مادر و پدر

د روحانی رویا ژباړه

بیا هم له کوی څخه بر نهی ته راووت .
 د دیوال څنډه یی په منکو لاسونو ونیوه. هلك دشا فر په لاس کسې چا په نه لیده. فکر یی وکړ چی چاره هرو مرو دشا فر دپتلو نه په جیب کی ده. ځکه هغه کړ تی نه وه اغوستی. او او س ددیوال په سر لکه پشی په ټبرینو یده. هلك له ځا نه سره وویل: «واقعیت نلری ... خو ددزه لږ زیدل یی دم په دم زیاتیده. په سختی سره یی دمه ایستله. بیا دبی را غلل چی دوی او شا فر دیوال پوره شریک دی. فکر یی وکړ چی ښاغلی شا فر له دیوال څخه دده کوی ته راځی. لکه چی دی یی لیدلی چی دده دجنا پت لیدو نکلی و، اوغواو ږی چی ویی وژنی. لدی سوچ سره

راغلی. راغلی چی ما ووز نی؟ نه. نه رښتیا ندی. دا ټولی پښی خیالی دی.» سترگی یی پتی کړی. نه یی شوای کولای چی سمی یی پتی کړی. لږ څه یی خلاصی کړی. ښا غلی شا فر کپ کی ته راو خوت. دکپ کی دوی خوا وی یسی نیو لسی وی لکه یو لوی مرغه چی ورزونه یی برانیستی وی. هلك غوښتل چی چیغی وکړی خو نه یی شوای کولای ته به وا یی کوم وحشتناک خوب وینی او نشی کولای چی چیغی وکړی. سره لدی، فکر یی وکړ چی که چیغی هم وکړی، مور یی نه راځی. کولای یی شوای چی وتښتی، خو چیر ته؟ مور یی دده دکو ټی ور ټی لی و. یوازی یوه لار په نظر ور غله. هغه هم دا چی خان مړ واچوی. ان که شافر خار چی شته وا لی ولری او وپو هیری چی مړدی ښا یی څه ونکړی. دی ډاډه وچی شا فر به یو مړی ددو هم ځل له پاره نه وژنی.

هلك خان سپت احساس کړ، فکر وکړ چی دمخکی او هوا په منځ کی څوړنه دی. ورو یی خپلی سترگی خلاصی کړی. دشا فر څیره یی له نژدی ولیده، خو لی پری را ما تی وی. ښا غلی شا فر هلك به منکولو کی و نیو او پور ته یی کړ. غو ښتل یی چی کپ کی خوا ته یی یوسی. هلك لدی وډار شو چی له کپ کی څخه یی ښکته وانه چوی. هغه هم له اووم پور څخه! خو سره لدی هم ونه ښورید. بدی وخت کی یی دپو لیسس دمو ټر لوږغر تر غو ږشو، غږ د نژدی کیدو په حال کی و، اول ږڅه ورو سته بیخی نژدی شو، هلك احساس وکړ چی د شا فر لاس لږ زیری. لدی نه چی شافر کپ کی ته لانه ونژدی شوی، خوشاله و. هلك دشا فر له لاسو څخه به غولی ولوید او به ملا کی یی برین احساس کړ، خو سره له دی یی هم غږ پور ته نشو. سترگی یی په غلا غلا خلاصی کړی. ویی لیدل چی

تیاره او کوی چینی خوننه

دده ویره ډیره شوه. خو ویی ویل: «ټولی پښی می چی ولیدی زما په خیال کی تیری شوی، خار چی شته والی نلری» دکینې کوی ښځی یی ولید لی چی دشا فر کوی ته ننو تی، ټو لی به و حشمت کی وی. یوه شیبه چوی وی، خو وروسته به منیدو تروپ شوی. هره یوه به منیدو وه او خبری یی کولای، خو هلك ددوی خبری نه اور ید لی. دشا فر دکو ټی ټول څراغو نه یی بل کړی وو. دهلك سترگی گړدی، شوی وی. داسی احساس یی وکړ چی دکوم چا دلنډو لنډو دمو ستمیدا اور ی. دستمیدو غږ دده دکو ټی له کپ کی څخه اور. یدل کیده. هلك دوه لاسونه ولیدل چی دده دکو ټی کپ کی یی نیو لی ده. دنارینه لاسو نه وو. له ځانه سره یی وویل: «حقیقت نلری ... نلری ...» دشا فر سره او خولی شوی څیره یی ولیده چی غو ښتل یی کپ کی ته ورو څیژی فکر یی وکړ: «ښاغلی شافر به ما پسی

کوشنښ یی وکړ چی خپله دمه ایساره کړی. د خپل زړه دورخید و غږ یی اورید. دښا غلی شا فر دد می ایستلو غږ یی هم اوریده. دشا فر د خولو تند بوی یی هم سږ مو ته ور غی. او بیا ښا غلی شا فر په نیو لی غږ وویل: «کو چنیه! وینښ یی! خواب راکه؟ غواړم له تاسره خبری وکړم.» هلك خواب ور نکړ، خبری یسی ونکړی، ونه خو خید، فکر یی کاوه، یو مړی با یدخبری ونکړی اوونه خوځی. شا فر پر ستن دده له منځ څخه پور ته کړه: «غوږ ونیس، هلكه! ما نه غوښتل چی هغه ووزنم. به رښتیا چی نه می غو ښتل، که زما اوری خبرو ته می غوږ ونیس. ته باید هیچا ته څه ونه وا یی، که نه نو دی ته به اړشم چی تا هم ووزنم.» هلك هما غسی وچ او بی حرکت و. شا فر به قهر سره وو یل: «زه قاتل نه یم، نشم کولای چی قاتل واوسم.»

شافر کپ کی ته نژدی ولاړ دی اود کپ کی دوو خواوو ته یی لاسو نه غږ- ولی دی، لکه یو لوی مرغه غو ندی ښکاریده چی وزرونه یی دوو خواوو ته خواره کړی وی. شا فر وا پ ته څیرو. هلك دده په شاکی و. هلك ډاډه و چی ښا غلی شا فر له پولیس څخه به ویره کی دی. په یوه رپ کی یی خپل تصمیم ونیو. ده ته یی هیڅ تو پیرنه در لود چی دا ټولی پښی ر ښتیاوی او که نه وی. بیله پښاری څخه ودرید او څو گا مه شا ته ولاړ، به چنکتیا سره یی پر شافر ور منډه کړه او دوا ږه لا- سونه یی دهغه شاته تمبه کړل. شافر له کپ کی څخه کوزی خواته خطا شو. هلك له کپ کی څخه چا غ شافر دمخکی او آسمان تر منځ لیده او ورو سته ښا غلی شافر ... مخکی لدی نه چی هلك داپارتمان پور تنی پور ته وگوری، هلك له

در اوسط ماه جون سال ۱۹۴۰ سربازان آلمان وارد منطقه «لوار» شدند . دسته ای که من جزء آن بودم در یکی از باعظمت ترین و زیبا ترین قصر های این منطقه که از قصور تاریخی و دیدنی فرانسه بشمار می رود مسکن گزیدیم .

مالك قصر «مارگی دور ... اندکی قبل از ورود قشون ما به خاک فرانسه مرده بودواین حیثیت را نگهبان قصر که يك پیر مرد مو سپید بود ، بما اطلاع داد .

دو روز از اقامت ما در کاخ گذشته بود که همه ای سربازان در تالار بزرگ و وسیع قصر جمع شدیم و انتظار جنرال را داشتیم تا بیاید و جزئیات اعلام ترک مفاصله را از طرف حکومت فرانسه برای ما توضیح بدهد . سر با زان همه روی آرام چوکی های تالار نشسته و همه در فکر آرامش و صلح بودند و یا شاید هم درباره روز های مشقت باری که گذشتاند ، بودیم فکر می کردند .

روی میز های مقابل ما گیلانی های شراب «بودو» که از عالی ترین شراب های

آقایان ، خواهش می کنم ، به بخشیدید! بعد به جانب سگ ها شتافت و با دست های لرزان پوست براق آنها را که مانند پوست پلنگ لکه های سیاهی داشت نوازش کرد . سگ ها بدون آنکه عکس العملی در مقابل مهر با نی پیر مرد نشان بدهند همان طور خوابیده بودند ، آنوقت پیر مرد از جای خود برخاست و چون دید که ما هیچگونه اعتراضی نکردیم ، آرامش خود را باز یافت ، تبسمی نمود و در حالی که با دست به طرف سگ ها اشاره می کرد گفت :

این ها بهترین دوستان ارباب من بودند بهتر از این سگ ها در تمام فرانسه نمی توان پیدا کرد و اینها به استراحت در مقابل بخاری دیواری این تالار عادت کرده اند و همیشه در همین جا استراحت می کنند ... ارباب من فقط بیک موجود دیگر بیشتر از این سگ ها علاقه داشت ، ولی

که عوس و امیال جوانی مجدداً به سراغ ارباب من «مارگی دور... آمد ، این میل و هوس ارباب مرا با چنان نیرو و قدرتی در جنگال خود اسیر کرده بود که از همان روز اول پشت مرا لرزاند .

ارباب من در حالی که پیر و سالخورده شده بود و موهای سرش رنگ خاکستری بخود گرفته بودند با قامت رجا و کشیده راه می رفت و هر کسی که او را میدیدند سنش را بیش از چهل سال تخمین نمسی کرد . قلب این جنرال سالخورده باگذشت سال های دراز عمر او هنوز جوان و قوی باقی مانده بود .

«او» دختری بود پارسی ، بیست سال از عمرش میگذشت ، خیلی زیبا و جذاب و سرشار از حرارت جوانی بود . گوئی برای این خلق شده بود که از زندگی لذت ببرد و لذت به بخشد ، نه برای اینکه در این قصر دور افتاده و آرام بهار جوانی اش آهسته آهسته در سکوت سنگین و مر موز فضای کاخ او به خزان برود .

ارباب من او را به سرحد پرستش دوست می داشت ، اما این عشق دیوانه وار او را کور نکرده بود و عقل و هوشش را بکلی زایل نموده بود ، او فراموش کرده بود که

عادت کند . حتی گمان می کنم از ارباب من متشکر هم بود که به او چنین يك زندگي مجللی داده است ، اما بعد متوجه شد که در جوار این مرد آرام و جدی از دیگر مزایای حیات بکلی بی بهره می ماند و به همین جهت آتش عشقی که در اوایل از روی حق شناسی در قلب دختر جوان نسبت به ارباب من شعله ور شده بود ، بزودی خاموش گردید .

دو آن هنگام بود که جنگ دوم جهانی در گرفت و سر با زان مجرب و آزموده برای معالفتت پارسی به اطراف اعزام شدند . دسته ای از آنها به اینجا هم رسیدند و چون محل دیگری برای اقامت نداشتند ناگزیر در قصر مسکن گزیدند ، در این موقع بود که من برای اولین مرتبه ملاحظه کردم که قلب دخترک زندگی حقیقی را درک کرده است و آتش عجیب از چشمانش شعله می کشید . بزودی قصر مملو از سر بازان پارسی گردید ، دعوت ها و مجالس مهمانی به افتخار کنسرت «ایزابلا» در قصر بر پا می شد مسابقه اسب دوایی و شکار روباه ، مجالس رقص و باده پیمایی و موسیقی مرتباً به خاطر دو شیفته جوان و زیبا تر تیب می گردید ، ارباب من هیچوقت در این مجالس شرکت نمیکرد ، زیرا از آنها متنفر بود ، ولی قدرت هم نداشت که از برپا شدن این جلسات معافت کند .

برای این افراد گویا سرنوشت و طعن شان گو چکترین اهمیتی نداشت و فقط برای این به اینجا آمده بودند که به شراب خوری و خوشگذرانی و تفریح بپردازند... من هنوز آنروز را بخاطر دارم که محاصره پارسی از طرف آلمان ها اعلام گردید . مختصری تأثر و اظهار نظر و تفکر تنها عکس العملی بود که این سر با زان در قبال این جریان از خود ابراز داشتند و سپس مجدداً به خوش گذرانی و عیاشی روز های گذشته ادامه دادند .

از آنروز به بعد معلوم شد که ارباب من مریض شده است ، اشتهايش روز بروز سقوط می کرد ، سرش همیشه به طرف پایتین خم بود و گوئی همواره در حال تفکر بود .

من برای اولین مرتبه ملاحظه کردم که پشتش هم کم کم دارد خم می شود ، گویا بار سنگینی را بدوش دارد و علامت بیری بخوبی در حرکات و قیافه اش هویدا می گردید .

معمولاً جوانش در حضور سر بازان بدون گو چکترین خجالتی ، احساسات حقارت آمیز خود را نسبت به او ابراز میداشت ، ارباب من احساس می کرد که معشوقه جوان و زیبای خود را از دست داده است ، ولی بروی خود نمی آورد ، گمان می کنم او با کمال میل حاضر بود يك جنگ را بیازد ، اما این دختر را از دست ندهد ، او از طسرز رفتار او رنج می برد ولی سکوت می کرد . در میان آن عهد ، اسرجوان و با حرارتی وجود داشت که همه چیز را ببادتمسخر می گرفت و از اینکه دارای اندام ورزیده و شانه های بردار و بازوان قوی بود ، خیلی بخود می بالید ، در ضمن از جمله قشنگ ترین سر بازان جوان بشمار میرفت خیلی

چیزی نمانده موهای سرش بکلی سپید شوند بنا بر آن از شرکت در تمام دعوت ها و مجالسی که ممکن بود جوان های زیبا و همسال معشوقه اش را به او نزدیک کند ، امتناع می ورزید ، ولی در عوض از تهیه انواع هدایای گرانبها و جواهرات قیمتی برای معشوقه جوان خود ، خود داری نمی کرد و زیبا ترین و فاخر ترین لباس های پارسی را برایش خریداری می نمود ، اما تا زما نمی که دختر جوان نمیتوانست خود را با آنها بیاراید و در مجالس و مجالس عمومی ظاهر شود و نگاههای تحسین آمیز و آتش بار مردم را به زیبا یی سحر انگیز چهره و اندام و لباس ها و جواهرات گران بهای خود جلب کند ، این همه جواهرات قیمتی و لباس های فاخر و زیبا چه ارزشی داشتند ؟

دخترک در پارسی بزرگ شده و با مجالس رقص و دعوت های عمومی عادت گرفته بود ولی ارباب من این چیزها را تحقیر می کرد دو شیفته جوان در روز های اول زندگی خود در اینجا احساس می کرد خو شبخت است و می تواند به زندگی در این قصر دور افتاده

با او خوشبخت نبود . پیر مرد بعد از ادای این کلمات دو باره متوجه سگ ها گردیده و میخواست آنها را از سالن خارج کند ، اما ما مانع آن شدیم و از خود وی نیز خواهش کردیم تا در تالار بماند و گیلانی از شراب «بودو» بوی تعارف نمودیم . پیر مرد گیلانی را گرفت و هنگامی که میخواست آنرا به دهان خود ببرد ، دستش لرزید و مجبور شد ، آنرا دو باره سر جایش بگذارد .

در این موقع متوجه شدیم که چند قطره اشک از چشمانش بر روی رخسار های پژمرده اش لغزیدند اما بزودی حال طبیعی خود را باز یافت و اشک ها از چشمانش بر طرف گردیدند و به آرامی گیلانی را دو باره بر لبان خود نزدیک کرد و جرعه ای نوشید ، بعد سر خود را بر گرداند و تمام حاضرین را يگا يگا از نظر گذرانید . چون

در چهره های ما غیر از شفقت و مهربانی چیز دیگری نخواند ، بدون آنکه ما از او تقاضا کنیم ، خودش داستانی را برای ما حکایت کرد که ما برای پایان زندگی مالك قصر «لوار» را بیان می کرد : سه اکتون پنج سال از آن زمان میگذرد

فرانسه است ، قرار داشت ، ما سیکار می کشیدیم و می نوشیدیم و آهسته آهسته سخن می زدیم اما من هنوز به خاطر دارم که صدای ما چگونه در فضای اطاق طنین خفه ای داشت تا پیتان «ایتریش» یکی از خاطرات عجیب خود را در چین برای ما نقل می کرد و سخنانش عاری از هر گونه تأثیر شامه ما را نوازش میداد ، این محیط اخوت آور همه را بحالتی میان خواب و بیداری انداخته بود ، بنابراین هیچکس متوجه آن نشد که چگونه در تالار باز شد و دو سگ بزرگ و قوی هیکل وارد سالن گردیدند ، این دو سگ از قشنگترین و بزرگترین سگ های نوع خود بودند که من تاکنون دیده بودم ، در قیافه شان آثار و فاداری و هوشیاری ظاهر بود .

هر دو خاموشانه بطرف بخاری سنگی دیواری تالار پیش رفتند و آنجا روی زمین دراز کشیدند و در حالی که پوز های خود را روی دست های شان قرار دادند ، مراقبت تمام حرکات ما بودند .

درین لحظه پیر مرد نگهبان کاخ سراسیمه وارد سالن گردید و با صدای که فرط هیجان گیر ندگی خاصی پیدا کرده بود ، گفت :

عقب رفت . اما بالاخره طاقت نیاورد ، فریادی از سینه کشید ، بزانو در آمد و چهره خود را با دستانتش پوشانیده و مانند طفلی به گریستن شروع کرد .

ارباب من لحظه ای مانند مجسمه بیروح بر جای خود بی حرکت ماند ، ترس و پشیمانی

دخترک که بزانو در آمده بود و می گریست شاید عواطف او را به جوش آورده بود ، زیرا او هم در مقابل کنتس به زانو در آمد ، چهره اش را غرق بو سه نمود و مو هایش را مانند طفلی نوازش کرد .

بقیه در صفحه ۵۲

وارد سا لون گردید و چون ارباب مرا در آن حال دید بجانب او خم شد و بالحن همدردی گفت :

- خدای من ... چه خبر است ، چه واقع شده ... آیا بخود آسیبی رساندی ؟

ارباب من با صدای ضعیفی جوانداد :
- که ، خیر چیزی نیست ... فقط שמعدان دستم بزمین افتاد .

بعد به زحمت از جای خود بر خاست و شمعدانی را که در دست دوشیزه جوان بود از دستش گرفت و در روشنائی شمع بسه چهره دخترک که از فرط ترس و وحشت بکلی سفید شده بود ، خیره خیره نگریست . دختر جوان که گوشش می کرد بدن نیمه عریانش را از مقابل چشمان او پنهان دارد ، عقب

شمعدان با صدای دلخراشی از دستش بزمین افتاد صدا های که از اطاق خواب کنتس شنیده می شد خا موش گردید ، ارباب من نا سزا گویان مجدداً در تاریکی اطاق خم شد تا شمعدان را بیابد ، اما پایش با یکی از مو بل های سالون تماس نموده و یکی از چو کی ها و بعضی اشیای دیگر را روی زمین انداخت و سر و صدای زیادی بر پا کرد و بالاخره خودش نیز در اثر التهاب و هیجان فوق العاده بروی زمین افتاد .

من میخواستم فوراً خود را به او برسانم اما نا گهان درب اطاق خواب کنتس باز گردید و دختر جوان که فقط يك پیراهن خیلی نازک بر تن داشت و تمام بر جستگی های بدنش از زیر آن بخو بی نمایان بود

طبیعی بود که دخترک به این مرد دل ببازد ، بزودی ارباب من متوجه این امر شد ، اما آرامش عجیبی که دفعتاً بخود گرفت مسرا سخت متعجب ساخت . او بمن اطمینان کامل داشت و به همین جهت همه ای التکار و نقشه هایش را با من در میان نهاد من با وحشت با خود گفتم : «هر چه خداوند بخواهد ، همان میشود !» زیرا میدا نستم که التماس و خواهش من تاثیری در تغییر نقشه هایش نخواهد داشت .

شامگاهان روز دیگر ارباب من در مجلس وداع سر بازان حاضر شد ، زیرا قشون آلمان به طرف پاریس پیش می آمد و سر بازان می بایست روز بعد همه به پاریس بسر گردند و فرانسه به این تر تیب جنگ را با خته بود .

هنگا میکه شب به نیمه رسید و جوانان میخواستند مشغول قطعه بازی شوند ، ارباب من از آنها خدا حافظی کرد تا به بستر برود .

اما هنوز چیزی از شب نگذشته بود که دفعتاً از بستر برخاست . من وقتی لباس هایش را می پوشا نیدم تمام بدنم از وحشت می لرزید ، زیرا اربابم خون بصورت نداشت و از چشمانش شعله عجیبی میدرخشید حالتی

که در قیافه او دیده می شد انسان را بسه وحشت می انداخت ، شمعدانی را که در دست گرفته بود می لرزید ... راستی فراموش کردم بگویم که ارباب من در جنگ عمو می اول يك بازوی خود را از دست داد . بود و اکنون فقط يك دست داشت .

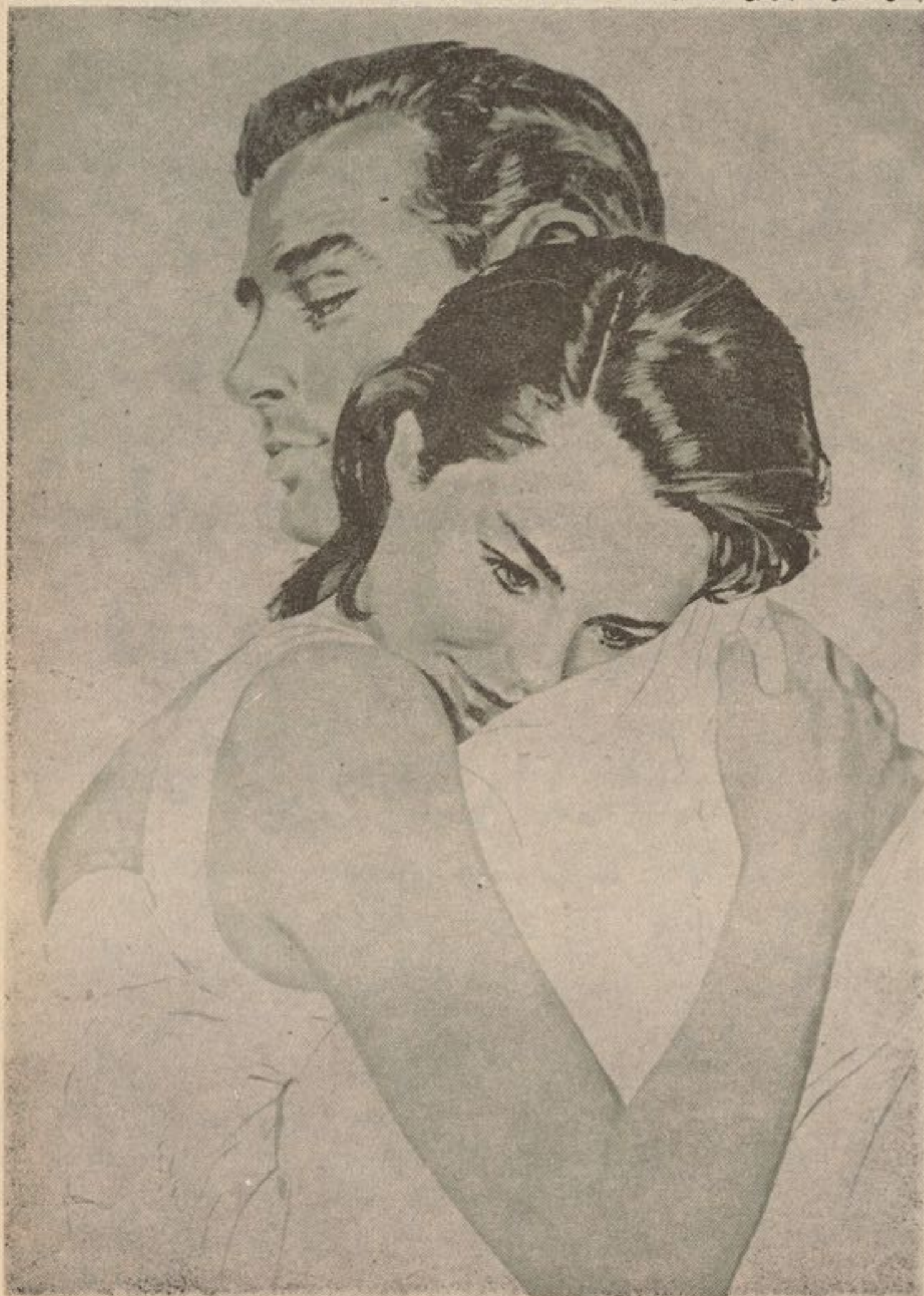
من درب اطاق خواب را باز کردم و او داخل کتا بخانه شد ، کتابخانه بسه يك سا لون گو چك راه داشت که یکی از درهای آن به اطاق خواب کنتس «ایزابلا» باز می شد . او بمن امر کرد تا در جای خود بمانم و خودش آهسته بجانب در سالون پیشرفت

آنوقت شمعدان را روی زمین نهاد و درب سالون را کشود ، من پیش خود گفتم : «خداوندا ، چرا می بایست کار به اینجا بکشد ؟» واز صمیم قلب دعا می کردم که قبل از وقوع واقعه ناگواری که از روزتوقف سر بازان در قصر احتمال آن میرفت ، این

آخرین شب نیز به آرامی و بدون کدام حادثه ای بگذرد ، آنوقت صلیبی به سینه رسم کردم و او را از يك در به در دیگر تعقیب نمودم .

ارباب من در سالون را کشود و تا وسط اطاق به طرف دری که خوابگاه «ایزابلا» در عقب آن قرار داشت پیش رفت ، در این موقع از پشت در اطاق خواب دخترک زیبا کلماتی که به خوبی مطبوم آن درك نمیشد ، شنیده شد ، گاهی صدای ضعیف و ظریف خنده دخترک که به طور واضح به گوش می رسید ، با آن کلمات مخلوط می گردید ،

من در روشنائی شمع متوجه بودم که قدرت اربابم روبه تمامی میرود ، رنگ چهره اش مانند گلچ سفید شده بود و مانند اشخاص مست به این سو و آن سو خم می گردید . بطوری که گویا تعادل خود را از دست داده بود ... در اینجا دفعتاً شمع لرزان در اثر بادی که از یکی از پنجره های نیمه باز سالون وزید ، خاموش گردید . چون خودش نمی توانست دو باره شمع را روشن کند ، در ظلمت شب به اینطرف و آنطرف خم گردید و بالاخره

تاریخ جامعه انسانی از جهت محتوی خود تاریخ توالی و تسلسل اشکال مختلف صورت بندی اقتصادی، اجتماعی است. که فرما سیون یا صورت بندی نام دارد. ما درباره اشکال مختلف صورت بندی های اقتصادی، اجتماعی در جای آن سخن خواهیم گفت:

صورت بندی اجتماعی، اقتصادی (یا فرماسیون اقتصادی - اجتماعی) یکی از مفاهیم بنیادی مائریالیسم تاریخی است و بیانگر مراحل معین پیشرونده تکامل جامعه است. این مفهوم کلید بررسی تاریخ است و به کمک آن میتوان خصلت قانون مندی پروسه های تاریخی را در یک دوره و یک دوره تاریخی را از دوران دیگر

رابطه سطح تکامل نیروهای مولده با تئپ نظام اجتماعی. یکی از تیوریسن های بزرگ مائریالیسم نگارد: (آسیاب دستی مطابق است با جامعه ای که سنپور (ارباب) برراس آنست. آسیاب بخار مطابق با جامعه ایست که سرمایه دار صنعتی برراس آنست).

رابطه مابین نیروهای مولده و تکنیک بانوع نظام اجتماعی را بطه مستقیم نیست چنانچه تکنیک واحدی میتواند در پایه نظامات مختلف قرار گیرد (مانند شرایط کنونی در کشورهای سرمایه داری رشد یافته و سوسیالیستی که از تکنیک همانندی استفاده میکند) این مناسبات تولید است که مبنای تشکیل مناسبات دیگر اجتماعی است. و از آن جمله

دانشمل:

نکاتی چند پیرامون سیستم فیودالیزم و ویژگی های آن

متمایز ساخت. در تاریخ بشر پنج فرماسیون یکی جای دیگری را گرفته است. این فرما سیون ها عبارت اند از:

- ۱ - کمون اولیه - ۲ - بردگی - ۳ - فیودالیسم - ۴ - سرمایه داری - ۵ - سوسیالیزم.

هر فرماسیون بر پایه های شیوه معین تولید که خاص او است پدید میاید و شاخص این شیوه های تولید سطح معین تسلط انسان بر طبیعت درجه ای تکامل نیروهای مولده و آن مناسبات تولیدی است که ویژه می فرماسیون مورد بحث است. درباره

اندیشه ها و موسسات که خاص فرماسیون معین است. هر فرماسیون دارای ساخت یا نظام طبقاتی معین است و مبارزه ای طبقاتی در آن بشیوه خاص خود آن جریان دارد. (البته منظور آن فرما سیون های است که در آن طبقات انتا گو نیستی وجود دارد.)

در هر فرما سیون تجمع اتنیك نیز در مرحله ای معینی است مثلا طایفه و قبیله برای جامعه کمون اولیه قوم برای بردگی و فیودالیسم ملت برای سرمایه داری و سوسیالیسم. به همین ترتیب در هر فرما سیونی

شیوه تولید پدید میشود فرقدارد. لذا میتوان گفت فرما سیون یک ارگانسیم تمام عیار اجتماعی است که دارای قوانین خاص زایش به گسترش عملکرد است قوانین تکامل فرما سیونها میتواند برای همه آنها عام و مشترک باشد (مانند قانون ضرورت سازگاری بین نیروهای مولده و مناسبات تولید) یا برای یکی به طور خاص صادق باشد و برای دیگری نه (مانند قانون بحران اضافه تولید برای سرمایه داری).

شکل بروز و ظهور فرما سیونها در سراسر جهان یکسان نیست و یکی از تیوریسن ها متذکر می گردد که در اینجا باید شرایط ویژه را مورد توجه قرار داد. در نواحی بی آب و بیابانی آسیا و آفریقا تکامل فرما سیونها اگر چه از جهت سرشت اقتصادی یکسان مانده ولی از جهت شکل آهنگ تکامل دارای ویژگی های بسیاری است. درین نواحی مثلا نظامات پدر سالاری و دودمانی شکل عشیره ای تادیر زمانی حتی در دوران مابین مائریالیسم و بردگی غالبا از حدود بردگی خانگی و جنگی تجاوز نکرده و قدرت دولت تا حد الوهیت سلطان و استبداد مطلق وی رسیده و فیودالیسم و سرمایه داری نیز رنگ مخصوص به خود گرفته است. جامعه در مجموع خود نمیتواند از مراحل طبیعی تکامل خود که فرماسیون نام دارد خیز بردارد و به اصطلاح یک فرماسیون را طفره بزند. ولی این بدان معنی نیست که یک جامعه معین قادر نیست این طفره زدن را انجام دهد. مثلا جامعه ای کنونی امریکا تاریخ خود را بدون فیودالیسم آغاز کرد و جامعه کنونی جمهوری مغلستان دوران سرمایه داری را طفره زده است. مفهوم راه رشد غیر سرمایه داری که اکنون در برابر کشورهای آسیا و آفریقا قرار گرفته از جمله همین طفره زدن از تکامل دردناک سرمایه داری و گذار از فیودالیزم به سوسیالیزم است با اجرای یک سلسله اصلاحات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و دموکراتیک راه رشد غیر سرمایه داری نام گرفته است. انتقال از کمون اولیه نیز همه جا ابتداء بردگی و سپس به فیودالیزم انجام نگرفته است برای بسیاری از خلق ها طفره زدن از بردگی ویا سیر این دوران به شکل جنبی و فرعی بوده است مثلا ژرمن

ها از جوامع دودمانی اولیه به فیودالیزم منتقل میشوند. وجود این مختصات، برخیزها را به انکار وجود قانون نمندی فرماسیون ها می کشاند. این نتیجه گیری به کلی نادرست است. در تمام عرصه های جامعه قوانین دارای شکل بروز متنوع هستند و غالبا به صورت گرایش مسلط بروز میکنند. این مطلب نباید موجب انکار نقش قوانین و وجود قانون نمندی در پروسه ها شود.

فرماسیون اجتماعی، اقتصادی یک دور (سیکل) تکاملی کامل است که پس از آن سیکل دیگر یعنی فرماسیون دیگر آغاز میشود و این سیکل کلیه عناصر مترقی سیکل ماقبل را به ارث میگیرد و بدینسان یک تکامل واحد پیشرونده در سرتاریخ بشری انجام میگیرد. انتقال از یک فرماسیون به فرما سیون بعدی با انقلاب انجام می گیرد که به اشکال متنوع بروز می کند. شاخص های فیودالیسم عبارت از تسلط اقتصاد طبیعی تولید برای مصرف نه تولید برای مبادله) و وضع نازل و یک نواخت تکنیک مالکیت فئودال (ارباب یا مالک) بر زمین، وابستگی شخصی دهقان (رعیت) به فیودال که آن نیز شکلی از اجبار غیر اقتصادی است.

فیودالیسم را میتوان با حد معینی از تسامح رژیم ارباب - رعیتی ترجمه کرد. میگوییم با حد معین از تسامح برای آنکه رژیم ارباب - رعیتی با وجود سرشت فیودالی با اینحال ویژگی های در کشور ما داشته است که عین آن ویژگی در اروپا دیده نشده است. یکی از مختصات فیودالیسم در غرب وابستگی سرف به سنیور است. وابستگی دهقان به ارباب در کشور ما به صورت محسوس وجود نداشته ولی به صورت غیر محسوس وجود داشته است. یعنی رعیت مانند نیمه برده ای در اختیار ارباب بوده و این خصیصه ای فیودالیسم است با آنکه خصیصه در کشور ما با آن خصوصیت و وضاحت نظام سرواژ در اروپا نبوده ولی بهر جهت ماهیامیتوان گفت وجود داشته است. بخشش مهبسی از دهقانان در دوران فئودالیسم افزار کار داشت اقتصاد کوچکی را اداره میکرد ولی شکل خانواده که بر مبنای این یا آن

۱- بیگاری :

بیگاری شکل مسلط استعما ردر آغاز دو ران فیو دالیسم است دهقان، بخشی از روز های هفته را با آلات و ابزار زرا عتی خود در زمین ملاک کار میکند و بخش دیگر هفته را بکار تولیدی خود می پردازد. بدین طریق کار لازم و کار اضافی دهقان کاملاً مشخص است و در روز های بیگاری دهقان علاوه بر آماده ساختن زمین برای کشت، کاشتن و درو کردن و کارهای دیگر را مانند انبار، مواظبت و نگاهداری حیوانات مربوطه، تهیه چوب سوخت و غیره و غیره را نیز بوسیله ابزار خود انجام میدهد. اما از آنجا نیکه دهقان در بیگاری چون به هیچ وجه نفع در افزایش بهره دمی کار خود در زمین ملاک نداشته پس ملاک برای مجبور ساختن دهقان ناظر اجرای کار آنها می گماشت جهت کار بیشتریک نفر را به مثا به با رشد تدریجی فیو دالیسم آهسته آهسته از اهمیت کار بیگاری کاسته شد و بهره جنسی و یا نقدی جای آنرا گرفت.

۲- بهره جنسی :

در آن زمان نیکه بهره جنسی جای کار بیگاری را گرفت، دهقان بصورت منظم مقدار معین کندم، حیوانات و دیگر محصولات را به صاحبان زمین تسلیم مینمود ولی در اکثر کشورها منجمله کشورها اغلباً این نوع بهره با نوعی بیگاری توأم است. بدین معنی که دهقان علاوه بر تادیه بهره جنسی موظف است کارهای معینی را بشکل بیگاری نیز انجام دهد. بهره جنسی به تناسب بیگاری این فایده را داشت که دهقان بصورت محدود میتوانست به میل خود از کار لازم و کار اضافی خویش استفاده نماید و استقلال نسبی بدست آورد. که این امر تا اندازه ای موجب افزایش بارده کار دهقان میگردد.

باید دارد

از زمین ببرد و به تدریج راه تکان را پیش گیرند. دربدو امر به صورت عمده از آلات چوبی، داس، بیل و غیره استفاده میکردند بعدا در برخی از کشورها به تدریج استفاده از گاو آسیاب آبی و بادی و غیره آغاز شد. مناسبات تولیدی جامعه فیودالی بر پایه مالکیت خصوصی ملاک بر زمین و مالکیت وی به صورت محدود بر دهقان، بدین معنی که دهقان دیگر بنده نبود و دارای بخش استهلاکی معین در تولید که به خودش تعلق داشت بود. ملاک دیگر نمیتوانست دهقان را بکشد. و یا مانند برده آنرا مستقیماً خرید و فروش کند و لی دهقان به زمین وابسته بود. و ملاک میتوانست در صورت فروش زمین وی را به کسی دیگری انتقال دهد. تمام زمین ها به ملاکان ارتسباط داشت و این ملاک بود که بخش معین آنرا تحت شرایط رقت انگیز برای کشت به دهقانان واگذار می شد و در مقابل برای اینکه دهقانان توانسته باشند از این زمین به شکل موروثی استفاده نمایند مجبور بودند برای ملاک کار کنند زمین های او را با ابزار خود کشت نمایند. و محصول اضافی تولید نمایند و آنرا به صورت نقد و یا جنس به ملاک تسلیم نمایند. در فیودالیسم زمان کار دهقان بدو بخش اشکار تقسیم گردیده بود.

- ۱ - زمان کار لازم
- ۲ - زمان کار اضافی

در زمان کار لازم دهقان محصول را که برای زندگی خود و خانواده اش ضرورت دارد تولید میکند و در زمان کار اضافی محصول اضافی را بوجود میاورد که آنرا صاحب زمین تصرف مینماید. این محصول اضافی که از جانب ملاک تصرف میشود از نظر اقتصادی بهره مالکانه نامیده میشود در دوران فیودالیسم سه نوع بهره مالکانه وجود دارد.

عامل انقلابی درین مرحله ما تند دوره بردگی توده های زحمتکش که از طرف صاحبان وسایل تولید استعمار میشوند میباشد. پایه بیان ساده درین مرحله دهقانان که فاقد وسایل اساسی تولید اند همواره عامل انقلابی اند. بنابر تحقیقات نیکه تا کنون صورت گرفته است در جوامع شرق ظاهراً تقسیم اساسی افراد جامعه به افراد آزاد و برده صورت نگرفته، بلکه تقسیم جامعه به گروه های فقیر تهری دست و غنی بوده است.

روسای قبایل فرماندهان جنگی به علت وظایف خاص و متعدد خود مانند حفظ امنیت، نظارت بر تقسیم آبیاری نوبتی، نگهداری حیوانات، نقش در جنگها و غیره اهمیت و قدرت و ثروت یافتند و قشر بندی درونی جامعه طایفه ای را بین خود از یکسو و طوایف فقیر را از سوی دیگر صورت بخشیدند. تشکیل اتحادیه های قبایل و سپس بوجود آمدن پادشاهان و اشراف و قدرت دولتی متمرکز و شدت استبداد راه تکامل این جوامع بود. که در آنها دوره بردگی به شکل کلاسیک تسلط کامل نیافت. یعنی با حفظ اینکه بردگان درین جوامع وجود داشتند ولیکن به صورت طبقه عمده و اساسی جامعه در نیامدند و بردگی به شکل خانوادگی باقیماند.

نظام فیودالی مرحله ضروری از تکامل جامعه انسانی به شمار می رود. نظام بردگی که خود زمانی موجب رشد نیرو های مولده بود با سپری شدن زمان و در نتیجه تضاد های درونی خود به عایقی تبدیل شد و از آن پیش نیرو های مولده فقط در چار چوب شیوه جدید تولیدی میتوانست رشد و تکامل نماید. کار دهقانهای وابسته به زمین که هر یک قعه قطعه زمین را برای احتیاط خود و خانواده اش کشت میکرد. دارای ابزار تولید متعلق به خود بود و ازین سبب تاحدودی خود را در پیشرفت زراعت ذینفع میشمرد. و دهاقین توانسته بودند مواعی را که نظام بردگی در سر راه رشد نیرو های مولده خلق کرده بود به صورت نسبی

چون خود مالک زمین نبودند میتوانست بر روی زمین مالک کار کنند و بدین سان مالک میتوانست به عنوان بهره ای مالکانه نتیجه ی کار دهقان را بلاعوض به نزد خود ضبط کند. بهره مالکانه میتوانست جنسی یا نقدی باشد یا به صورت بیگاری (کار اجباری مجانی بسود فیودال) در کشور ما ارباب و رعیت طبق مزارعه تنظیم شده است.

فیودالیسم در خاور و باختر قرن ها به طول انجامید و در کشور ما همین سهم بنیاد اساسی دودمان تادری را تشکیل میداد که این معمول دوره آل یحیی با غرش طوفان خشم خلق توسط انقلاب دور انساژ ثور پایان داده شد.

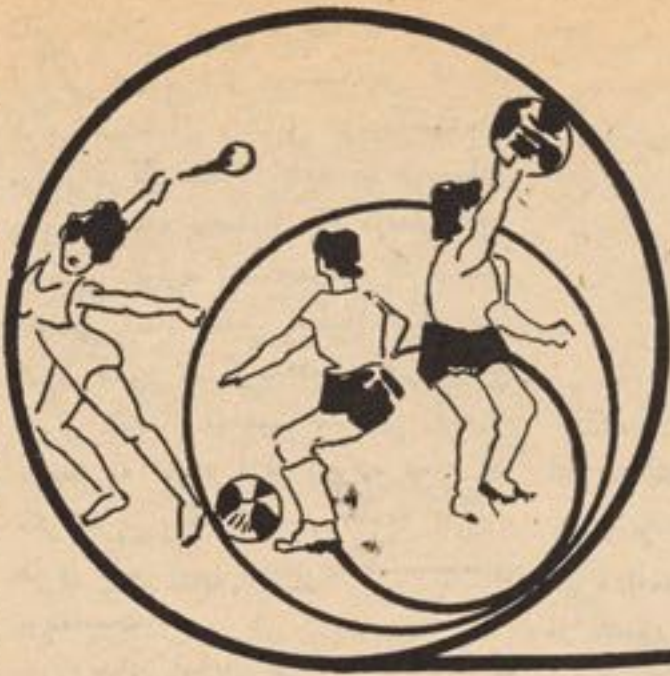
فیو دالیسم در کشور ما نسبت به فیودالیسم غربی تفاوتها و ویژگی های دارد ولی سرشت اقتصادی، اجتماعی این نظام در خاور و باختر یکسان بوده است.

جامعه فیودالیسم دارای ساخت طبقاتی بفرنجی است و در آن طبقات و اقشار مختلف و در درون طبقات و قشرها و گروهها سلسله مراتب مفصلی وجود دارد. که در جوامع فیو دالیسمی اروپایی سخت منظم بود مثلاً جامعه در میان اشراف و حانیون و اصناف تقسیم می شد. و طبقه (اشراف) از طبقه های پائینی (ادنی) که دهقان نیز جزء آنها بودند از جهت حقوق و مزایا تفاوت فراوان داشتند. اریستوکراسیسم و لاف زدن به اصالت و نجابت خانوادگی و خوبی از مشخصات مهم ایدیالوژی سیاسی، اجتماعی دوران فیودالیسم است.

دو طبقه اساسی این جامعه یعنی مالکان و دهقانان بین خود پیوسته مبارزه میکردند. که این مبارزات آشتی ناپذیر طبقات متخاصم جامعه فیو دالیسی منتج به قیام های بزرگ دهقانی گردید که شرح آن در این مختصر نمی گنجد و در این زمینه در آینده صحبت خواهیم کرد.

در فیودالیسم طبقات اساسی عبارت اند از دهقان و فیودال که وسایل تولید را در دست دارند.

سپورت

عبدالکریم «لطیف»

دور اول مسابقات انتخابی فوتبال پایان یافت

ورزشکاران افغانی بعد از پایان مسابقات المپیک

۱۹۸۰ به کابل عودت نمودند

آن مسابقه را در نهایت دقت و هوشیاری با روش مخصوص به خودشان این بازی دنبال نمودند باز یکنان پامیر توجه داشتند سر نوشت ساز را به نفع شان پایان دهند

گوشه ای از مسابقات باسکتبال المپیک ۱۹۸۰

ورزش دوستان ارجمند فوتبال اطلاع خواهند داشت که از چندی به این طرف عده ای از تیم های فوتبال کابل در یک رویداد انتخابی از طرف ریاست عالی ورزش در ستدیوم ورزشی کابل دایر گردیده بود گرد هم آمده آنها بیکار های شانرا به خاطر به میان کشیدن چهره های پرازنده شان در تیم منتخب و همچنان بمنظور اینکه توانسته باشند به حیث تیم قهرمان این رویداد انتخابی فوتبال کابل، سر بالا کنند طبق برنامه اداره برگزاری مسابقات دنبال نمودند. مسابقات در مرحله به مرحله پیش برده شد و در پایان دور اول، چهار تیم طبق مقررات به مرحله دوم مسابقات پیش آمدند که آنان تیم هندوکش پامیر، پوهنتون کابل و اتفاق بودند که چهار تیم مذکور دور دوم مسابقات را طبق پروگرام جدا گانه از سر گرفتند.

دور اول مسابقات در چند هفته بین ۱۶ تیم شرکت کننده در دو گروه با هم می و گاهی با سرعتی پیش برده شد از جمله هفت مسابقات دور اول، تیم پامیر و هندوکش دو مدعی سر سخت جاگیری صدر جدول حساس ترین مسابقه را پشت سر گذاشتند آنها بایک پرازندگی عالی و چشمگیر دیدار نمودند، بازیکنان هندوکش با پیروزی شان درین دیدار بازیکنان پامیر را زیر گرفتند هر دو حریف خوب و شناخته شده فوتبال کشور در پیشا پیش هدف های شان طرح پلانهای مولر را ترسیم داشتند اعضای تیم پامیر برای اینکه درهمه مسابقات قبلی شان بدون یاری شانس بازی هارا پیروز مندانه و با مهارت دنبال کردند اینبار آنها و بازیکنان تیم مقابل شان با اندیشه ای که داشتند

مربی تیم پامیر که از تجربه کافی، داشته های خوب فوتبال بر خودار بود، صد در صد امید وار بود که درین بازی بدون یاری شانس برنده میباید. تیم پامیر طی سالیان متعددی به حیث پر قدرت ترین تیم های فوتبال کشور در خشدند از بهترین بازیکنان با مهارت و مقبول ترین شیوه بازی بهره مند بودند آنها به یاری تمرینات متداوم و پشت کار

دایمی و همیشگی شان متکی به خود بودند. در میدا نهای بازی مهارت های شانرا به تماشاگران به نمایش میگیرند. بازیکنان خط فاع آن تیم باوجود آزمودگی و بختگی شان در اندک بی توجیبی بازی سر- نوشت قهرمانی شانرا مفت از دست ندادند. دقیقه پنجاه و هفتم بازی که حالت مساوی را بین هر دو تیم حفظ داشت بازیکن شماره چهارده تیم هندوکش با یاری بازیکن شماره هفت با یک حرکت سریع و نا آگاهانه از گوشه چپ میدان در خط حمله تیم پامیر داخل شد استنادانه و در نهایت دقت توپ را روی با گذاشت با تکتیک تازه و دور از تصورش

بازیکنان خط دفاع تیم پامیر را در عقب گذاشته آزادانه و سبکبال برای به تمرسد.

تبدیل توپ فاصله را کوتاه ساخت گولکپیر تیم پامیر حرکت نا موزون کرده به سرعت توپ را به گوشه چپ گول فرستاد و تیم شانرا با این پیروزی برای قرار گرفتن در صدر جدول امیدوار ساخت چند دقیقه بی به ختم بازی مانده بود که بازیکنان جوان پر کار و پر تلاش خط نیمه مدافع پامیر در کار شان فزونی بخشیدند.

به سرعت دست به کار شدند حملات متقابل و تلافی جو یانه خلاف روش احتیاطی شان را درین دیدار میبنداشتند بیکباره بند ها را گسسته و با اطمینان به عبور از خط دفاع حریف آهنگ دروازه حریف را کردند صابر عثمان بازیکن میانه قد و پر تلاش با برادر خود زمان عثمان بازیکن با مهارت خط نیم مدافع با عده دیگر از یاران پر قدرت شان آهنگ پرواز نموده و آنها چند مانور عجیب را بالای تیم هندوکش انجام دادند و راه گشودن ها جهت پیشروی به خط حمله حریف را دو چندان ساختند زمان عثمان چهره طراز با پشت کار چشمگیرش همگان را یار و مددگار بود تا به پیروزی برسند لیکن پایان کار بود و در نتیجه جز باخت ازین دیدار چیز دیگر با خود نبردند.

دوستان نهایت ارجمند درین بخش توجه شما را به نتایج دور اول مسابقات شانزده تیم شرکت کننده که در دو گروه مسا- بیات را پایان دادند جلب می کنیم. قبلا تذکر رفت که تیم هاندو گروپ دسته بندی شدند چنانکه در گروپ الف تیم های انستیتوت تربیت بدنی، آریا، اتفاق، آمو اکادمی خاندون کلوب عسکری، ستور و پوهنتون و در گروپ ب تیم های دافغا لیستان پانگ اتحاد کاپوراء، معادن و صنایع، کاسر، و پامیر مربوط وزارت ترانسپورت، میوند هندوکش حصه داشتند تیم آریا در طول

هدیه

ستو په داخلی معبد (۵۹) مدور بوده و گنبد و مشخصات دیگری این ستو به ازین رفته است داخل آن توسط سنگ و گل پرانه شده و فکر میشود که گاهی قبل از حفريات دوازده دوره تپه ستر عمده داخل این ستو به شکافته شده و چینه متبر کا تیکه معمولاً بودایی ها در آن موی سر ، استخوان ، سکه های شا هان معمولاً (از شا هان اندو-گریک و کوشانی هاویا ساکه ها ، آتانی که حاسی این دین بودند) و یا (انسیای دیگری که وجه مذهبی یا قدسی میداشت به حیث و دیبه میگذاشتند ، نه برای مرمت زیرا این کلمه بکلی در معا بد بودایی و آنهم کشیدن مجدد چینه از داخل ستو به بعد از سا ختمان مامول نبوده و مورد پذیرش اکثر دانشمندان قرار نگر فته است) .

اکثر این نوع ستو په ها در سا حله تنگهار قدیم ودر سا حله عده یا هیلو یا سهر جمجه (بودا سا گیا مو نی) توسط سیاحت غربی مانند چارل مسون ، مورکرات سیسون ، کومیناری و غیره از طرف داخل یا جناح شکافته شده و محتویات داخل ستو په که بعضاً حتی جعبه های طلائی ویا پروتزی میبود با خود می بردند بطور مثال و یا سند اوزننه یکی هم جعبه طلائی مزین با یا قوت و اشکال مجسمه های (بود ، اندرا ، و برهما) است و یازده سانتی متر ارتفاع دارد و فعلا در مو زیم لندن موجود است تو سط چارل مسون از ستو په بیماران کشف و به آنجا انتقال داده شد .

ستو په نمبر (۵۹) بکلی مدور بوده واین تپه مشخصات تحت تاثیر آرت گو پناه و هنرمعماری هندی درآمده است، چند شبکه یی بوده مواد سطح خارجی آن از گل میباشد با رنگ سرخ قیلا رنگامیزی شده که توسط حریق آخری معبد رنگ خود را به نسواری تبدیل نموده است . در شبکه های این ستوپه تا هنوز پارچه های ملمع طلائی به مشاعده میرسد اطراف این ستوپه قسمی که قیلا گلتیم هما تا دیوار پخسه یی مدور کم عرض است که روی آن تصاویر ر نگه بصورت پراکنده مشاهده شده و واقعا به تپه سا ختمان یی و هنری قرن ششم و هفتم معا بد بودایی شمال غرب و مرکزی کشور است .

از نظر تحقیقات با سنا نشناسی و مطالعه کا نو تمدنی سا ختمان یی معا بد بوداییی مند هارا و مکتب هدیه این نوع معا بد که در فاصله دورتر از معبد عمومی قرار می گرفت تحت قواعدی سیمیتریک مهندسی اعمار میشد به این معنی که در چهار زاویه یا دو زاویه مقا بل به هم در اطراف محوطه معبد عمومی یا در داخل محوطه بو جود میامد . را هبین بعد از اتحاد ف و طواف و خواندن درود های مذهبی داخل معبد عمومی شده و در دورا دور سا نگارا مه عمومی طواف مینمودند ، از آنجمله یکی هم معبد نمبر (۵۹) است .

منظره یی از خیزبلند موترسایکل .

داشتند و تیم های هندو کش و یا میر تو- نسنند با نتایج عالی به دور دوم مسا بقات دیدار کنند تیم هندو کش که به حیث تیم صدر نشین جدول سر عنوان قهرمانی با تیم اتفاق صدر نشین دور اول گروه الف دیدار میکند آنها در دور اول مسا بقات از مجموع هفت مسابقه شان شش برد داشته در یک مسابقه با تیم دافغانستان بانک مساری شدند در یک مسا بقه سر نوشت سناز با تیم پامیر پیروز گردیده راه شانرا در صدر جدول هوار سا ختند و تیم یا میر ثر دیدار نهایی با تیم بو هنتون کابل برای کسب کپ سومی دیدار میکنند که جریان مسابقات نهایی چهار تیم را در شماره آینده گزارش مید هیم .

ورزشکاران افغانی از مسا بقات المپیک ۱۹۸۰ منعقد مسکو به کابل عودت نمودند هسو طنان شریف ما اطلاع دارند که به تاریخ یازدهم سر طان ورزشکاران افغانی به قصد اشتراک در بیست و دو مین دور بازیهای المپیک ۱۹۸۰ که در کشور دوست براتر ما اتحادشوروی انعقاد یافته بود کابل را به قصد آنکشور ترک گفتند که اینها بعد از یکسلسله دیدار ها و پایان یک سفر دو ستانه روز چهار شنبه دوازدهم سنبله به کابل باز گشتند

هیات ورزشی افغانی هر کب از دو تیم پهلوانی و یک تیم بو کشتنگ بودند و ریاست هیات ورزشی را دیپلوم انجیر نصیر احمد سر پرست کمیته ملی المپیک «پمپوری دهو-کرا تیک افغانستان په اهدیه داشت

مناقصات پیش شدند و بی نهایت تو جه داشتند تا با پیروزی شان بتوانند در دور دوم مسا بقات راه پیدا کنند ولی در نتیجه آنها از مجموع هفت مسا بته شان سه برد را نصیب شده در سه دیدار دیگر سر سخنازه شکست خوردند و دریک دیدار مساوی گردیدند این تیم چهارده گول زده یازده گول خورده هفت امتیاز را نصیب شدند ودر نتیجه نتوانستند که در دور دوم مسابقات اشتراک نمایند .

تیم ستور طی چند دیدار شان صرف توانستند که نسبت به تیم آریا نتیجه بهتر داشته باشند آنها از مجموع هفت مسا بته شان به سه برد و چهار باخت دست یافتند در تمام مسا بقات شان شش گول زده و شش گول خوردند .

تیم بو هنتون در هفت مسا بته ایکه انجام دادند نتیجه بهتر و عالی تر را از ناحیه گول زده و گول خورده نسبت به تیم های گروه شان داشته به حیث یکی از تیم های جا-گیری هر حله دوم مسا بقات دیدار های جدا گما نه را جهت کسب عنوان قهرمانی انجام میدهند اینها در هفت دیدار شان در شش مسا بته پیروز شده در یک دیدار به شکست مواجه شدند . آنها نزد گول زده شش گول خورده و ده امتیاز را نصیب شدند .

در گروه دوم تیم های دافغانستان بانک ، اتحاد ، کا بورا ، معادن صنایع کارگر ، پامیر ، میوند و هندوکش جا داشتند که از بین این تیمها دافغانستان بانک کارگر ، یا میر ، میوند و هندوکش نتایج بهتر را

مسا بقات دور اول هفت بار مقابل تیم های گروه شان ظاهر گردیده آنها با توبرد چهار باخت و یک مساوی کار شانرا پایان دادند در تمام مسا بقات شان نه بار توبر را داخل گول های تیم های مقابل نموده یازده گول خورده پنج امتیاز را نصیب شدند تیم اتفاق به حیث تیم صدر جدول به دور دوم مسابقات پیش آمد ، آنها در هفت مسا بته مقابل تیم ها ظاهر شدند و با مهارت مسا بقات شانرا پیروز مندانه پشت سر گذاشته در شش مسا بته پیروز شده در یک دیدار مقابل تیم هر گروه شان مساوی شدند هزده گول زده و شش گول خورده و سیزده امتیاز را نصیب شدند که به این رقم بیشتر امتیاز را نسبت به تیم های گروه شان بدست آوردند تیم آمو که یکی از تیمهای شرکت کننده -

شانزده تیم الف کابل بود از مجموع تمام مسابقات شان دوبرده داشته و پنج بار شکست خوردند آنها هفت گول زده بیست گول خورده و چهار امتیاز را نصیب شدند . تیم اکادمی خارتدوی که رقیب خوبی در برابر تیم بو هنتون و اتفاق ترین گروه دیده شد لیکن نسبت شکست شان در برابر تیم های بو هنتون و اتفاق از پیشروی بر صدر جدول عقب زده شدند آنها در طول مسابقات شان پنج بار پیروز شده در دو دیدار مغلوب گردیدند مجموعاً چهارده گول زده هفت گول خورده و با کسب ده امتیاز منتظر نتیجه - گیری در دیدار های بعدی در جدول ماندند تیم کلوب عسگری در هفت مسابقه مقا بل تیم های گروه شان با مو ضعفگیری های

نمازهای

از هفت اقلیم

محرومیت های دهقانان آلمان فدرال از طبیعی ترین حقوق

انسانی، یعنی نیافتن همسر

جوانانی که سن شان بالاخره از مرز جوانی عبور و به پیری میگردند ولی به فطری ترین و اساسی ترین حقوق مدنی خویش که آن عبارتست از گرفتن زن و تشکیل خانواده میباشد محروم اند، و هیچکس حاضر نیست به دهقان که قضا می نماید عمرش را برای آسایش و خدمت به همتو خود می گذراند، زن بدهد، چون قضا می دارد و نداشتن او کار و بازاری مردانه اش تشکیل میدهد، او که صاحب زمین فراوان نیست، او که ثروت و ثقل در اختیار ندارد با وجود تحرک و پر کاری اش که چهارده ساعت از شبانه روزش را وقف کار و تلاش مینماید، ازدواج کرده و وظایف مادری و همکاری در بالای مزرعه با شوهر، دوشیدن گاو و کارهای دیگر از این قبیل را پیش ببرد. یکی از همین جوانان دهقان که زندگی اش سرا پا غصه و آذوقه بوده، وقتی شمال از صفحات غرب به مزرعه میوزد و خوشه های گندم را خم می

زندگی در دهات و بالای مزارع و کار در بالای مزرعه و کشتزار و در مجموع اشتغال بوظیفه زیاد مطلوب یعنی دهقانی، چه لذتبخش و گسوار است و چه فرحت، بشاشیت و شادابی را که دهقان در محیط خوش آب و هوای دهات احساس نمیکند. دهقان در جوانی مع بشری بخاطر اینکه کار را که همانا تهیه آذوقه و غله، جاب و خاستن گندم و جو است، ایفاء می دارند، میتوان آنرا زندگی سلزبان نامید و لیکن در ممالک غربی و کشورهای سر- مایه داری که همه چیز فقط با پول خلاصه میشود، قشر دهقان خواهی نخواهی در تحت شرایط دشوار و مملو از نا راحتی زندگی میدارند و این بیچاره دهقانست که استثمار میشود و همه وقت در خدمت اربابان و ملاکان بزرگ قرار دارد البته در جوامع سرمایه داری درد ناگسرت اینک در آلمان فدرال نظر به گزشتات خبر نو یسان،

بکتن از دهقانان آلمان فدرال را مصروف کار های مالدار می یابد.

سازد، وی آهنگی را زمزمه میکند، او از کارش، از طبیعت زیبا و قشنگ واز تماشای درختان کاج و صنوبر، از عطر خوشبوی گیاهان و گلها که بشامش میرسد، بیحد راضی است. شام ها تراکتور و مزرعه اش را به قصد منزلش ترک میکند اما در منزل یار، مونس و همدمی ندارد تا نا راحتی و ذله گی اش را با او تقسیم کند و کسی نیست که بار اینهمه رنج، زحمت و کار را از شان نه هایش سبک سازد هیچ دختری تا کتون حاضر نشده قضا در انتظارش در منزل بنشیند، برایش غذاییه کند و زندگیش را با او از نو به آغاز گیرد (زیگفرد) از اینکه مادر پیر و سال خورده اش باوصف ناقوانی های جسمی خودش را میکشد و برای پسرش غذا و وسایل دیگر زندگیش را فراهم می آورد، زیاد رنج می برد. (زیگفرد و یگر) حالا چهل سال زندگیش را عقب گذاشته ولی اینکه برایش زن نمیدهند يك عیب دارد و آن این کدهمقاست، يك دهقان از میان (۲۴۸۰۰۰)

پسر رو ستایی دهقان پیشه بدارند. خیر نو یسی برای آگهی بیشتر از درد دل همچو جوانان و مشکل جوانان آلمان فدرال یسا (زیگفرد) که قضا از آن نا میردیم به قضا شده و با پدرش که مرد هفتاد پنج ساله می بوده و مصروف قضا شای تلویزیون بود، نیز حرف زد. پدر (زیگفرد) تو وسیع داد که زن گرفتن برای دهقانان جوان امریست زیاد دشوار، بترقیی که حتی کشیش ها نیز درین زمینه قیسه زنی مینمایند وی توضیح داد که هرزه ساله بود که به خاطر قامت رسا و چهره جذابش بطور تصادف با دختر يك تاجر کتاب مقابل شد. وی وقتی مو ضوع را به کشیش گفت، کشیش به توضیح سر زدنش او پرداخته و گفت: با اینکار او میخواهد باحیاطت بازی کند. آنان بر خلاف به کار گران مزرعه به چشم حقارت و کو چکی مینگرند. گر چه تکنا لوی و تخنیک معا صر يك قسمت

استفاده از هوای آزاد روستاها و تریه اسپ از جمله کار های نیکو بشمار می آید.

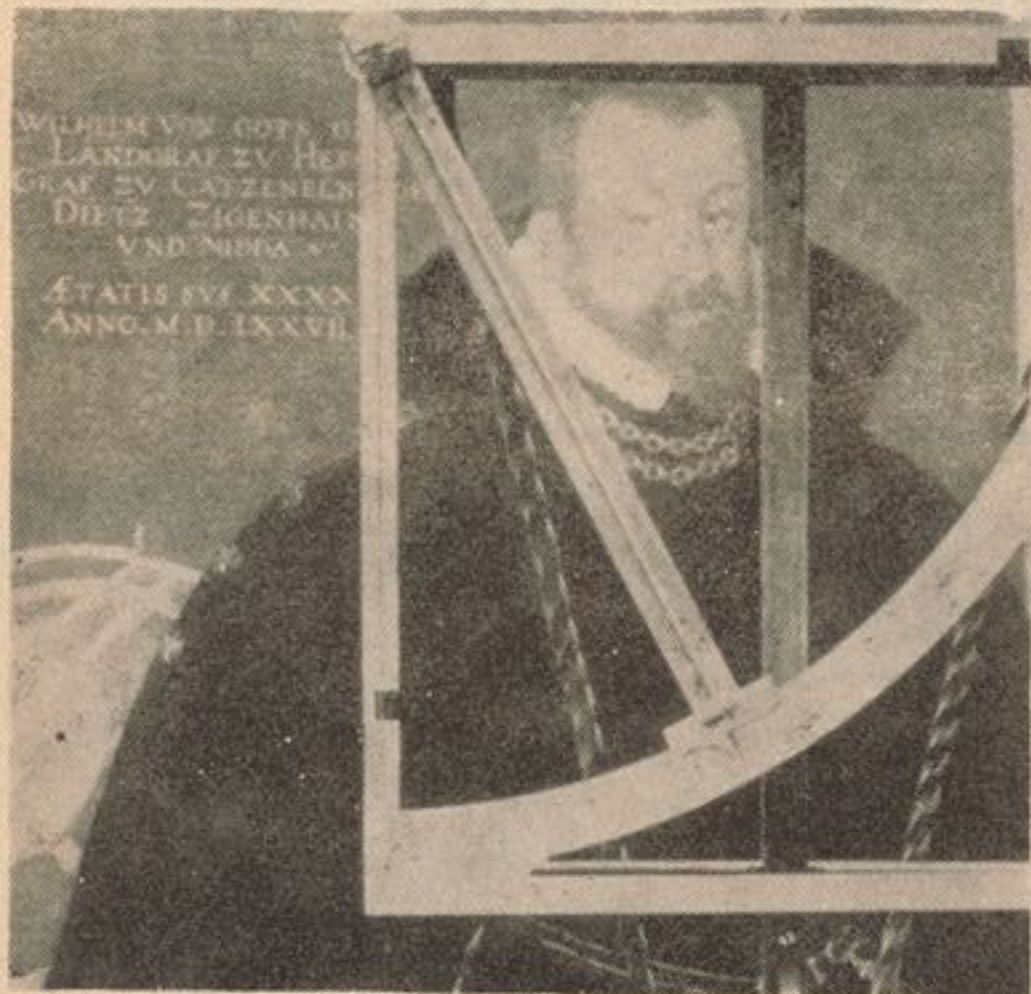
دهقان که در آلمان فدرال بدین شغل پشندیده و خوب اشتغال دارند. اکثریت این شمار دهقانان اصلا نمیدانند که تا آخر عمر بدون زن و خانواده مینمانند و یا... و آخر در جوامع مترقی دهقانان و کار گران به خاطر کار ثمر بخش خویش طبقات عمده جا مده را میسازند و قدر میشوند. در آلمان فدرال در هر دهکده چندین تن از همچو جوانان شریف و پاک دهقان پیشه وجود دارد که به اصطلاح قربانی شغل مقدس و انسانی خویش به خاطر اندیشه نا سالم سیستم مسلط بر جا مده خویش گزیده اند، حالانکه در شهر های بزرگ آلمان سالانه هزاران پسر جوان بسادگی زن میگیرند حالانکه این جوانان بیپوده قر با می خود خواهی، تجمل پسندی و شیذگان پول دوست و ثروت پسند گردیده اند چه آنان از کار در بالای مزرعه، از دوشیدن شیر، از جمع کردن آذوقه عار دارند و نمیخواهند بزعم خود شان، خویش را قربانی زندگی

عمده کار را از دوش دهقان بر داشته و سطح کار را نیز این ماشین آلات بطور متناهی بالا برده. با این وصف دهقان امروز بیشتر و دقیقتر از گذشته ها کار میکند تا زندگی اش رنگ بهتری پیدا کرده و صاحب زندگی خانوادگی گردد لکن کجاست که دختران به خواست فطری جوانان دهقان پیشه وقعی گذاشته و تن به ازدواج او شان بدهند. در اثر تازه ترین گفت و شنود هاییکه با دوشیزگان جوان بعمل آمده چنین استنباط شده که بسیاری دختران شهری و یا هم دهاتی به خاطر تجدد پسندی که دارند از نام پدر و مادر شوهر خویش می شرمند بدین مفهوم که باز هم خشو و خسر او از طبقه دهقان بوده و بنام دهقان یاد میشود و نباید شوهران آینده ایشان منسوب به فامیل يك دهقان باشد. زیگفرد جوان معتقدست که کارگر توانا و زارع خسو بی

ترجمه ، محمد اکبر نظری

گردش سیارات

قبل از سال ۱۵۴۳ میلادی مار- تین لو تر نظریات خویش را در تحت نود و پنج مواد مبنی بر گردش و حرکت اجرام سماوی که در عصر خود پیر از زش ترین و کمیاب ترین اثر در علم نجوم محسوب شده، و اثر قابل ملاحظه بی نظیر آن در طول هفده سال پژوهش این دانشمند که کمتر سراغ میشد، در دروازه بی قصر کلیسای ویتین بر گک در معرض مطالعه عامه گذاشت. این نظر-

ویلیلم چهارم با آله نجومی قدیمی اش

یات مکمل عقاید قدیمی و صورتی در باره حرکت اجرام سماوی و ارتباط آنها با مرکز زمین بود که کپرنیک و بطلیموس بنیان گذاران بوده و چنین ابراز نظر کرده بود که: آفتاب در ست در نقطه مرکزی خط حرکت سیارات قرار دارد. با سپری شدن چهار سال از این قضیه و با ارتباط حرکت مهتاب و زمین و کسب نور این دو کره از آفتاب (گالیله و شکسپیر به مطالعات در این رشته پرداختند و در سال ۱۵۶۰ در مورد رو شناهی کره زمین و اینکه چگونه اشعه خورشید بر زمین میتابد نظر اندازی نمودند و هر کدام بنویسند خود حقایق و معلومات گسترده را در باره

است. او از بسیاری علوم چیز چیز می- فکند چون خودش را با مواد ساخته و مطالعه دارد. او مدعی است که دیگر بایست برو بلم جستجو به خاطر شریک زندگی من فوج گردد و ترس دیگر از مزه و از کار بالای مزه نباشد زیرا قسمت عمدت کارها را دیگر ما شین انجام میدهند مگر چرا پسران دهقان زن نیا بند. (والدین زیگنرید و دیگر) را عقیده بر اینست: درست که همه چیز ما شینی شده ولی دختران از نام پدر و مادر شوهر یعنی خسر و خشو بیم دارند و برایشان بی حرمتی تلقی می- گردد که به چنین فامیلی او شایسته منسوب بدارند و بگرد به خاطر تنظیم بخشیدن بهتر بزند گیتی صبح ما اول وقت از خواب بر خاسته و قاروب می- تپد، می- چنبد و کار میکند و کار برای او افتخار و ثروت است و لو اگر تا آخر عمر هم به خاطر دهقان بودنش برایش زن ندند. مساعی تمام دهقانان جوان آلمان فدرال با وصف اینکه ما فند (زیگنرید) انسان های خوب و دارای پشتکار اند، متاسفانه بعضاً بدون یافتن همسر بیهوشند. کارل یکتین دیگر از دهقانان چینی ما له ایست که تا الحال همسر نیافته وی عوامل این عدم یافتن همسر را سیستم خان سالاری مسلط بر جا معه تعریف کرد. یا فتن زن یک کار پس بزرگ و یک افتخار برای خانواده های دهقانان است. کاکای کارل با آب و قاب بر شمرد که چنان در سر و نه سالگی در یکروز یکشنبه در اثنای میانجی به کوه ها با دختری برخورد و به او رسید. علت آن هویدا بود. دختر عاشقش شده بود اما کاکای دیگر او تاکنون مجرد مانده است اینکه چرا دختران تن به ازدواج به جوانان دهقان پیشه نمیدهند در پهلوی عوامی که بر شمرده شد مساعیل دیگری هم است (ماریا یل) دختر نرزه ساله ایست که پس از ازدواج به همچو یک دهقان خاطر از دوا- قوده می و شرافتمندانه می- یابند.

مترجم: ر-جر می

پوش بیولوژیکی بحیره بالتیک

علمای بیولوژی اکادمی علوم «لاتیوتن» پروگرام سه ساله ای را در سا حله مطالعه آب های ساحلی بحیره بالتیک انجام داده اند. آنها از عرشه کشتی (زنتار - یورا) مشاهدات عمیقی را تا منطقه هفتصد میلی ساحلی که از بالتیک تا لنیننگراد امتداد داشت رهبری کردند. دانشمندان مذکور تجارب جدیدی را در باره ترکیبات کیمیاوی آب و نباتات دریایی (بستر بحیره) و حیوانات آن بدست آوردند.

درین زمان و سینه چهر خداداد؟

ما چند تاریخ از واقعات جهان را برای تان می نویسیم شما برای ما بنویسید که چه واقعه در آن زمان رخ داده است.

۱ - در ۲۲ اپریل سال ۱۷۲۴ میلادی!

۲ - در ۲۳ اپریل سال ۱۵۰۰ میلادی!

۳ - در ۲۴ اپریل سال ۱۲۷۱ میلادی؟

۴ - در ۲۶ اپریل سال ۱۹۳۳ میلادی؟

۵ - در ۲۸ اپریل سال ۱۴۰۰ میلادی؟

حالا شما تنها واقعه که در تاریخ های فوق رخ داده است برای ما شرح دهید.

از نگاه

طنز گرافیک!

این یکی از ستاره گان مشهور سینمای غرب است که از نگاه طنز گرافیک به این حالت در آمده است آیا میتوانید بگویید که طنز نویس او را چرا به این حالت نمایش داده است جواب را برای ما ارسال دارید.

تهیه و تنظیم: از صالح محمد کبیسار

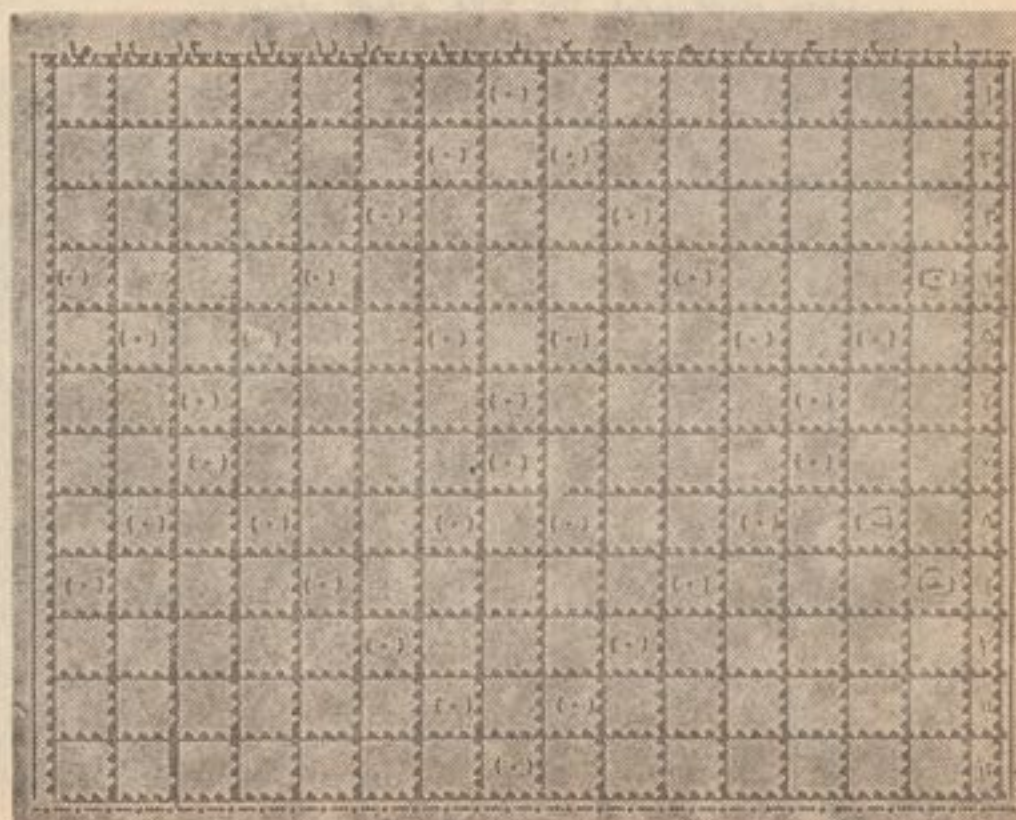

سرگرمی ها و مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی:

یکی از آبشار های جهان - اکثریت - از مکتب های استاد کمال الدین بهزاد - ۲ - به شمع خود رامیسوزاند - آغاز بهار - مشهور ترین آرتیست جهان - ۳ - با تغییر حرف اول شهادت میشود - از پر نده گان شوم - قلت - ۴ - اگر منظم گردد نیم میشود - پیچیده - اکنون (پنستو) - ۵ - آخر اول - اول آخر - سرو پای مرغ - در بین بهی - وصل نشده - در بین کتب - انجام کتاب - ۶ - پهلوان - بدون حرف دوم گل جواری - از حبوبات - از پرندگان خوشخوان - ۷ - دو پنج به پشتو - رمل میاندازد - خود بیمه - ما ده حیاتی - ۸ - شروع یخ - آغاز کار - حرف نفی عربی - بین صدا - لیم نشده - سر فیل - آغاز لاله - ۹ - مجرم دارد نوعی از کود کیمیاوی - از اسباب پاک کننده - ۱۰ - پایتخت یکی از کشورهای عربی - طالع - از غله جات - ۱۱ - یکی از ولایات کوهستانی کشور ما - شروع توت - یکی از ولایات کشور ماکه انار آن شهرت دارد - ۱۲ - از مناطق زیبای کشور ما - بندی است در کشور ما که همه توریست هارا به خود جلب نموده است.

عمودی -
۱ - از آن طرف در سمت شمال کشور ماشهرت دارد - مشهور ترین معشوقه جهان - سه حرف مختلف در سه خانه - از آن طرف لیسه ایست در عراق - لست کوتاه وظیفه جادوگر - خود او انا - چوچه یک حیوان باربر - ۴ - از وسط حمل و نقل - خالی نیست - بدون حرف آخر از آن طرف شهر است - انتن کوتاه - نوعی از پارچه ها - با علاوه (ر) هرات میشود - ۶ - آغاز و انجام راه - یک نوع برنج اعلی در کشور ما - نام کوتاه - ۷ - شروع امتحان - تکرار صدای یک حیوان است - نصف هلال - خوب بود سرش قطع شد - آغاز ناله - ۸ - حاصل لبلبو - شاه نباتات - ۹ - اول ماه - خود م - آغاز و انجام مکتب - در بین میتر - آغاز بیابان - ۱۰ - دو حرف در دو خانه اسم یکی از فلمهای هندی - نصف اماکن - ۱۱ - عکس بد - منسوب به صنم است - پایش را قطع کنید تا رفیق پری شود - ۱۲ - اکمال نشده گهر بیابان - آن بت در کشور ما شهرت جهانی دارد - ۱۳ - برای فوت شده گان استعمال میگردد - آماده ساختن - ۱۴ - وسوسه تمام - محل - مارکیت به زبان عوام - ۱۵ - در بین پرودت - از پرنده های خوش خوان و زیبا - دو حرف و سه خانه -

جدول کلمات متقاطع

افقی :

- ۱- اگر شعبده باز را ببینید این نام هم بیادتان می آید - باکم کردن حرف
- ۲- آخر سزا میشود - در روی میروید - خوشی - خود ما - پهلوان - يك
- عدد - ۴ - رنگ آسمان - سوختن - ۵ - بالای تنه - نام کوتاه - رفیق
- سوژن - ثنا و صفت - ۶ - دندان (پنیتو) - از حروف هشتم انتخاب
- کنید - جام آن معروف است - ۷ - دانا - مادر کلان بزبان پشتو - کم
- کردن - ۸ - ... و تنها - آغاز و انجام سفر - سه حرف نیاکان - دو پنج -
- ۹ - دیوار اگر چنین شد از آن نگذرید - عددی است - از آلات
- نجاری - عدل - ۱۰ - سوری مغشوش - در مقابل کار - اولین انسان - ۱۱ -
- از جمله عناصر - حرف ربط - ماهی کوچک - ۱۲ - در بین مجله عرفان -
- محفوظ - نصف واصل - ۱۳ - اوریند - خودم - هشت نامکمل - ۱۴ - با
- جمع دال بیدرد ناتمام است - برادر به (پشتو) - ۱۵ - به بر مانرسیده -
- عکس زن - تمام حیوانات ..... هستند -

کدام اشخاص؟

به این تابلو خوب متوجه شوید این ها از بزرگترین کمیدین های سینمایی اندو به این حالت که در يك قماشش تلو یز یو نی میباشد تابلو ساخته شده است ما از شما میخواهیم که اسمای این هارا برای ما بنویسید.

کدام نقطه از کشور ما

کشور عزیز ما نقاط و مناطق زیبا و دیدنی دارد ما یکی از گوشه های يك منطقه زیبا و قشنگ را برای تان چاپ کردیم و از شما می خواهیم برای ما بنویسید که کدام نقطه از کشور ما میباشد و فروش اموال دارد آن مناطق به نام چه یاد میکنند؟

این ستاره از کدام کشور است؟

ایه چهره یکی از ستاره های سینمای غرب است شاید در کدام فلم او را دیده باشید خوب اگر با جهان هنر و سینما علاقمند باشید به هر چهره سینمایی جهان آشنایی خواهید داشت آیا میتوانید بگویید که این ستاره سینما از کدام کشور جهان بوده و در کدام فلمها کار کرده و کار میکند اسم او را از شما نه میبرسیم تنها از کشور و موسسه فلمبرداری که وی در آن کار میکند می پرسیم . اگر حل آنها پیدا کردید برای ما ارسال دارید .

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

عمودی :

- ۱- از جمله پیغمبران - رویدار ی - ۲ - از آب میخیزد و به خشکه میاید
- در سر کس نمایش میدهند - ۳ - خشکه - آذوقه - حرف ربط -
- باشیخ یکجا میباشد - ۴ - نا وقت - اسم - لوازم - ۵ - عددی نامکمل
- خرمن را در وقت برداشتن میگویند سیم شکسته - ۶ - مخفف یکی از اجسام سماوی - بلی - عکس شادی - ۷ - نوشیدن - رفیق تیر است -
- نزدیک - ۸ - زاغ دم بریده - حرف اشاره - شروع و پایان راز - يك
- حرف و دوخانه - ۹ - تکرار کردن - عکس - فراموش - برادر پدر -
- ۱۰ - دوازده ماه - معلومدار جدید - ۱۱ - عکس مرد - نوعی خنده -
- مسترد کردن - ۱۲ - ضمیر وا حدغایب - از جمله فلزات - آخرین
- حصه حیوانات - اول و دوم نیست
- ۱۳ - رزم دوا مدار - بدون ..... راحت نیست - آدم سر بریده -
- در بوی آغاز - ۱۴ - آواز - خودش در آسمان پایش در زمین - از صفات خداوند «ج» - تحفه - فلمی به اشتراک هوج کمار -

پیوسته بگذشته

از تاریخ باید آموخت

برای اینکه ما به پرتگاه دکماتیزم سقوط نکنیم و هم چنان بشکل مسجّم به پاسخ سوال فوق العاده پر ناختم باشیم باید سخن را از يك مبداء آغاز نماییم و آن مبداء سازنده خود تاریخ (انسان و طبیعت او) است. انسان به شهادت تاریخ و جود است هو شمند اجتماعی، طبیعت او چنین است. لذا برای درک آنچه مترقی است همین هو عوچ میتواند بحدیث محک قرار گیرد. به این معنی که تمام عناصر فاعلیت تاریخی انسان که به اصل فوق یعنی هو شمند بودن و اجتماعی بودن مطا بقّت دارد، مترقی محسوب می شود. در این جا باید يك اصل دیگر را نیز فرا موش نکنیم که هو شمند بودن و اجتماعی بودن جزء لاینفک یکدیگر اند یعنی فاعلیت عقلانی انسان در صورتی واقعاً مترقی محسوب می شود که با اصل اجتماعی بودن آن هما هنگ باشد و برعکس انسان از زمانه های خیلی قدیم به این نو اصل پی برده بودند، با آنکه در دوره های مختلف تاریخ این دو اصل با کلیات گوناگون بیان شده است ولی جوهر آن همیشه و در دوران های مختلف هم سان بوده است. رومی ها این اصل را به زبان خود «هومو-نیتماس» یعنی اصل انسانی می نامیدند و این اصطلاح از هومو یعنی انسان مشتق شده است چینی های باستان آنرا بنام «جن» یاد می کردند که معنی اش همان اصل انسانی می باشد.

پس خود تاریخ به مثابه سنگ محک

قرار می گیرد و معنی واقعی آنچه را مترقی است خود نشان می دهد یعنی ترقی انسان با همان هیو مانیزم یا اصل انسانی او توجه می شود و این اصل جوهر اصلی تاریخ در طول تاریخ رهنمای بشر در راه ترقی او است و همین اصل بشما به مشعل فرو زانی تعالی بوده است.

در روشنائی تعریف بالا می توان يك جهت دیگر تاریخ جهت تارک و سیاه آراء، اوقیانوس رنج ها و غم هایی را که جامعه بشری در آن غوطه ور بوده بخوبی مشاهده کرد.

این حقیقت مسلم که انسان در طول تاریخ قادر بوده است واقعیت ها را ببینند، شردا شر، تجاوز را تجاوز و جنایت را جنایت بنا مد فضیلت بزرگ دیگر است که از هو مانیزم سر چشمه می گیرد و عالی ترین نشان ترقی محسوب شده می تواند، کلمات شر، تجاوز و جنایت تعریف ساده رویداد ها نیستند اینها در حقیقت در جریان مبارزه و تکامل تولد شده اند.

جوانان خوب وطن! امید است به درازا کشیدن بحث شما را خسته نسازد کوشش ما در این است تا بشکل همه جا نه و مبسوط منا هیم تاریخی را بشما عرضه داریم بحث با لارا در شماره آینده دنبال می کنیم تا باشد که در جهت آمو زش شما قدم های فراخی برداریم.

ادامه دارد

مراقبت از پوست بدن

زنان و دخترانیکه زیبایی خود علاوه دارند و میل دارند که چهره درخشان و زیبای داشته باشند باید از پوست صورت خود مواظبت و مراقبت کامل بکنند، زیرا اگر پوست چهره پرچین و چروک، رنگ پریده و پوشیده از بخار ها باشد در این صورت با وجود داشتن مهارت در فن آرایش، هرگز نمیتوان قیافه جذاب، شاداب و تحسین انگیز بوجود آورد. متأسفانه بسیاری از خانم ها و بدتر اینکه يك عده دختران جوان سعی و کوشش خود را بیشتر به تهیه

لوازم آرایش گوناگون مبدول میدارند و با این موضوع مهم توجه ندارند که همین لوازم آرایش بیشتر برچهره پساك شان صدمه وارد میکند. این عده زنان و دختران باید بدانند که این مواد کیمیای علاوه از اینکه برزیبایی آنها نمی افزاید بلکه در مدت کم پوست آنها را مخصوصاً شادابی و طراوت صورت آنان را خراب ساخته و از زیبایی صورتش میکاهد. بنابراین این عده خانم ها به جای اینکه بکوشند تا به کمک لوازم آرایش يك

زیبایی مصنوعی و موقتی برای چهره خود بوجود آورند، بهتر اینست که بر طراوت و شادابی و خوشترنگی چهره بیفزایند و بدین ترتیب يك زیبایی طبیعی و نسبتاً پایدار برای خود ایجاد کنند. اتفاقاً پوست صورت علاوه بر اینکه در بهتر جلوه دادن زیبایی نقش حساسی بعهده دارد، همین وضع مزاج و حالات درونی نیز هست، از همین رو چهره انسان را آینه میدانند گویای ضمیر انسان است و البته پوست چهره نقش اساسی در بیان حالات درونی انسان دارد، این راهمه میدانند که پوست جزئی از بدن به شمار میرود و از همان سلول های که بدن را ساخته است و تشکیل داده اند، بوجود آمده و از همان خونی که اعضای مختلف بدن نیاز خون را برطرف میسازد تغذیه میکند. بنابر این سلامت عمومی بدن و وضع جسمانی و روحی، در آن تاثیر انکارناپذیر و مستقیمی دارد. چاقی و لاغری، سلامت و بیماری نقش تغذیه و کمبود ویتامین ها، ورزش نکردن، بیخوابی کشیدن در چهره آثار و علائم هویدا و آشکاری باقی میگذارند بدین جهت خانم هایی که به زیبایی خود علاقمند هستند باید ابتدا بوسیله يك داکتر متخصص از تمامی بدن معاینه دقیق به عمل آورند و هر گونه نا راحتی و عارضه ای که در بدن ایشان وجود دارد از بین ببرند. موضوعی که در سلامت مزاج و در نتیجه در طراوت و شادابی تاثیر فراوان دارد.

موضوع آرایش است. اگر زن و دختر جوانی متوجه این نکته باشد که آرایش زیاد که شکل افراط داشته باشد به پوست و شادابی آن لطمه زیاد وارد میکند هرگز دست به آرایش های افراطی نخواهد زد. این بدین معنی نیست که خانم ها و دختران جوان به سر و صورت خود به اصطلاح نرسند خیر، منظور اینست که هر زن واقعاً به زیبایی و شادابی چهره خود علاقه دارد اما نباید در آرایش خود افراط کند. زیرا لوازم آرایش اکثراً از مواد کیمیای تهیه شده که بصورت عموم برزیبایی و شفافیت و شادابی بر پوست صدمه وارد میکند بهترین راه اینست که اولاً کمتر از این لوازم استفاده بعمل آید و ثانیاً اگر استفاده میشود باید حد اعتدال در نظر باشد.

يك موضوع دیگر که نیز در امر شادابی پوست و عکس آن نقش مهم دارد چاقی و لاغری است. چاقی زیاد پوست را شل و بی حالت میسازد و برای چاره آن وجلوگیری از این وضع تنها و تنها گرفتن رژیم غذایی است و پس، همچنین لاغری زیاد باعث چین و چروک در پوست بدن میشود که باید ایمن سلسله را نیز با رژیم غذایی متناسب و به موقع مرفوع ساخت.

شیرینی و مواد نشایسته بی باعث بروز این نقصیه در پوست بدن میشود و مخصوصاً آنانیکه سن بیشتر دارند تا جای امکان از خوردن شیرینی و مواد نشایسته بی پسر هیزند. و در عوض میوه، سبزی پنیرو گوشت صرف کنند که در سلامت و زیبایی و خوش رنگی پوست کم بسیار موثر هستند.

نکته مهم دیگر که قابل یاد آوری است ورزش است، ورزش علاوه بر اینکه ضامن تندرستی و سلامت است به درخشندگی و شفافیت پوست نیز تاثیر فراوان دارد.

کشیدن نفس عمیق و استنشاق هوای آزاد و تمییز، عضلات و پوست را تقویت میکند و بر چهره جذابیت دلپذیری می بخشد پوست که از صدها و هزارها سلول زنده تشکیل شده، احتیاج به تنفس هوای آزاد و نور خورشید دارد، اگر مساحت پوست برآسر چروک مسدود شوند یاد زیر پساك پرده پودر مخفی بمانند، صورت شادابی خود را از دست می دهد و خیلی زود مثل گلی که از هوای آزاد دور بماند، پژمرده و بی رنگ میشود، بدین جهت باید صورت را تمییز نگهداشت و هر روز چند دقیقه با چهره بدون آرایش در هوای آزاد قدم زد تا پوست تنفس کند و جلوه و جذابیت تازه یابد، و باید گفت و متوجه بود که تمام این اقدامات بدون خواب کافی بی اثر و بی فایده است، خواب هم خستگی را از تن بدر میکند و هم قوای از دست رفته را باز میگرداند، و همچنان طراوت و شادابی پوست را محفوظ میدارد.

نستن صورت با آب گرم و صابون، البته صابون ملایم در امر شادابی صورت نقش بسزایی دارد. و پس از نستن اگر تنها با چرب کردن کریم روی اکتفاء گردد خیلی بهتر خواهد بود.

ماساژ با کریم های مخصوص که برای این کار تهیه شده در امر طراوت و شادابی پوست صورت خیلی ها مو ثر است. البته این ماساژ ها از خود شرایط و رموزی دارد

که با دست از متخصصین این امور دستور گرفت و بعد آ بکار برد. يك موضوع را همیشه متوجه باشید اگر زیاد به آرایش علاقمند هستید و این کار یکنوع عادت برای تان شده است تا لاقل در شب و قتیکه می خوابید این آرایش را از صورت خود پاک کنید تا لاقل پوست چهره تان بتواند آزادانه تنفس کند و انرژی لازم را حاصل بدارد.

بهر حال موضوع قابل یاد آوری یکی هم اینست که آن عده دختران جوان که پوست صورتشان بصورت طبیعی از شادابی و طراوت برخوردار است نباید با استعمال لوازم آرایش که صرف روی تلفن صورت میگرد استعمال کنند. و قتیکه صورت آنها خود بخود از زیبایی طبیعی بر خوردار است چه لازم که با پوشش از مواد کیمیای بر زیبایی خویش لطمه وارد سازند، و شفافیت و شادابی چهره خود را از بین ببرند.

حسادت ریشه‌سعدت خانواده‌ها را

ولی خشکد

گذشت روزگار هر چیز را تغییر داد ولی چیز یکه را که تغییر نداد حسادت زن است .

من شاید در این باره غلو کرده باشم ولی حقیقت اینست که حسادت های بی جای زن ریشه خانواده رومی خشکدو زندگی خانوادگی را پر باد میدهد .

چرا زن ها این قدر حسود اند ؟

بعضی ها دلیل این حسادت را دوستی زن نسبت به شوهر را نمود میکنند . اما من به این حرف باور ندارم بظاهر اینکه هستند زنانی که شوهر خود را می پرستند ولی حسادت های بی جا و بی مورد ندارند . شرایط زندگی امروزی و مصروفیت های که برای مرد ها مخصوصاً شوهر ها گاه گاه پیدا میشود بعضاً مو قعیت های را پدید می آورد که شوهر نمیتواند آنطور که لازم است به زندگی خانوادگی اش برسد و همین نارسایی که دلیلش مصروفیت های پیشینی ناشده است زن را عصبانی ساخته و توأم با این عصبانیت و حسادت که اکثراً زنها متا سفانه به آن سر دچار اند زندگی خوش خانوادگی از هم می پاشد و دگرگون میشود . چرا این کلمات را برای شما گفتم ؟ برای اینکه خود در این مشکل گرفتارم و چنین است قصه ای زندگی من : زن زیبا و تحصیل کرده دارم تحصیل کرده به این معنی که دوازده سال دوره مکتب را تمام کرده و شامل یکی از ادارات است . من هم کار میکنم و در یکی از موسسات ماموریت دارم . مصروفیت های اداری من طوری است که گاهی اتفاق می افتد ، تا دیر وقت ها کار کنم . ولی همین امر باعث شک و تردید همسرم میگردد فکر میکند که من کار را در اداره بهانه میکنم و بی عیاشی و خوشگذرانی می روم و مصروفیت دیگر دارم .

نرسید . اگر واقعیت این باشد که او مرا این قدر دوست دارد که هرگز تحمل چند لحظه دوری مرا ندارد پس مدت هفت یا هشت ساعت کار را چگونه تحمل میکند ؟ پس معلوم میشود که مسا له دوستی در کار نیست . درست است که او همانقدر مرا دوست دارد که هر زن به شوهرش علاقه دارد اما این دلیل نمیشود که چند لحظه تا وقت آمدن و دیر رسیدن بخانه رابهانه گرفته این قدر داد و فریاد به راه بیاندازد هم خود و هم مرا خسته و عصبانی بسازد . پس دلیل عمده وجود دارد که داشتن سؤظن نسبت به من است و این چقدر درد ناک است که شوهری پاک باشد اما همسرش براو همان بد برد . اگر سؤظن در کار نیست پس علت این همه داد و فریاد و ناسزا گفتن ها چیست ؟

به یقین در بعضی از زنها حسادت ورزیدن بکنوع عادت و جزخصلت آنان شده است که در این صورت وای بحال مرد بی چاره که سر دچار چنین زنی شود . شما را چه درد سر بد هم زندگی دارم که دل هر بیننده بحال من میسوزد . تاسف من از این است که زلم تحصیل دارد ، جمال دارد و زنی متشخص و امروزی است ولی با تمام این ها از او عمالی سر می زند که از زن بی سواد و بی تحصیل و دنیا نادیده سر نمی زند .

من چنین فکر میکنم که اگر هر قدر مرد در خانه اش احساس نا راحتی و دلنگی نماید تا گزیر برای گریز از این وضع جای دیگری راجستجوی نماید که در آن صورت و فسخ زندگی خانوادگی چه میشود . با اینکه این عده زنها میدانند که اگر مرد از خانه گریزان شود و در خانه خود ش احساس آرامش نکند حتماً این آرامی را در جای دیگر جستجو میکند ولی با تمام این ها باز هم کاری می کند که مرد از خانه اش گریزان شود و من هم در سر حدی هستم که از خانه و کاشانه خود گریزان هستم .

چرا بعضی از این زنها تیشه بر ریشه خو شبختی خانواده خود می زنند ؟

چرا این عده و سعت نظری بیشتر ندارند . چرا فکر میکنند همینکه شوهر شان چند لحظه نا وقت به خانه آمد حتماً سر و سری در کارش است ؟

شما را بخدا در این عصر و زمان ، که جهان به کجا رسیده و چه فکر میکنند این عده زن ها ببخشید زن من چنین فکر میکند .

فکر نکنید که مردی سبکسر و بی عاطفه ای هستم که به خانه و زندگی خویش کمتر علاقه دارم . خیر چنین نیست خیلی بسه زندگی خانوادگی خویش علاقمندم ، همسرم را نیز دوست دارم و دایم در آرزوی خوش بختی همسرم و زندگی خوش خانوادگی مان هستیم .

اما اینکه همسرم چه فکر میکند و چه نوع بر داشتی از زندگی خانوادگی اش دارد مو ضوع جدا گانه است الفسوس که این بر داشت و اینطور قضاوت و طرز تلقی در مورد من ظا لمانه است ، منکه در مورد او هیچگونه تصور و گونا می نکرده ام چرا مرا بیاد ملامت میگیرد و چرا این قدر تهمت نا روا می بندد و چرا این قدر حسادت به خرج می دهد .

این سوالی است که من از شما میکنم و در انتظار پاسخ آن هستم .

دوست عزیز ، با اینکه نمیدانم شما را به چه نامی خطاب کنیم ، می پردازیم به تذکری چند در مورد درد دلان و شکایت از زندگی خانوادگی تان :

اولتر از همه می خواهیم این را بدانید

که فکر نکنید ما از همسر تان پشتیبانی میکنیم و او را حق بجا نب میدانیم و کار ها و اعمال او را که در حق شما روا میدارد بجا میدانیم ، ما هم با شما در این مورد هم عقیده هستیم که زن امروز دیگر زن دیروز نیست ، او امروز تحصیل دارد ، دانش دارد و مشکلات زندگی امروزی را میداند و از نزدیک با آن آشنا هست چه ضرور که زندگی خوش خانوادگی خود را دستخوش ناراحتی گرداند .

درست است که یکمده زنها حسادت دارند و شاید تمام زن ها این حساسی را دانسته باشند اما نه به این شدت وحدت .

اینکه گفته اند حسادت نمایانگر علاقمندی زن نسبت به شوهرش است شاید تا اندازه درست باشد ولی حسادت های بجا و معقول را گفته اند نه این حسادت که خانم شما در برابر تان دارد .

ما از خانم شما که زن تحصیل کرده و شهیده است خواهش میکنیم که زندگی خانه وادگی خویش را دستخوش نا راحتی نه سازد و کمی به زندگی از دریچه دیگر بنگرد درست است که او زن است ، و می خواهد

که شوهرش دایم با او باشد ، اما در زندگی بعضاً مواقع پیش میشود که پرو گرام منظم زندگی را بر هم می زند و در این مواقع زن نباید در مورد شوهرش فکر های ناروا و بد بکند و زیاد حسادت بفرج دهد .

ولی يك مو ضوع دیگر هم قابل یادآوری است که هر بوط به خود شما میشود ، و آن

اینکه ، کاری نکنید که حسادت همسر تان را تحریک نمایید اگر میدانید که همسر تان زیاد از دیر وقت آسمن تان ناراحت میشود چه اجبارکه دیر به خانه می آید . بها نه گیری نکنید و برای خود دلیل تراشید . هیچکس شما را مجبور نسا خته که تا دیر وقت به خانه نیاید . واگر واقعاً کار دارید صمیمانه و رفیقانه به همسر تان بفهمانید که مصروفیت تان از چه قرار است . اگر باز هم باور نداشت از او بخواهید که محیط کار تان را از نزدیک ببیند چه عیب دارد که همسر تان به کار های که میکنید آشنایی داشته باشد و به یقین و قتیکه همسر تان دانست که شما به او وفادار هستید دیگر حسادت نخواهد کرد و زندگی خوش خانوادگی تان صد هه نخواهد دید .

به امید زندگی خوش خانوادگی تان

غری او توله نه

پوری چی دژوندانه دلارو چارودموندلو او د لاسته راورولو اوپه هره برخه کی داپتیاو د پوره گولو دپاره دیوی تپولنی دغریو په منخ کی دهمکاری او تساند روحیه نه وی موجوده او غریو دنورو داپتیاو دپوره گولو د پاره کسو بنش او زیا نه با سی هیکله .

نومووی اپتیایو په ښه اوپوره ډول سرته نه رسیږی نو همدغه سبب دی چی انسانی ژوند لدی برخی خغه دگراو ونو سره مخامخ کیږی . غرتکه چی په ټولنه کی هرغری نسبت وهغه ټولنی ته مسوولیت لری چی دنورو داپتیاو دپوره گولو لپاره هلی غلی یا تی به ۵۱ مخکی

غرتکه چی معلومیږی دټولنی نه لیری ژوند گول او پدی ډول دداسی ژوندانه دپاره په خانگړی او یو ازیتوب سره د ټولو اپتیاو پوره او تکمیلول نه منونکی او دامکان خخه بهر خبره ده . نوپدی توگه غری مجبوره دی چی هروروه په ټولنه کی ژوند وکړی همدا رنگه دژوندانه اصلی او واقعی مفهوم دانندی چی غری دی یوازی او صرف د خان لپاره ژوند وکړی او دشخصی کتی په تامینولو پسی روان وی او ددی مامول دلاس ته راورولو لپاره دی هر ډول ناوړه عمل ته ملا وتړی .

داهم باید وویل شی چی تر هغه وخته

درباغ وحش

يك پدر باپسر خود به باغ وحش ميروند .
 پسر يك نزد متصدي باغ وحش زاري مي كند :
 - كاكاجان براي من يك فيل به بخشيد .
 متصدي باغ وحش مي گويد :
 - نمي توانم پسر ، آنها حساب شده اند .

دزد هوشيار

پروفيسور به منزل مي رسد ، داخل گاراژ مي شود . هنگام پايين شدن از موتر صدا يسي مي شنود ميگويد در اين جا كسي است دزد كه در زير موتر پنهان شده است صدا مي كند : خير ! پرو فيسور ميگويد : من قسم مي خورم كه فكر ميكنم صدايي شنيدم .

قهر مهمان

مهمان به غضت مي گويد ؟
 آقاي پيش خدمت ، اين گفته شما اصلا از خوردن نيست !
 - شما بايد از گاو شكايست كنيد !
 - من هم به همين سبب شما را خواستم .

در هفته كار كنيد كه روز جمعه باشد

براي چه پسران كار نمي كند ؟
 - براي اينكه او خيلي خرافاتي است و مي گويد براي آدم بدبختي مي آورد كه انسان در هفته اي كار كند كه در آن يك روز جمعه مي آيد .

آقاي مولر چون خيلي گر سنه بود موتر خود را در پهلوي يك رستوران ايستاده كرد تا غذا بخورد . هنگامي كه در دروازه رستوران اين اعلان را خواند :
 (در اينجا مانند خانه تان غذا مي خوريد !)
 آنوقت فورا وبسرعت از رستوران دور شد .

غذاي مزه دار

پيش خدمت از مشتري سوال كرد ؟
 - آيا غذا مزه داد ؟
 - من بهتر از اين غذا خورده ام .
 - اما نه در نزد ما .

يك ديوانه چه مي كند

- اگر بالاي درخت بالا مي شود و ديگر با يمين شده نمي تواند ؟
 - خيلي آسان ، او خود را از يك برگ آويزان مي كند و صبر مي كند تا خزان شود .

بيمه كردن دست و پا

رئيس كلوب فوتبال به سپورت مين هاي خود مي گويد :
 - شما در مقابل حادثات بيمه هستيد . براي شكستن دست و پا ياي ده هزار مارك واگر پا ي از دو جامي شكند پنجاه هزار مارك دريافت مي كنيد . اما اگر گردن خود را بشكنيد ، مليون نر مي شويد .

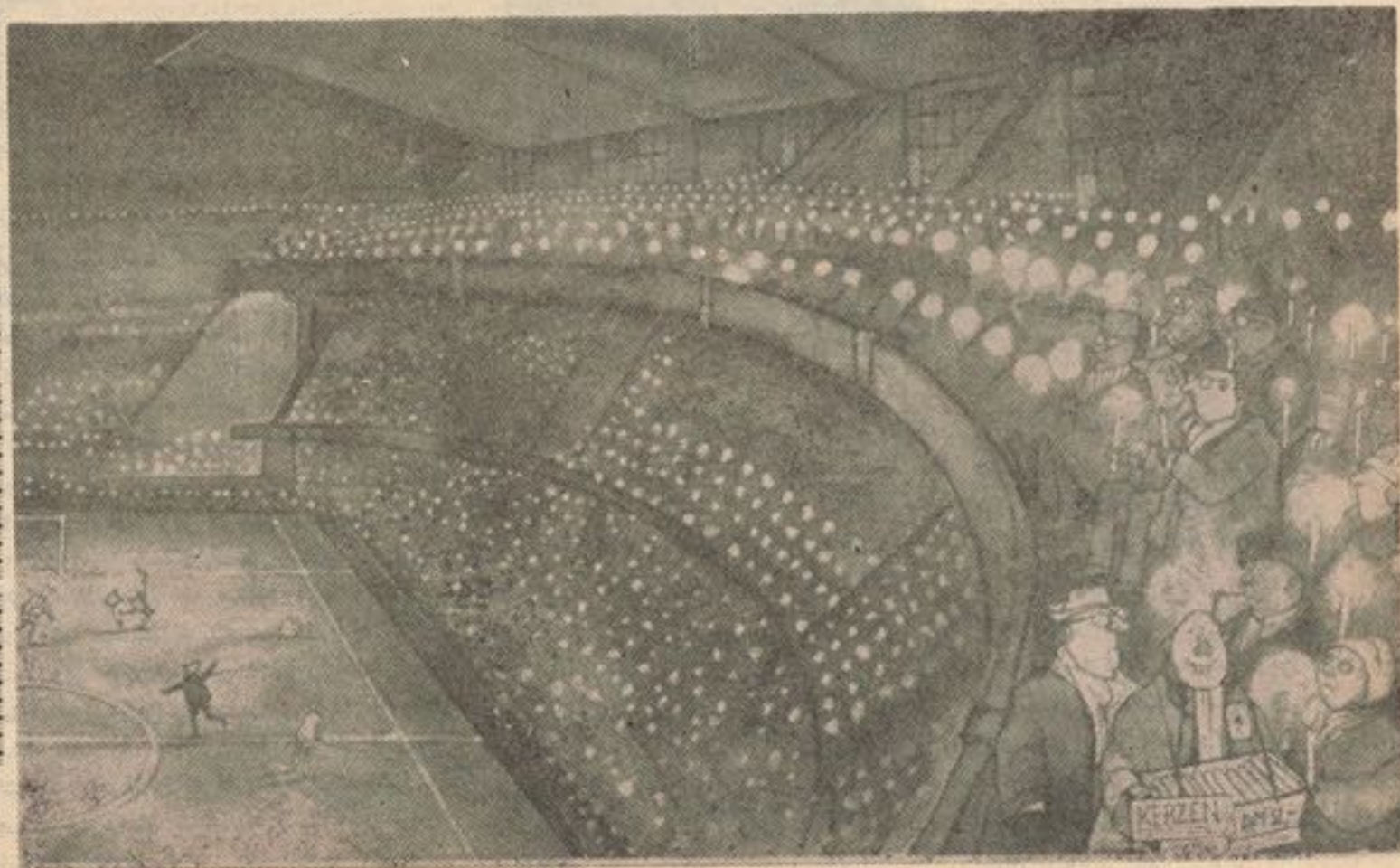

ساعت ديواري

- كلاوس ، زينه كوچك را از مطبخ بياور تا ساعت ديواري را درست كنم ، زيرا ساعت دو دقيقه پس مانده است .
 - آه پدر تا وقتي كه من زينه را بياورم ، وقت دو دقيقه تير شده است .

زن هوشيار

يك زن به رفيقه خود :
 - شوهرم فوق العاده طالع مند است . دو روز قبل خود را در مقابل حادثه ترافيكي بيمه كرد و ديروز او را موتر زد .

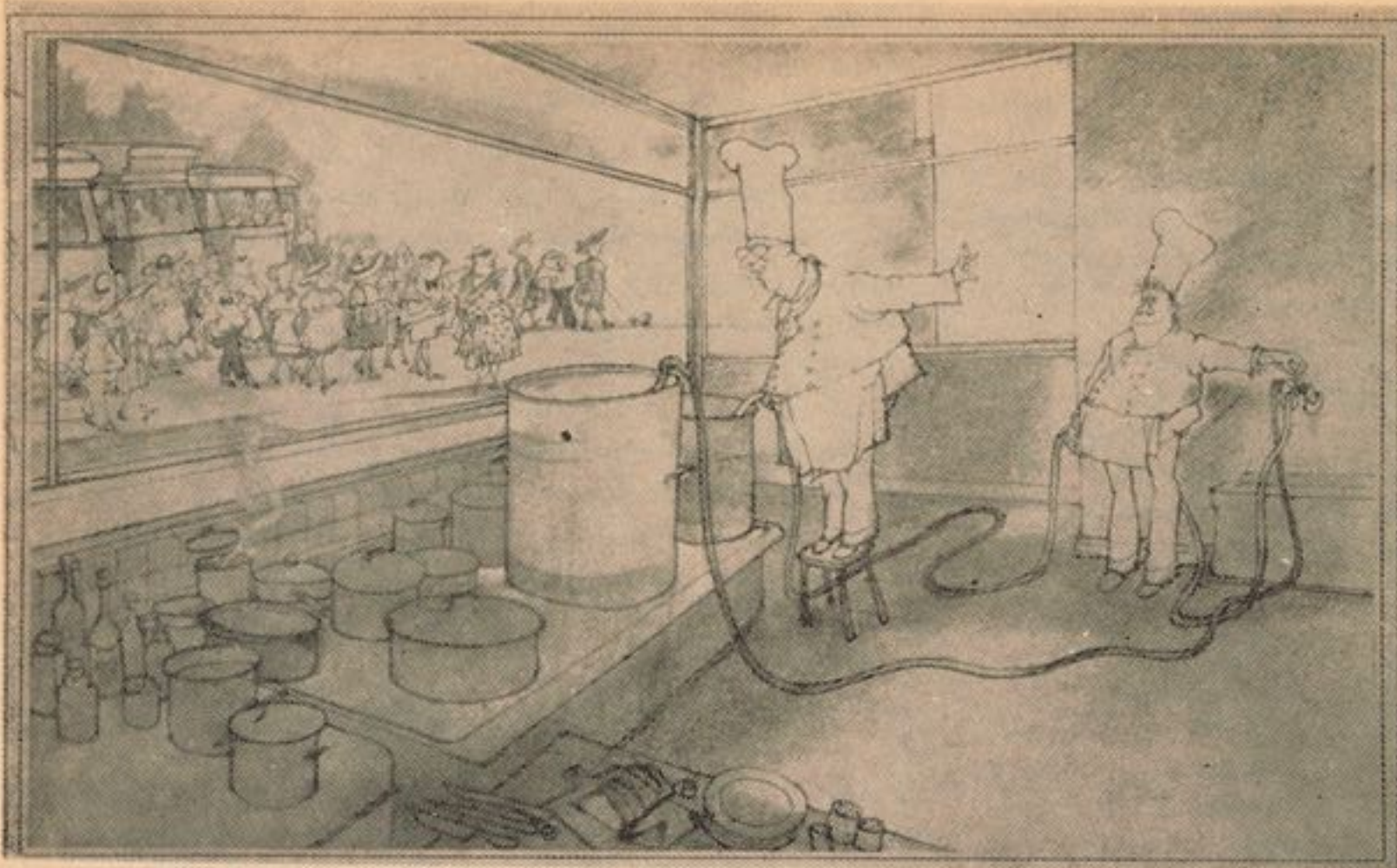

شمع فروش به مشتريان : آيا بهتر نيست كه براي ميدان فو تبال عوض رو شني انداز از شمع كار بگيرند . هم ميدان رو شني مي شود و هم مقبول مي شود .

خاطره

اولین عشق

مالک رستو رانت : زود شو، زود شو، شیر دهن آب را باز کن و مگر نه شور بای ما برای چهار سرویس نفر کفایت نمیکند.

جذاب یعنی چه ؟ او یکی از زیبا ترین زنان پاریس بوده، ولی من هنوز نمیتوانستم در این باره قضاوت در ست بکنم . من او را زیبای دانستم در حقیقت هم همینطور بود او دختر يك نقاش معروف بود رکه بایک نویسنده ای که شهرت جهانی داشت ازدواج کرده بود . نویسنده یکی از رفقای نزدیک پدرم بود در آن آوان من همبازی پسرانش بودم و در روز های یکشنبه به خانه شان برای صرف چای می رفتم همه چیز در آن خانه زیبا بوده و از

طرف من چه می بینید ! آتش را خاموش کنید .

خوشبختی حکایت می کرد. خنده های او پر از محبت و چشمها نشس پر از لطافت بودند . من چگونه می توانستم که عاشق او نشوم ؟ این وظیفه من بود که باید او را بپرستم همیشه در این فکر بودم که چگونگی این عشق آتشین خود را به او اعتراف کنم . آیا این کار را می توانستم آیا جرئت آنرا داشتم ؟ ... خیر، خیر، بهتر بود ... پس چه باید کرد ، باید بهر صورتی که بود به او اقبابت عشق کرده ... در این هنگام پلان جسورانه ای را در مغز خود طرح کردم ، بدین معنی که تمام پول جیب خرچ هفته خود را پس انداز نموده و برای او تحفه گران بهایی تهیه کنم و این کار را هم کردم . با هشت فرانک که تمام پول من بود دسته زیبا ی گل بنفشه خریدم . این زیباترین دسته گل بنفشه ای بود که من تاکنون دیده بودم دسته گل بزرگی که به سختی می توانستم آن را با دودست نگهدارم . پلان خود را بدقت سنجیده بودم یعنی میخواستم به ساعت دو بعد از ظهر به خانه آنها رفته و به عوض اینکه به اطاق اطفال بروم ، مستقیماً ورود خود را به اطلاع او برسانم .

اما این کار ساده ای نبوده . او وقت نداشت . با آنها برای ملاقات او اصرار ورزیدم ، و خدمه اش مجبور شد مرا به اطاق او رهنمائی کند . او چون میخواست بیرون برود ، مشغول آرایش موهای خود بود . با قلب پر ضرر بان دا خل شدم . بدون آنکه طرف من برگردد گفت :

- (ساشا ، روزت بخیر، چیزی میخواستی؟)
بالکنت زبان گفتم :

- (خانم ، این گل ها ...)

و آنوقت دسته گل زیبای هشت فرانکی خود را پیش کردم .

گفت : (اوه ... چه گل های قشنگی؟)

در این وقت نزد خود فکر کردم که کامیاب شده ام و در حالیکه تمام بدنم می لرزید ، یک قدم جلو تر رفتم و دسته گل را گرفته و به چهره خود نزدیک کرد ، گویی می خواست آنرا ببوسد . آنوقت آهسته زمزمه کرد :

- (چه رایحه خوش دارند .)

قلب من از شوق می لرزید .

سپس افزود :

- (به پدرت بگو، من از او تشکر می کنم .)

و با این جمله عشق من پایان یافت.

عروس ها و خوشوها...

محیط فیزیکی که زندگی دارد دارای یک محیط روانی نیز میباشد که بهر اندازه که این محیط روانی با واقعیت ها نزدیکتر باشد روابط فرد نیز با افراد دیگر سالم تر و طبیعی تر میگردد و آنچه که محیط روانی فرد از واقعیت ها فاصله میگیرد نحوه روابط نیز غیر طبیعی تر میشود.

حلیم تنویر :

این درست که اختلالات خانوادگی در میان بیشتر خانوادهها زاده عواملی است که در هر فامیل وجود دارد، اما خود این عوامل از چه ناشی میگردد و چگونه راه حل میباشد پوهاند امین :

یکی از عوامل عمده، مسایل اقتصادی است به این ترتیب که در یک خانواده چند نفری صرف یک یا دو نفر کار می کنند، در پهلوی این مسایل دیگری مانند اینکه اغلبا باز هم به دلیل اقتصادی پدران و مادران تازه عروس ها و داماد ها را نمیگذارند در خانه جداگانه و با استقلال خانوادگی زندگی کنند منجر به کشیدگی هایی میگردد که این گونه رسم و رواج های نا سود مند بایستی با تبلیغات گسترده به وسیله وسایل ارتباط جمعی رفع گردد واز میان بر داشته شود و تلاش به عمل آید تا فامیل های هستوی جای خانواده های توسعه یابنده را بگیرد، البته باید یاد آوری گردد که پرابلم های روانی به اشکال دیگر در فامیل های هسته وی هم وجود دارد منتها حجم آن کمتر از مواردی است که میتوان در فامیل های توسعه یابنده سراغ نمود.

دکتور ذهنین :

توجه به این موضوع را که اساسا چگونه میتوان به کشیدگی ها و ناسازگاری های خانوادگی پایان بخشید ممکن است هر یک از ما آن را از دیدگاه جداگانه مورد بررسی قرار دهیم که در نتیجه به گروه های جداگانه تقسیم میشویم، مگر در اساس و اساس و از نظر تیوری تمام عوامل آن را میتوان در دو بخش به مطالعه گرفت، یکی اصل و دیگری فرع که باز هم بخش دوم یعنی فرع ناشی از اصل است.

بدون شک اصل پرابلم ها، زیر بنا ها و اساسات و تهداب ها در انگیزه های اقتصادی نهفته است.

جهان بینی منکی بر اصل توجه به مسایل و رخداد های تاریخی مویده است که زیر بنا های اقتصادی در بطن یک جامعه همان انگیزه حاکم و تعیین کننده در همان جامعه میباشد به گونه ای که در یک جامعه اگر مسایل تولید مشکل طبیعی را به خود بگیرد روابط میان افراد خانواده نیز از نظر حقوقی مناسبات طبیعی است و عکس آن در جامعه دیگر که گونه روابط تولیدی به شکلی سازماندهی داده شده باشد که طبقات محکوم و حاکم در آن عرض اندام کنند مناسبات افراد خانواده با همدیگر نیز از این اصل دور نمائند و خواه نخواه زیسر تاثیر این گونه روابط با گمانه و محکومانه قرار میگیرد.

بخش یکم : بررسی و انگیزه یا به اختلا ف های جوانان با سالمندان

بخش دوم : ریشه یابی تضاد های عروس ها و خوشوها

بخش سوم : کاوش راه های اساسی و تطبیقی ممکن برای پایان بخشیدن به مشاجرات و ناسامانی های خانوادگی.

اینکه هر یک از اعضای اشتراک کننده میتوانند پیرا مون طرح نخستین بخش سخن یعنی عوامل به وجود آورنده اختلالات میان جوانان و سالمندان صحبت کنند.

پوهاند امین :

به اجازه مشمولان جلسه، ما میتوانیم در یک نگاه کلی مسایل خانوادگی را در دو بخش به مطالعه و بررسی بگیریم. بخش نخست که ما آن را روانشناسی هسته یی میگوئیم و شامل خانواده ها می میگردد که زن، شوهر و فرزندان شان در زیر یک سقف و سر پناه زندگی دارند و بخش دوم فامیل ها می که از نظر تعلیم و تربیه توسعه یابنده میشوند و خسر و خوش و اقوام نزدیک نیز بازن و شوهر یکجا زندگی دارند. یکی از عوامل اساسی بروز اختلالات در میان خانواده در واقع موجودیت همین خانوار های توسعه یابنده است که با آنکه هر روز تعدادی از آن جای خود را به فامیل های هسته وی خالی می کنند باز هم در کشور ما نسبت به فقر اقتصادی عمومیت دارند. اینکه علل اساسی موجودیت اختلال های همیشگی و حل نشده میان نوجوانان و جوانان و سالمندان در چه مواردی خلاصه میگردد و خاستگاه آن چه میباشد در یک دید کلی باید از عوامل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی نام گرفت.

بزرگسالان زاده شرایط دیگری و جدا از شرایطی میباشد که جوانان زیر ضوابط آن بزرگ شده اند آن زمان که سالمندان خرد و در سن کنونی نوجوانان امروزی بوده اند این همه و سایل ارتباط جمعی مانند رادیو، تلویزیون، سینما، تیاتر و نشریات مطبوعه در اختیار شان قرار نداشته و تجارب و بار فکری شان در محدوده روابط خانوادگی تشکیل میافته است در حالیکه کودکان امروز و نوجوانان امروز تمام این وسایل را در اختیار دارند و جهان بینی و چگونه تلقی و برداشت ها یس از مسایل زیر تاثیر این وسایل آگاهی دهنده قرار دارد، به عنوان مثال نوجوان امروز در تلویزیون می بیند که از نظر سایلک لوژیک و سوسیولوژیک چگونه با طفل برخورد میشود و نوعی تضاد میان آنچه می بیند و آنچه با او عمل میگردد به وجود میاید که همین تضاد موجب بروز اختلالات و کشمکش ها میگردد که اگر در خانواده ها به شکلی از اشکال همین خصوصیت های روانی در نظر گرفته شود این مشکلات پدید نمی آید.

در کشور ما اگر از مسایل اقتصادی و اجتماعی بگذریم، مسایل روانی در چگونگی روابط اعضای خانواده نقش عمده و تعیین کننده دارد، از نظر روانی هر فرد در هر

شما عروس ها...

و خواهر سرد بسازید و همه را دشمنش وانمود کنید - نه خانم ها، نه عروس ها این طور نمیشود این راه زندگی نیست - راهی که شما میروید به ترکستان میرسد و جز سرد شدن دل شوهر از خود شما نتیجه یی ندارد وقتی فرزند من یعنی شوهر شما در چنین شرایطی قرار میگیرد - اعصابش خرد میگردد، ضعیف میشود به قمار، دخانیات و الکل پناه میبرد و آن گاه است که فریاد میزنید، اشک میریزید و از دیر آمدن شوهر به منزل شکایت میکنید و مادر او را مقصر میدانید در حالیکه مادر شوهر شما آرزو دارد که فرزندش آرام باشد به زن و فرزند خود علاقه و عشق داشته باشد و فضای خانه برای او بهشت باشد مادر شوهر که این هارا ببینید خوش میشود و دعاگوی شما خانم عزیز میگردد که سمت عروس او را دارید.

آخرین سخن شما عروس های عزیز در مورد خوشوها این است که آنها به تربیت فرزندانشان شما مداخله میکنند - آنها را ناز دانه و بی تربیت بار می آورند که اگر حرف حسابی شما همین است میتوانید نه از راه طنز گفتن و نیش زدن بلکه با صفا و صمیمیت چیز هایی را که میدانید با آنها در میان گذارید و آنها را با زبان خوش ملتفت گردانید.

سخن های فراوان دیگری هم در روابط شما با خوشوها تا ندارم که بعدها آن هارا به وزین نامه زوندون ارسال میکنم و امیدوارم برای یکبار هم شده شما عروس ها سر به گریبان تان فرو کنید و عاقلانه تر اندیشه کنید تا بعد از این تنها به قاضی تروید و در همه ای موارد تنها خودتان را محقق ندانید - والسلام اداره: ما این نامه را بی آنکه محتویات آنرا رد یا تأیید کنیم بچاپ سپردیم و اگر نامه هایی دیگر هم در همین زمینه و دیگر مسایل خانوادگی برای ما برسد نشر می کنیم تا باشد حقایق آشکار شود و مقصر متوجه اعمال خود گردد و در رفتارش تجدید نظر کند - منتظر نظرات و پیشنهادات شما در مورد این کار تازه زوندون میباشیم.

وی مطالعه میگرد و نه در دارابودن و یا نادار بودنش فوراً میخواهید همه خواست ها و آرزو های پرنیامده تان در طول زندگی تان به خانه پدر بر آورده گردد - یعنی پیراهن عروسی شما در فلان خیاطی نام آور شهر دوخته شود - محفل نکاح تان در فلان هتل در چه اول انعقاد یابد و زیورات شما - از فلان نوع و به فلان مقدار باشد و بعد از عروسی هم آرزو دارید خوب بخورید، خوب بپوشید و خوب آفاده فروشید شما به بهانه اینکه دو ش به دوش مرد کار میکنید و کار اداری دارید دست به سیاه و سپید خانه نمی زنید - در جا رو کردن و ظرف شویی و بخت و بیز و غیره امور خانه سهم نمی گیرید و در همه این موارد هم می خواهید دیگران آن بکنند که شما می خواهید و آنکو نه به انجام آورند که شما دستور میدهید.

شما که اگر عقب ماندن فلان کار منزل باشما طرح گردد با خوشونت جواب میدهید که (کوفرصت)؟ هر صبح و شام ساعت ها وقت تان را در پای میز آرایش صرف می کنید و ای کاش که این آرایش به خاطر خوشنودی شوهر باشد که چنین نیست و همیشه پیشش از خارج شدن از منزل عملی میگردد و برای شوهر بیچاره همان پیراهن کتیف خانه است و زوی نشسته و آرایش نشده با موی شانه نشده و بی اعتنائی هایی فراوان دیگر در همین زمینه.

شما در زندگی خانوادگی انتظار دارید مادر شوهر یعنی خوشوی شما به هر عمل درست و نادرست شما صحنه گذارد و نه تنها آنرا تأیید کند که مورد ستایشش نیز قرار دهد شما می خواهید که از شوهر برده بسازید و موج بی اراده و عروسکی که جز به اراده شما کاری انجام ندهد شما در بگو مگر ها و مشاجرات خود باشوهر فوراً پارا از گلیم خود بیشتر دراز می کنید، اشک تماش می ریزید و به مادر شوهر اهانت میکنید و از همه ی این ها گذشته در این آرزو میباشید که با پس گویی های خود دل او را از مادر

مسوولیت والدین...

از طرف والدین برای اطفال میباید شد که این نیز طفل را به بیراهه می کشاند. البته کار درست جلو گیری از افراط و تفریط در مورد آرزوهای اطفال و نوجوانان و اجرای دلسا تیر خامیلی از طرف آنها است.

تجارب بهترین معلمان اتحاد شوروی نشان داده است که میتوان نوبا لغان را بخوبی در نظم و اداره قرار داد در صورتیکه از برخورد درست با آن ها استفاده شود. و اولین ناگزیرانند برای ایجاد تفا هم بین اطفال آنها جهان درونی اطفال و نوجوانان را تا حد خوبی بشناسند.

و نقش آنها را کوچک و حقیر نشمارند. میر من تی مال کوو سکا یا یک معلم مجرب لنینگراد اتحاد شوروی در نتیجه مصاحبه ای که با یک یگسود بیست خانواده در مورد روابط آنها با اطفال شان انجام داده مینگارند که اکثر مصاحبه شوندگان از نظر رابطه با اطفال شان در یک وضع فوق العاده دشواری قرار داشتند. مخصوصا عدم درک درست والدین از جهان روانی اطفال و نوجوانان این وضع را دشوارتر ساخته است.

در نتیجه سوالاتیکه از نوبا لغان خانواده های مصاحبه شونده بعمل آمد در حالات معینی جوابات آنهاطور غیر مترقبه بر عکس جوابات والدین شان بود که نما یا تکرار عدم تو حید و تشابه فکری در فامیل است در مصاحبه مذکور پسری گفت که او را در مضامین کیمیا و بیولوژی والدین او فکر میکردند که او مضامین کیمیا و بیولوژی را دوست دارد.

دختری گفت که به مو ضوعات کلاس سیک خیلی علاقمند است در حالیکه والدین او عقیده داشتند که او به ساینس بیشتر علاقمند است. همین عدم درک درست در مورد اطفال و نوجوانان است که بحیثیت منابع کشیدگی فامیلی عرض اندام مینماید.

ترتیب درستی اطفال و نوجوانان صرف زما نی ممکن شده میتوانند که والدین کاملا از جهان ذهنی اطفال شان آگاه باشند و آن ها را در مرحله حساس زندگی شان راهنمایی درست نمایند. مرحله بلوغ تاکید میکند که پدران و مادران آن در این سن خیلی سنجیده با اطفال و نوبا لغان خانواده پیشامد نمایند و با دید وسیع مسا یل را از نظر پسرو دختر نیز تحلیل کنند. البته تحت این شرایط عملیه تعلیم و تربیه نیرو میگردد بطوریکه نه تنها والدین اطفال شان تر اتر بیه میکنند بلکه اطفال نیز خود در بهبود رویه والدین شان در مقام بل آنها ایجاد تسهیلات مینمایند.

لثو تو لستوی بزرگمرد ادبیات خاطر نشان میسازد که جمیع مشکلات مبنی بر تربیه اطفال ناشی از این حقیقت است که والدین ما یسئل نیستند خود را از کوه نظری نجات داده و اطفال را چنانی که هست بشناسند. والدین این تنگ نظری ها را در خود بجا دانسته ولی نمیخواهند اطفال تنگ نظری داشته باشند باید تاکید کرد که نوجوانانی بفرنجترین مرحله زندگی اطفال است چه این مرحله مثل دوباره تولد شدن بوده و ایجاب توجه همه جا به

اطفال و نوجوانان نباید در مورد آینده شان نگران باشند.

را از طرف والدین مینماید. با این معنی هنگامیکه طفل تولد میشود یک فرد نهایت محتاج است و ولی در مرحله جوانی، یک شخص متفکر و فعال که تنها به محیط ما حول نمیگردد بلکه به جهان داخلی و اندیشه نیز توجه دارد. او در مرحله اول آمدن خود را بدنی در محیط خانوادگی چنین اعلام میکند: (من بدنی آمده ام، از من مراقبت کنید، من بید فاع و بیچاره میباشم، حتی برای یک دقیقه هم مراقبت مرا فراموش نکنید از من حفاظت نمایید و در پهلوی گهواره ام بمانید) هنگامیکه او بار دوم تولد میشود

د ۴۷ مخ پانی

غری او تولد

جاری و سالی تر خودده اپتیوای دنورو لهخوا پوره او تکمیل شی چی دغدو عواملو د پسه نظر کی نیولو سره ویلای شو چی یوازی دخان دپاره او په یوازی سر ژوند گول اود داسی ژوندانه دپاره دتولو اپتیوای پوره گول اوسرته رسول په یوازی توپ سره له امکانه وتلی خبره ده.

پس په ننی عصر کی هر غری مجبوره دی چی په تولد کی ژوند وگری لکه خرنگه چی له خانسه سره آسانتیا وی لری یولی وظیفی او وچیبی هم غری ته متوجه کوی چی هر روز یی سرته ورسوی او د هغوی سرته رسیدو په یی نه یوازی ایمانی او وجدانی دندی پسای ته رسولی وی بلکه هوساینه په یی هم تا مین شی.

زموږ گران هیوادوال چی نن په هره برخه او خواو شاکي چی فعالیت کوی یعنی خپل ورځنی کارونه سرته رسوی دایمی ایمانی او وجدانی وظیفه ده چی دستو نرو او کړاوونو دله منځه وړلو او د هوساینی د تامینولو لپاره پوره هاند، کوشش او هڅه وکړی.

موږ په اقتصادی، فرهنگي، تخنیکي، تجارتی، زراعتی او نورو پر مختیایی پروژو کی هغه وخت پوره بریالیتوب تر لاسه کولای شو چی له یوی خوا هریو خپله وظیفه وپیزنو اوله بلی خوادندی چی را سپارل شویدی او یا راسپارل گیری په ښه ترتیب سره سرته ورسوو چی په نتیجه کی یی هم زموږ وجدانی هوساینه او آرامتیا تا مین شی او هم موږ خلکو او هیواد دپاره نمر بخښو نکي او گټور واقع شی.

همدارنگه باید وویل شی چی زموږ هلی خلی پدی برخه کی هغه وخت نمر بشونکسی او گټور واقع گیری چی له یوی خوا په علمی پایو ولاړوی او له بلی خوا په پوره غور او پاملرنه پای ته ورسیری.

که په تولد کی دبی تفاوتی د احساس به خای دوږواو سترو کارونو په اجرا کی چی هغه د هیواد د ابادی او دتولنی دسوکالی سره اړیکه ولری دپاره له کومی مینه او علاقه خرگنده گیری او په هیڅ وخت کی دمسوولیتونو او مکلفیتونو له منلو څخه غاږه ونه غړوی. دمسوولیت منل په یوه تولد کی او د هغه سرته رسول پخپله دیو انسان دروستفکری او وطنپرستی لویه ښه او علامه ده او کوه

دستکش

احتمال اینکه در چنین موقعیتی ارباب من هر تکب چه عمل شدیدی خواهد شد، مرا در میان درب نگهبانته بود تا ناظر حال او باشم و اگر لازم بود با استفاده از فوت او را از چنین عملی باز دارم. اما اکنون دیگر ماندن خود را در آنجا بیش از این لازم ندیدم و آهسته از آنجا دور شد. به اطاق خواب او باز گشتم، پس از گذشتن مدت کوتاهی اربابم نیز باز گشت و از چهره اش آناریک تصمیم قطعی نمایان بود، در چشمانش برق عجیبی میدرخشید، قامتش مانند روزهای گذشته دو باره راست و مستقیم گردیده بود در حالیکه یک دستکش چرمی خاکستری رنگ را محکم در میان دست خود می فشرد. بمن امر کرد تا سگ ها را بیاورم... همین سگ ها را که می بینید... من از جای خود حرکت نکردم اما او نگاه می کرد من افکندم که سرا پای مرا لرزاند و فریاد زد: «اطاعت کن!» من دیگر چاره ای جز اطاعت امر او نداشته به عجله از اطاق بیرون آمدم. هنگام که از مقابل تالار... همین تالار گذشتم، افسران و سر بازان را مشغول خدمت و صحبت دیدم، بالاخره با سگ ها به اطاق خواب او باز گشتم و او را با بی صبری در انتظار خود دیدم.

سگ های وفادارش همینکه چشمان شان به او افتاد، در اطرافش به جست و خیز در آمدند، بعد در حالیکه پشت سر او حرکت میکردم از اطاق خارج شده و بجانب پلکان رفتم... زینه را پیمود و در مقابل درب تالار لحظه ای توقف کرد. آنوقت بمن امر کرد، همانجا با سگ ها منتظر او باشم و خودش داخل سالون گردید و درب را از عقب خود بست. من لرزان و مضطرب گردن بند سگ ها را گرفته در بیرون درب ایستاده بودم و بداخل تالار گوشی میدادم. بهرچه ورود اربابم در تالار سکوت عمیق و مدهشی در میان سر بازان حکمفرما گشت. لحظه ای بعد صدای او را شنیدم که با آرامی عجیبی می گفت:

«آقایان! یکی از شما امشب در اطاق خواب زن من بوده است، من از این شخص توقع دارم که از میان دیگران بیرون بیاید، تا من سزایی این تو همین و خیانت او را کف دستش بگذارم!»

بعد از ادای این سخنان، تالار مجددا در سکوت وحشت انگیزی فرو رفت، من پیش خود فکر کردم، سگ ها مقرر در میان آنها نیست، بدین جهت امید ضعیفی در قلبم رخته یا فت، زیرا اگر مقرر در میان آنها نبود واقعه تا گواهی که من انتظار آنرا داشتم، روی نمیداد و صبح آرزوی که سر بازان به جانب پاریس باز می گشتند، دیگر تمام غم ها و مشکلات بر طرف میگردد و اقتدر وقت هم باقی نمانده بود، زیرا رفته رفته سینه صبح هوا را رنگ خاکستری بخشید و با دمیدن صبح و رفتن آنها دیگر مساله ختم می شد. در این وقت دو باره صدای اربابم مرا بخود آورد که می گفت: «طوری که می بینم، همه در اینجا حاضر هستید و بنا بر آن یکی از شما ها حتما آن مردی است که باید تو هینی را که بمن کرده

است، جبران نماید. من مجددا به آن شخص گوشزد می کنم، قبل از آنکه او را یک مرد جیون و ترسو بنا هم از میان دیگران بیرون بیاید!»

این مرتبه هم در تالار خاموشی عمیقی حکمفرما گشت و هیچ کسی جوابی نداد. ارباب من برای بار سوم سخنان خود را تکرار کرد. صدای او در این موقع چنان انعکاس رعب آوری داشت که سگ ها گردن بند خود را از دست من کشیده و برای باز کردن درب تالار با پنجه های شان به جست و خیز در آمدند.

صدای ارباب من که از شدت غضب می لرزید، دو باره بلند شد که گفت:

«سای جیون بد بخت، تو لیاقت آنرا نداری که گلوله ای برای شکافتن قلب تو مصرف شود!»

آنوقت بجانب در شتافت و صدا کرد:

«فرانسوا، سگ ها را بیاور!»
هنگامیکه این سگ های قوی عیقل وارد تالار شدند تمام حاضرین از جا های خود برخاستند و در قیافه شان آثار ترس و وحشت نمایان شد، سگ ها زوزه کتان خود را

بدست ویای ارباب من می مالیدند، مارکی دستکش خاکستری رنگی را که در دست داشت و آنرا در اطاق خواب کنتس یا فته بود، در مقابل پوزه سگها گرفته و گذاشت تا آنها آن را خوب بو کنند. بعد بدون آنکه گوچترین عضله ای در رخسارش بجنبند، با صدای که سا لون را از وحشت لرزاند، خطاب به سگها گفت:

«سزار، هانیبال، صاحب این دستکش را بگیرید!»

سگ ها بدون معطلی زوزه کشان و بو کتان در میان جمعیت سر بازان شروع به جستجو کردند، در سالون سکوت عمیقی حکمفرما بود هیچ مردی جرئت آنرا نداشت تا کلمه بر زبان آورد و رنگ از روی همه ای آنها پرواز کرده بود. سگ ها بعد از بو کردن سر بازا و تجسس بالاخره در مقابل کیتان «گرافونت» همان جوانی که از همه قشنگتر و نیرو مند تر بود و به زیبایی اندام و چهره خود می بالید، ایستادند، رنگ از چهره کیتان پرواز کرده بود و با چشمان از حد فته بر آمده و با لکنت زبان خطاب به اربابم فریاد زد:

«مارکی، آیا دیوانه شده اید... این سگ را از من دور کنید... اگر میخواهید

که سزای...»

اما جمله خود را نتوانست تمام کند، زیرا سگ ها بایک فریاد اربابم به او چسبیدند. من دیگر قادر نیستم تا آن صحنه وحشت انگیز را برای تان تشریح کنم. فقط همینقدر می گویم که ارباب من با قامت رسا و پروان در هم کشیده، در حالیکه هنوز هم دستکش خاکستری رنگ را در دست خود می فشرد بدون گوچترین حرکتی در جای خود ایستاده بود تا سگ ها کار خود را تمام کردند آنوقت بمن امر کرد تا خودم و سگ ها را بیک محل مطمئن برسانم، چون همیشه عادت به اجرای اوامر او داشتم، بدون اندک تامل، سگ ها را گرفته و شتابان بیرون رفتم.

روز بعد که به قصر باز گشتم و بسراغ اربابم رفتم، او را در اطاق خوابش یافتم، با گلوله ای که آن را برای شکافتن قلب کا پیتان «گرافونت» حیف میدانست، قلب خود را شکافته بود.

کنتس بعد از آن روز ناپدید شد و دیگر تا کنون هیچ اطلاعی از او ندارم و گمان می کنم دیگر هیچوقت آرزو و میلی نخواهد داشت تا به این قصر منحوس قدم بگذارد.

بقیه صفحه ۱۶

به پیش بسوی...

نظا میگر یا کستان و دیگر مر تجعین جهانی را تا کید کرده است. روشنفکران ارجمند و وطن پرست مادر این مر حله مبارزه فیصله کن علیه ضد انقلاب و وظیفه ومسولیت دارند تا هم در سنگر قلم و هم در سنگر گرم جنگ علیه این دسته های آدم کش و اخلاص مگر به سختی بر زمین و دامان پاک ومقدس مام وطن را از وجود این عناصر بیگانه پرست و مزدور پاک سازند، زیرا با پاک شدن و جاروب شدن کامل این عناصر وطن و مردم ما در راه فلاح و رستگاری و ایجاد حیات مر فله و متمدن باسرعت هرچه بیشتر روانه خواهند شد. پس بر همه وطن پرستان منجمله روشنفکران است تا در صفوف اول و داو- غلبانه مبارزه علیه ضد انقلاب شتاب نمایند و راه ترقی و پیشرفت وطن را همواره سازند. همه هموطنان منجمله روشنفکران

آگاه و شریف بخوبی می دانند که با پیروزی مر حله نوین و تکاملی انقلاب نجات بخش شور زعامت دولت و حزب هر نوع امکانات را برای پیاده شدن آمال شریفانه هموطنان ما و تحقق آرمان های دیرین آنها فرا هم ساخته اند، در سر لوحه این اعمال دولت و حزب هم تا تدوین و نافذ شدن اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان به هیابنه قانون اساسی موقت دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان گامی باشد که این اصول اساسی بی گمان همه جوانب حیات سیاسی اقتصادی واجتماعی کشور و مردم کشور را در نظر داشته وامور مر بوط به همه آن مساجات را به شکل دمو- کراتیک و مترقی آن تنظیم نموده است.

درین اصول اساسی حقوق و و جایب همه اتباع وطن، احترام، رعایت و حمایت از اصول دین مقدس اسلام و آزادی ادای مناسک دینی، رشد و غنای فرهنگ ملی ومترقی بسط خدمات عام المنفعه، سیاست خارجی مستقل و صلح جویانه و سایر امور بشکل دموکراتیک ملی و مترقی آن در نظر گرفته شده است.

ایجاد و تقویه جنبه وسیع ملی پدر وطن تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغا- نستان که در آن همه طبقات و اشرار زحمت کش، ملی ووطن پرست با وحدت و مصمیمیت کامل جمع شده و در راه اعمار جا مده نوین و شگوفان عمل نمایند، جهت دیگری از اشتراك همه هموطنان ما در اداره دولت می باشد که روشنفکران وطن پرست و شریف نیز شامل آن است لذا روشنفکران ما نه تنها مشترکین این جنبه اند بلکه در تکامل تقویه و بسط این پروسه نیز سهم ارزشمندی دارند.

روشنفکران ارجمند ما باید بدانند که افتخار بس بزرگی نصیب نسل ما شده است ما تحولات کمی ای را که در اثر مبارزات قهرمانانه و جا نیازانه اسلاف شریف ما ایجاد می شد با به پیروزی رسائیدن انقلاب شکوهمند شور و بخصوص مر حله نوین و تکاملی آن به تحول کیفی مبدل ساختیم و این افتخاری است ابدی و قابل مباهات بسیار، زیرا این تحولات کیفی یعنی پیروزی انقلاب شکوهمند شور و بخصوص آگاه و وطن پرست ما.

پیروزی خیزش ظفر مند شش جدی ۱۳۵۸ را پیشرفت، راه رستگاری، راه رشدهمه جا نبه سیاسی، اقتصادی واجتماعی و بالاخره راه بهروزی و بهزیستی را گشود و باز هم بر ماست تا با دفاع بی دریغ از دست آورد های انقلاب شور و مر حله نوین و تکاملی آن، با دفاع از وطن، بادفعا از صلح وآرامی این افتخار را هر چه بزرگتر و هر چه وسیع تر سازیم، تاریخ مسوولیت بس سنگینی بر عهده همه هموطنان به خصوص روشنفکران گذاشته است و آن اعمار جا مده نوین، شگوفان و عاری از درد و رنج و فقر و مرض و بی سوادی، عاری از استثمار انسان توسط انسان دیگر میباشد. در شرایط خاص کنونی که باخیزش ظفرمند و نجات بخششش جدی همه امکانات نبل به اهداف بالا میسر می باشد ولی امیر- یا لیزم و ارتجاع بین المللی بسر دمداری امیر یا لیزم جفا نغوار امریکا با صدور باند های خرابکار و آدم کش و ویرانگر این فضا را بر هم می زند مسوولیت، وظیفه و رسالت همه و طن پرستان منجمله روشن فکران است تا با مبارزه بی دریغ و فاطح در یک صف واحد و جنبه وسیع علیه این جنایات و مداخلات بیشرعانه بر زمین و باند های ترو ریست و خرابکار را یکسره از دامان پاک و مقدس وطن محو و نابود سازند. الحق که افتخار و مباهات نسل کنونی وقتی تکمیل خواهد شد که وطن را از شر ضد انقلاب پاک و معصوم سازند، ما امید قوی داریم که در آینده نه چندان دور این آرزوی همه وطن پرستان بر آورده می شود و ما شاهراه ترقی و بهروزی را طی خواهیم کرد. زنده باد روشنفکران انقلابی و وطن پرست ما.

می هیو

د پيرو خلقو ژوند د هغوی محیط
 ټاکلی. خلک کومه وضعه او احواله چی
 تقدیر یی هغوی ته ور پېښوی. نه
 یوازې په تسلیم بلکې په ښه نیت سره
 منی، داوړ گا ډی ډیو ته ورته دی چی
 په خو ښی داو سپنی په پتلیو خو-
 څپړی. زه هغوی ته احترام کوم، داسی
 کسان د ټولنی ښه غړی، ښه میرونه
 اوښه پلرو نه دی. البته با پیدا سی
 کسان وی چی ما لیه ور کوی، خو
 دوی ماته په زړه پوری خلک نه
 دی. زه د هغو خلکو لیوال یم چی ژوند
 دمو موبه شان په خپلو لاسو نو کی
 نیسی او هغه په هره بڼه چی دوی یی
 غواړی، او وی، او ددوی شمیر
 رښتیا چی هم دگو تو په شمار دی.
 ښایی مو نر به اصلا د اختیار په نامه
 کوم شی ونه لرو، خو به هر حال ددی
 شی یو ذهنیت په مو نر کی شته. د
 یوی خلور لاری په سر کی مو نر ته
 داسی بر یښی چی کو لای شو ښی
 یا ټکین لوری ته لاړ شو، او همدا چی
 لوری وټاکل شو، ددی ټکی بو هیدنه
 گرانه ده چی دنړی دتار ریخ ټول بهیر
 مو نر ددغه لوری ټاکلو ته اړو بستلی
 یو.

ماهیڅکله له می هیو څخه په
 زړه پوری سپری ندی لیدلی. هغه په
 (ترویت) کی دد عوی و کیل و،
 پیاوړی او بر یالی وکیل، پنځه
 ډیر ش کلنی ته چی ور سیسید
 ژوندی هو ساشو او ښه عایدی درلود.
 ځانته یی څه شته سره راغونډ کړی وه او
 دروښا نه ژوند په وره کی ولاړ و.
 تیز هو ښی، جاذب شخصیت او عادلانه
 کړه وړه یی در لوده دلیل یی نه
 درلود چی هغه دی ما لی یاسیا سی
 کارو نو لهجه ته په هیواد کی دواک
 څښتنی نه وی. یوه شپه له خپلی
 یوی ډلی دو ستا نو سره په خپل
 کلب کی نا ست و. شایدوو یی یلای

شو چی دا دو ستان دشرا بیخښلو
 له نظره چندان دتعر یف وړ نه وه
 یوله هغوی څخه په دی نژدیو کی له
 ایټا لیبی څخه را غلی و او دوی ته یی
 دیوه کور په باب خبری کولی چی له
 «کاپری» کی یی لیدلی و.
 دیوی لوړی په سر کور، دنا پل
 خلیج ته مخا مخ، چی لوی او له و-
 ډک بڼی یی در لود. هغه دمه پرا نی
 دبحیری ډیر ښکلی ټا پو ښکلا
 دوی ته بیا نو له
 می هیوو یل:
 - باید په زړه پوری وی، دا کورد
 خر خلاو دی؟

- په ایټا لیه کی هر شی دخر خولو
 دی.
 توبڼه به وی چی یو ټیلگرام ور
 ولیر او او د کوره پیر لوغو ښتنه
 وکړو.
 - او بابا، په کاپری کی کورستا
 به څه درد خوری؟
 می هیو خواب ور کړ:
 دژوند کو لو په درد.

وی ویل یوه ډیلگرام پا نه یی
 ورته را وړه، هغه یی ولیکله او ویی
 لیر له خو سا عته پس خواب راغی. د
 رانیو لوغو ښتنه منل شوی وه.
 می هیو ریاکاره سپری نه و اودا
 حقیقت یی پټ نه کړ چی که نیشه
 نه وای هیڅکله به یی داسی کار ته
 لاس نه وای ور اچولی، خواو س چی
 یی وراچولی و د هیڅ پښیما نی
 احساس یی نه کاوه. هغه یو نه ژر
 تحریک کیدو نکي او نه احساسا سی تی
 بلکه ډیر شریف اوصاف سپری و.
 هیڅکله یی هغی لاری ته چی پوهیده
 عاقلانه نه ده د خپل ځان د زړه ور
 ښود لو په قصد ادلمه نه ورکوله.

تصمیم یی ونیو عینا هغسی چی یی
 وپلی وه، وکړی. دشتو په فکر کی
 نه و او په پوره اندا زه شته یی درلودی
 چی په ایټالیه کی ژوند پری وکړای
 شی. فکر یی وکړ چی دبی اهمیت
 خلکو دپرو او ناخیزو دعوکا نسوپه
 خلاصو لو کی دژوند د تلف کو لویه
 ځای، کو لای شی چی په یوه ښه کار
 لاس پوری کړی. هیڅ ټاکلی نقشه
 یی ندر لوده. فقط غوښتل یی له
 هغه ژونده چی هر څه چی یی په وس
 پوره وه ده ته ور پښلی وه، و تښتی
 گومان کوم دو ستانوی هغه لیونی
 باله. حتما به د هغوی یوشمیر دده
 دستنو لو له پاره هر څه چی له وسه
 پوره وه، کړی وه. دخپلو کارونو تر-
 تیبات یی برابر کړل. غوښتی او ضروریات
 یی وټول اور می شو.

کاپری په آرام سمندر کی نا سته
 یوه هواړه و چی ده له ډیری سا ده
 طر حی سره، خو ښه اوله طر او ته
 ډک دانکور و ښو نوهغی ته ډیر نرم
 لطافت او بی تکلفی ور پښی، یو
 په زړه پوری، لری پروت او له
 خوښی ډک ځای دی. ماته عجیبه وه چی
 می هیو په دغسی زړه وړو نکسی
 ټاپو کی میشت شی، ځکه ماهیڅکله
 نه وه لیدلی چی څوک دی دده په
 اندازه ښکلا په وړا ندی بی حساب.
 سینه وی. نه پو هیږم هلته دڅه
 شی به لته کی و. ښادی، آزادی که فقط
 هوسایی، خو پو هیږم چی څه شی یی
 ومینه پدی ځای کی چی جسمی هوسونه
 یی دافراط په اندا زه خوځول هغه
 یو بشپړی روحی ژوند پیل کړی و، ځکه
 چی داتاپو له تار یخی یادو نو څخه
 ډک و او د امپرا تور تیبر یو س له
 معماو ډکی ځا طری هیڅکله نه تری
 لری کیدلی.

می هیو د خپل کور له گڼ کیسو
 څخه، چی مخ د «ناپل» په خلیج
 اود «ووزیریو» له جلاله ډکی منظری
 چی دنور له هر بد لون سره یی رنگ
 بدلون موند. خلاصیدی، ډیر ځایونه
 لیدل چی درو میا نو او یو نا نیا نو
 یادونه یی ژوندی کول. مخکی زما نو
 ورو ورو په ده کی ځای ونیو، هر شی
 چی په لو مری ځل لیده څنگه چی
 تردی وخته هیڅکله له وطنه بهیر نه و
 تللی. د هغه اند یښنی او تصو رات

یی پارول، او په روح کی به یی
 هستونکی تخیل په کار پیل کاو.
 هغه له ان زی ډک سپری و، ډیر ژری
 تصمیم ونیو چی یو تا ریخ ولیکی. خو
 موده یی د موضوع د میندلوله پاره هڅه
 وکړه او په آخر کی یی دروم دامپرا-
 توری دو همی پپری نظر ځا نته ور-
 وکښود. دا پپری لږ پیژ ندل شوی
 وه او ده فکر کاوه چی زمو نر د عصر
 د مسایلو په شان مسایل به مطرح کړی
 د کتابونو په راټولو یی شروع
 وکړه او په لنډه موده کی دیو لوی
 کتابتون خاوند شو. د حقوقو درس
 هغه ته چټک لو ستل ورزده کړی وه.
 په کار یی پیل وکړ. په لومړیو وختونو
 کی یی عادت شوی وه چی رڼا مابنام
 له رنځور کړا نو، لیکوا لا نو او نورو
 کسا نو سره چی «پیا تسه» ته
 نژدی په وړه میخا نه کی را ټو لیدل
 یو ځای شی، خودیر ژری ځان گوښه
 کړ، ځکه چی د څپړ نو جدا بیت یی
 هغه ډیر په ځان کی ډوباوه.

عادت شوی یی وه چی به آرام
 سیند کی لا میوو هی او په زړه وړونکیو
 انکور با غونو کی اوږ دی گر خیدنی
 وکړی، خو ورو ورو د وخت په
 مصر نو لو کی محتاط شو اولامبو
 او گر خیدل یی په ځان بند کړه.
 په کار کی هڅه او تلاش یی له
 هغی اندا زی نه ډیر و چی په دتیرویت
 کی یی له ځا نه ښودلی و. غر مه یی
 شروع کوله او درسته شپه به یی
 په کار تیرو له ترڅو چی به دبخار د
 بیړی شیبلی، چی هر سهار له
 کاپری څخه نا پل ته ځی، ده ته اعلام
 کړه چی ساعت پنځه بجی اودویده
 کید لو وخت دی. دکار مو ضوع یی
 پرا څه او له لازیات اهمیت سره مخی
 ته غوړ ید له اوده دداسی اثر خیال
 په سر کی روزه چی دتل له پاره یی د
 تیرو سترو تا ریخ لیکو نکو په
 ډله کی ودر وی.

دکلو نو په تیر ید لو دخلکو له
 کړو وړو څخه لری او ور هم لری
 کیده. فقط دشطر نج دلو یی یاد یو
 بحث دوخت د میندلو له پاره ممکنه
 وه چی په می هیو کی له کوره دبا-
 ندی وتلو وسو سه وا چول شی.
 پاتی په ۶۶ مخ کی

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز
 به امید سلامتی و صحتمندی شما ، جواب
 به نامه هارا از نامه های نورجهان مخمور شروع
 می کنیم :

**دوست عزیز نور جهان مخمور معلم مکتب
 ابتدایی زرغونه انای قندهار**

بپذیرید سلامهای پر از صفا و صمیمیت
 ما را . تابلوی رنگین زیبای شما بسه اداره
 رسید ، و بنا به علاقمندی شما به رای و
 نظرها ، اینک فشرده ترین بر داشت ما از کار
 شما :

در زمینه یی که برس و مویک میزید ،
 استعداد و توانایی قابل درخششی دارید .
 اگر توقع و آرزو دارید که تنها در رشته
 مینا تور کار کنید ، باید در وقت رسم کردن
 یک پدیدۀ مینا توری سعی کنید که رنگها در
 حین ترکیب ، چرک نشود ، زیرا یک اثر
 میناتوری نمایشگر یک تخیل و یک رو یسا
 است و بقولی رنگها بایست بسان اشک یتیم
 پاک و شفاف باشد .

و استادی با مشاهده و نگرشی به تابلوی
 کار شدۀ شما چنین نظر داد که ماده وار از
 زیر نظر میگردد :

۱- تابلوی مینا توری شما از نگاه کمپوز-
 یسیون خوب است .
 ۲- رنگ های دو دوخت سرو ، رنگ بسیار
 زنده است و طبیعی بودن خود را از دست
 داده است .

۳- چین مرداگر بیشتر کارشود و دیزاین
 های بیشتر گرفته شود با پیراهن دختر
 هما هنگی خود را حفظ خواهد کرد .

۴- خم به تناسب این دو فیگور بسیار
 کوچک است .

۵- فیتۀ کم دختر ، شاخه درخت بسا
 برگهای بسیار خوب کار شده است .

۶- رنگهای استعمال شده بصورت عموم
 چرک است ، بایست رنگهای شفاف میناتوو
 در نظر گرفته شود .

۷- رنگ پوست چهرۀ دختر و پسر بسیار
 فرق دارد ، باید روی مرد از زردی متمایل
 بسرخ شود .

۸- طرز کار رنگ آسمان برای یک رسم
 آزاد خوب است ، ولی برای یک تابلوی مینا-
 توری انگیزه خوبی برای بیننده ایجاد نمیکند

۹- رنگ و دیزاین پیراهن دختر خوب
 کار شده است .

۱۰- اگر پیراهن مرد سفید میبود تا اندازه
 یی رنگها را در تابلو ملایمتر میساخت .
 این تابلوی قشنگ شما در یکی از شماره
 ها ، به یشتی مجله چاپ خواهد شد و با
 بزرگواری خویشتن ما را ببخشید که به

است صورت نگرفته است لذا مردم به سطح
 از آگاهی فرهنگی نرسیده اند که در ست ،
 عافانه و دقیق قضاوت نمایند داوری های
 شان خالی از غرض و مرض نیست منطقی
 نمی اندیشند ، سطح توقع شان از مسایل
 هنری پائین است ....

انتقاد من نخست بالای همین قسمت مقاله
 (م - مانی) است یعنی از (ممانی) می پرسم
 که از زمانی که شما دست به نویسندگی
 زده اید تا حال چند هنر مند را ازین نوع
 تحمیلی افشا نموده اید که مردم باز هم در
 باره آنها قضاوت غلط کرده اند .

در جای دیگر (م- مانی) می نویسد که
 «هنر مندیکه لیلی لیلی جان بخواند هنر مند
 بی هدفی بیش نیست» آقای مانی- بایست
 بگوید که آیا از هنر فلکلوریک افغانستان
 چیزی میداند ، زیرا لیلی لیلی جان یک
 آهنگ فلکلوریک ماست - احمد ظاهر هم با

زمره کردن این آهنگ فلکلوریک از یکطرف
 اصالت فلکلوری آنرا زنده کرد و از طرف
 دیگر آنرا آهنگ روز ساخت . وقتیکه
 احمد ظاهر شعر های میهنی را در قالب
 آهنگ زمره کرد شما آنرا نا خود آگاه
 توصیف کرده اید و این بدان ماند که شما
 تمام پیشرفت ها و اختراعات بشر را نا خود
 آگاه تو صیف کنید و تلاش برای بدست
 آوردن را انکار کرده اید .

واقعیت های هم راجع به احمد ظاهر و هنر
 وی نیز در مقاله ما نی به چشم میخورد که
 اگر همان چند چشم پوشی در آن صورت
 نمیگرفت بردل مینشست و امکان آن میرفت
 که مردم در آینده مر تکب چنین قضاوت
 های غلط نمیشدند ، اما وقتی که مقاله مانی
 را کسی مطالعه کند نظر به بعضی چشم
 پوشی های شما چنان بر آشفته خواهد شد
 بطوریکه متوجه حقایق مقاله تان نخواهند
 شد و شما را یک نویسنده محسوب خواهند
 کرد که اصالت خود را از یاد برده باشد .

و نیز بعضی از خوانندگان محترم مجله
 وقتی میبینند که راجع به احمد ظاهر و هنر
 وی اظهار نظر و یا نقد صورت گرفته
 احساساتی شده فوراً قلم بدست میگیرند
 و هر آنچه که دل شان میخورد می نویسند
 گاه یک هنر مند را بیاد افتاد میگیرند و گاه
 دیگری را . یکی مینویسد که هیچ هنر مندی
 جای احمد ظاهر را تا اید گرفته نمیتواند .
 اما باید متوجه این نکته باشیم که تاریخ
 به گرات ثابت کرده است که هر پدیدۀ جدید
 مترقی تر و با کیفیت تر از سابقه ها یعنی
 گفته میباشد گفته آنها صحیح است که
 از نگاه کمیت جای احمد ظاهر برای ابد در
 موسیقی خالی خواهد بود اما از نگاه کیفیت
 هیچوقت خالی نخواهد ماند ، زیرا اگر ماو
 شما همه ، هنر مندان خوب را تشویق کنیم
 و هنر آنها را تأیید نماییم و اگر سبوی از
 آنها سر زد آنها را دوستانه متوجه اشتباه
 شان بسازیم . بدون شك روزی هنر مندان
 محبوبی به سویه بین المللی پیدا خواهیم
 کرد . احمد ظاهر هنر مند خوب و با استعدادی
 بود و خدمت های برای هنر و موسیقی در
 افغانستان انجام داده است که یکی ازین
 خدمت های وی رواج دادن آلات برقی
 موسیقی غرب میباشد . اما کدام مکتب و یا
 سبک جدید را بوجود نیارود . اما بعضی

از هو طنان ما اشتباهاً میگویند که احمد ظاهر
 مکتب جدید و سبک جدیدی را بوجود آورده
 است . و ایند سته از هو طنان محترم ما
 ملامت نیستند زیرا چندی قبل در یکی از
 پرو گرام های رادیو که بمناسبت اولین
 سال مرگ احمد ظاهر ثبت گردیده بود نطق
 پس و گرام از یک هنر مند پرسید که:
 خوب شما که از مکتب هنری احمد ظاهر
 پیروی میکنید نظر شما درباره هنر احمد ظاهر
 چیست ؟

درینجاوقتی شنونده رادیو متوجه می شود
 که ازیک ارگان با صلاحیت احمد ظاهر را
 صاحب مکتب میدانند لذا از این گفته باجدیت
 تمام پشتیبانی میکند . و بالاخره بدین نتیجه
 خواهیم رسید که استادان موسیقی افغانی
 تا حال برای موسیقی افغانی ازین لحاظ
 مصدر خدمت نگردیده یعنی سطح دانش
 مردم را در رشته موسیقی بالا نبرده اند .

بعضی از استادان محترم موسیقی پس از
 گرفتن لقب استادی به آن اکتفا کرده اند و
 بعضی هم تربیه شاگردان را ، که درین
 زمینه باید ارگان های با صلاحیت داخل
 اقدامات شوند .

**آقای جواب نویس مجله محبوب ژوندون :
 شما در شماره سیزده نوشته اید که چارو**

چنگال و مناقشات راجع به هنر احمد ظاهر
 راه تر کستان است . باید متوجه باشید که
 اینراه راه تر کستان نه بلکه راه هیست
 که بالاخره به واقعیت های هنر موسیقی و
 مخصوصاً هنر احمد ظاهر منتهی خواهد شد
 و مردم بعد از درک واقعیت هیچوقت در
 قضاوت خود از غلو کار نخواهند گرفت در
 قسمت اخیر همین اظهار نظر تان نوشته اید
 که در باره این مسایل کپ نمیژید که مبادا
 ازجمله ظاهریان حساب شوید . اما ما فل
 ازین نکته بودید که دو بین این ظاهریان
 باطنیان هم نقد خواهند نوشت ، در خاتمه
 از شما یان خواهشمندم تا مهر ظاهریان را
 بر کسانیکه در پتباره نقد مینویسند بزرده
 و بگذارید مردم ازین طریق بر معلومات
 خود در ساحه هنر موسیقی بیافزایند .

جواب نویس

از لطف و محبت شما دوست عزیز ممنون نیسم
 عرض شود خدمت حضور مبارک تان که این
 دشنا منامه ها فراوان است و تاهنوز که هنوز
 است گره های از کار فرو بسته باز نگردیده
 و گره هایی هم ، سر هم خورده است ...
 من ندانستم که شما از اصحاب «باطنیان»
 اید و گرنه به «ظاهریان» چیزی نمی گفتم ،
 چونکه ظاهر و باطنی در کار نیست ، همه
 به ظاهر چسبیده اند و همه از ظاهر میگویند
 پس چه باشد پادی از «باطن» ! گفته بودید
 غافل از این نکته که در جمع ظاهریان ،
 باطنیان هم نقد خواهند نوشت ! بنویسند
 من که تاهنوز چیز ندیدم . و همه سخن ها
 بر یک مدار سیر میکنند و همان الف قامت
 یارست که چنین است : احمد ظاهر خوب
 میخواند ، احمد ظاهر بنیان گذار مکتب موسیقی
 جدید است ، احمد ظاهر نابغه است و قس
 علیهذا ...

من نمیدانم ، از این گفته ها بکجا خواهیم
 رسید ؟ و چه راز سر به مبری آشکار

خواهشند؟ بگذریم... هر کشور و سرزمینی مشکل و مانی دارد، یکی چسبون فلسطینیان جان به کف گذاشته اند و به هیز قمارسادات و بیگن به پر بخشی کار تر نمی نشینند و پورش و حمله می برند که چرا به حق ما، به حقوق ما، مما مله کنند و ما چرا صدا بر نکشیم و نگویم که غلط کاری میکنند و دیگری از سلاح بر اهمیت به سود کشور خویش و منفعت جا معه عرب، پلانی میروند که چگونه از نفت استفاده کنیم و هوش را از دست ندیم که استعمار به جان مان بیافتد... ولی ما در غم یک مشکل پای در گل فرو برده ایم و دست از کارها بر داشته ایم. کسی نیست بگوید که برادر در فکر نان باش که خر بزه آبست.

کا می در فکر افتاده اید که دیار و مردم ما چه مشکل دارند؟ و در این مقطع خاص، جوانان ما چه باید کنند؟ برای ما سواد ساختن مردم چگونگی سیر و سلوک کرد مشکل بیکاری را چگونگی مرتفع ساختن چگونگی مردم را به شگوفایی اندیشه رسانید چگونگی حق را از باطل جدا کرد، و چگونگی با گرسنگی و بیماری و بی خانگی در نبرد شد، و بالاخره هزارها کسب و کاری را چگونگی علاج کرد... و آنگاه بعد از رفع این کمبود ما به فکر خر بزه می افتیم و از خوردن آن، کیف خواهیم برد...

من به نظر و سلیقه شما احترام میگذارم و به هر کس دیگر هم حق میگذارم که نظر و خواست خود را بیان کند ولی این حق را من هم دارم، چنانکه شما داشتید و نوشتید، که بنویسم و جادترین مسأله را بجای مسأله غیر ضروری در نظر بگیرم و علاقمندان صفحه جواب نامه ها را به کنکاش و مشورت بنشانم، اگر مهر ظاهریمان بر باطنیان می زدم، سخن همین است که گفتیم، و سخن آخر را از زبان مندی میگویم که «ما کجاییم درین بحر تفکر تو کجایی»، ای برادر!

دوست عزیز پرتو نادری
شعر «بدرود» شما را خواندیم، لذت بردیم و زهمه کردیم، اما سیاهی ها را بجای مسأله اید و خود فرار را بر قرار ترجیح داده اید. آنکه در انتظار شما بود، او را در نهایت شب های بی امید و سکوت تنها رها نمودید و یکه و جدا از دل آن جنگل سیاه به دشت افق که در مسیر راه شما، لانه های شفق گون و شعله رنگ رویانده شده بود، پناه بردید که فطرت شما، آزاد و سرکش است و با شب در جنگ... مگر دیگران را تنها میگذارید؟

و تنها گلیم خویش را از ممر که بدر می برید، شما با مردم، لاله برو یا نید و با شب در جنگ شوید، نه اینکه دیگران را به پای شب بخوابانید و خود بسوی شفق پشتانیید... بهر حال، شعر شما را به نشر می سپاریم و چنانکه را که گفتیم جواب میخواهیم، ببینیم چه خواهیم گفت؟ خدا حافظتان.

دوست عزیز، عزیزه رسولی از یکه توت
نامه یی شما به اداره رسید اینک قسمتی از مضمون «جوانان و زندگی خانوادگی» شما «چقدر سخت است مو قعیکه جوانی بفهمد که در زندگی زنا شویی شکست خورده است جوانان بایست قبل از اینکه ازدواج میکنند و بنای زندگی مشترک راه می نهند، در مورد انتخاب همسر دقت زیاد نمایند»

و اینهم نمونه یی از نوشته دیگر شما «غالباً بسیار یی از زنان احساس خو شبختی و مسرت می نمایند اگر شوهران شان فائد اقارب و خویشاوند با شدند، چنانچه به شما مده میرسد مو قعیکه مردی از دختری خواستگاری میکند پیش از هر چیز دیگر از خویشاوندان وی پرسیده میشود. اگر مرد تنها زندگی کند و خویشاوندان او کم باشد همان است که مرد مذکور واحد شرایط ازدواج شمرده میشود ولی در غیر آن نه، این سوال در ذهن پدید می آید که آیا بر ای اینکه شخص واجد شرایط ازدواج گردد لازم است خانواده خود را از ریشه بر کنده و راه فنا و نا بودی را در پیش گیرد. دختران و خانم های محترم باید بدانند که انسان موجودیست اجتماعی و خواهان حیات مدنی است و آمیزش انسان ها در شرایط زندگی با همی و تماس های ایشان در مسایل گوناگون زندگی امریست اجتناب ناپذیر»

دوست عزیز، نوشته های قبل شما،
خوبتر از این نوشته ها بود. توجه شما را به مطالبه و خواندن خواهانیم و آرزو مندیم که در آینده، مطالب خوبی از شما دریافت داریم، خدا حافظ.

دوست عزیز شمس الدین آردین
بپذیرید سلام ما را نیز. خوشوقتیم که صحت خوب دارید، گفته اید که «خبر نگار مجله ژوندون زمانی به فکر مصاحبه با هنرمندان می افتد که آنها میبرند» اینگونه نیست دوست عزیز. اگر در وقت در گذشت هنرمندی، سوگنا می یی به تحریر کشیده می شود، ارج گذاشتن به کارش است و بس، شما بهتر می فهمید که مجله ژوندون بارها با هنرمندان مصاحبه های انجام داده است و تنها در کمین مرگ نه نشسته است که هنرمندی بمیرد و آنگاه مرگنامه بنویسد. خداکسی راه دارفانی نبرد و دست ما را شما میگوید که چرا خبر نگار مجله هم به قلم نفرساید...

در وقت زندگی هنرمندان به سراغ شان نمی رود و یادی از آنان نمی کند... عجب!! مگر این مصاحبه ها را که میخوانید، چیست؟ یا احمد ظاهر پیش از چهار مرتبه در چهار سال مصاحبه شده است، با نا شناس همینگونه با استاد سر آهنگ همینطور.

ما اطلاع نداریم و حال مرگ هم نمی گیریم
که کی می میرد و کی پیر است، تا دیسر نشده مصاحبه یی با او در نظر گیریم و آنهم از کجا معلوم که آن هنرمند بیمار (خدا نکند) میمیرد و آن هنرمند جوان زنده می ماند...

شخصی همه شب بر سر بیمار گریست چون صبح شد او بمرد و بیمار بزیست به خبر نگار مجله فرموده اید که هر چه زودتر بوت ها را رنگ کند و چند عدد قلم و چند تخته کاغذ را گرفته به سراغ شمس الدین مسرور برود و خبرش را بگیرد بسیار خوب، به شوخی عرض شود گسه تشابه اسمی علاقمندی عاطفی را بار آورده است و چنین خواهیم کرد و این فرصت را میگذاریم به خبر نگار مجله که هر وقت بوتش رنگ داشت و چنانچه قلم داشت به یاد شمس الدین مسرور به یاد آوری شمس الدین آردین به مصاحبه پردازد و همکار ما را شاد سازد.

از خواهشات شما پیچیده آزرده نشدیم آخر شما سخن بدی نگفته اید که از مابخشش بخواهید. از مهربانی و تشویق شما ممنونیم و از پسگارت ارسالی نان یک جهان تشکر. به خدا می سپاریم تان.

یک سخن ماند که به مدیریت عمومی توزیع باید گفت مجله ژوندون را به دوستانتش هر چه زودتر برسانید و صدا و شکایت ایشان را نگذارید که بلند شود و بگویند که مصاحبه های را که ما میخوانیم اگر از زندگان است مو قعیکه بدست مان می رسد از مردگان است، ما نمیدانیم صاحب کدام هنر مند را خوانده اند که وقتی بدست آنان رسیده، به این دنیا نبوده است... بهر صورت دعا میکنیم که مدیریت عمومی توزیع روز نامه و مجلات، مجله و اخبار مشترکین را سر وقت برسانند و خوانندگان ما را خوش نگهدارند.

دوست عزیز آصفه شاداب از فاریاب.
پارچه شعر شما به اداره رسید و به نایب گپهای گذشته، شعر بسیار بخوانید و در زمینه های اجتماعی مطالبه بسیار نمایید. اینهم پاره از شعر تان.

بیا ساقی بده جام شرابم
تا شاد مکن چشم پر آبم
ز نورعارضت دل را بیارای
تو یی در زندگانی آفتابم
صفا کن قلب خود از کینه اکنون
ز روی مهر با یی ده جوا بسم
ز روی مهر و لطف عیش و مستی
بریز در جام دل زان شهد نابم

دوستان عزیز روشانه زین و طوبا وزین
از لایحه حوای پلخمری

ما هم سلام میگویم و صحتمندی شما را از خدا می خواهیم، از اینکه تو همکاری میکنید، خرسندیم. دوبیتی های شما را زیر عنوان «گلهای کوهی» خواندیم لیک دقت لازم را در نوشتن دو بیتی ها صرف ننموده اید و پاره یی از دو بیتی ها شکل درست دو بیتی را ندارد. دو بیتی نوعی از شعر که عبارت از دو بیت یا چهار مصراع است و مانند رباعی مصراع اول و دوم و چهارم آن قافیه

دارد اما وزن آن با وزن رباعی تفاوت دارد و در دوبیتی های ارسالی شما نواهی مدنظر نبوده است که باید میبود اینک چند دوبیتی شما:

دلی دارم که سر تا پا شکسته
چو زلف یار از صد جا شکسته
بجا باشد که میگویند مسردم
بزیز پای او دلها شکسته
سبحان الله، همه دلها به زیر پای دل
شما شکسته، علاج درد این دل شکستگان
ممشوق ندیده چه خواهد بود؟
دو چشمات مرا بیمار کرده
مرا از زندگی بیزار کرده
الهی خانه هجران بسوز

که پر من ظلم ها بسیار کرده
دعا میکنیم که خانه هجران آتش بگیرد و
چشماتش همچون آفتاب آتشگون بر شما
بتابد، خدا کند چشماتش همین گرمی را
داشته باشد.

مرا یک مهر و دو مر جان بگوین
مرا خا کستر دیگدان بگو یسن
مرا خا کستر دیگدان نکو یسن
مرا رفیق شیرین جان بگو یسن
میرسیم به فکاهی شما:

میگویم، مبارک بادت شیرین جان!
از پسر ستاره سینمای ها لیود پرسیدند
که پدرت چه کار میکند، گفت: یکی آن
تاجر است و دیگری عالیرتبه دولت و شغل چارتای
دیگر را نمیدانم

مردی با داشتن زن و فرزند میخواست
مجدداً ازدواج کند. یکی از دوستانش مانع
میشد که میگفت اینکار خوبی نیست، آن
مرد از دوستش پرسید؟ به نظر تو عیب
بزرگ اینکار چیست؟ دو ستش بلا فاصله
جواب داد:

در این است که صاحب دو خوش خواهی
شد.

عجالتاً جای صفحه دوستان را صفحه بر
گزیده ها گرفته است و بر گزیده ها، بر
گزیده های از نوشته های ارسالی را چاپ
میکند که بهترین آنها باشد، با آنهم برای
قایم نمودن روابط بسیار صمیمانه با خوانند
گان و توجه به علاقمندی و نظر ایشان
صفحه جواب نامه ها نیز از این بعد به نشر
مطالب ارسالی خوانندگان و همکاران عزیز
خواهد پرداخت تا ارتباط خوانندگان و مجله
به شکل بهتر و سریعتر انجام پذیرد و
دوستان خرد نگیرند که مطلب ارسالی ما
چرا دیر تر چاپ میشود. حال هم میتوانیم
که مطالب انتخابی خویش را در صفحات
جواب به نامه ها و بر گزیده ها درج نماییم
و جای اعتراض باقی نمی ماند که بگویند
چرا صفحه دوستان نیست. و به دوست عزیز
ما تذکار رود که «طوباه» را «توباه» نه نویسند
و طوباشکل درست آن است که بمعنای پاکیزه
تر و پاکتر و بالاخره بمعنای درختی است
در بهشت که خدا کند همان درخت بهشت
در روی زمین همین شما باشید.

والسلام
صفحه ۵۵

گردش سیارات...

و خفه‌قان آور بین دو گروه بود. آنها-
 بی که ما یل به اصلاحات در امور
 بنیادی عقیده وی بودند و آن ها-
 اینکه علم این اصلاحات را خواهان
 بودند، سر انجام این زدو بند ها
 باعث دوام سنی سال جنگ در ارو پا
 گردید. ویلیلم که بزرگتر یسن
 رفیق منجم دانمار کی تیخوا براه و
 متعلق بفرقه‌سی روحانی نسی
 پرو تستانها (فرقه‌ی از پیروان
 انجیل) بوده و آن‌ها نه تنها معتقد به
 برخی پدیده‌های علمی نبودند، بلکه
 میخواستند همه چیز را به چشم و
 سر مشا عده نما یند، روی هم رفته
 این مفکوره ویلیلم را بر آن واداشت
 تا به صفت یک منجم حرفه‌ی بی دست
 بکار شود. همان بود که به تحقیقات
 و مطالعات دامنه‌داری در زمینه نسی
 علم نجوم پرداخت و تا سال ۱۵۶۷

دقیقاً به کشف پنجاد هشت جسم
 سماوی توفیق یافت. چندی بعد
 روی بد چا نسی در سال ۱۵۷۲ قصر
 آن در گرفت و با یک جهش خود را
 به قسمتی از بام قصر که محل ترصد
 ش بوده و سالم مانده بود رساند، تا
 فشار شعله‌ور شدن ستاره‌ی راکه
 از جمع کپکشان ها افول نموده و گویا
 مانند آتشس پارچه‌ی به طرف زمین
 صعود و سقوط میکرد، تحت نظر
 و مطالعه داشته باشد، و بداند که
 سیارات چگونه در حرکت اند و
 جریان حرکت آنها چگونه در وقت
 و زمان صورت میگیرد. سر انجام
 در طی این همه زحمات، گذشته از
 دسترس و علم پیدا کردن بر آن نرفته
 بی طبیعت، نتیجه‌ی این همه سعی
 و تلاش سر ما به دار بزرگ ساختن
 برخی سامان و ابزار دستی نجومی
 بشکل بسیار ساده ابتدایی و تصویب
 یری از محاسبه‌ی نو اوقات بود
 که برور زمان در سما ختن ساعت
 و تخنیک آن کمک به سزای نمود.
 اختراعات در علم نجومی تنها
 به ویلیلم نعلق نمی‌گیرد، بلکه
 سمت بورگمی ساعت ساز سو یسی
 که بتاسی از روش ویلیلم در علم
 نجوم در سال های ۱۵۳۲ - ۱۵۵۲ با
 او یکجا دو مین ساعت «مونستر» را
 ساختند نیز از این افتخارات بسی
 نصیب نمی‌باشد. مورخین ایسن
 ساعت ساز سو یسی را تنها کسی
 میدانند که بزرگترین نوآوری را
 در علم نجوم نموده است. او قبل از
 بمیان آمدن تلسکوپ نجومی مشرقی

بی آن کرد یدند که تبعا تشان در
 علم نجوم، تدوین تا بلو های دقیق
 و فورمول بندی قانون کپلر که گفته
 است: سیارات در یک خط بیضوی
 حرکت دورانی دارند و درست در
 نقطه‌ی مرکزی این بیضوی آفتاب
 باتشعشعات داغ سو زان قرار دارد،
 از کجینه‌های بزرگ در علوم بوده
 و بزرگترین خدمات را برای سانس
 کنین و نسلهای بعدی کرده‌ی زمین
 نموده اند.

ولایه‌ی او چیر نه گوری؟ چی موز هم
 ورته و گورو،
 هلك و یل .
 - تاسو ونه لید ؟
 خوك ؟
 - مظفر خان !...
 مظفرخان خولدی ؟
 - ولی ، هغه مظفر چی تیره اوونی بی د
 یوه بانك په ډیره ستره جایزه کی نوهدانی
 دودی کسان یو پ ل . ښه ورته و هموره،
 مظفرخان دهغه لویی ودانی ددریم پوورد
 کړکی تر شا ناست دی او خپله مازدیگر-
 ئی، قهوه غښی !!! ...

اطفال در سالهای

بعضی کارها را بر وفق خواسته خودش
 انجام دهد اما هیچکدام اعضای خانواده باین
 نوع خواسته های و روی موفق نشان نمیدهد
 بلکه و را با انجام اعمالی اجازه مید هیم که
 آنرا بحال او مفید بدانیم .
 اولیگ کنجکاو و متجسس بود و می
 خواست هر چیز را بداند . محیط و منبع
 معلو مات و آموزش او خود زندگی و طبیعت
 بود . مانند گل افشا پرست که رخش همیشه
 بسوی آفتاب دور میخورد بطرف مردم نگاه
 میکرد و چشمان بزرگ نسواری اش را
 کشاده باز میکرد و مشاهده مینمود .
 عاشق طبیعت بود و پند کلانش او را بدرك
 اسرار طبیعت کمک میکرد . در اینباره کتاب
 مذکور چنین نقل میکند : بروی برداشش
 پند کلان تبسم نمایان میشد و شروع میکرد
 بگفتن داستا نها در باره زندگی گلها ،
 نباتات و گیاه ها ، سر زمینهای شگفتانگیز
 و پرندگان همین پند کلان نه بود به او
 آموخت او کراين زیا را دوست داشته
 باشد . همچنان تمام جهان و تمام زنده جانان
 را نیز دوست داشته باشد . بدینترتیب در
 حالیکه قلبش مملو از عشق بسر زمین مادری
 اش بود قدم بکتاب نهاد .
 خانواده کا شیفوی بسوی سیتی قلاعه فراوان
 داشتند . در اینباره کتاب یاد شده می
 نویسد : هو سیتی و یا آهنگ مستقیا به
 قلب او لیگ جنگ میزد . او با شنیدن
 آهنگ او کراينی شور وجد نشان میداد...
 الان خوب بیادم هست که تا ریکی شب فرا
 رسیده و دقیقه ها از ساعت معین خواب
 اولیگ گذشته است اما اولیگ بخواب
 اولیگ گذشته است اما اولیگ بخواب
 نمیرود و در زیر کاکایش که سخت او را
 دوست دارد در بغل گرفته باواز نرم بگوش
 او این آهنگ را زمزمه میکند :
 هان بگذارید در اینجا کودکان بخوابند
 هان بگذارید از سر ما در امان باشد...

می هیو...

خوبنیده یی چی خپل ماغزه دبل
 چاد مغزو په وړا ندی کار ته اړباسی .
 اوس نه یوازی په تا ریخ بلکه په
 فلسفه او علومو کی هم ډیرا خسی
 مطالعی خاوند و : تیز هوښه، خیر ك
 او با منطقه بحث کونکی و قحوله خو-
 شخو یی او تر می څخه برخورداره وله
 دی سره سره چی له بریا لیتوب څخه
 یی انسانی او ډیر خوند اخیست خو
 په نشه کی یی دو مره نه ور کیده چی
 دنورو د خوا شیننی سبب شو .

کله چی قاپو ته را غی زور و زاو
 هیدور سړی و ، له گنډو تورو و ببتا نو
 او توری بزیری او غښتلی بدن سره ،
 خو په تدریج سره یی ډیو ټکی رنگ
 و با یله اودمووم په شان شو ، او
 دی ډنگر او کمزوری شو . یوعجیب
 شانه تناقص و چیده، سره لدی چی
 واقعیت بینه او زړه ور و ، جسم خو-
 ارگاهه . دیوی تمیچی وسیلی په سترگه
 یی ور ته کتل چی کولای یی شوه هغه
 دروح فرمان وړلو ته اړ باسی . نه
 ناروغتیا او نه هم سستی کولای شوه
 چی هغه کار ته له دوام ور کولو-
 څخه واپوولای شی . خوار لس کاله یی
 پرله پسې خوازی وویسته . په زرها
 و مطلبو نه یی یاداشت کړه . هغه یی
 سره سم اودسته بندی کړه . د خپل
 کار موضوع یی ښه وروز له او با-
 لخره یی خان چمتو کړ چی شروع
 وکړی . کنبیناست چی ولیکی او مړ
 شو .

جسم یی چی دده، ددی ما دی فکره
 انسان کړه وړه دهغه په وړا ندی ډیر
 له امانته ډك و ، خپل کسات تری
 واخیست .
 هغه د پوهی لویه زیر مه دتل لپاره
 نه نیسته شوه . دده جاه طلبی ، چی
 غوښتل یی خپل نوم «کیبون» او
 «مسسن» په ډله کی ودرولی، غوښه
 بی‌خا یه له منځه لاړه . یاد یی دگو تو
 په شمار دوستانو به ډله کی، چی
 متاسفا نه! دکلو نو په تیر یدولای سی
 لزیده، ژوندی او محترم دی، اودنری
 له پاره د غسی چی په ژوند کی ناپیژ-
 ندل شوی و، به مړینه هم ناپیژ ندل
 شوی پاتی شو .

لدی سره سره زما په نظر دهغه
 ژوند له بر یا لیتوبه برخورداره دی .
 بشپړه او ښه نمونه ، ده هغه
 کاروکی چی زړه یی غوښتل ، اوداسی
 وخت مړ شو چی مقصدی خانتسه
 نیژدی لیده او هیڅکله خپل مقصد ته
 درسیدو په تر یخوالی ونه پوهیده .

ويتنام د ټولنيزې

دا حصولات او توليدی خيز ونه د ماشينونو ، سټيشنونو، دزراعتی سامان آلا تو، دكبا نو دصنعت او نورو پر خو كې په كاروړل كېږي. ديا- دو نې وړ خبره داده چې دافا بريكي او تو ليدی كار خا نې خپل محصو - لا توار زېښت په ملي مقيا س به لات او تو ليدی شيان د محلي اومو موادو څخه برابروي . دويتنام د سوسياليستی جمهوريت د صنعت د پير ستر مرکزونه او كار خانسی د هوچي من په ښار كې واقع شوی دی ددی فابريكو د كار خانو دتوليد سلوكي درو يشتو ته رسيزي. د ويتنام دسو سيا ليسي جمهوريت د كمو ناست گو ند دمر كزي كميتي د ۱۹۷۹ كال د اگست دميا شتي په شپږم پلینوم كې ځيني نتيچي تر لاسه شوي اود صنعت دوری او پر - مختيا له پاره لازمی پر يکړي تر سره شوي، ددی پر يکړو سره سم او س دهوچيمن دښار كار خانکی دهيواد دمحصولا تود ريمه برخه توليدوی.

دښاري كميتي درئيس دمر سنيسال او تخان كا نك دخر كند و نو سره سم په را تلو نكو كلو نو كې به د ماشين جوړولو دصنعت ، نسا جي، د ماشينو نو دپرزو دجوړولو دصنعت او کور نيو اړ تياو دمحصولا تو دتوليد په ځا نكو كې به پا ټكي په كار واچول شي ، په روان كال كې به د صنعتی چارو دپا نكي اچو نې اندازهد دولتي بود جي په سلو كې دوه دپرش تشكيله كړي.

په څو ورو ستيو كلو نو كې هوچيمن دښار دشناو خوا نې دی دير ش زره هكتا ره ځمكه آبا ده او څړو به شوه او له هغې نه زيات حاصل تر لاسه شو. نوو بدلو نو نو اوړو ندانه دسمون چارو بزگران پدي معتقد كړي دي چې په كو ليكتيوې شكل سره خپل كارو نه پر مخ بوړي . او اوس ددی بز گرو له نيمايي شمير نه زيات به پنځه سوه شپيتو خانگرو اتح اديو كې سره راټول شو يدي. د لسو كو پرا تيفو نو جوړول چې په استوا يي شرا يطو كې ياداستوايی اقليم سره سم دغوښي شيدو او هگيو دزيات والي په منظور دما لدا ري اودمرغا نودسا تنی او روز ني كارونه په غاړه لري دخلكو دژوندا نهد اړ تياو په ليري كو لو كې زيا ته مرسته كوي . هو چيمن دښار شما وخوا سيمي دخلكو دژوند دپا تياو په پوره كولو كې زيا تي آسا نتيا وي

برابري كړي يدي او په نظر كې ده چې له دغو سيمو څخه به ۲۷۵ زره ټنه غلي اودا ني ، دري سوه زره ټنه سا به، شپيته مليو نه هكي او اتلس زره ټنه غوښه لاس ته راشي ... دامې هغه ستر بدلونونه كوم چې سو- سياليستی ټولني دويتنام دخلكو په نصيب كړي يدي . ددی سترو بدلونونو په اړ تباط لي تان چو نكث دسيگون دپو هنتون د فلسفی پخواني پروفيسور چې او س دويتنام دسو سيا ليسي جمهوريت دملي اسا مبلي استا زي اودښار دوطنپا لو نكو منور نيسو رئيس دی داسي وايي : دسيگون دپشپړي آزا دي تر وختو نو پو ري پدغه ښار كې پنځلس زره تنه منور ين او سيدل كوم چې خپل لوړ اوعا لي تحصيلات يي په لويديزو هيوادو نو كې تر سره كړي و. ددی شمير دپر لړ كسان چې دنا داري له لاسه يي خپل خانو نه دامر يكا يي جگړه مارو سره يو كړي و نور ټول وطنپا لو نكي منور ين و. دغو

بقيه صفحه ۲۱

دره مثلث برمودا

معيار شفا فیت مویند ، انرا صحراي او قبا نوس نیز یاد می کنند تقریباً درینجا حیات وجود ندارد ، حتی در مراکز ماهی گیری ، شکار چیان ما هی هیچ زنده جانی را ندیده اند ، تنها «سر کاس» چون نازانه سبز و شفاف در کنار شنا می کرد سرگاس ها مواد غذایی را توسط سطح خارجی خود جذب می کنند ریشه ندارند از دوره کشتی های باد باندار افسانه های وجود دارد که می مویند : کشتی ها در سرگاس ها راه گم شده و ملاحین از تشنگی شهید شد ند نمیدانم در گذشته چه بود ! اما فعلا در سرگاس شنا گر حتی زورق باد باندار پنهان نمیشود .

هنگران علمی و بسیرسکی و ا. کولیز- ولا که ساحه مقناطیسی را در ناحیه ای تحت تحقیق مطا لعه کردند می گویند : در قشر زمین این ساحه هیچ تعاملي صورت نمیگیرد که باعث معلوم شدن غیر مترقبه کشتی ها و طیارات شود در روزهای عملی ساختن فرضیه، تغییرات تحت البحری که تلاطم امواج به ارتفاع شصت متر ایجاد قیف آبی می کرد کشتی ها را می بلعید و خشت آور بود . حرکات تحت البحری ، مراکز لرزش غیر محسوس که در اینجا فراوان است باقی مانده نمیتوانند . در راه های مثلث برمودا سیستم های

وطنپالو نكو منور ينو اوروشن فکرا نو سو يي دامر يكا يي جگړه مارو پر ضد په اساسی توگه سره دپو هنتون په خپله ميا رزه سخته كړه او دی دپا- رزي ته يي داحترام په ستر گه كتل . مگر بيا هم د ۱۹۵۷ كال په پسر لي كې لقا فتی او كلتو ري شخصيتو نو، عالمانو پوهانو متخصصينو، محصيلينو واوړده كوو نكو په تيره بيا هغوی چې دانقلاب په اهدا فو لن پوهيدل په ډيري خواشيني سره يي په خپل را- تلو نكي فكر كاوه . ددښمنو ډلو در- واغجنو پرو پاگند و دخلكو په ذهني تو او فکرو نو كې وپره اچوله او هڅه يي كو له چې دوی د خپل وطن پرېښوو لو ته راو پلي. دهشت او ويري پا ك زړو نه تسخير كړي و. كله چې هغوی وليدل چې نور څنگه دامر يكا يي هيكو يترو نو او جنگي بيړ يو سره چې دامر يكا يي گودا كې رژيم له خوا رهبري كيدی مبارزه كوي نو ډاډه شول. دروشن- فکرا نو او منور ينو دشعور دسطحي دلوروالي له پاره وخت په كار وه. دادی او س په وفا داری او انقلابی

د هایدروا كو ستيك سیستمی است که صدا را از خارج در اعماق بحر کنترل واخذ می نمایند . سیستم های مذکور اطمینانی بوده و خیلی منظم کار می کنند . حتی و قتيکه کشتی تحقیقاتی پوهنتون کولمبيا «ويجه» در نزدیکی سواحل استراليا در عمق زیاد يي را انفجار داد که صدای آن هو او قبا نوس را پيمود . افریقا را طی کرده بعد از یکصدو چهلو چهار دقیقه در استیشن بر مودا یعنی تقریباً در نقطه مقابل زمین ثبت شد .

- امروز نیز به اندازه کافی در باره ما ختمان جریان بحری این ساحه در اعماق مختلف معلومات کافی در دست است . اداره کتنده بخش اوقیانوس شناسی ن. بولگا - کون به گفتار خود ادامه داده بیان میکند : تحقیقات بكمك آلات اتحاشوروی و امریکایی صورت گرفت ، در او قبا نوس چند صد آلات شنا کننده رها شدند آلات مذکور طوری ساخته شده بودند که در اعماق مختلف تعادل خود را حفظ نموده کتله های آبی را تعقیب می کردند . برای اینکه دستورات مراکز ها هی گیری را نیز تعقیب کرده بتوانند امریکا ئی ها آلات مذکور را با جواب دهنده های اقمار مصنوعی مجهز ساخته بودند آلات و ظایف را اطمینانی پیش می بردند . اطلاعات تازه در باره گولستریم (جریان مایع گرم) توسط لابراتوار عمیق آ بی «بین - فر تگلین» حاصل شد این سیستم قوی که اعماق بحر را مطا لعه می کند تحت

از سنگفشی های رنگارنگ بزرگ امکان

ترجمه ج. ک

حرارت آفتاب بجای چوب و زغال

کشورهایی که خط آهن، خط هوایی، خط دریایی، صنایع خفیفه و ثقیله دارند بجان نیروی طبیعی و غیر طبیعی چنان هجوم برده اند که از بس مصرف زیاد، اکنون این واحه جدی تر شده می رود که روزی منابع زیر زمینی مثل نفت، گاز، زغال سنگ و منابع روی زمین مثل چوب، زغال برقی آبی و غیره، مصرف بشر، این موجود صرف و مبدل را کفایت نکند و دیگر همه چرخها معطل گردیده و عسارده ها از جای نجیند.

این واحه، خطر جدیست، بسیاری علماء، علماء ثابت کرده اند که منابع نیروی طبیعی، این گرداننده بزرگ جرخ زندگی انسان، یک

وقتی، یک روزی بانها می رسد، آن روز و آن وقت اگر بسیار نزدیک نباشد، به هیچ صورت بسیار دورهم نیست. در آن وقتی که نیرو بانها می رسد یا کم شود، بازهم مثل همه مصیبت های اقتصادی و اجتماعی بر اعضای فیرجامه انسانی تاثیر ناگوار خود را شدیدتر وارد می کند. و آنها نخواهند توانست برای دم کردن چای یا پختن نان خشک و جوش دادن کچالو تیل خاک، دیزل، چوب، زغال، زغال سنگ یا برق مصرف نمایند و توان خریدن آن را داشته باشند.

ازین لحاظ علمای که خوف کم شدن یا محو شدن نیرو، در روی زمین آنها را فرا گرفته،

از سالها قبل باین فکر افتاده اند که باید کاری کرد، باید غم بینوایان را خورد، باید باندیشه فردای ناداران بود. تا مخصوصا کشورهایی که به مرض کثرت نفوس و قلت منابع نیرو دچار اند روزی ازین ناحیه به مصیبت بزرگ دچار نشوند. علماء دریافته اند که بازهم طبیعتست که دست فیاض دارد و بسروقت آدمی می رسد. اگر یک منبع نیرو تمام شد یا روزه تمام شدن ماند، روی گنجینه دیگر خود را میکشاید و انسان را بیچاره نمی ماند. برای جبران کم شدن یا نیست شدن مواد نیرویی، از قبیل نفت و گاز که فعلا خطر متوجه این دو میباشد به اشعه آفتاب رو آوردند. و این چشمه رخشان سخاوت خود را دریغ نکرد و علماء دریافتند که از نیروی حرارت آفتاب می توان بعینت یک منبع جدید نیرو استفاده نمود.

دستگاه های ساده را که اختراع کردند و توسط آن شعاع آفتاب را به نقطه معین،

منعکس ساختند، این نیرو بدست آمد که نان یک خانواده را پخته کند. این دستگاه ساده و کوچک را در معالک پر نفوس اما غیب مانده امتحان کردند. و نتیجه مطلوب داد.

این زن هندی با بدست آوردن چنین یک ساختمان ساده از نیروی آفتاب استفاده کرده و غذای خود را پخته است.

این دستگاه کوچک، نتیجه بزرگ داد باین معنی که اول نیروی آفتاب یک منبع جدید انرژی میباشد. دیگر اینکه شعاع و حرارت آن را میتوان منعکس گردانیده و با ذخیره کردن آن بداخل دستگاهای بزرگ استفاده گوناگون از آن نمود. و باین وسیله دیگر آن خوبی که در اوایل احساس روزه تقلیل ماندن منابع انرژی زیرزمینی، علماء را فرا گرفته بود اندک اندک تسکین یافت که طبیعت باز هم سخاوت خود را از انسان دریغ نمی کند و او را در ساختن منابع جدید نیرو، کمک می رساند.

همه چیز درباره الماس

الماس ماجراجویی های بزرگ را سبب شده و در ساختن الماسه های عاشقانه سوزده دل نشینی بوده است.

برای اولین بار بود که طرح الماس وزینت دادن آن بوسیله یک گوهرشناس بلژیکی بنام (لوردیک وان بریکن) در سال ۱۴۷۰ عنوان شد.

او با تراش این سنگ قیمتی آنرا به صورت گوهر چشمگیر و جالب طرح کرد. از آن پس مهندسان تراش های زیبای الماس باعث شد گروهی آنرا (کریستال جادویی) بنامند، از جانبی در طول این عصر کار شناسان توانسته بودند طرح ساخت کریستال را بریزند، و از کریستال طرح های جالبی بسازند. الماس سنگ عشق و زنانوبی است، انگشتر و حلقه ازدواج عده زنان جهان را تکین های کوچک و بزرگ الماس زینت داده است.

دختران جوان و هم خانها از دریافت هدیه الماس و مردها از پیشکش آن لذت می برند.

اینکه چرا مردها از هدیه کردن الماس لذت می برند معلوم است این سنگ نشانه ای موفقیت

جواهر، زینت دوست داشتنی و دلخواه هر زنی است که زینت آراستن آن زیبایی اش را در چندان میکند و این جاست که همه سنگ های زمین بالاخص الماس مظهر و نمای این زینت خواستی زن ها است، الماس درخشان ترین - و شفاف ترین سنگ های معدنی است که آنرا می شناسیم. درخشش و نایابی این سنگ سخت پر ارزش باعث شده که از شمار گران بها ترین سنگ قیمتی جهان باشد و سمبول زیبایی مگر نگفته اند که:

(به دختری که الماس هدیه میشود گلچه بامزه ایست.

- چه دروغی است اگر زنی بگوید الماس نمیخواهم -
مردیکه الماس هدیه میکند، روزی به او می رسد. و امثال این ها، الماس همیشه مظهر درخشش (عشق) و (ابدست) بوده است.

تجارت الماس امروز مردمان زیادی را بخود مشغول داشته است، و کمپانی مشهور رولز استوارت بر همه تجارت جهانی الماس رسیدگی میکند گذشته از اینکه این سنگ زیب دست زنان و حتی مردان بوده گوشه ای از ادبیات جهان نیز درباره الماس گفتنی های داشته اند.

به عنوان مثال میتوان از الماس کوه نور نام برد.

این دستگاه ساده از انعکاس حرارت آفتاب میتواند دیک غذای یک خانواده را پخته کند

تاشام وقت خود را از دست میدهند و حتی برای کارهای دیگر زندگی ساده شان وقت پیدا نمی نمایند . حتی مکتب خواندن آنها اگر میسر باشد . نوبت گیری و قطار شدن از صبح وقت آغاز میگردد . اما قلت آب و ساعت های محدود جریان آن سبب میشود که نوبت مراعات نگردد . و در اخیر هم عده از ایشان آب گرفته نمی توانند و بامید فردا ، باز هم روز خود را برای بدست آوردن یک سطل آب نوشیدنی بانظار می گذرانند .

قابل شده و جودش را گرامی و عزیز می داند .

او در جامعه پویا و متحول زندگی دارد همانطور یک شرایط زندگی هر روز در تغییر و تحول است این چنین زنان نیز تابع سیر زمان بوده میکوشند تا خود را مطابق شرایط زمان آماده پذیرش صفات و مشخصات انسانی سازند پایه یا پیش رفتن با زمان پیروزی های بس بزرگی را به آن ها به ار مغان می آورد این چنین زنان رنگ و لذت هستی را می چشند و با تمام وجود خود آنرا لمس می کنند شکی نیست که این رنگ و لذت آمیخته با درخشندگی و ارتقاء و پیشرفت است .

چه بهتر که شما نیز در صف چنین زنان نیکو کار و نیکو اندیشه قرار گیرید و یکدل و یکدست ، مهربان و صمیمی به خانه و خانواده و عاشق عفت و پاکدامن باشید

صنعتی چنان افتاده که باقیمت نازل و ارزان خریداری مینمایند و با اندک اعمال صنعتی و چرخاندن دستگاههای ماشین خود بار دیگر همان جنس را باقیمت صد برابر برای بازار های انحصاری خویش عرضه مینمایند و بار دیگر منافعی بشمار بدست میارند .

و اما برای خود این مردم ۰۰۰ آب دستگیری نمیکند . آب آشامیدنی که بدون آن زندگی میسر نیست . در بسا نقاط بسیاری از این ممالک اطفال و زنان از سبب نوبت گرفتن آب از صبح

نقش حساس

بیزاری و دوری از تجمل گرایی و تلاش در راه ایجاد و فضا ی صمیمی و کانون گرم خانوادگی را محترم می داند و میکوشد بیدریغ محبتش را نثار همه سازد و پروانه و اربابان را به همه دوستان و اطرافیان بپاشد و در ایجاد فضای دوستی و علاقمندی سخت کوشا و ساعی باشد .

در اثر این ایثار و از خودگذری اوست که همه او را دوست میداند و در راه آسایش و آرامی او از جان و دل میکوشند شوهر او را به حیثیت مددگار زندگی و همسر خواستنی و دوستداشتنی میدانند اطفال به او عشق سرشار داشته و او امرش را به جان و دل می پذیرند . اطرافیان نیز به او احترام عمیق

زن ها در امر طرح و ساخت جواهرات الماس و حتی تراش الماس مهارت بیشتری نسبت به مرد ها دارند و در فستیوال سال ۱۹۷۷ در اروپا از مرد ها پیشی گرفتند و این بخاطر ذوق و ظرافت خانم هاست .

در صنعت از سنگ الماس بخاطر سختی آن استفاده می زیاد میشود بنا به صرف صنعتی الماس زیاد شده می رود . برای این کار الماس را در شکل طبیعی اش مورد استفاده قرار میدهند باید گفت این نوع الماس ارزش زیادی ندارد .

از الماس برای کشف معادن نفت ، گاز طبیعی استفاده می برند صنایع الکترونیکی ، هوا نوردی ، موتر سازی ، صنایع سبک و نقلی و ضمنا در بخش طب ، بالخصوص جراحی رول خلی ارزنده دارد .

اخیرا تلاش های فراوان برای ساخت الماس مصنوعی ثمر داده است دانشمندان با پرودت دهی کاربن و تیلور آن الماس مصنوعی می سازند .

تلاش در زمینه عشق و کار است و هر مردی میخواهد در کار و عشق هردو موفق باشد و طرف او را مردگار بداند الماس کاربن صد در صد خالص است که حالت تیلور و کرسنالی بخود گرفته است و از جمله سخت ترین سنگ ها است . هیچ عنصری الماس را خراش داده نمیتواند مگر بودر الماس ، لودی الماس از الماس های بی ریخت ساخته میشود و در صنعت مورد استفاده قرار می گیرد الماس برنگ های زرد ، نسواری سیاه ، بنفش ، گلابی ، سبید و آبی پیدا میشود ولی پر ارزش ترین آن نوع سبید مایل به آبی آن است . این رنگ ها به الماس رنگ فانتزی میدهد . برای درخشش هر چه بیشتر الماس ، آنرا تراش میدهند و آنرا به اشکال دایره ای ، بیضوی ، مربعی و لوزی (معین) می آورند . اما منسازان و جواهر فروشان الماس را ساخت فانتزی میدهند تا باشد فروش بیشتری داشته باشد بهر حال الماس به اشکال هندسی ، فانتزی ، شاعرانه کلاسیک تراش می خواند .

ترجمه : غلام حضرت کوشان

انتظار برای آب

همه برای گرفتن نوبت در اطراف تل آب ایستاده اند .

در سنگر قلم

امیر یا لیستی و ارتجاعی کمک به وقوع و پر ثمر اتحاد شوروی به مردم و کشور ما رسید می خواستند که از راه یک کودتای سیاه با تباری امین و نمایندگان دست پرورده دیگر سرد یکبار دیگر نظام فر توت و تاریخ زده شیوایی و سلطنتی را در کشور ما مستقر سازند ولی کمک نظامی محدود اتحاد شوروی و کمک های اقتصادی آن کشور مانع این بر بادی وطن و مردم ما شد ، امیر یالیزم و ارتجاع برای اینکه از افغانستان انقلابی و مردم سر بلند آن انتقام بکشند دست به این کار می زد ولی تیغ بران کمک های اتحاد شوروی آن دست انتقام چو را از باز و قطع کرد ، لذا امیر یا لییزم و ارتجاع باز هم برای اینکه دست نشانده گان خود را در کشور به قدرت برساند با پرورش و آموزش دسته های خرابکار و آدم کش و ویرانگر و مسلح ساختن آنان و گسیل نمودن آنان بغال ما دست به کار شد که مقاومت و دلیری تاریخی مردم ما جواب های دندان شکن به آن داد ولی امیر- یالیزم و ارتجاع در یک جبهه دیگر نیز سر سخترانه و ناشیانه می جنگد و آن جبهه تبلیغات و دروغ پراگسی های بی اساس است . اینک در رینجا ست که و ظایف زور نا لیستان و سایر کارکنان این رشته خطیر تر می شود ، زور نا لیستان ما همان طوریکه در جبهه گرم نبرد شکست های

افتضاح آمیز به دشمنان داده اند باید در سنگر قلم و تبلیغ نیز ضد انقلاب را به شکست های قطعی مواجه سازند آنها باید به مردم ما و همه جهانیان اعمال برادرانه و بی غرضانه اتحاد شوروی را توضیح دارند و هم باید پرده از اعمال چنان یکتارانه و سفاکانه امیر یا لییزم ، صبیو نیزم ، شو نیزم هستریک پکن و دیگر محافل وابسته به آنان بردارند و آنها را و اعمال شانرا در معرض قضاوت افکار عامه جهان قرار دهند . از پنجاست که به صراحت می گوئیم که درین مرحله حساس تاریخ کشور نقش خدمتگذاران رسانه های جمعی منجمله ژور نا لیستان حساس و مهم است . به پیش در راه شکست قطعی امیر یالیزم و ارتجاع در سنگر نبرد و سنگر قلم .

مدیر مسوول : راحه راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمان زاده
آدرس : انصاری واپ - جوار ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

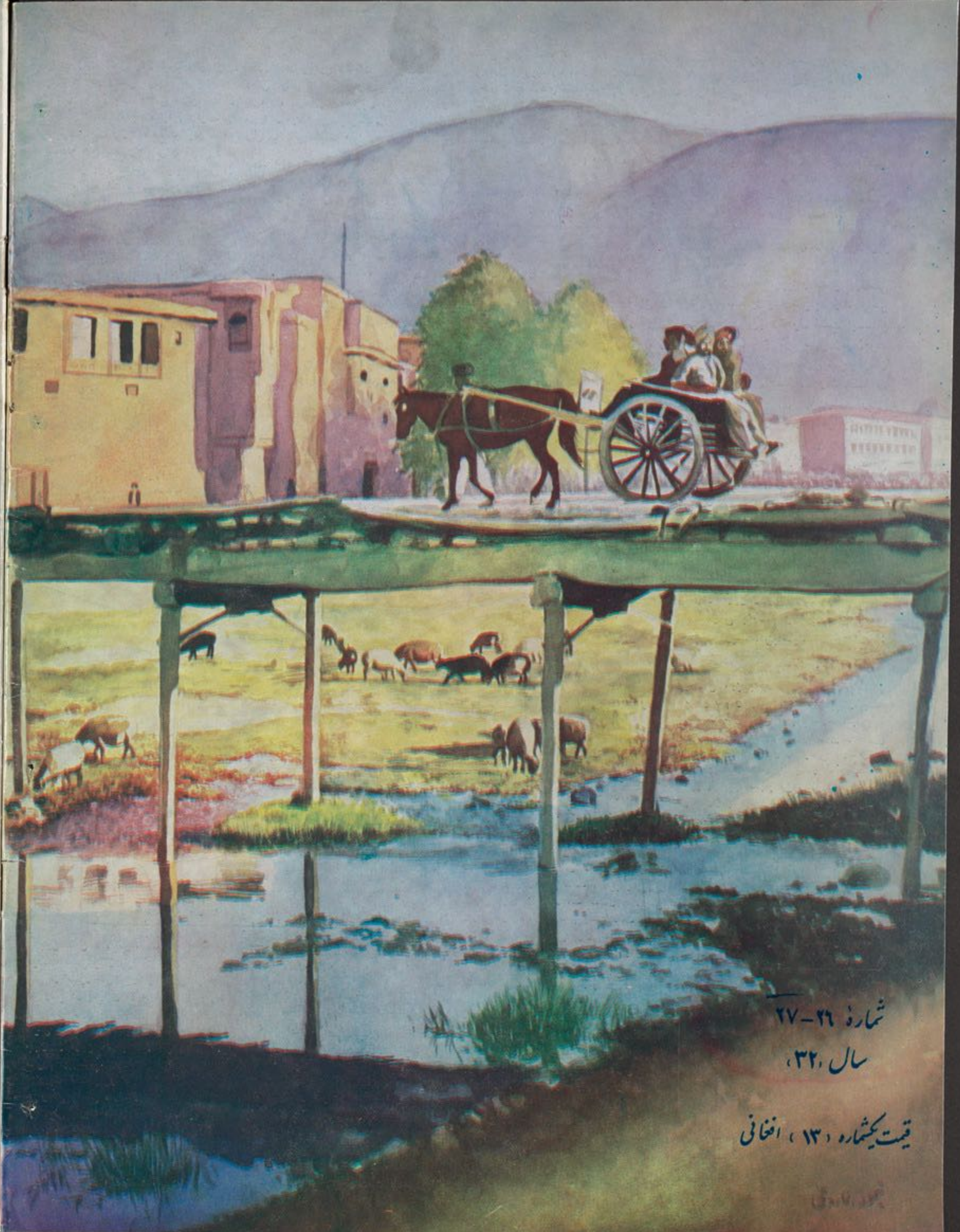
مطبعه دولتی

روزها! و بقیه روز های هفته این نفوس بیچاره از همین مقدار هم مایوس میباشند .
 انتظار و نوبت گیری برای یک پیم آب نوشیدنی هفته سه روز ساعتها وقت این مردم را ضایع می نماید وجه بسا که با هم جدال مینمایند با سر و کله افکار دست خالی بغانه میروند .

منابع غنی طبیعی این مردم و امثال بسی شمار شان در سراسر ممالک عقب مانده از طرف ممالک صنعتی و پیشرفته با انحصار کشیده شده که با قیمت کم می ربایند و صرف تامین زندگی پر تجمل و عیش و نوش خود میکنند محصولات زراعتی این ممالک عقب مانده آسیا و آفریقا و امریکای لاتین در دست انحصار چنان

باین عکس نگاه کنید . اگر چه عکاس اوسسه صحنی جهان آنرا در یکی از نقاط بیرو یکی از کشورهای امریکای جنوبی گرفته ، اما وضع در بسیاری از ممالک آسیا ، آفریقا (امریکای لاتین عین چیز می باشد . اکثریت نفوس ممالک عقب نگذاشته شده جهان از اولین احتیاجات زندگی بدوی هم محروم میباشند .

در یک نقطه پیرو که تقریبا بیست و پنج هزار نفر زندگی دارند روزانه فقط سه ساعت از یک تل باریک مقدار متفاوت آب نوشیدنی جاری میشود که برای بدست آوردن مقداری از آن زن و مرد و پسر و جوان ملکی و عسکری و کارگر و دهقان با پیم و سطل های غیر صحنی خود چنین انتظار میکشند . آنها فقط هفته سه

شماره ۲۶-۲۷
سال ۳۲

قیمت یک شماره (۱۳)، افغانی

پنجاه و دو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**